

A: 1 M

9184

188

MDC XXXIII

(Luzon)

633

PERSIA

REGNI PERSICI

Statu

Uariisq[ue] in
in alijsq[ue] p[ar]tibus
Persiarum
cum

Alijsq[ue] locis
Incolarum

Com. Principis

CENTRAL ARCH ZOOLOGICAL

LIBRARY, No.

Acc No

12063

Date

24-11-61

Call No.

.....

*Nobilissimo Amplissimoque
Viro*

D. VVILHELMO
BOIVVELLO

Sereniss. M. BRITANNICAE Regis
its iam Agenti apud Illustriss.
& Praepositos Federati
Relecti Rodolpho

IOANNI DE LAST I.D.

*Q*uod Persica ~~lingua~~
Amplissimo tuo ~~patri~~
procurare volueram, plura
quidem causa sunt. ~~et~~

bonam partem illustranda magni
huius Imperii provinciis, contule-
runt Angli tui: & plura adhuc ob-
servandam accuratis observationi-
bus expectantur. Sed una praecipua,
quod tua singulari humanitati
plurimum debere haud ignarus
hoc licet admodum leve testimonio.

publice proficere galliam, quam sel-
vando sum impar: ea enim revo-
rum probitate, ut facile aliorum
animas tibi devincias: & quod ca-
rere in tali dignitate, tanta erga
omnes comitate, ut quanto amici-
tiam tuam delecterem ambire, ta-
men affinitatem nostram cum quibus
tibi summa, tum privatim tum
publice dudum fuit conjunctio, in-
tercessione, ipse ultra illam exule-
ris: quam ~~per~~ ~~et~~ ~~confido~~ hanc opel-
lamineam non non ita. ~~nam~~ fort.
Vale. Vir Amplissime & reveren-
dissime, amare perge.

Lugduni Batavorum.

ANNO CLCLXXIII.

TYPO

TYPOGRAPHI

Lectori 1.

Veni superioribus annis, Bene-
vole & eruditè Lector, Turci-
ca nostra vel potius variis dil-
ectis de Rebus Turcicis

videmus, meminimus nos promissis
propediem & Persica ad eundem mo-
dum esse adiuncturam sperabamus nos à viro
praeclarissimo & qui cum
dignitate in illo Imperio jam aliquot
annos fuerat versatus, Persicarum
explicationem esse ~~peracturam~~ te-
nere nos alii. ~~Quia~~ haec ipse &
jam pene explevit; quare consilium
nobis visum commentarium
& variis literaribus & commentariis
latissimorum authorum concinnatis
ibi offerre, partim ut tantisper eo
in donec pleniora nanciscamur; potis-
simum vero, ut facilius permoveamus
eos, qui aliquid accuratè in hoc genere
possident, eosque exarum ad publico
lae condonandum; in quo neque ope-
re nosse neque lampini parcedimus, ut
neque lassitudo fecimus; ceterum Be-
nèvole & eruditè Lector, & bene vale-
re & conatibus nostris proles servare
curamus.

CONTENTA.

hujus libelli.

I. **T**opographica regni Persici
descriptio à variis probatis
authoribus continuata: in qua de-
scribuntur hæ provincie:

Hyrack.

Parc five Fages & Fare.

Aderbaion five Adarbigian.

Gueylon five Guylan.

Choras five Karason.

Kermou five Kerislan.

Regnum Harmuz & insule in
sinu Persico.

Sistan five Sagistan.

Macron five Getche-Maque-
tona.

Regnum Candahar.

Maurenahar & Turquestan.

Vzbee Tatarorum provincia.

Kurdestan provincia.

Chustan five Chirestan.

Irack altera.

II. Cæli solique qualitates Re-
gni Persia.

III. Pe-

III. Populorum ingenia, mores,
instituta & habitus.

IV. De Religione Persarum, &
quid ab ipsis habeant à Turcis.

V. De Regimine politico & ci-
vili Persarum regni.

VI. Potentia & opes hujus regni.

VII. Origo Sophistarum, qui ho-
die Persia imperant.

VIII. De veteribus Persarum
Regibus.

P A R T I A.

I. Excerpta ex Itinerario Ista-
phati Barbari, quæ Persiam a-
gunt.

II. Excerpta quadam ex Itine-
rario Ambrosii Contarini Veneta
Reipublica Legati ad Usun Caffa-
num.

III. Excerpta ex Itinerario Itali
mercatoris anonymi apud Ramme-
siam.

IV. Excerpta ex Itinerario Iam-
nis Carswrighti Angli.

V. Itinerarium Antonii Ienkinsonii Angli à Russia ad Bagdad in Tartaria anno clolxviii.

VI. Altera ejusdem Itinerarium à Russia in Persiam anno clolxxix.

VII. Itinerarium Joannis Newberie Angli ab Aleppo ad Ormuzium anno clolxxiii. Eiusdem iter ab Ormuzio in Persiam.

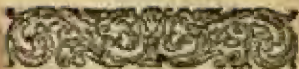
VIII. Itinerarium Nicolai Hemmij ab Ormuzio ad Hissabam anno clolxxxi.

IX. Itinerarium ~~Joannis~~ Salbanch & Roberti Gores Anglorum ex India in Persiam & per varias ejusque provincias anno clolcxi.

X. Itinerarium Richardi Scerle Angli ex India in Persiam & per Persiam ad Bagdad anno clolcxi.

XI. Itinerarium Petri Teixeira ab Hormuzio ad Bagdad & per Persiam partem.

Appendix Joannis Beteri relatione & quadam alia comprehendens.

L

TOPOGRAPHICA

REGNI PERSICI

descriptio c. raris probatis An-
thodis concinnata.

PERSIA ac districtus do-
minos (loquitur Schikardus
in Tachib) habuit virgillit-
mam Regnum Persia; in-
terea non semper, sed
aliquando Tyrannos. Nam quum
Alexander Dariam viceret, per-
guandiu Macedonibus, donec ori-
ter eos dissensione, Arsacem A-
ro Bassianorum prefecit decessit,
et cum Iohannem ad Parthos irac er-
ret. Polles reductionem fuit ad Persas,
vicerat Artaxerxes illius, qui ab Arabi-
bus vocatur Arad, hic Zababaz. Sed nec
illius familia tenuit ultra quatuor se-
cula; exprobrant enim ad Sarraceni Ca-
dphaz. Post ipsos tamen emiserunt
Persas, de sanguine persorum Regum:
quos exultaverunt Tachib, donec Salathio.
Denique recuperaverunt arha regna de-

phani qui hodie imperant. Ceterum
discrepant illud quod inter Persas &
Persas vulgo enarratur, nec Tarich
agnoscit neque probat Tētera. Est enim
nominale tantum, perinde ac si quis ex
Θιουαλίη & Θιουαλίη diversas velles
facere regiones, quæ non nisi pronun-
tiatione differunt.

Porro sub Collocetur Arabes ve-
rant Nafasir-rasran, qui sunt decemus
Septimus Artaxerxes (Ilo) regnum habet
fines parvis. Laudant (inquit Schikar-
das) simul eius in administratione re-
gni, singularem prudentiam, quod non
modo imperium ~~imperium~~ partem
sit pacifice curatus, verum etiam ad-
eius notabiliter, acquiescendo regio-
ni. Quot complurima, nempe Treba-
i, ~~et~~ pars est veteris Persiana,
Sakellan & Kabellani, quæ sunt ludia
pri. Iuxta. Quæ vero ante possidebat,
ne mole dilaberetur partem est iuxta
mundi plagas in quatuor Satrapias.
Oriente prefato attribuit Alavma-
ber, Corasan, Sagistan & Kirman;
Austriaco assignavit Akirak & Ispahan
Persidem; Septentrionali, Serichorda
Ispahan, Kirman, Adharbigan & Kirman;
Occiduo denique Babyloniā
& Irak. Et quorum enumeratione
apparet quam late dominari fecit,

in Græcia videlicet ad Indos usque, cum
quibus utrimque bella gessit.

Saraceni autem (inquit Schikhardus)
non semel & simul eam vastam regionem
subjugaverunt, ut vulgo cum Haythons
arbitrantur, sed expeditionis huius du-
ravit circiter integrum decennium,
quandiu imperavit Omar & ultra;
perque diversos duces administrata fue-
runt; quarum hanc breviter cognov-
isse iuvat. Anno Hegire xxi (qui
Christiano 834 fecit respondere) missus
est Capitaneus Abu Obed E. Mahad al-
versus Persas, qui primo impetu cum
imparabili promptu salutis, deinde
prelio apud Alahram urbem in terri-
torio Iraceni commisso non ipse tan-
tum occubuit, sed una Saraceni quum-
plurimi, Persis contra hosce la-
toribus se decernantibus. At pupa
paulo post reconstituta, ipsi vi-
ci acciperent cladem longe maiorem.
Anno sequenti misit Omar alium du-
cem Saed E. Abl Yakar, qui denique
post varia prelia, Persis ingenti strage
perculsi juxta urbem Elkadisiam in ex-
tremitate orientis provincie & con-
finio regionis Elbadie s. persicæ &
metropoli Bagdad versus occisum. Post
hoc tantum expugnavit idem Saed el-
vitarum Chosrois Elvadaynam. Sub
hanc

Quam. Quamvis, post novem seculi
mensis herum Arabes invaserunt Per-
siam, peccatio apud Galileam commisso,
& elegerunt Molubmanni & fugatus est
Rex Sardigerd ad Pharganam: qui erat
ultimus illorum Rex. Subjugarunt
deinceps *Spahan*. Illi vero tot vicibus
non dum contenti, etiam Chorasam
subigere censerunt. Quibus multa Sara-
ceni tandem universam regnum Persa-
rum ad se traducunt, & ei aliquot sa-
culis sunt dominati.

Sub Imperio autem Sassani Caliphie
cunctas *Simacian* haece provincias,
Adehiglanem, *Amargalam* & *Mesopo-
tamiam*, *Persiam*, *Indiam*, *Choras-
nam*, quae tota *Mabemiana* pars erat,
anno Chr. 1000 ann.

Vicini non est nobis propositum
ad Monarchiam Persicam ante tem-
poris Alexandri, aut sub Macedonibus,
vel etiam Persae interum Regibus, vel
denique sub Sassanis Caliphis descri-
bere, aut varias gubernandi formas,
pro temporum & gentium mutatione
recensere, sed tantum describere Pre-
sentis regni statum, prout hodie vel Prin-
cipi patet & iam aliquot annis patuit,
praesentem *Xa. Abas* & majoribus il-
lus. De cuius finibus breviter scribit
Petrus della Valle, patere hodie Persa-

rum Regnum pene ab Indo ad Euphratemque adiecta.

Antequam autem singulas provincias describam, opter peculam me futuram exstimesci, hic praemittere Catalogum omnium oppidorum & municipiorum, quae Rex Persarum hodie possidet in singulis provinciis, una cum longitudine & latitudine, quomodoque illas accepit à Nicolo Hemmario qui illis in Persia à Peris quodam accepit. Rursumque commemoravi: Collata sunt enim eadem longitudines & latitudines, cum illis quae Vindhelicus Tyrnavantus rex & alii Arabes praeberunt: ita ut non desit aliquod lumen Chorographiae Persicae esse.

Nolentes affirmare regnum Persiarum hodie patet à Babylonia arabicam, in longitudinem quidem quatuor & quinquaginta dierum iterum in latitudinem autem à mari Caspio ad finem Persicum, trius septuaginta dierum iterum.

Provincia Fatafata.

Longitude. Latitude.

gr. sec. gr. sec.

1 Kaituma	80 —	18 10.
2 Vagabekia	87 —	19 11.
3 Mahandora	87 15.	19 —
4 Nonbengan	— —	20 10.
5 Fimilabad	87 10.	18 10.
6 Chiraf	88 —	19 —
7 Estacher	88 —	19 —
8 Vlag.	88 10.	19 —
9 Schiraz	88 —	19 16.
10 Laar	90 —	18 30.

Provincia Kormoran.

1 Tieglin	90 10.	19 10.
2 Kormoran	91 —	19 —
3 Herdaler	91 10.	19 50.
4 Lirose	91 —	19 10.
5 Barn	94 —	18 10.
6 Herdaler	94 10.	19 —
7 Gabbier	95 —	19 —

Provincia Sablellae.

1 Tarant	97 —	18 10.
2 Boll	80 —	31 —
3 Nektact	81 15.	33 10.
4 Calna Callabli	84 10.	34 5.

Provincia Makrum.

Longitude. Latitude.

gr. sec. gr. sec.

19 Maymanat	78 55.	31 20.
20 Debat-kulr	81 —	34 —
21 Flagk.	85 —	34 40.

Provincia Ayrack vel Hyrak.

22 Isfil	83 —	31 —
23 Chochurayard	81 20.	31 20.
24 Hakevan	81 17.	34 —
25 Fermanin	81 —	34 10.
26 Dlenavvare	86 —	35 —
27 Zedür	81 20.	35 —
28 Nebavvare	83 15.	34 20.
29 Dankgoome	83 40.	36 30.
30 Abahara	84 30.	38 45.
31 Hamadani	83 —	35 10.
32 Kargh.	84 15.	34 —
33 Sauvra	85 —	35 —
34 Cathin	81 —	36 —
35 Aba	81 —	34 10.
36 Gerspadekon	81 50.	34 15.
37 Zamren	85 40.	35 15.
38 Hilpahan	86 40.	35 35.
39 Callian	85 —	34 —
40 Com vel Koon	85 40.	34 15.
41 Hiry	86 20.	35 —

Provincia Diemana.

Lunghezza. Larghezza.

1^a. Mig. 1^a. Mig.

41 Gorrja vel Chivvâr 16 10. 11 40.

— Ping. 87 10. 17 4.

42 Allamond 11 17. 16 10.

43 Thakkin 11 45. 16 10.

Provincia Gilan.

44 Mousha 14 10. 17 —

45 Kadiour Kallara 18 10. 17 15.

46 Dehenna Kallaby

Damerwan 17 10. 16 10.

Provincia Tabaristan.

47 Ampul 18 10. 16 10.

48 Zash 11 — 17 —

49 Alershad 12 10. 17 10.

— Ping. 12 11. 15 10.

Provincia Gorgan.

50 Okeeg 12 10. 17 10.

51 Gorgan 12 — 16 10.

52 Semain 18 — 16 —

53 Damogla 18 11. 16 10.

Provincia Khorasan.

54 Bafin 15 10. 16 10.

55 Bayid 15 10. 11 45.

56 Bazarra 10 — 17 —

57 Mas.

Longitude. Latitude.
 2^d. 5th. 2^d. 5th.

57 Meshon	30 30.	18 —
58 Zahavdar	31 10.	16 5.
59 Nichabour	31 40.	16 21.
60 Thour	32 40.	77 —
61 Tatchiz	33 —	11 —
62 Tabi Gilack	33 —	31 —
63 Thoon	33 30.	14 10.

All Arabes & Nichabour referunt op-
 pida sequuntia ad Aquinoniam provin-
 ciam.

Provincia Caracem.

64 Kayen	34 10.	11 40.
65 Tabi Medina	34 15.	11 37.
66 Zutan	35 30.	11 30.
67 Haroot	34 10.	14 10.
68 Badagis	34 30.	11 20.
69 Zuchis	36 10.	77 —
70 Marvasond	37 —	16 70.
71 Marve	38 —	17 40.
72 Georgian	38 —	11 30.
73 Firbad	39 —	17 45.

Provincia Trapez.

74 Koufa	73 30.	11 10.
75 Madala	72 —	15 10.
Flagi	73 —	16 10.
76 Bagdaz	46 —	16 45.
Flagh	80 —	11 41.

	Impugnato.	Intervento.
	gr. sec.	gr. sec.
77 VVasci	21 30.	22 10.
78 Soudier	24 30.	31 30.

Provincia Chagham.

		r
79 Alfa Moukeran	24 30.	31 25.
80 Haurra	25 —	30 10.
81 Roonet	21 45.	30 —
Pla.	—	31 —
82 Ardgin	25 10.	29 11.
Pla.	—	31 —
83 Tispa	26 15.	30 —

Provincia Hindellan.

84 Candakar	27 40.	33 —
-------------	--------	------

Provincia Aralia.

85 Amma Bahero	22 30.	28 —
86 Ungre Bahary	23 —	28 15.

Provincia Adarbigian.

87 Salmir	29 15.	37 40.
88 Choy vel Chourri	29 40.	37 40.
89 Outmya	29 45.	37 —
90 Merent	30 45.	37 10.
91 Naklovan	31 15.	38 40.
92 Maraga	32 —	37 10.

Province Arracan del Hydran.

Longitude. Latitude.

gr. scr. gr. scr.

91 Tabriz	31 —	38 —
94 Ardabil	32 50.	38 —
95 <i>alim</i>	—	37 50.
97 Mougin	31 44.	38 —
98 Berda	33 —	42 30.
99 Gaurata	34 —	41 10.
95 Slankessa	33 —	41 50.
99 Taffia	31 —	41 —
100 Alia	31 —	44 —
101 Beylakia	31 —	39 50.
102 Bakorra	34 10.	39 50.
103 Schizmasch	34 10.	40 50.

Province Chabokara.

104 Darabgerd	50 15.	28 15.
104 Bards	50 15.	28 15.
106 Chabokara	53 —	29 15.
107 Gilan		27 —
108 Masindran		
109 Firabad		
110 Keri.		
111 Miran.		
112 Darabgerd.		
113 Capan.		
114 Eklili.		
115 Irrevaco.		
116 Echazana.		
117 Gargia.		

Fosfororum horum oppidorum longitudine & latitudine in exemplis desiderabimus : Addebat Belgæ à quo accepit, Persarum Regem hodie possidere octuaginta & septem oppida multis civita præter municipia & innumeros pagos.

Teizera in appendice ad Relationes suas de Regibus Persarum tribuit hunc regni provincias hæc : *Pars, Hyerak, Adarbaïan* sive *Arbæian*, *Geryan* sive *Guzlan*, *Alagandam*, *Sirabat*, *Bellan*, *Takelak*, *Nyrabur*, *Karasin*, *Kerman*, *Sagillan*, *Tabatillan*, *Kabistan*, *Nimroz*, *Sia Har*, *Sillan*, *Candellan*, *Lerissan*. De quibus singulis ordior dicemus, factò initio potius ab *Hyerak*, quæ Metropolis regni in illa sita est, & totum Regnum non raro ab Arabibus *Iraca* sive appellata.

Hyerak.

A Arabes & Persæ (inquit Teizera) duas regiones insigniunt nomine *Hyrak*, quarum una tribuit pro flumine *Bagalad*, quæ successit in locum antiquæ *Babylonis* & haud longe distat ab hujus ruditione ; altera circa hanc versus Persiam, includit multa regna & principatus, præter provinciam *Hyrak* propriè dictam, & quidam postea

orientem hanc vocant *Hydrach Ageny*, id est Persia; alteram autem *Hydrach Arabi* quae de Syria et alias provinciis comprehenditur à Bagdad usque occidentem; ubi autem de utraque iunctura loquuntur dicunt *Hydrachem* quasi dicas utranque Hydrach.

Porro Hydrach Persiae magna & nobilissima est provincia, plurimum habens oppida celeberrima; quorum iuxta hodie metropolis est Isfahan, & nuphimum Regis Persarum aula celebris, commercii quoque & ~~propter~~ copia longa prestantissima.

Isfahan (loquitur Schickardus in Tharich) quem Geographus Nubensis regioni Gebal hoc est montana vel alpestris arcem fecit; tribuit Abulfeda in exempli Tenguzilano, longitudinis quidem gradus xxv , latitudinis vero $xxiv$ quatuor cum eisdem minutis; unde apparet Ptolemeum (qui à fortissimis numerat) ibi novem, sic binis gradibus abundare; (Vlughbeckius quemadmodum à Clariss. V. Golio accepit, tribuit illi longitudinis quidem gradus $xxvi$ & 21 scrupul. latitudinis autem $xxii$ grad. & viginti quinque minuta; Gassius de sylva Fl. gerod. latitudinis gradus unum supra viginti & semissem.)

Memini illius Rabbi Benjaminide
(filius à Tabellian) est iter septem
 dierum ab urbe *Ishahan* (unde nomen
 deinde indifferenter etiam cum *P. scribit*
ut à Arabi) ea est urbs maxima & re-
 gale habet in ambitu sex millaria-
 ibi degunt circiter quindecim milia
 Musulmanum, &c. Recentiorum geogra-
 phi docent ipsam urbem, non in monte,
 sed in plano sitam, antitum hodie qua-
 tuor annuum milia pass. continere:
 suburbia vero plerumque decem que
 hactenus numerasse videtur. (de vera
 urbis magnitudine statim dicemus.)
 Apud omnia esse Cretacea, populam
 frequentem, bellicosum & divitem ob
 lanuinas: fidei rectissimas: cives olim
 recensitos fuisse supra 100000: hodie
 numerum hunc valde imminutum: id
 quod occasione acciderit, narrat Iose-
 phus: Barbarus testis ocularum (vide
 eius Itinerarium in parte secunda):
 summa hac redit: Quam ob rebellio-
 nem punirentur, iussus esse milites sin-
 gulos, singula civium capita Regi ad-
 ferre: de Scythibus ergo viis præ mul-
 titudine carnificum, decollatas fuisse
 etiam mulieres & capita eorum etiam ne
 egolletentur: ita urbem incolis ex-
 haustam, ut Antonii tempore an-
 no 1170. quando ibi saltem recens erat,

vix parte terra factis habitata. Quod
idem aliter quoque Legatus Reipublic.
Veneta ad Vicer. Callan, Amibrosius
Comarum confirmat: nisi quod uter-
que vocem tamis uibla per apharcesin
appellat *Spahan* vel *Spaan*. Choro-
miz, intra xx tantum annos, ita re-
flouerunt & xdes & circa ut 10000
vici ejus numerarentur, unde vltos
5000 circa sui iudaeorum, exornare
posset. Nollis utate iuxta est popu-
losissima, & abundat omni commens,
mercimoniis vero maxime clareunt.
ab ipso Rege inhabitant, per vici ca-
men, ut Petrus Testera testatur, qui so-
cendit Irak regionem. Anglus ille naufragus,
qui nuperrime, post superata ludic
loca mediterranea, Europam hactenus
incognita, per id emporium domum
est reversus, appellat *Spahan* vltos
mulam praeter suo Londino, cum
propter mercium omnis generis incre-
ditam copiam ac xlinationem, tum
propter strukturas palatiorum, aquo-
ductuum, tabernarum, balnearum,
fontium, ambulatorum denique ac
hortorum amantissimas. Haec ille.

Adjungam hic accuratissimum ad-
huc descriptorem, quam à Nicolao
Mannio nostrate accepit, qui illam vi-
dit anno cl. 15 c xxiii & xxv.

ispahan (percha) hodie Persarum Imperatoris regia : sita est ad ripam fluminis, duobus supra triginta gradibus ab equatore versus Arctum & viginti quatuor scropolis : (tandem quoque latitudinem) prodit Vlagbeeckius & alii Arabes, longitudinem autem nominant ab extremo Africae litore sex gradus supra octuaginta & quadraginta saluta.) Cincta est terreno valla, modice altitudinis undiqueque : fuisse munita lora & munita muribus fere licet : conalori intra vallam ostiolum aequum millia, eleganter & magnifice substructum, quae desuper platea sunt : & eternissimos hortos, qui perpulchra stagna habent adiucta.

Regis palatium, principalis rerum venalium foro imminens, longe sumptuosissimum est, parietibus intus & extus eleganter pictis & claustris : forum autem patet in longitudinem quidem sexcentos passus, in latitudinem vero ducentos quinquaginta : ante palatium jacent originae machinae bellicae ab istis muribus adredis sed hactenus indiguit.

Ambiunt forum hoc undiqueque proceri arbores, & domus aequalliter edita ex costilibus lateribus substructa, cum suis consecrationibus sive cellis, in quibus auri atque argenti fabri,

gem.

perennari, aromatati degunt: quatuor-
admodum & ad alterum latus et oppo-
sito horum, videntur officinae mero-
torum, qui variae merces praefertim in-
sulas venales habent: & variae cuponae,
in quibus varia edulia parantur: in qua-
rum rumbis iterum forum torrens inter
duos urnas è vivo saxo eductos con-
clusus, qui ad utrumque suum cornu in-
fluit in octangulas cisternas: à quibus
denique sub plateis, quae concavae sunt
ad varias vias & domos derivantur.

Ad unum loci hunc videntur sumptu-
sissima Masquies, marmoris pulchri-
tudo, ad quam credimus gradibus ascen-
dunt ex uno marmore sculis. Ad al-
terum monetae fira est, ad quam transi-
tur per passiones, sub quibus quoque
plures videntur officinae, in quibus pro-
stant varii panni serici, lanci atque gos-
typini: etiam vestes omnis generis, cal-
cei atque ocreae & similia. Sunt & aliae
praeputia plantae desuper tellae, in quibus
variorum artificum mechanicorum of-
ficinae videntur.

Ad ea autem plurimum spectantur in
oppido, quadrate formae & divitiae
multae, quae vocantur *Cacemasires*, in
quibus mercatores iam peregrini quam
indigenae diversantur, certo pretio in
singulos menses. Quales & in civitate

urbibus & pagis atque agris effunduntur, insigni itinerarium solario & opportunitate.

Aix sicca est ad partem urbis que Eurum adipiscit, impiorum ampla, duplici muro & fossa clausa; cum turribus quadraginta; adhuc aliquot machinis bellicis munita; in hac habitat Veritus Regis, cui custodia Archi & Theauri Regii qui ibidem asservantur, est demandata.

Tolerantur quoque in urbe duo monachorum conventus, Carmelitarum Antiocheni & Augustinianorum.

Haabet urbs duodecim portas, quarum prima appellatur *Dal vnaïr*, à qua via ducit ad aliquos Armeniorum pagos, quos vocant *Gendzmaï*.

Secunda *Hassavatad*, à qua via pertinet ad Persiam metropolim Schiras, iter est sex dierum.

Tertia *Kherren* ducens ad Gouvernellum & Yeld, quinque dierum itinere.

Quarta *Seydeck Malayan* à qua via ducit ad *Candaharum*, *Lahoram*, & reliquas partes Indię.

Quinta *Tahara* quam egrediuntur versus Thermas seu Colidas Sennuighes, que calidæ fontes distant ab oppido, & *Kerdeli* ab ipsa vocantur.

Sexta Tackhi à qua via pertinet ad
Castellum trium dierum itinere & secundum
ad Castellum octo; ad Taurum viginti;
Gilem tredecim; Ferrabad novem, aut
decem, & Kamsir. Extra hanc solent
Mahumetani dominare noctis diebus,
festo & celebrare, quod Tammachiam
vocant, & matricem asque omnia
generis facundia & luxu conve-
nient.

Septima Derridil à qua via ducit ad
Bagdat quindecim, & ad Arda vil seden-
cium dierum itinere.

Octava Lamisa quae ducit ad e-
dem oppidum, ad quae superius.

Nona Charbagh, à qua via ducit ad
Luzam triidui itinere: atque ad Almani-
ram montem totidem: hunc montem
est durissima petra conflatum, iam plu-
rimis annis conatus est Rex perfingere
& amicum qui locus oppositum ab op-
pido latus labitur, ad oppidum & ibi
agros tradocet. Anno 1110 exat
supra ducenta milia operarii in eo
desudasse ferunt, duci enim & ma-
gister Regalium ibi se contulerant,
ut opus absolventes tam tantum du-
ctum passus in longitudinem & sen-
tum quinquaginta cubiti in altitudi-
nem reliabant. Tamen tribus men-
sibus hic quotannis operari solet, ob
aquam

ante frigui de alas nives, que ceteris
montibus montem occupant.

Reliquæ res ponte hodie clausæ
sunt: nimirum *Mergé*, quæm apertam,
pestem & annonæ isopiam oppido esse
allatorem superfluo credunt.

Kéy, quæm eidem famam Anno-
næ exclusam in vestram mittunt.

Guldella denique, quæm Rex con-
stitit in pulcherrimam domum, quæ
despicit in amoenissimum locum quem
vocant *Charbagh*; qui pulcherrimis
arboribus in ambitu cinctus est, & ab
utroq; *Sicre* silicibus stratus; medium
secut amnis *Ziaferend*, lapideis ponte
stratus, quæm regalem vocant; hic
amnis dirigitur in quatuor ramos, &
mox in plures minores streptos, qui
varias oppidi aedes & hortos permeant.
Istiunt præterea in sex cisternas, quæ
vocant *Thasir*; quarum una sita est
juxta viridarium regium, quod dicitur
Haféyeh, longe amplissima & plano
fundo super æquali, cum pluribus fon-
tibus & canalibus: ab hoc viridario
usque ad pontem, utriusque sunt edu-
cta simplicitate edilicia & in medio se-
mitæ canali est viro saxo: à ponte hi-
dem utriusque pertinent ædificia usque
ad magnificam Regis palatium; ita
ut *Charbagh* ab hoc palatio ad viri-
darium

darium Hazereth, in longitudinem
parce fere integrum milliare.

Eius oppidum sunt aliquot subur-
bia, nullo vallo murive clauda; quo-
rum unum vocatur *Dalsa*, sive ut alii
scribunt *Calsa*, à sex millibus familie
Armeniorum habitatum, quæ Rex so-
perioribus annis à patriis sedibus huc
traxerat. Horum ædes splendore &
magnificentia cærant cum oppidanis;
sunt enim Armeni hi perique opulen-
ti, utpote Indusii mercatores, qui
pannos sericos, glassum & alia ~~Indusii~~
merces emendo & Hæzereth, Constan-
tinopolim atque adeo ad Europæ
provincias deducendo, maximam que-
ritam faciunt. Sunt quidem Christiani,
sed sæpe Armenice diebus Mercurii &
Veneris abstinent à cibis, piscibus,
butyro & caseo, omnesque pinguedines
æque quæcumque illis diebus mandu-
cari præter panem, aut crytam aqua
ebullitam, mel, olæ & arborum fru-
ctus. Observant & quadragesimam ad
Noënovæ normam; jejuniæque
ante quendam festam majorem, octo & in-
terdum quatuordecim diebus. Ita ut
per hæc dimidiam anni partem ad supra
dictam modum jejunent. Desponunt
bötor suos admodum juvenes, & ubi
æquam rubellam arigeriam, compon-
guntur

guntur in templo : videlicet ad secundas
atque ad tertias nuptias transire per-
mittitur, nunquam sui caridine ad
quartam. Sacerdotibus vero etiam se-
cundas nuptias interdicit. Supersti-
tiosum & ceremoniarum lautum sunt
retinensissimi.

Conversat aditum suborbium
habitatur à *Gavris*, quos Rex hic
trahit à *Gavris* & *Yell* : sunt as-
tem antiqui Persæ, gentes, quibus
viamque legem colunt, de quo enu-
merat *Abul* : horum familiarum nume-
rator hic circiter quingentæ : gens
longe melioris fidei & probior, quæ
sunt Persæ Mahumetani : merciores
indolenti, quæ agrorum cultores. Ma-
ximam robore corpore & usurpæ ve-
lles à aliquorum Persarum amicitia di-
versas, præfatis quoad colorem : fer-
mine quoque illorum valde & ob-
scure, quæ longe aliter vestiantur quam
Persæ in Hispania : neque velant fa-
ciem, ut illæ : neque tam impudice
pudantur. Maxime aciem vestium
in adjecta tabella curavimus expre-
ssimus.

Chatalad tertium suburbium, in quo inter quinque & sex milia gentili-
tarum degunt, & Taurisio advenae, & Mahumetanorum Persarum religio-
nem colentes: plurimi inter hos sunt
nobiles, qui aulam quotidie frequen-
tant: reliqui mercatres: hinc quoque
insignis odor & boni villorum.

Chatalad quartum suburbium,
quod a paucis Armeniorum familiis
habitatur.

Chatalad quintum suburbium, in
quo degunt circiter ducenti aut du-
centae quinquaginta familiae Georgi-
corum, qui iidem sunt Christiani, sed
variarum sectarum, uti alibi in itinera-
tibus notatum inveniri. Hi quoque col-
ui atque amicum nonnulli distretor &
Persis: haec viri Georgiani habi-
tanti in tabella exprimendam curavi-
mus.

Virgines autem Georgianæ lepides
 tum decet et pulchre et amantur
 et modum, quem adversa tabella in-
 dican.

Christoph. Salomon forum suborbium incolleat iisdem ab Armenis, quorum ibi centum aut centum, quinque-
 glia familie numerantur. Hadenus
 nosset. *Isaiah de Persa* scribit hanc
 civitatem supra octuaginta milia ci-
 vium condente, preter insinuatum
 merum alvum : id liquet ex di-
 versis, quæ habet fere sexcenta, Persæ
 vocant Caravaneras : balnea quæ vo-
 cant Hamam habet sexcenta : officina
 mercatorum omnium generis decem milia
 : ambly autem à Flavio *Soderus*
 apud ipsum humiliter de fere dignus, unde
 de eodem hic non admodum salubre.
 Hanc veterum *Neosapora* arbitra-
 mur. Omnes illam curas administrum
 centum alibi & elegantissimi ope-
 ris, inter quas eminet illa quæ est in
 equili Regis, cuius fastigium & crux
 cervorum compositum scribit, quod
 uno die Rex Thamus venando occide-
 rit supra triginta milia.

Videnda præterea quæ in Isidorus
 parte secunda dicuntur, nam omnes
 principes huius ætatis meminerunt.

Proximum post metropolin locum
 tenet *Fas* vel *Fes*, oppidum illi-
 dem ætatis & imprimis ætatis
 atque pannorum sericorum terra
 imprimis nobilitatum. *Paulus Venet-*

ius appellat illam *Lapis succimonis* & seriat textura videtur; Iosapharna vero barbara *Isa* mureibus simplissimam, & quinquag. mill. pass. in circuitu patentem, ubi quolibet decem mille pondo venduntur. Incredibile silentio & clementia, nec sermone ullo intercedente, quod peritum singulis auctoritate publica inscripsum sit. Circa hanc urbem reperiuntur hodieque agniculae, qui sanguinem habent in propinquo monte *el-dari*, ubi à temporibus Kalomarchadi hucusque jam ultra xxv. seculi ignis continuo ardet: sed de his alibi dicetur. Vlogbekius & alii Arabes conserunt hoc oppidum ad latitudinem duorum & triginta graduum. Dicitur *Kayra* secundum *Tellariam*, oppidum famosum, sericorum pannorum omnia generis textura & agri imprimis fertilitate; hic enim exquisiti fructus nascuntur, praesertim mala cotonea, quae per excellentiam *Saxae* appellantur.

Kayra quoque sive *Cama* magnam oppidum habens versus *Adram* pontem lapideum. Nubiensis vocatur *Sim* & dicitur ab *Adhaban* sive vocatur *Shaban* dicitur. Hanc inire videtur. Vide & *Umarium* Carroviheri.

Sasab Texere, Nubiensis vel Suspicor *Sasab* distant à *Sasab* xxvi. mill. pass.

DISCRIPTIO

& à Massana xvii mill. pass. nūc fore-
re sic dicitur: cuius Vlugbeckius pegdit
longitudinem 1525 grad. & latitu-
dinem xxv. Cuius quoque Itinac-
tus meminit; portusque (inquit) est
Savvam prope Hamadanum, superius illi
morsum est.

Kasvin sive Cassin, oppidum cele-
bre (inquit Texeira) ad quod Persa-
rum Imperator Xa-Thamas regionem
hanc transtulit post Tachisum vulgo
Tahm. à Torch caput & ducatum.
Iuanis de Persia scribit hanc urbem
supra centum milia oppidanorum nu-
merare. Mosquas sive Mahomedanos
templa quingenta. Palatium Regis lon-
ge maximum est, haec occupat par-
tem hanc in longitudinem occupat.
Hocis urbs exata itineraria metropo-
litas, quae in parte secunda reperitur,
quae consilanda sunt, impudens hinc-
rarium Canverichel, qui diligentissime
hanc urbem descripsit, & existimat ve-
terem Achaem fuisse, (urbem Mediae
Prolesco & Amilano.) Ita autem
est in amena & feracissima valle, quae
habetur et quantulum hinc partem in longi-
tudinem. Oppidanorum aedificia negle-
ctim struuntur sunt, & lateribus tantum
ad soltem duratis, ut fere sunt reliqua
aedificia per totam Persiam. Vlugbeckius

& Arabes ut supra vidimus tribuant
 illi longitudinem quinque & octuaginta
 graduum & viginti sex minutorum.
 Nubienſis refert ad regionem Algetol
 id eſt montanam, & quidem hanc re-
 gionem minorem, licet (inquit) quidam
 opiſcentur hanc eſſe de terra Darlam.
 Et ita ab Hamadan ita deſignat, ab
 Hamadan ad Naxellam xxx mill. paſſ.
 ab hinc ad Ayad xxx mill. paſſ. ad
 Carvin duæ diæ. Adde hic Teſera
 Araden, quam Nubienſis vocat *Hamadan*,
 diſtansque ingentem eſſe urbem, di-
 ſtansque ab Alenabad xlv mill. paſſ.
 Benjamin Indrum vocat *Hamadan*: ipſa
 eſt (inquit) vetus Madai i Media me-
 tropolis (inquit Schikandari) à quo ſe-
 rex non abiit) civitas ampliffima,
 ubi degunt ex Iſraelitis tantum x. mill.
 viſi. Nam ibidem ante quandam Sy-
 nagogarum, ſunt monumenta Macedo-
 narum & Eſſæorum. Fulſi autem hæc urbes
 à Muſſiſimie capta anno Hegire xxxv
 una cum Elſira, non illa (inquit Schi-
 kandari) que jacet ſupra Ractam ad Eu-
 phratem, ſed altera in regione Adſai-
 lam circa urbem Karvin. Tribuit autem
 huius urbi Hamedan Vioſtrechus & A-
 rabes longitudinem trium ſupra octuaginta
 graduum & triginta quinque gra-
 duum & decem ſæculorum latitudinem.

Adlonge deinceps Terra oppidum
habens, quod Nabienfis vocat Nabie-
ensis, situmque ab Hamadan distat
xxviii mill. pass. à Kadea xxx mill.
pass.

Et deinceps Tergaia, Damand &
Tahara, de quibus nihil comperi.

Ray, Jaser, vel Scharia, inquit
Targia, ubi manna colligitur, sed in-
ferioris notæ: Nabienfis videtur hoc
oppidum appellare Ray: & hic ab Ha-
madan ad illam distans: ab Hamadan
ad Sara xx mill. pass. à Sara ad Ray
v mill. pass. Vlugbeckius & Arabes
collocant ad longitudinem octuaginta
sex graduum & decem scrupulorum, &
latitudinem triginta quatuor, quibus
alii addunt xx scrupul.

Ad hanc quoque provinciam perti-
net Sulama, quam levius putat ex-
emptam fuisse à ruinis Tigranocerta.
Nomen hoc (inquit Leonclavius) est
consequens à Sulanis, quod Persie
quondam fuit regia, Sulanique sedes
& domellum. Videnda sunt line-
raria in parte secunda, quæ præter
illos nominant præsentem Car-
vright. Vlugbeckius & Arabes pro-
stant longitudinem istos quinque su-
pra octuaginta graduum & latitudi-
nem triginta sex grad. & xxx scrupul.

Adduntur hinc ab aliis Chacherensis.

Halvvan quoniam Nubienſis vocat
Holvam, & dicitur ab urbe Bagdat ad il-
lam sex huiusmodi ſtationes: nimirum ad
Nabranam xxi mill. paſſ. ad Dair. Sa-
rima: totidem. ad Deſſam xxiv
mill. paſſ. ad Halalan xxi mill. paſſ.
ad Chacrequm xxvii mill. paſſ. ad
Caſſ. Sira: ad Holvan xv mill. paſſ.
Ab Hamadan autem ad Holvan inter
ejuſmodi eſſe: ad Alſerabad xiv mill.
paſſ. ad Caſſ. Alſer xxi mill. paſſ. ad
Aladram xxi mill. paſſ. ad portum
Alutam parvi amnis xv mill. paſſ. ad
portum Ali. Aſat xxi mill. paſſ. Ad
Jahſan. Indeque ad Carmatiam xxiv: ad
Zahaidiam xxiv ad Marg. Alcala: id
eſt. portum acri xvii mill. paſſ.

Fermeſſe de quo nihil laudem.

Catharvcard, *Geyadeſide*, *Zamren*,
quorum longitudines & latitudines re-
quire ſupra: nam nihil pericere nobis
de illis obſervatum.

Chevede, quoniam Nubienſis videtur ap-
pellare *Gevade* xx mill. paſſ. à Schirax:

Aſa: Nubienſis vocat urbem parvam:
& nullis membris circumſtam: ſcribitque
diſtare à *Fahrag* xxv mill. paſſ. à *Naſſa*
xiv mill. paſſ. à Margia ſolitudinis con-
termina levem ſtationem: à qua ad
Schirax ſunt xxvii mill. paſſ.

Partes Farsi & Pars.

PARS (quam Arabes sicuti Fars & Pars) una est e majoribus & melioribus provinciis hujus imperii: eius autem Metropolis est Schiras quam alii afferunt Xyras & Sirtz, nobilissima urbs & antiquissima: omni genere communitatis abundans: & commercii cum ceteris regibus & provinciis Persiarum potentissima: hic enim panni serici magna copia reperiuntur, & serici quodammodo in hispania proveniunt. Scribit Trianra, hanc civitatem conditam fuisse à Samked, arabum duodecim farsangarum. *Joannes de Persia* scribit suam esse ad fluvium Bandamir & intra muros supra sexaginta milia civium contineri: Hec autem *Isaphar Barham* illi circumum ardeat viginti mil. se qui ambitum illius dimensus fuerit non nisi quatuor leucarum callastratum circumferentiam deprehendisse. Ad hic frigidiore ut testatur *Teixera*: incolae sunt colore candidi, formosi & urbanis moribus. In hujus agro reperitur secunda species Cossii, quam Persae vulgo vocant *Kell-Tak* id est amatum, ad differentiam Cossii quod ex India petitur, quod ipsi *Kell-Naris* vocant, id est dabo.

Andiamus de Schiradem in Taciche
 Hinc ritem regi (inquis) Garfuid pri-
 moria sua debet Scherat, inter Per-
 siae urbes nunc facile princeps. In Regni
 medietate sita, duodecim fastangas,
 id est, sex supra viginti mil. pass. in
 ambigui complicita, imperatui serie nec
 lux feruentis vel ad iustitiam oram;
 unde roscis abundat, & res illi florum
 diuina luxuriat, ut aquis inde maxime
 copla distillari solitis vel navi onerari
 possit. Itaque nec ullum ali. eorum
 idiomus ceteris Persia dial. sic perfert,
 quorum ager tam suorum spinat odo-
 rem, ceteri quauis enim viliu. co-
 rem potissimum.

Videnda quae in secunda parte di-
 cuntur de hac urbe in itinerariis i hic
 tantum addam quae à Belgae sunt ob-
 seruata anno a. d. 1522.

Schirax dicitur ab Aequatore vixisse
 Arcum novem & viginti gradibus &
 sex supra triginta simplicit: condita est
 in valle perterrita, complectiturque ho-
 die supra decem milia locorum: emi-
 nus accedentibus pulcherrimis praebet
 aspectum, ob altas illius turres & splen-
 dentibus saxi. conuersas, & horum
 atque videris, vernaibus cupressis
 confusa, quae undique illam circum-
 lu. illas viridatis reperitur omnia
 gene-

generis fructibus arborum: rigantur
autem certis canalibus & vicino Hamone
derivatis, quatuordecim & amplius
ambunt, plures quoque hic reperiuntur
fontes. Nascitur hic præstantissimum
vinum totius Persiæ, & venditur ad-
modum vilis pretio. Laudatissima au-
tem rosarum aqua, ad varias & longin-
quas regiones deportatur. Ager subur-
banus tritici & aliarum frugum feracis-
simus est: orti hic ferunt leuam cris-
pam citreæ & candelæ coloris, & can-
das lre grandes & obelæ ut interdum
octodecim & non raro viginti libras
pendant. In sylvis nascuntur passim ar-
bores quæ mallychem exsudent, excipit
ter patella quæ ramis applicatur, co-
loris primum viridis, quæ ab æstu viria-
tur. In hac urbe tolerantur hodie à
Persarum Imperatore duo conventus
Monachorum, qui partim sunt Itali
ordinis Carmelitarum, partim Lusita-
ni ordinis S. Augustini; qui hic con-
dones habent & missas celebrant: con-
cionantur autem lingua Persica, Ar-
menia & Arabica: nam potissima pars
audientium sunt Armeni, pauci alio-
rum gentes aut Mahumetani, quia
indigenti vestitus est vel illam de con-
tenda religione cogitare.

Nublenſia Chorographia, hæc clou-
ſcribit

scribit hanc partem Persiae. I. dicitur
 (inquit) terram. Terra ambiri ex parte
 orientis magno campo, qui superiore
 vel parte Indiae terram, inferiorem Ray
 attingit. Claudunt autem ab Occiden-
 te, mari Persico, & mittitur terra Me-
 asan, & Septentrione terra Chouestan.
 Prodit autem varias distantias de terra
 ab hac civitate ad illa oppida iam intra
 quam extra hanc provinciam, nos tam-
 quam principis quidem hic iustitiam.

Iter à Schiraz ad Teheran (quam
 hodie vocant Nishapur de Spahan)
 ejusmodi est: à Schiraz ad urbem Bag-
 dat xx mill. pass. ab hac ad oppidum Kias
 xii mill. pass. à Kias ad Caspian xx
 mill. pass. ab hoc ad oppidum Astachar
 totidem mill. pass. ab hoc ad Chan-
 An oppidum populatum viam xxi mill.
 pass. Hinc ad oppidum Kerd totidem
 mill. pass. Et ab hoc ad oppidum Kar-
 da xxii mill. pass. à Chan An ad
 Astachar xxiii mill. pass.

Vetus quidam nostrorum superio-
 ribus annis hoc iter egit hoc modum per
 Bagdam ubi annona comparanda est
 in didum, ad Persiam quae de Persia. An
 duos pontes super fluvium stratos, ad
 Mahy pagum, Emmeade, Ousier
 Aspas, Cefiser, Dedant Chan omnes
 pagos, Garmislatum arcem, Isfahan
 pagum

pagum & castellum: Demum est ioc-
tonem: *Adherbad* grandem pagum,
ubi ioctonem solvitur: *Alazar* pagum
& *Spaham* rē diversorium. Testatur
autem hoc iter *Abshari*, equit quidem
diebus sex, camelis vero sedecim: vide
in secunda parte hincratum Nicolai
Hemmil.

Iter à *Schiraz* ad *Tasā* prodiit Na-
biensis tale: *Tasā* (inquit) est ad Orien-
tem, locus extremicatem deserti. In li-
nere quod ducit ad *Chorasān* & non
ad amicum describamur hanc viam
prout jacet: *Regare* egrediente à *Schiraz*
ad *Zarcā* (est autem *Zarcā* domicilia
aliquot *Scor* *Ilman* suavis aqua) iterum
ad urbem *Astachar* xviii mill. pass.
Ab *Astachar* ad oppidum *Tir* xii mill. pass.
à *Tir* ad *Cehemend* oppidum xxiv
mill. pass. à *Kahetepd* ad *Sind* oppi-
dum totidem mill. pass. à *Sind* ad *Iar-
cā* xxxvi mill. pass. à *Iarcā* ad op-
pidum *Asad* xxxix mill. pass. ab *Asad*
oppido. fortissime munito ad oppidum
Maglur xviii mill. pass. ab oppido *Ma-
glur* ad urbem *Kartha* sub limitibus
lexd consentiam xv mill. pass. deinde
à *Kartha* ad *Tasā* xxx mill. pass.

Ad hanc quoque provinciam perti-
net *Astachar*, quae olim illius Metro-
polis videtur fuisse: *Alfegamur* in *CU-*

manifestis vocat *Allahabad* in omni-
 vera editione Christmanni, quoniam au-
 tem corrupte ibidem legitur *Allah*,
 faciunt plerumque aliter huius monimen-
 tum, sed potius veluti pagi aut mu-
 nicipii, ita ut à *Musulmanis* olim excelsi
 videretur. Vnde *hieronymum Iosephum*
Barbaram. Quidam autem nostrorum,
 qui hactenus habuit, ita nuntia. Sed
 qui dicitur à *Scholar*, versus equi-
 lontem, & circiter triginta gradibus ab
 Aquatore versus Arctum, videntur ho-
 die rudera magnificæ urbis *Persopolis*
 & palatii impavidi mobilis, vocant ho-
 die *Isfacher* & locum ubi palatii rude-
 ra videntur *Celadon*, in fertilissima
 & amoenissima convalle, hinc superius
 aliquot admirabilia antiquitatis monu-
 menta : ad quæ ascendunt gradibus 2
 petra excelsa, adeo latæ & planæ ut
 equi eo ascenderent libere : in planitie
 autem super distantiam petram, videntur
 primo conclave aliquod, cuius lateræ &
 pulcherrime scævi sunt & varis figuris
 intextæ : intra sunt duæ sedes &
 preloso marmore & ias polito ut in-
 star speculi relucens præterea sunt hæc
 aliquot aria in quibus videntur cæli &
 marmore excelsa, in quibus regis the-
 saurus olim fuit reconditus : superius
 quoque novemdecim columnæ & qua-
 dra.

DESCRIPITIO

diagnos: & triginta tria praedyra i
omnibus tam affabre facta & tam elegan-
tibus figuris incisa, ut pictor indoluit
vit tunc spatio curia posset delineare.
Narrat Almacinus in vna *Almaw* & Ca-
lile, Ziadum nomine Ala Persidis pre-
fectum istarum commoratum, ibique
arces magnificissimas extraxisse.

Ab eadem urbe Schiras versus or-
ientem, jacet locus salus circumq. aequa-
litem millaria parcat in longitudi-
nem, in latitudinem unum, aut pau-
lum super. Sal instar nivis candidissi-
mus est, itaque spissis quibusdam locis
concretus ut vestigia seras, verum
quum infra concavus sit, non est illi
magnopere credendum, facile enim de-
hisce, cum summo superlatum pe-
riculo.

Ad hanc provinciam quoque refer-
tur hodie *Lar* sive *Lara* ut Portugalli
effert, à qua urbe sortitur nomen
Lar, numisma ex argento absolutissi-
mo, notissimum & utilissimum per
totum Orientem: ubi hoc regni par-
ticularis caput fuit, & superioribus an-
nis ab Abbas Rege suis capta, ubi paulo
post dicens: anno cl. 1590 ut
narrat Teixeira, afflixit illam horrendus
terre motus, qui supra mille domos
domicilla prostravit, plurimasque el-
lit.

Perfias (quibus salus circum conflat,
 singulorum tantum parva capis manu
 cum dirupit & supra illa nulla socola-
 rum obruit.

Ad regnum Laræ voluit quondam
 peruenisse *Seede. Gomer*, ubi Coli-
 tani portu edificarunt ad sinum Persi-
 cū, postquam Harnurio successit portu.

Hunc autem locum hic à nobis in-
 ventū descripsimus. Gomer illat ab
 æquatore verius autum septem & vi-
 ginti gradibus: relique munitioni ad
 curam sum Persas sum, partem hodie
 Duci Schiras *Tam-Couly*; Portuga-
 lis adentum ab Ali-*Seede* possident Un-
 cis Legato anno clxxxix, Postquam
 Belgæ nosci hic appellere & commercia
 arperunt exercere, ubi quatuor-
 ve annis multo populosior est factum,
 ita ut iam circiter congener hic fami-
 lia habitant. Dux habet iter ad litora
 Meridionale; & veritas Autum velle-
 dum propugnaculum ad mare sinus,
 pluribus machinis munitioni: præ-
 sidium Persarum consistit ut plurimum
 decem milia pedes & totidem vel etiam
 trecentis equibus; si autem maiores
 copie Portugallicorum intendant, re-
 vertit Arabi quidam cepit Seyd Ma-
 homet decem milia turcas sum: Salu-
 pegulor illis subditi mittent.

A Gantem autem ad Latam egredien-
tes per sequentes Casaracoras, & de
diversis ad terminum solitudinis
emparia, Rada'y, Geter, Landa, &
Raa, primus hic est pagus qui occurrit
trans fluvium Casaracora, deinde Churba, &
Raa, Churba live Balte Camela, Gantem
pagum annuatim copia affluunt, &
Churba, live Churba, live Churba, live
live etiam Balte Parre, denique Par-
ra, à quo transitur ad oppidum La-
tam. Quod oppidum à quodam no-
mine ita accepit descriptionem. Oppi-
dum Latam edificatum voluit à Ph-
lax filio Firoës, post cuius decessum
successit Gorgio Melech, vir valde
magnanimus, qui super montem, qui
oppido à Septentrione imminet,
amplam & vallatam castellum fecit
communiti, & regnum illi auspiciavit.
Hunc ex ordine secuti sunt duo supra
expositi Reges, quorum postremus fuit
Ebrahem Chan, quem Ka. Abas an-
no 1010. in regno spoliavit. Ara à
Persis diruta fuit & alia multis extruere
commodiore loco, plurimum super
montem qui ab Austro propius oppido
incumbit. In oppido numerantur cir-
cite quatuor milia domorum, plantis
rebus, cum certis foraminibus instas
sumariorum. Nullo vallo cinctum est.

natura tamen loci satis muniente, cingitur enim undique alperis montibus. Incole sunt robusto corpore; qui possimum agrum colendo, & camelis, asinibus, mellis & omnis generis animalibus pascendo, dant operam; maximam quoque partem intersunt mercatoribus, ad merces illorum ulno circumque vectandas. In medio oppido est forum eorum venaliump, desuper totum, sub quo plures villantur officinae omnibus mercibus & annonae omnis generis refectae. Cingunt oppidum amenissimae horti, in quibus plurimae fructiferae arbores sunt constitae, imprimis quae daibylot ferunt. Regitur à prefecto sive Kady. Atque jam haec est super praeputium petram, ad quam angusto calle ascenditur, ita ut vix duos equos non ordine possint intrudere, supra tamen nonnihil dilatatur: oblonga est Arx, & muro è vivo saxo cincta, valde edita, in illa sunt circumdactae domusculae, quibusque avarae machinae, Hispaniarum Regi ademptae; & centum delicti millites. Ferunt in armamentario arma conservari quae tribus millibus instructis sufficiant. Duos tantum habet portos qui iugiter quidem fruantur sed aequo subsidium: unde hic aquam privilegiariam excipiunt atque conservant

in cisternis. In oppido quoque nullae
habentur aquae nisi pluviales. Quae
similiter excipiunt cisternae, quarum ad
quingentos milliarum in urbe, quum ce-
teris in illius tamto ambitu dicuntur es-
sere & quidem publicas, hanc introitu
ad eas parat accessum, ceteris superius
operis. Unum & maximum viarum
est huius regionis quod tam celeriter
carnicibus venatur, quibus non raro
plurimae aedes proderantur.

Quibus in animo est schizae pro-
fici, haec maxime opportunum est an-
nonam comparare ad tepidum in
oppido, ut lecti possint absolvere usque
ad *Gimmed*, huius idem quoque fieri pos-
sunt in vicinis aliquot ubi pagis. Per-
tendit autem lecti ad hanc modum; per
Gimmed oppidum distant à *Lara* octua-
ginta milliaribus, quae ab equis quidem
absolvuntur diebus sex, à Camelis autem
aeque Camelis quindecim. Equitibus
itit est per *Dehake*, *Serry*, *Samara*,
Chabab, *Chamra*, *Michgock*, *Gassar*,
Arha, *Kabab*. Cassidit autem per
Dehake pagum; *Serry* municipium &
olim oppidum alienigenis praestitit, *Pahram*,
Chabab, ad torrentem *Angayviam*,
Angay, *Gerde* *Behabam*, *Gimmed*,
Chabab, *Miggeck*, ubi teloneum
solvitur à mercatoribus; *Pazar* *Be-*
viam,

viam. *Gastromesastrii & Palatinorum*.
Juanes Nevberry Anglus delineat
 hic iter hunc in modum: A *Lara* ad
Schizera, *Duro*, *Olim*, *Gern* ad
regium Lara delinse. Hinc ad *Qua-*
erum Hippidum: ad *Demoder* muni-
 cipium: ad *Merocal*, ad *Cosiger*, ad
Chisum Aladalar directioriam, ad
Corvel municipium: ad *Xyza*. Inter-
 medie autem intervallis multi reperien-
 tur lapides iter apertus a *Lara* ad *Xyza* ver-
 sus *Comu & Arctum*.

Adventum ad criteria pergo, cum
 possum hic omnire *Carla de Jylis*
Figurae Legati Regis Hispaniarum ad
Regem Persarum observationes de Cist-
minara, quos supra sibi mentionem.

In universo Regno nunquam vix ulla
 reliqua antiquitatis videre est, quoniam
 omnes ardes e laere non colto, sed ha-
 to inter duos affines coactis standi sunt,
 quae cursum sibi non possunt. Arca-
 nam hic superstant valla rudra arde &
 Palatii *Persepoleos* adeo celebrant ob
 antiqui sculptoribus: Arabes & Persae
 vocant *Cistminara*, quasi dicat quadra-
 ginta columnas: ita enim appellant al-
 tas illas turres, quas Arabes templis suis
 adstrunt. Rarum hoc orbis monimen-
 tum se offert illi qui a *Schizat* ad civita-
 tem *Hispanam* profecturum, cludet

hanc intervallo à fluvio Araxem, qui
 veteribus dicebatur Araxis (nomen illi
 qui Mediam à vidit à maiore Armenia)
 cuius Q. Curtius sepe meminit, ubi
 Diodorus & Plutarchus, qui non ad ro-
 rum suum Persopolens veluti nomen de-
 cent. Alimodo, pulchritudo & simi-
 tas harum columnarum apparuit à vi-
 ginti illis quæ hodieque superant, quæ
 cum reliquarum basibus omnes in ad-
 mirationem capiunt: personarum quoque
 marmoribus passim insculptæ videntur
 amictus, plantæ conveniunt cum amictu
 magnificorum Venetorum, tunica ni-
 mirum ad talos demissa cum latæ ma-
 nicæ & capilla orbiculata, extantes
 super humeros sparse & barba prolata.
 Quosdam videre est sedentes cum sum-
 ma maiestatis in sella, quales in Ecclesiis
 nostris usurpantur, cum scabellis sub
 pedibus, palmum altis. Et quod mirum,
 in omnibus hæc nulla similitudo se
 prodit vestium, quas Asiaticæ gentes
 aut hodie usurpant aut olim usurpa-
 runt. Nam licet ab ætate antiquitate
 nulla argumenta promi possint, quibus
 amictus Assyriorum, Medorum & Per-
 sarum ita plane describi possit, vel pro-
 cijre est tacere in vestibus Latinorum
 & Græcorum: tamen satis constat, usos
 fuisse vestibus modice longis, ad Pasa-
 cum

em & modum, quemadmodum hodie
 quæ Turci & Persæ usurpant, quas illi
 quædam Arabica, hi vero Persica vocant
 de capite involuta colere & forma
 distincta à ceteris ista regali diademate.
 In his quoque inscriptis (quæ licet anti-
 quissimæ sint, tamen hæc sunt integre
 quasi nuper factæ fuissent), nihil simile
 videtur his vestibus quas memoria
 minimum suggerere possit: hæc ut hæc
 opus viderem antiquitatem haud du-
 bit superet. Idem confirmat inscriptio
 in tabula lapidea, ita nitida & integra
 ut monasterio similis videatur: hujus
 characteres neque Chaldaei sunt nec
 Hebræi, Græci aut Arabici, aut cuius-
 quam gentis hodie notæ: Omnes sunt
 triangulares, aut pyramidales vel iustar
 obellici, ita ut tantum dissimulent, fi-
 gura autem nequaquam differant. Quæ
 architectura species fuit Cocinibana.
 Ionica aut Dorica sive mixta è rusticiora,
 disceat nequæ: nihilominus admi-
 ra quidam symmetria, oculos inur-
 tum misum in modum afficit. Nihil
 tamen magis me delectavit quam max-
 moris & lapidis durities: nam multis
 locis apparet tabula ita nitida & co-
 acta polire ut speculorum iustas re-
 flectionum vultus repræsentent. Men-
 derunt hujus palatii Arslanus & Isfi-

bus, omnium autem exactissime quodam.

Atque universa triplici muro cincta sunt, qui jam pro cesserunt: sepulchra quoque Regum ad laura moenia (hæc enim radice Arx jacet) visummaxis intervallis, quæ à Diodoro describuntur. Quod multa: ea quæ hic videntur tam pulchre conveniunt cum illis quæ ille describit, ut error nullus sit locus. Præter hæc rudera, nihil tantæ civitatibis superest: præterquam quod mediæ leucæ spacio ab Arce alia columna erret, ejusdem cum caeteris magnitudinis, & alix duæ minores paulum ab hac remotæ: in quibus à famulis spei observatae figure equorum & vicorum valde molis. Sic autem sunt rudera hæc in planitie, quam varix solis & fluvio Araxe derivata dividunt & fecundant, quæ ad decem leucas in ambitu patet, ita ut tantam urbem alere hæc difficulter quiverit, hodie tamen tantum modicum municipium quadringentarum casarum habet, quod *Margartan* vocant, hæc longe distans ab arce. hæc illæ.

Sunt præterea in hac provincia Paræ vel Fares alia oppida: à Telexa memorantur Tarem, Karyn, Lallan, Stakazan, Nihil, Paqah & Dar-agard, Kari.

Alexandria vel ut alii differunt Kalcidiam, secundum Nabiensem distat ab urbe Falg. lxx mill. pass. & à Giosar rivi mill. pass. ab æquatore secundum Vlachyphylum novem & viginti gradibus & septuaginta scempulis.

Lugan, juxta hanc urbem abunde nascitur asla fetida quam Persæ vocant Ingu.

Strabonem cujus indigent totum caput pilosum habent. notum est animalibus illis quæ Betuar continent. In provincia Parsi inquit Telasæ est districtus admodum illustis, vocant Strabonem ab oppido ejusdem nominis, quod distat ab urbe dictum inclinare à Lars cujus ager abundat herba quodam, quæ haud dissimilis est croco quam depascuntur maxime præter animalium, in quorum ventriculis inveniuntur lapides, qui bonitate & facultatibus plurimum excellunt: hujus provincie incolæ totum caput sunt pilati, Persæ vocant Kachet. In eadem provincia invenitur montis & petra salis quidam liquor, quem Rex Persæ per probos fideles ministros curat colligi: cogitur autem quotannis ad quantitates triginta metricalium; id est quinque uncias, paulo plus, minuve. Persæ vocant hunc liquorem Namasch Kary.

Id est, muniam præbentem: huiusmodi insigne miseranti resistit veniens & nobilissimum est antidotum, præterquam quod omnibus intestinali repleto prædatur. Rex Persæ qui solus imperare potuit, eundem lugentis prædieris locis, calque quantitate elargitur regi- bus & magnatibus suis amicis.

Nerit, huius montana abundanti metallis ferri & alij his longe abolu- tissimi, à quibus arma alique in- strumenta præstantissima fabricant Persæ.

Pars autem quam Nabienſis ap- pellat *Sasani* & *Daragand*, abundat annona & omnis gentis fructibus: distat autem Pars secundum Nabien- sem à Schiras 120 mill. pass. à Kera- sun 120 mill. pass.

Nabienſis adjungit urbem *Re- gias*, propulchram que terminat pro- vinciam Fars & Chuzdan: est autem vicina urbibus Siraf & Kerman atque Glodas.

Itemque Siraf urbem que adiacet littori maris Persici, distans ab Equa- tore novem & viginti gradibus secun- dum Vlhghbeckium.

Atque Siraf urbem à mari haud longe distantem.

Alii quoque his addunt: *Nabirz*,
que

que secundum Vloghbeckium distat
ab æquatore triginta gradibus & decem
minutulis.

Singer abad, que secundum
Vloghbeckium distat ab æquatore
octo & triginti gradibus & decem minu-
tulis.

Arderbajan sive Arderigan.

TERRA vocat hunc provinciam
Arderajan sive *Arderajan*, & dicitur
maximam esse provinciam ejus me-
tropolis hodie *be Tabriz*. Regio agro-
rum omnis generis egregie abundans &
delicissimæ comestibilia ætercens cum
Russis, Polonis, Circassio, Georgianis
aliisque nationibus: non nihil hic ar-
genti effoditur, plurimum autem sta-
talais & rubis cladisum: indigne
communis nomine appellatur *Calas-
ger*. Quænam provincia hoc nomen
consecutus (inquis) Schikantus? apparet
è Geographo Nubienis: & vicinum ta-
pæi Aethiæ Septentrionalis, quæ circa
urbem Arderiganam, ubi sepum hunc
fuit, de cuius cultu postea dicemus: Ho-
die in Mediam usque proceditur, ut
contineat etiam veridici incunabulis
Sophiarum sceleris notam, & metropolim
Tabris, quæ pridem erat sola comu-
dum Sophiarum, antequam arce pa-
rum

rum vocat in potestatem Turcæ. Te-
bristum; inquit Leonclavius, nunc
Tauræ, admodum hæc anobis inquit,
etiam vulgo, Turcorum Iragiboneli-
quot nobilitatem; inde à Siliis Sciri-
manis II. temporibus: Qui Scbarana
Medic vocant, errare putō; quæ Cē-
drenæ cum Tauræstium appellant, in
Persarmenia collocet, quam hodieque
dicunt maiorem Armeniam. In huius
medietate Tebristum recte potius lo-
vius, ut male Chalcondylæ urbem fecit
Assyriorum, cujus interpretæ Tabrexen,
ut Cedeſmanus Tabroſium scripſit.
Iorū senenſium hæc Aithoni verba
conſiſtant. In maiori Armenia civi-
tas Tauriſi famoſior eſt & plus aliis
opulenta. Ptolemei Terram eſſe ple-
rique putat & tranſpoſitiſſe fortalle Il-
leris Tauræ ſcriberetur rectius; Hebræo-
rum ſuam aſſumat Iovius. hæc Ille.

Minadous; inquit Schikardus; cum
vulgo appellat Tauris & in episto-
la quadam Historie sue della Guerra fra
Turchi & Persiani subnexa, laudem
argumentis operose contendit, non eſſe
neque Terram ut Iovius scripſit, neque
Tigranocerta uti Niger, ut Tigranocer-
tam quidem, ut alii: Sed Scbarana ut
voluit Ortelius & Ananias. Quæ do-
ctiſſimorum hominum opinio eſt.

ergo etiam orthographia verborum, totius
uno ista dilipio, & considerate dico,
esse ynnuam illam, quæ lib. vi. cap. 1.
Proleus, ynnuæ quidem Tauris appellat
lari pro Tauris; errore in Græca
scriptione facillimo. Tetræ solus co-
rum ~~pro~~ legimus, exprimit geulicum
sonum urbis hæc illæ.

Ephraïm (Inquit Minadon lib. 1.)
hodie Tauris dicta, ad radices montis
Orontis qui versus Septentrionem et
Imminet, in majori Armenia sita est,
octo dierum litare à Mari Caspio.
Versus Meridiem posita est Persis, Ver-
sus Occidentem sunt Caspi montes;
ipsa arcta vena, Elguet & alibus ex-
posita est; cetera tamen fructus salubri,
abundatque omnibus rebus ad vitam
humanam necessariis, celeberrimum
est totius Orientis Emporium, quod
merces quæ ex Asia in Syriam atque
Europam, tum quæ ex Occidente in
Orientem transmittuntur hinc ut pla-
simam deferri soleant. Populosissima
est, continetque fere centena milia
rum millia; neque vallo neque muro
munita est; cryptas habet multas sub-
terraneas, & ardes pro more regionis è
luto & ceno cocto constructas.

Ut autem hoc obiter moneam Prolo-
gus loco à doctissimo Schikardo an-

notato meminit datam urbem ab
 nomine Gabeiz, quorum unum habet
 longitudinem LXXIII grad. longitu-
 dinem XL & XV scrup. alteri speculum
 Gazum exemplar à Berito datum
 LXXIV & 30 scrup. latitudinem XL
 Secundum Latinam vero editionem
 longitudinem LXXVII. 40 minuti. la-
 titud. XL & 10 minuti. Medium mon-
 tis Orientis longitud. in Graeco quib-
 dem LXXV. in Latino LXXVIII & 10
 scrup. latitudo in utroque LXXVII. Por-
 ro Ecbatana longit. LXXVIII latitu-
 do XXXVII. in Graeco pariter & Latino.

Vlugbeekius autem & alij Arabes
 tribuunt Tauri long. 81. latitudinē 16.
 numerant autem longitudinem ab ex-
 tremo Africa litore.

Abulfeda denique dat illi longitudi-
 nem 73. 2. latitudinem 19. 10.

Plura inveniet lector de hac nobilis-
 sima civitate in variis Itinerariis quae
 subiunximus, praesertim in Cataverighi-
 si qui accuratè illam descripsit.

Meminit quoque illius Marcus Por-
 tus Venetus, sed vocat provinciam in
 qua sita est Mirath.

Quomodo autem Xa-Abas hanc ur-
 bem, aliquando à Turcis possessam,
 ipsis eripuisse luculenter narrat Petrus
 de la Vair. Diligentia (inquit) qua

una ad e praecipua virtutibus famulanda. Hinc Regi peramandata est; vul-
 lam. Cuius occasionem facile ostendit,
 quae res ipsam condiderat, sed illam
 arripit, & persequitur incredibili cele-
 ritate, quod in Tebrico recipiendo est
 maxime pariter; nam quum ipsi con-
 siliaretur illam Turcorum cum maxima
 copiarum parte abesse de alio profo-
 ctum ut populos vicinos, qui rebellave-
 rant, ad officium reduceret; & Spasum
 urbe, quae circiter viginti dierum itinere
 abest à Tebrico, paucioribus quam do-
 cetur diutius, vel accipi, ad illud adven-
 lavit, cum minori copiarum parte
 quum reliqua tam celeriter illum sequi
 perquiret, licet vel maxime properaret.
 Adhuc de celeritati exemplum strata-
 gena militare: nam quum cum paucis
 admodum suorum ad urbem accessis-
 set, & famam advenisse vel tanta cele-
 ritate pervenisset, sensit se miratio-
 nem esse de capite magnae Convulsae,
 quae leno passu illum sequeretur, ita ut
 ab oppidanis qui moeror admodum de-
 siderabant, neque quod res erat ullatenus
 suspicabantur, facile admitteretur.
 Substitit autem ad oppidi ingressum;
 locos mi videri voluit, expectantem
 eum quum iam plures copiae advenis-
 sent pauci Turci occisi, nullo pene
 ergo.

negotio, ubi posuit, praecepit capillum
 à Tereis ubi impositum. Deinde nulla
 mora interposita, aperuerunt, & per ur-
 bla sacra divulgantur, maximae copiae
 dimisit contra Baillans jam redun-
 tem, & eorum quae gesta essent peritus
 ignorum, eumque ex insidiis aggradum
 cecidit. & vitum aequale: captivumq; con-
 neribus & promissis ita deduxit, ut
 fide mutata, se ipsi adjungeret, & filio
 quum in assecum praesidio reliquerat,
 persuaderet eicem Regi dedare.

Tertia secundo loco huius provinciae
 tribuit oppidum Xyras vel Schirovan
 vel etiam Sirvanam: ea urbs per scribit
 Leonclarius) eorumque nomine com-
 provincia sic appellatur, atque Me-
 dia metropoli capta à Turca anno
 613 LXXVII. Sed mox à Persa recupe-
 rata & multis militibus, ne hostibus ac-
 pilus receptum daret. Regio autem
 Schirovan vel Sirvan haud dubio (in-
 quit idem) illa est quam Persici dicunt
 Mediam, posteriores autem Vaspria-
 can, ut apud Cedrenum in Constantino
 Monomacho legitur: id regnum licet
 Mustapha Vasis anno 613 LXXVII.
 Osmanidis subiecit, totum tamen à Per-
 sis fuit receptum & ab illis hodieque
 retinetur.

Narrat mercator quidam Venetus
 apud

~~ad~~ Ramulsum : Servau provocationem
 à ~~M. Manuag~~ ad Derbent patet septem
 diemum vincere, & coniacere tria ma-
 gna oppida, & totidem perampula ca-
 stella, præcipuum autem oppidum esse
 Samachiam, quæ distat octavo die vi-
 nere à mari Caspio : reliqua duo ad
 ora maris sua esse Manuagam &
 Derbent. De Samachia autem live
 Schamachia & Derbent plura inveniri
 listos in parte secunda, in variorum
 Itinerariis. E quibus tamen hoc notan-
 dam, Ienkinsonium & alios scribere Sa-
 machiam distare à mari Caspio septiduo
 vincere cum camelis, habuisse autem
 potissimum ab Armeniis & jam vulgari
 agere curyile anno 1212 1214. quon-
 iam ibidem esset : à Christophoro autem
 Burrough Anglo observatum invenio
 Derbent distare ab eposiere vestes Ar-
 gum uno & quadraginta gradibus &
 quinquaginta scrupulis, à Samachia
 autem quinque & quadraginta leucis.
 Vlighboeckius autem & alii Aethiopes ob-
 servant Schiamach longitudoem quod-
 dam lxxxiv & 50 scrup. latitudinem
 xi & 10 scrupul.

Ienkinsonius porro agnovit in Schie-
 van oppidum Schabran segnis mare
 Caspium : quod mirator sit Vana-
 nes pod Araxum vocat Schabran &
 nullo

nalla muro tam facile destrui-
tur.

Ad Sirvan pertinet quoniam secun-
dam Leonclavium oppidum Ias sive
Ivan, quod enim aec sic ad Persici regni
limites (loquitur) pertinet ut etiam ma-
jori sit hinc inde Armenia: ab eo scilicet
et Regio etiam Wallas dicitur. Vide
omnino que Camerighur de hoc op-
pido de vicina regione scribit in suo
Itinerario.

Telxera, ut ad illam revertamur, po-
nit porro inter oppida Hadarigan,
Nas-Yan quam Arabes vocant Nab-
jeras, et Vaghkandian assignat illi
longitudinem xxv grad. & ij scilicet
latitudinem xxviii grad. & x scilicet
Non invenio à quoniam hinc oppelli
mentionem fieri præterquam à Joanne
Nevbery Anglo, qui in Itinerario,
quod in secunda parte adungimus, ubi
vocat Naxas sive Nassas sed ad
hoc idem sit possibile hinc.

Adde deinceps Hadarigan de quo nihil
hactenus invenit.

Et Andarab sive Andevit, civitas est
(loquitur Telxera) Adarabian, paucorum
dierum itinere à Tabriz, non tam
grandis quam celeberrima, ob natales Na-
que Aydar patris Sciri Hmari Sophy
qui Persis imperavit. Antonius locum
— fontem

N Anglus observat hanc esse us-
 glia. Quo gradibus ab æquatore versus
 Arcum, & principem Persæ hic impellit
 consurgit. Vult & illuminationem Carr-
 erighi. Ab Vlugibetâ Acabe po-
 nitur ad longitudinem quidem 122.11.
 10. latitudinem autem 22.17. graduum;
 vel secundum alios Arabes 22.17. &
 30. minutorum. Ab aliis observatum
 invenio, distare bidui itinere à Solania,
 quatuor à Caidâ, à Tabris quatuor
 bidui itinere versus orientem.

Nobis vero vocat *Ardebe*. & hic in-
 nira prode; à Deyser ad Maragat
 indeque ad *Ardebe*, à Deyser ad
 Chasaregian 22.11. mill. pass. ad Tal-
 Var 27.11. ad Sakar 22.1. ad Andis-
 reh 21. ad Ballacan 27. Aliquis ad Ar-
 dabul iter cupiat, prope à Ballacan ad
 Horzara, quæ est terra Armeniæ, 27.11.
 mill. pass. ad Sakar-Chast oppidum
 22.11. mill. pass. hinc ad Maragat 22.1.
 ad Chasare 22.11. ad Tabris 22.11.
 ad Nark 22.11. mill. pass. ad Chasare.
 ad Chasare 22.11. ad Karab 22.1. ad
 Laris 27. deinde ad Ardabil. hinc à
 Tabris ad Ardabil colligantur supra
 nonaginta mill. pass. Quæ proinde dis-
 stantiam ab Ardabil ad Merem hanc
 ad portum maris Caspii iter bidui.

Addo denique Terram *Ballacan*

oppidum de quo nihil inveni.

Alii & praeteritus Arabes ad plures urbes intra limites Aulubigian concludunt: nimirum *Salmā*, Nubleni *Salmā*; de terra inquit Armeniarum: *Salmā* urbs est à flumine Xanoudian remota: flumen vero istud salitum est carisque omnium animantium & piscium genere. Distat hinc flumen à Dacherian xii mill. pass. habetque in longitudine Nationes quatuor, inter Septentrionem & meridiem; eorum autem locutio procedunt inter Maragham & Armeniam spacio fere lx mill. pass. hyberno tempore maxime exstant in eo procellae, adeo ut cymbae naufragium patientur.

Cherry sive *Chy* oppidum, quod *Vloghbeckio* & alii Arabes collocant ad longitudinem lxx grad. & 40 scrupul. latitudinem autem xxvii grad. & 40 scrupul. memorant illas tractatus in parte secunda: paginis 196. 107. & 119. Potius verisimile ducunt *Araxata*; & distare à *Tauris* octingenta milliaribus Asiaticis vel Romanis.

Quarad, *Vloghbeckio* ad longitudinem lxxv grad. 41 scrupul. latitudinem autem xxvii. de quo oppido nihil inveni.

Almad; *Vloghbeckio* ad longitudinem

Arax lxxx grad. & 55 scrupul. latitudi-
nem lxxxv grad. & 10 scrupul. cuius
mensura est in itinerario pag. 212. distat
unius diei hinc à *Septem* & pari di-
stantia à *Isfa*.

Araxa Vloghbeckio ad longitu-
dinem quidem lxxx grad. latitudi-
nem vero xxxvi & 10 scrupul. vocat
nisi autem *Haytho* Armeniorum oppidum
Marga, iuxta quod *Perse* à *Saracenis*
ingenti strage ceteri fuisse commemo-
rantur. Eam (inquit *Schikardus*) scribit
Rinoccus ad marginem, alii *Thal-*
becanem, *Babyloniam* & *Arax* vocant.
Sed hoc probabilis à *Mandero*, qui
hoc idem prior ad lib. 5. cap. 10. *Proz*
annotat. Sed nos interpretamur *Hay-*
thorem ex *Isis* qui paulo antea
c. 11. dixerat, regionem *Chaldaeorum*
terminari ex parte *Septentrionis*, ubi
Araxa. Fuit ergo illa in confinio
Assyriae. Verum multo praecisius defi-
nitur illius situs ab *Arabe Geographo*,
quod locetur circa ruinas veteris *Nini-*
vi, ac sit tunc quidem tantum pa-
gus, sed ingens. Vide omnino *Nu-*
bensem ex editione *Gabrielis Sionce*
pagina 206 & 207.

Arax vel *Arax* Vloghbeckio ad
longitudinem lxxx grad. latitudinem
xxxvi & 10 scrupul. de quo nihil mihi praeterca occurrit.

Guylan (inquit Teixeira) ang. *Tima* est provincia que plerumque & maritima oppida comprehendit, potissimam partem secundum ora Calyon maris India, unde & mare illud agnomen ab illa sortitur, Perlingue sode *Daryat* *Caylan* appellatur: unde hujus maris salia sunt, licet nunquam quicquam commercii habuit cum oceano: Forma illius pene est ovalis: tribuunt autem illi longitudinem trecentiarum miliarum, latus novies mille passuum: undosum est & valida tempestatibus abundantius obnoxium, navigatorumque grandibus periculis, sed quibus fere plene sitis averti, quia plerumque valde vacillans est iniquiorum: portus aperit va-
 sibus regalis, commercii Orientis copiam modum opportunos: qualis est Keshab seu Cassi portus & oppidum, nec non insignis imperium Tatarorum, & quia flavus qui Astracia prelabitur in hoc mare sine exonerat, (quod oppidum jam magno Rellia dicitur) per illud plurima commercia in hoc mari interuntur. Vide omnino deo litteralis Anglorum in secunda parte.

Hanc provinciam Antonius Sherleke Anglus nobis describit ad hunc modum

modum; Ceylon provincia dividitur à
 Est. & vallis & nemorosa montibus,
 quibus Persia ne pluvium caret, rivos
 habens minores & rariore sylvæ, ma-
 gnamque signatam insulam, præce-
 quam quæ heri & fructibus succulentis
 drum) qui non iam vallet, quam ru-
 pra, quasdam sive angustias aperient,
 quæ pluribus mensibus, aut quatuor,
 quæ admodum alia veretibus mon-
 tium locumbe, liquatur, æthere cor-
 rectori fert invix testatur. Ab
 oriente vel potius a pulchre Mari Caspio
 concluditur lateri utique autem, mare
 nimbium & montes quos dixerunt, va-
 lla plantis struitur, una incolarum
 frequentia colit, tamque incredibili lo-
 cū, oritur, humilisque copia tectis;
 ut natura eum indolens incolarum per-
 talle videatur, mira frequentiorum ag-
 opulentiorum hanc provinciam hinc
 res; nulla enim præ agorum pontio
 à cultura vacat, ipsique montes, qui
 fert petrosi sunt quæ Castellum resp-
 ciant, tam levi gravibus sunt vellis, &
 tam numerosos alui pseudum greges,
 ut etiam vicinis omnibus abunde de-
 cotumens prospiciant.

Teiters porro scribit hanc provinciam
 divisam esse in quatuor præfecturas, qui-
 rum Metropolis cunctarum hæc ordine.

Raro cui anno eto la xer quatuor
 Teiara illa scribere, prater
 Khan.

Laim : in qua etiam sita est famo-
 sa *Delma* sive *Delma*, vel etiam
Delin, à qua aliquando tota provincia
 denominatur : cui tum prater *Khan*
Hime.

Gauhar cui illo anno prater *Syane*
 princeps magni nobilitas.

Lagarkane cui tum prater *Amir*
Amir Khan et *fortissimus*.

Kadam denique cui tum prater
Komron Mirza.

Idem autem de *Pecba* vocat *Me-*
trepolis provincie *Guden* *He-lan*, et
 que attribuit septuaginta milia oppi-
 datorum.

Sequitur ad eandem partem *maxi-*
Caspi secundum eundem *Teiaram*.

Mazandaron provincia & urbs à
Guden versus orientem sita ; oppidan-
 tum robusto corpore atque bellicoso.
Ioannes de Persia scribit provinciam
Mazandaron parte in longitudinem
 quinquaginta leucas, & viginti quinque
 oppida continere, quorum caput sit
Mazandaron, quod quinquaginta mil-
 lia civium numeratur provincia est mon-
 tris & frigida, ita ut fructus hinc rari
 ad maturitatem perveniant.

Vivunt autem provinciales Mardian & fere reliqui accolæ maris Caspii amissis à cæcis Persis mæxum diverso, quem in adhunda tællæ prout accipetamori exprimi curavimus.

Adjungit præterea Teixera Siralar: Ioannes de Persis vocat Ellisabat, dictaque circiter sexaginta leucas per transversum patet hæc provinciam, cuiusque Metropolis Sirabat supra quinquaginta millia incolarum numerant, Iosephus barbarus videtur vocare Siravæ; vide illius thesaurium in parte secunda.

Adjungit deinde Teixera Aulæ & Sababat, de quibus nihil adhuc observavimus.

Denique Aysalar, provincia Persis subiecta inter Karasen & Væbec sive Tartariam; amplissima quidem, sed plena desertis, & arenosis locis, quæ continuo moveri & veluti ebullire iradunt. Nubensis in septima parte Climatis tertii scribit; ex urbibus Naisabur est Sarsa urbs frequens atque populosa, distans à Naisabur stationibus quatuor.

In hac provincia reperiuntur gemmæ illæ cyaneæ, quas vulgo appellant Turquoilas, quia hæc provincia finis iungit cum Turquestan.

Sunt

Sunt & alia hic oppida (inquit Tabe-
ra) quæ quondam capite fuerunt Im-
peratorum Regumque, quæ Persarum
Imperatorum in provincias redeunt:
quæ singula oppida admodum sunt po-
pulosa.

Angli Mercatores qui Ephra cen-
sum, Irini & aliarum mercium Persæ-
arum commercium, per Relliam &
Bumen Volgam, instituere, ut videtur
est ex aliquot itinerariis, quæ in secun-
da parte huius commentarii adnota-
mus; idem institui sunt aggressi anno
eiusdem regis & Imperatorum, quemad-
modum didici ex epistola Agidii Iohis,
quam Purchasius laboriosa suo operi
inseruit. E qua observandam, facili-
mam esse viam à provincia Curylan,
quæ & serico abundat, & ad mare
Caspium opportunissimum loco sita est.
Nam ut ille scribit, ex flumine Volga
Gullanorum navibus appellitur ad por-
tum quendam, quem vocant *Leggan*,
qui portum una loca distat à *Lagis*
sive *Lains* ut vocat Tabera, & septem
à *Risat* sive *Ras* ut Tabera ceteri, à
quibus tantum sedecim dierum iter est
ad *Spahan*.

Idem memorat, provincie Gellan
loca maxime illustria *Risat*, *Pasmin*,
Sag & *Leggan*, ad summum à mari
Caspio

Caspū porribus distat octo leucis. In Mazandara autem, admodum nuper scilicet excoll copiose, etiam magnam copiam ibidem colligi, non minus opportunum ad transportandum loco.

Corasān sive Karasān.

Hanc provinciam (inquit Teirra) vocant Leisani Corasān sive Corasān, est autem una etiamosiūmli & maxime illustribus provinciis Persiæ sive amplitudinem illius spectis sive opulentiam.

Schikhardus in Tarich: Non possum (inquit) quin iterum aliquos Geographorum errores ex Arabismo deregati. Plerique agnoscunt unam Corasān, aliqui scribunt Orasān, alii distinguunt inter minorem & maiorem, omnes vero errant enormiter in sua. Sic igitur habendum: esse tres omnino regiones, cognari soni nominibus insignitas, quæ ab ignavis eodem fere modo subsunt, quam tamen distinctissime sint, neque confundi debeant. Prima est Occidentalis ceteris Kohān sive illa deserto magno, quæ cedit in Sectionem vii Climatis quartam, & Nebiensis commemoratur sol. 241. Epistallam vernicalem inter Latinos non vixi hactenus, nisi quod Perma de-

vixi

vincula lib. 1. Epistol. cap. 17. Cokasmi-
nos no. Noxi, quos hujus terre incolae
nas putant. Aliter est Chorasas per-
sica historia, quam Turkenaul archi-
lites insedgiant. La respondet Sary re-
ceram. Aia & rigator flumine *Masie*,
cujus principis urbes sunt Melchad ubi
sepulchra Regum: Herale id est Asia
Ptolemaei lib. 6. c. 17. ubi nobilissima
manna colligitur: Tere ubi Scitum
copiose provenit, &c. Terra vocatur
Chorasas prioribus Orientalior
quia cadit in octavam Sectionem Cli-
matis quartam, juxta Occidentalem et
partem fluvii *Gichon*, nec habet (ut ait
Nubienfis) in eis partibus, ultra flum-
en illud, aliquam habitationem sibi
vicinam, ut bene conveniat cum Co-
casminorum regno, quod Haytho de-
scribit capite 18. dicens finitimum esse
deserto magno, centum diuitas longo.
Terram alioquin fertilem, ac frumentis
facillimam. Sed eandem extendit ab-
intrinsecus ad mare Caspium usque quod
nescio an concedat Ptolemaeus qui lib. 6.
c. 11. *Xapripis* locat ad Oxum in re-
gione Sogdianorum.

Porro *Teixia* Metropolim hujus
provinciae, vocat *Maxat* & scribit esse
civitatem amplam & populosam, in
qua Reges Persae post Scaphum *Imas-*

iam supradicti septem videntur, velle de ma-
ro in ambitu clausa est, in quo etiam
sectores urbes ad bombardas iactum &
se invicem defendunt. Agre illius ferti-
lis est & annone omnis generis feracis-
sima: Indigenarum formosi jotta atque
bellendi. Inter hanc provinciam &
Turos sive Turgesellam utique Vabuck
liberum famosus dicitur locus, unde re-
gione trans illam. Peris dicitur
Mauritanis, quasi transfluviale var-
sus arctum.

Prius hanc habet Thos magnum
oppidum & ferocum paucorum in-
tra imprimis nobile.

Item Thos sive Thos, notandum
autem Arabes & imperiale Vloghbec-
ellum magni Teymorlani nepotem,
duo oppida hoc nomine recensere, di-
versis agnominibus, quorum unum
vocat Thos gilas ad longitudinem xxi
graduum, ad latitudinem xxv. Ali-
um Thos mystica ad longitudinem
quidem xxi grad. & ij scrupul. ad la-
titudinem vero xxii grad. & ij scrupulorum.

Addit princeps Karam, oppidum
croci cultura notissimum. Dedito na-
men an idem sit quod ab Vloghbecello
vocatur Kaya, & collocatur ad longi-
tudinem quidem xxi graduum & o
scrupul.

Scrupsul. ad latitudinem vero XIII
Grad. de 10 scrupulorum.

Tum ad Dngli Terveta *Idry*, civita-
tem quondam principalem regni rus-
sici nominis, Schikardus in Tarsis,
agens de Iudæis olim in interfluvio
Persæ regiones deportavit: Ego au-
tem singulis Iudæis, ad Paropanisi-
umque deportatos esse scavo, quia tex-
tus i. Par. vi. vs. ult. expressit Para-
manini quæ omnino videtur Asia re-
gio, ut à Mezoposs quondam dicta
(nunc *Idry* vel *Idry*) maxime quoniam
de cetera appellationes propiusque lo-
ci congruunt, ut montes *Nisibis*, de
quo Rabbi Benjamin, cum urbe mon-
tana *Nisibis* agens Ptolem. lib. vi. cap. 17.
de Marcellin. lib. xxiii. c. xi. ita Ca-
sæ cum *Gezani* & *Chavre* cum Ca-
sari prout in antiqua Ptolemæi tabu-
la, editione Romana leguntur: quamvis
vulgo *Tasani* scribantur pro *Tasani*
eodem. lib. cap. 18. & *Kaspe* pro
Kaspe, quæ nunc est *Kabul*. Ita Ho-
ræ *Gezan* est *Qas* inde *Chavre*.
Sed ipsam Benjaminum audiamus. In-
dr (à limbus Persæ) inquit, nec est vi-
ginti octo dierum ad montes *Nisibis*
qui sunt juxta flumen *Gezan*. Iudæi
qui volunt inde in Persiam, eunt ibi-
dem

dem in urbem Nisibem superesse qua-
 erit iudex, nomenque Dan. Eubulon
 Aler & Naphtali captivitate prius,
 quos illic deportavit Salmanasser Assy-
 rius : ut scriptum est 2. Reg. cap. 17.
 vers. 6. abduxi eos in Lachish & Cha-
 ber, muniti Ceten montemque Madai
 (ex antiquis scriptis 1. Paralip. 6.
 vers. 26. collatis apparet litteram Lamed
 esse servilem & legendum Chelach) esse
 montem, sed flumen Ozan & Piter
 Madai) Ambigua regionis illius est ex-
 diemina : videnturque urbes & castella in-
 montanis, quæ ex uno latere alioque flu-
 vius Ozan. Nec illæ locum habent pugna-
 gentium, sed habent perfectum super-
 fic, nomen R. Ioseph Amathela Levi-
 tam (tempore antiquo ante quadrin-
 gentis annis) & sunt inter eos sanctissimi
 sapientia. Seminant quoque & me-
 runt, imo profectum in bellum ad
 regionem Caish (non Ethiopiam ut
 vulgo existit, sed Caldeamam terram,
 circa flumen Euphratim : unde nepi eius Sa-
 maria colendi prædabant. Ioseph lib. 9.
 antiquit. c. 14.) per viam deserti. For-
 dere iunguntur cum paganis Turcis
 (non belicosis Arabibus, sed sibi facinorosis,
 provincia Turkellan incolis) qui ser-
 viunt spiritibus (dæmonibus colunt) &
 castrametantur in Ecemla : gentesque

non edit panes, nec bibit vinum, sed
 vescitur carne cruda, etiam immunda
 rum animalium; quæque suo prædica
 valui, rostrum videri, loco nasi duo
 parvula foramina sive spiracula obte-
 rare, &c. Sed ad urbem Hircy repen-
 dimus. Quam Telæra dicit plurimum
 celebrari cum propter amplitudinem
 suam; (scribit enim Iosanus de Persia.
 illam etiam sex leucas ambitu non
 compacti & supra centum milia ch-
 vium ulere;) tum propter exanationem
 præli quæ apud illam peracta: inter
 quas potissimum memoravi Manda-
 lamuræ perfectionis & bonitatis: Per-
 se vocem *Vir. quæst.*, quæ dicitur liquo-
 rem arboris *Lurid.* Reperiunt in plu-
 ribus aliis Persiæ provinciis alia species
 Manna, Teixera dicit, valde simili
 semini Coriandri, quæ adhaerens cer-
 tis herbis siccisibus instat eisdemque;
 hæc admodum delicata est & sœvit;
 quare Persæ valgo illam exhibent in-
 famibus & sceleratis, quæ verum ge-
 nium dupliciter quantitate, atque illam
 quæ vulgo nunciat. Latius marces he-
 bet utris fluvius *Habia.*

Subjungit deinceps Teixera Manna
 vel Manna; quæ & Vaghtbeckius
 agnoscit & collocat ad longitudinem
 gradum xxv: gradum; latitudinem

autem xxvii graduum & 40 scrupulorum.

Et distat velut Vligherephus vocat Hecce ad longitudinem xciv grad. & 22 scrupul. latitudinem autem xxxiv grad. 30 scrupul.

Triennio post flagrant Schikandus in Tarchi) Isdem anno Hegira xxvii ab eodem Othmano milite cum novis exercitibus in orientalia Peris loca duce Abdalla filio Ameer, qui Christiani perinde expugnare. Uter enim pars esset ecclesie, quam Turciciam hospites infederant, iam pridem dedita fuerat; ulteriores tamen ipsi longinquitate locorum hactenus vel libertatem adhuc servabant. Promissas autem Othmanus ei, qui tam remotas regiones prius adorarent, illius provincie administrationem: ut hac veluti esse militum ad longam expeditionem promeritis obremdatis alliceret. Vocant ergo locis Abdalla, inque iuramento firmavit, se iam non reverentem sese, quam potestatis e Syrio qui urbem Balock preterlabitur Marco Polo Venetiam narratam lib. i. cap. 36. cui Abulpheda Tergasly tribuit longitudinem xci grad. & latitudinem xxvii. Sedcepit ergo iteribus, quum appulisset, expugnare magna firmitate praefectus Cho-

Constantin urbs Hierat & Nisibis &
 & duo loca in Abulpheda ou-
 lenti coincidunt, ad longitudinem
 xxxii & latitudinem xxxvi gra-
 dum, unde monendum arguitur, &
 Hierat & Hierat & Tarsus & Mar-
 wa & Sarcis. Omnia magna, divi-
 versae populosa, manna fere, Cetero-
 que aliis meritis excelsa nobilitata.
 Haec ille de Hierat & Marwa jam distin-
 gna.

Almachius in Historia Sacensium
 lib. 1. cap. 4. Chorasanae provinciae op-
 pida enumerat ista Nisibis, Hier-
 rat, Esfegiam, Tarsus, Abulpheda,
 Marwaridam, Talacatum, Tarsus-
 villanum, Sarcis, &c.

Nisibis collocatur ab Vlughebello ad
 longitudinem xxi gradum, latitu-
 dinem autem xxxvi gradum: Al-
 machius scribit & Machius septem an-
 no Christi 647.

Tarsus collocatur ab Vlughebello ad
 longitudinem xxi grad. & 30. scilicet
 horum, ad latitudinem autem xxvii.
 Unde prolixo fuit error qui in
 Abulpheda numeris deprehenditur cor-
 rigere. Ex hoc oppido ortus fuit Niza-
 riddinus celebris mathematicus & Es-
 clusis commentator, qui Machius
 postremum Caliphum Bagla-

denique inspecto erat. Alias tamen
(inquit Schikardus) cornuta appellatur
etiam Arabica lingua. Illos maxime
doctores Latinos qui filios adulescentes
educant pro geminis. Quid perinet
enim illi jocus *Mulier? mihi, postremi*
Calligae Regedensis, qui Naxiadde-
no, librum offerenti, viculum in viculum
pariter obiret: in *luchas fol. 111. A.*
Abel et Talem (populares nos, indige-
nas terre Chorasie) habet cornu:
ubineque sua sunt? alludens ad inho-
nestum illius lenocinandi morem, quo
mulier advenis viatoribus, vires loca-
bant sub specie hospitalitatis ut *M. Pau-
lus Venerius de provincia Camul* refert.

De *Tacharissae*, copul *Almazana*
supra facti mentionem; ita *Schikar-
dus*. Penetrantur etiam a multis vicinioribus
usque ad extremam *Tacharissam* eam,
regionemque *Tachar*, ut eam *Pachy-*
medus appellat.

Almazana autem cujus *Almaz-*
ana supra meministi, collocat *Vlugh-*
beckius ad longitudinem *xxvi* grad.
latitudinem autem *xxvi* grad. &
30 scrup.

Tachar, quod oppidum alii refe-
runt ad provinciam *Dilem*; ponitur
ab *Vlughbeckio* ad longitudinem
xxix gradum *45* scrupul. & latitu-

diem xxv, & 10 scrupulorum i ab
 illis ad longitudinem lxxii grad. 10
 scrupul. latitudinem xxvii graduum.
 & 11 scrupulor. quæ placentiam deter-
 minat.

Porro Talekan / loquitur Nubiensis in
 octava parte Climatis Tertii / est urbs
 magna quasi urbs *Mam-Alendi*, appo-
 sita ad radices montis copulanti attrin-
 gentis montes *Horax* / distatque illa à
Mam-Alendi septuaginta duobus mil-
 liaribus.

A *Talekan* ad urbem *Fariet* habentur
 1 x mill. pass. Est autem urbs *Fariet*
 sub ditioris Churegian, minor quam sit
 ipsa *Talekan* & distans ab ex duabus
 grandibus stationibus, versus plagam
 Occidentalem / ab hac ad *Asturem*,
 versus Orientem habentur 11 v mill.
 pass. pertinet autem *Asturem* ad *Chu-
 regian* / *Churegian* vero nomen est pla-
 ge non urbis. Inter *Asturem* & *Balk*
 interstant 11 v mill. pass. de *Balk* po-
 stea dicemus.

Ad hanc quoque provinciam refe-
 runt *Ptolemaeus*, cosos memoravit *Thua-
 claus*, & *Nubiensis*, qui illud locum in-
 tra quantum *Cibna*, parte nona ejus-
 dem Climatis / ibi vitam à *Samarcanda*
 ad illam ducentem tradit. Memoravit
 quoque à suo cive *Ahmedo E Ach-*

medi (qui vulgo deparavit, ut observat Schliardus). Mahometi Alkargani (unde) cap. 9: ad idem Chama quartum & regionem Chorasan: eci non tantum ut indigeat loci, sed & mathematica quondam certissimino, pira fides merito est adhibenda. Quia igitur cap. 2. procedunt, Ubi Chama septuaginta ad nava grad. ideo impossibile credo ut in urbe in latitudine habeat 210 grad. quod est tribus Aulphudat, sol nutrimen corruptum esse, adeoque hanc civitatem tribus minimum gradibus esse Australiorem. Hec hic.

K E M E N.

Kemen (lingua Telura) provincia inter Parthiam & Karasensem media, inter primas censetur Regni Persarum, cum amplitudine, quam variarum & numerarum rerum proventus, quae maxime in Oriente sunt: quales sunt; Aqua rosacea, quam in regno Persiarum habent duorum generum; alia enim fit per infusionem, hanc sua lingua vocant Gel. Ab alia fit per extractionem & alambicum, quam appellant Arak. Gel, quasi dicitur sudorem rosarum. Prior illa per infusionem in hac provincia maxime usui parat.

Item aulac sive stragula, quae à Persis appell.

appellatur *Kellibz*, à Lusitanis au-
tem *Algaris*; quæ quidem in his sitis
vallis pretiosissima & perfectissima co-
nvenit; in hac autem provincia secun-
da nox.

Tertio *Taris* sive ut Persæ vocant
Tarys, quæ solummodo in hac pro-
vincia reperitur, in unico monte, qui
dicitur à Metropoli hujus provincie
duodecim farsangis. Hanc scribit *Tel-
tera* sive è gleba hujus montis, aqua
mixta, & in vase argillaceo in furno
excoctâ; emissa enim aqua postquam
ebulliverit, Tutiam hanc vase adharere
& reprobantia Cassiam ab Horto, qui
è cineribus arboris *Cann* confusa sta-
dit. Fere præterea hæc provincia præ-
stantissimum & laudatissimum cuncti-
onum sive ut *Teltera* scribit herbam
contra lumbricos intestinales, quæ à
Portogalla vocatur *Lambigarna*. Persæ
appellant sive lingua *Dram* sive *Ker-
mon*, id est, medicinam è provincia
Kermon, aut adversus lumbricos; am-
bigua est enim vox *Kermon* apud Per-
sæ, tam lumbricos quam provinciam
hanc denotant; in quem finem addi-
ci *Kythum* potest conjunctam Persæ,
quem vocant *Copam* sive sive *laser*;
qui ludens voce hujus homonymia,
legit principem quendam iter facien-

icem, cui ad unum secūda, rōs quādam
 ipſum compellans ſecū nominat. Iſe ſu-
 ſcitū cōſpectū vidit tantū craniū.
 humanū huius proſectum ē quū il-
 lud interrogaret, quīnam eſſet & unde
 ipſum vellet, reſpondit erantū, ſcias
 me aliquid humanū ſuū & coro-
 nam geſſiſſe nūc. ſubregere autē
 teo plurimōs provincias, & ſola ſupe-
 rat Kermon, quā quorū & ſubregere
 parata, ſubito ab ipſa ſuperſta hū &
 devotam ā Kermon, hūc ā me
 exemplū capia, tibi quod valē ſit.

Eandem provincia producit lapidē
 quendam nigro & unipartem &
 nigro punctatū velut annuſteſpar-
 ſum: dicitur autē huius lapidē ſepe-
 ratur ſpecie: una quę petitur ex
 proſpectu Kermon & Karahū quę
 optima eſt & maximū petiti: alia vi-
 detur quā Perſe vocant Mēy: quā
 petunt Mēā ſive Mēchā ad mare Ru-
 brū ſua. Vocant hunc lapidē ſive
 gemmā Samā, utonūque eo A-
 rabes, Perſe & Indi ad afflicta oculō-
 rum, quibz ſegreſe medentur, ſunt alię
 ſimplicibz preparant: ſemque ad
 ornatum, tam mares quā ſomina,
 inducūdo ſolent ut poſteriora vi-
 deantur: amant enim Perſe oculos ni-
 gros, quales ſere habent ſomina Per-
 ſe.

hinc Tehera optimam labelem non
suo modo fuisse quam ex sanctis pro-
spiceret.

Metropolis hujus provincie (inquit
Tehera) est *Kerman*, præterquam de
alia oppida continet sed haud magni
nomine.

Nubienſis ſcribit certam *Kerman* ja-
cere inter *Perſiam* & *Aſiam*, (quam
hodie vocant *Maſarum*) & conti-
nere urbes *Mungian*, *Vardell*, *Vala-
geſt*, *Huccan*, *Rudhan*, *Roſſe*, *Arro-
ſſe*, *Sogian*, *Izdeſſe*, *Raxand*, *Ma-
han*, *Chahar*, *Glanab*, *Gloſſe*, *Hormaz*,
Sora, *Mann*, *Riſan*, *Bamm*, *Faiſog*,
Cyrtmaſin & *Maſſih*. Vtriſque autem
Perſia & *Kerman* extremitatibus jun-
ctam eſſe ab Oriente ſiſtitudinem ma-
ximam, cui nulla alia æqualis reperitur
in terra habitata.

Nubienſis vocat maximam hujus
provincie urbem *Sogian*, quam &
Vluſhbeckius agnoſcit, ad longitudi-
nem quidem ac graduum, latitudinem
autem trix graduum & 10 ſempulo-
rum. Et ab hac ad *Giroſt* ſex haberi
ſtationes & viam eſſe capiendam per
Nahyan. *Giroſt* autem (inquit) magna
eſt, habetque in longitudine ſere duo
millieſia. De urbibus *Kerman* eſt etiam
nec *Nahla*, parva quidem, ſed pulchra

de moris adificiis habent vicor noct-
cibus atque arboribus illustres. Ab hac
ad Sirgan habentur 6000 milli. pass.
certatum credo in numerum, verum, co-
mpensationem. Et ab hac ad Gios, met-
dum verum, 12 milli. pass. & ab illa ad
Nasian 2500 milli. pass. Præterea ex
urbibus, quæ sunt inter Gios & Fah-
rag, est urbs Haras Regis, quæ voca-
tur hac compellente urbs Haras, distan-
que à Gios Natione una, versus Occi-
dentem.

Ab ipsa ad urbem Samm habentur
Natio. Et à Samm ad Gios Nationes
duæ magnæ videlicet 12 milli. pass.
A Samm quoque ad Quermas Natione.

Ex urbibus Kaman est eadem urbs
Hamas, maritima, adiacens mari Per-
sico, opposita æstivatio Haras dicta,
ex eodem mari Persico egredienti per
quod naves ingrediuntur à mari ad ur-
bem usque.

Porro urbs Fahrag sita est in latitudo
solitudinis attingentis Septuaginta ducentis
decem milliaribus, eorum scilicet in-
tervalle, quod prædicta solitudo habet
in latitudine. A Fahrag ad Quermas
paulo ante nominatam habetur Natio.

Credo urbem Fahrag esse eandem
cum Patra vel Farah, quæ transitur ab
his qui à Candahar perunt Persiam, de
qua

que consulenda sunt itineraria quae in
secunda parte explicabimus.

Quod autem hic scribit Nubienſis de
urbe Hozius maritima, non est intel-
ligendum de urbe *Harmaz*, in insula
ſua, quae ſicce dicebatur *Gerna*, ſed de
priori urbe quam *Xa Nahamed* pri-
mus Rex *Harmati* condidit in con-
tinente haud longe à *Koſtock*, quam
Scincopus decimus quartus Rex *Mir-
Bahais* reliquit & ſuos tranſtulit in
inſulam, ubi hodieque urbs *Harmaz*
ſita eſt. Sed haec in deſcriptione *Har-
mati* explicabimus plenius.

*De Regno Harmaz & cetera Paſala
in Sinu Perſico ſit.*

Teletra, Solent navigationum in
Indiam periri Sinum Perſicum divi-
dere in duas partes nimirum in fretum
Harmatianum, cuius principium de-
ſignant inter *Gozel* in *Perſia*, & pro-
montorium de *Rozalgatt* in *Arabia*: &
in fretum *Babon*, ab *Harmaz*, ſive
Gerna usque ad terminum gremium Si-
nus, ubi oppidum *Baſora* ſitum eſt, &
ſancti amnes *Tigris* & *Euphrates* con-
flunt. In medio autem, licet multum
aequali utrimque intervallo (nam una
pars tantum centum leucas in longitu-
dinem patet, altera ſupra ducentas) ſita
eſt

est insula *Qersa* live *Marmar*, ambiens
 vincta sit aut septima millia pass. & di-
 stans à continentis *Perlia*, ubi natus
 mons è *explope* *Dezar* quinquè millia
 & ab *Arabia* novem leucas : oblecti
 autem multa singularia & digna nota-
 re. Ardebat olim, inde longe asperi-
 ma est castra : Sicut illam monti ab uno
 mari ad alterum inter ortum & occi-
 dum : à cuius radicibus ad eorum Se-
 ptentrionale ubi oppidum & arcem sunt,
 intervalla quasi totius miliaria, plana
 est & minus aspera : verum ita pro-
 ter, nihil habet præter asperissimos col-
 les & horribilia precipitia. Continet
 plurimum salis solis : absolutissimi
 sulphuris quoque maximam copiam :
Hyrax, qua interdum validissima pueri,
 torrentes qui de montibus in dictam
 planitiem descendunt, ab eis cogun-
 tur in salum.

Mirabile autem & illud, quod quam-
 vis insula distet ab *Aequatore* versus *Arcti*
 viginti septem gradibus & semisse (alia
xxv tantum gradibus) tantam æstivam
 viriditatem mensibus experiet, ut incolæ vic-
 tere possint.

Tres habet fontes perennes, ad radi-
 ces montis, diversis locis, è quibus or-
 iuntur tres amniculi, limpidissimi
 quidem aquæ, sed maribus instar salis
 quæ

que instat glaci ita constricti & immixti regi ut hominum equorumque vestigia nullatenus, aqua interioribus subitus labent. Sal autem universum tam solidum, quam qui à sole coagulatur, medicinali: posteriores autem tantum uterunt in cibis & condimentis nam solidum ita acris est ut magis corrodat, quam conservet carnes & alia quibus miscetur.

Habet præterea insula duos flumines, qui defluunt in cornu ætiosum, cui aer Peringallosum immixtum est. ex metallis & mineralibus vocatur Orientis: aquarum tamen potabilium inopem est, præterquam pluviarum quæ in apro colliguntur in cisternis, quarum plures possumus videri: Solent modo in Ternapago, ad caput insule, patens videri aqua dulcis, quæ Rex & VVazig hortos suos rigant, quos uterque ibidem habet, qui optimos fructus producant: quoniam in reliquis insula, nullæ arbores aut plantæ videntur, præterquam in planitie illa, aliquot quæ fructus ferunt spinosus qui toto anno videntur, vocant Coari: & pumillas aliquot malvas primo vere & Senam purgatiorem quam vocant Malu. Angulus autem iste terra solo est argilloso & limbo, & quo vasa componuntur è quibus

hui potant. postquam saluberrimam de-
tentionem intra Tempusque inter-
petras haud longe à mari. sequitur aqua
salubris, quam indigenae vocant *Te-
darsen*, id est aquam medicamentam;
quae pota alvum solvit & expurgat o-
mnem ferri & humoremque inde cecit
aut compulsionibus mellei solans accer-
tere & illam potant quantum opus ha-
beat: cuius experimentum capiunt
comedendo patrem Antan^{is} aut Li-
monia, nam si statim semina per sedes
existant, sufficienter se purgatos cre-
dunt.

Aspernatur in insula hac plurimas
replicatae & Adhae & vulpecularum
species perditionis, variaeque arietis
milium antea est, quum nulla aqua
dulcis hic reperiretur, quam quia iam
diximus, quid illa animalia possint:
nam minus verisimile est salis aquae
potare, licet quidam id crediderint.

Oppidum haud ita magnum est: il-
lii olim majus fuerit: nam pars aliqua
illius demolita fuit, & in grandem
aream aut aream conversa. Aedes edu-
tae sunt è vivo seculo haud alimodum
grandes, ut facilius terrae motus ferant
quibus insula obnoxia est: & gypse
quodam alio crementum, cuius in con-
suetudine magna est copia, vocat *Uat*.

aut rubro, quem solula gignit, sed inferioris naturæ. In arditioris aëris in aqua dissolutis, aut quæ aquis cussiliter decessit est, utitur alio eximento, quod hoc modo fit: vocant Charu sumant verulissimum herbarum & strobili mulorum, & regunt in orbem sive grandæ pilæ, quas ad solem siccant, accumulanturque urini certo tempore, reponunt autem quod residuum sit: quoniam autem eo uti voluit, effundunt illud in perlosetum domum, ubi ab aliquot Arabibus candida cedant & plumbis dopes laniantur redolant: Namque adhuc, nam si in cretillum servetur, corrumperetur & sit inutile.

Indigent maximam partem sunt coloris candido; mater urbani & forme, feminæ formosæ: loquuntur blanda Persicum; sicutque Mahometani; licet, alii & secta Syalorum qui Ali venerantur, alii & Turcorum, quales Res erat. Hebraea præterea hic multi Christiani, Portugalli, Armeni, Georgiani; Jacobitæ, & Nestoriani: plures quoque gentiles & circiter centum quinquaginta familiae iudeorum. Licet autem insula ita sterilis sit, tanta copia aliunde inferuntur omnia necessaria, ut vili pretio veniant.

At hic salubris est præsertim res & illa.

estate, quia immo-bens alius malignus
humores conlumi; autumnae tamen
noctibus.

Denique temporibus est longis & pe-
berrimis; cuius Reges iam potentes
fuerunt, ut nuper pater Arabiz & Per-
sæ, & tot illi sinui ad Baharam usque
imperarent: donec à Portugallibus
pudam & insula ipsa eriperent. Ab eo
tempore huius commercia declina-
runt, propter perfectiorum Lusitano-
rum exactiones & iniurias.

Insula autem hæc intercepta fuit ab
Alonso Albuquerque anno 1571.

Latet insula distans ab insula Martini
directe quatuordecim velis meridiam
à Arabie continenter.

Quædam hæc insula sita est ad
continenter, Persiæ, freto sive sinu
mari ab illa divisa; patet in longitu-
dinem quoddam viginti quinque leuorum;
in latitudinem vero duas aut tres, di-
stans ab Harum duabus leucis. Promon-
torium insule vocatur *Serrion*.

Key quam Portugalli vocant *Quay*
est exigua insula in medio freti Bahor;
fontibus abundans & arboribus ver-
tens, fuit quandam caput regni; nunc
desolata & incolta.

Agren est exigua insula, quæ insule
Quichomer adiacet, stationem huius
ep.

opportunitatem navibus præbet.

Idemque Insula, quam Portugalli vocant *de los perles* ob innumerabiles vitæ copias, quarum ora Arabi solent colligere & ad varias partes venum vendere.

La Isla Lera, Insula quatuor aut quinque leucis à continenti, & suis incolis rura, et circum Arabum, qui vocantur Nemaqua & Nimolas, & omni Persæ incolunt.

Regia Insula è regione Rey Oyala, tribus leucis à continenti, montosa & insperata, atque inculta.

Insula Serba, hæc est in medietate sinus Persici, centum leucis ab Harma & totidem à Basora, exiguo intervallo à continenti Arabæ è regione portus Karda, quæ in ista ditione Laca, quam Turcorum Imperator possidet. Habitata est Arabibus. Rex autem Persæ hic tantum prædictum habet & præsidium, ab aliis etiam non, quod illam ex insidiis & per proditorem regis Harminio Regi. Solo est ameno, abundante fructibus, præterea dasylla, utrumque parte fert, herbarum modica. Oryza, quam communiter nesciunt, ab Harminio solet subreptam. Aquæ estiarit magis salubres quam dulces, inter quas Nanyai celebratam

DESCRITIO

profundissimam sunt pueri in medicis in-
sultis; secundum locum maris, quae
sunt maris fluitibus hauriuntur, ad
hunc modum: in principia tumulifera
insulae trahuntur Manama ad levissimam
atque in mari autem quidam alio, alio-
rumque arborum ocyrenum, scaturientem
et siccis aqua pura et dulcis, quam
uulnando asferunt et coris hauriunt
regere, et vendunt illi precio. Mar-
runt autem Mahumetani sunt, hos
fontes in terra quondam fuisse et à flu-
vibus solitis haurire: unde insula no-
men sortis inditum, quod in Arabica
lingua sonat duo maris à Sar maris et
Hes duo sunt illi opinantur id nomen
impositum à duobus annibus qui de-
cesserunt et cruce in modum insulae
dividunt.

Favente est insula ob unicum co-
piam quae in arabico et vicino mari ca-
pi solet. Duo enim loca in India; Mar-
garitarum piscatura celebratur; ali-
minum hic in Sinu Persico; altera juxta
Manar seu la Sero, quod insulam Cy-
lon dividit à promontorio continen-
tis, quod Tatan Cey dicitur et à Por-
tugalis Cey.

Piscationem autem in Barchen co-
mune interdum mense junio, pluri-
mum autem julio, producantur ad
fines

fines Angulii: solent autem ut pluri-
mum tunc conveniunt circiter ducentar
Sexcentis: certum ex hac insula quin-
quaginta *in far*. & totidem de *Mis-*
ora. Capientes autem concipit omni-
bus in portu Arabi quem vocant
Katar, decem leucis ab insula hac versus
meridiem.

Valones huius Sinus prestant longè
aliquis totius orbis tam pulcherrime
quam pondere: solent autem hic quoti-
dianè educi ad valorem quingentorum
millium denariorum, præter magnum
nummum, qui vocatur: *Præfectus* vero
Harmati præcipuebus quinquaginta supra
quatuor millia denariorum, præter quo-
rum, quem faciebant ipsi.

Sunt & alia præterea loca intra hunc
Sinum, ubi conchæ hic exstant: men-
se Septembri, ut *Nileus*, *Tent*, *Regala*,
paræ & sub insula, sed hæc captura non
est magni momenti.

Venduntur etiam hic uniones per
Abas, quarum tres facione *Quilares*
sunt *Quaraten*, & *Makales* quæ con-
stant vipinæ quatuor *Ugaratis*, per-
fectum minores *Margaritis*, quarum
qualitas pro numero in uno *miskali*
contineantur æstimari solet.

Nileus & dexterum mare *Perfel*
latus pertinet ad Arabes, *Quilares* ad

Petras habet autem in latitudine decem & decem millia, in profunditate vero à septuaginta elatè ad octuaginta columnarum autem ad ostium Tigrae in mare Persicum extensis albae sunt, quinque à Babylonia ribem esse ad oppidum Babylonia, id est, ducentum marmis ad lumen Arabum suam, Barocari undecim.

Denique Omnia haec descripsi à Nicolao Hemmilio possente. Distat ab æquatore versus Arctum sex & viginti gradibus & septem & viginti scrupulis. Persarum Rex hoc oppidum opus Anglorum cepit Portugallie anno 1513 & xii. Aspersum autem illud statuas machinis bellicis, cum majores quam mediocres, partem ex utraque partem à muro constituit, quarum pœnaginta hodie Arcem servans, reliqua ad vicinas arces sunt translata, vel & ad oppidum Gomora & Lar, quædam denique ad Civitatem Hispahan, ubi ante arcem disposita videntur.

In Isthmo Persico quotannis perflant venti scythici, quæ tempestates ipse appellatur El-Nord, El-Nor, El-Nor-Nor, El-Nor, ratio autem navigationis hic ita se habet.

Menſibus, Novembri, Decembri, Januario, Februario, Martio atq; Aprili,

compelleret opportuna est tam ingre-
dientibus quam egredientibus Sionem.
Mensisque Maio, Junio, Julio, ingre-
dientibus quidem opportuna est, sed
egredientibus adversa. Contra vero
Augusto, Septembri & Octobri tantum
egredientibus propitia.

Serie Regum Harmae & Triara.

Primus in ordine horum Regum po-
nitur à Triara Ka Mahummed, filius
regis Arabis, qui traiecit Sion Perseo
urbem Harmae condidit in consuetu-
ti, hanc longe à Kestek in loco dicto
Harma, in vicinis Xyrax & Kermon.

Hunc successit filius Salymas : hunc
filius Isa : illi indidem filius Laxary :
hunc filius Kaykabad : hunc filius Isa II.
Hunc indidem filius Mamud : hunc filius
Xaranta : hunc cognatus Amir Ka-
ladin Meleng : qui filiam suam Ser Al-
latam Xabadin tradidit in uxorem co-
gnato suo Amir Syssadin Abu Ahar
filio Ali Germani ibi Regis insule
Fey : qui Xabadin mortuo successit
in regnum.

Hunc successit Xabadin Mamud illius
consobrinus : illi autem Amir Rokno-
din Mamud filius Hamud, qui obiit an-
no 610 et 1278.

Hunc successit filius Amir Syssadin

Noverat, qui ceteris suis à fratribus suis
anno 1134 c. xxi.

Masjed dicitur quartus Rex Sar-
cistic Sani, qui regnatus fuit in Per-
siam, postquam tres annos regnasset.

Mir Bahman hunc regem munda-
rium regis Noverat illi successit: sed
Turche contra vastantes, nihil mor-
moris se consiliis ad insulam Quixim,
atque inde ad insulam Cerus, ubi in-
dapatibus flammis visitur. Obiit an-
no 1134 c. xxi.

Hic successit Amir Ayxadia Gorden-
Xa, è ventrum regum prolapsa, qui
obiit anno 1134 c. xviii.

Successit illi Amir Maharradin
Bahman. Xa decimus septimus Rex,
quem regno de vita spoliavit anno
1134 c. xxi. Mir Bahman. Is tyrannus,
de vicissim fuit occisus à Mir Xa-
Kaddalia fil. Gordenas, qui cepit tolli-
lum Bahman, Katisam, Kargam & Da-
rad: sed fuit è regno pulsus à Germano
Maick. Nazemadin: quo mortuo illud
recuperavit. Obiitque anno 1134 c. xvi.

Successit illi filius Turus Xa qui
rebus multis preclare gessit obiit an-
no 1134 c. c. xxviii.

Hic successerunt illi ordines primo
Masjed prius regnum: deinde Xata-
dia. tertio Safo Xa, quo regnasse
Soguy

Sophy Myalla Fetta concinentem omnem subiegit.

Huic locallis Xarres illi autem ex adinquo regnante insula Harum occupata fuit à Portugallie in clivis. Sub quibus porro Harumii Reges veluti pretorio regnantes, libere solum in eos potestate.

Siston & Sagillan.

Tertia videtur Siston & Sagillan facere duas provincias : quoniam tamen tantum una eadem esse videtur.

Siston autem ita describitur Provincia Siston (inquit) sita est sub provincia Karasone & Kermou, vixit patere Persis quæ Sinum Persicum conatque, ita ut ab una parte habeat Persiam, ad eam præfecturam quoque pertinet Siston, & ab altera regionem Meroi, ad consula Indiar. Scribit autem libro secundo capite xxiii. Sub Callisio dicitur & Zark Mataris filio Harum, qui successit fratri suo Germano Mataris, præsum quendam hominem nomine Amzar in hac provincia rebellasse, & bonam partem provincie subegisset verum à præfecto Karasone debellatum fuisse & provinciales ad officium reductos.

• Joannes de Persia scribit hanc provin-

etiam, prout in longitudinem quinqueglota leuam, eoque metropoli vocari Cistam, in qua circiter quinquaginta millia ciuium conuertuntur.

Porro in Relationibus sine multis salutaribus de Asia, parte prima libro secundo, scribitur post Eri cum Asiaticam provinciam superato monte Caracorum, descendimus in provinciam Sigellam, regionem undique montibus circumdatam quarum medio erit fluvius feraxissimus septem deinceps circas, ibi olim fuit Gedroba, cum oppidis Canas, Sigellam, Aalest, Kacagio, Tancain, etiam.

Mublenfis scribit: Sigellam provinciam hanc iungere cum solimanis illa maritima. (cujus supra quoque meminimus) & celeberrima illius urbes esse Zarat, Tar, Far, Herat, Sarvan, Baf, Kanton, Benghal, Asragiai, Tira, Hafi, Baania, Dera, Hara, Cora, Darat, Malin, Karcia, Haifan, & Bafard.

Schikardus in Tarchi exstanti populo, quos Leonclarius vocat Sogdianos, veteribus Drangianos fuisse dicere, qui juxta Rurum Arbia habitarent, Cassido nunc Hama vocantur.

Porro Zarat vel Zarat incernit quoque Vlogbekius & collocat illam ad
lon-

longitudinem quidem xxvi graduum,
latitudinem autem xxxi graduum
& 30 scrupulorum: esse autem urbem
Cassan sive Sallan.

Agibic idem Nubensis parte octava
Climatis tertiis, Ostrutahum partem Se-
gistan conjugium Gamar, & plagam
conterminant Glaw vocari Kaur.

Obseruandum porro est Nubensem, op-
phum Zaaria distare ab urbe Dersai
apposita ad ripam fluvii Hendemend
nulum esse inter.

Item ab urbe Segreval ad Kahar inter
esse Quantem verius: & ab hac ad flu-
men Hendemend Septentrionem ver-
sus, nulus haberi rationis intervalum,
& hoc flumine trajectis occurrere ur-
bem Dersai ad eandem ripam appo-
sitam.

Item Dersai urbem propinquam esse
flumini Maru. Ahudh.

Dersai autem distat ab urbe Cirra
rationem unam.

Atalia denique distat rationem
unam a Burcigian, quae est nuda parti-
tis ad certam Chorilan.

De ceteris urbibus nihil memorabile
adhuc observavi, nisi quod Vleghibere-
klos Sesi collocat ad longitudinem
quidem xxx graduum, latitudinem
autem xxxiii.

Hoc regnum appellatur ab illis *Celestis*. *Magarona* : incolæ sunt *Baloches*, quibus anno 1234. c. c. imperabat *Melick Myrza*, qui quoniam antea Regum Persarum Imperatorem agnovisset, nunc jugum excussit, & tributum pendere recusat : petiit hanc esse provinciam illam, quæ veteris Geographi vocatur *Carmania*.

Sunt autem *Baloches* hi, serotini & valde barbara natione, ita ut Robertus Corvus Anglii proditor, antichrestophagus iste, etrogus Indam Divitiarum vorum omnium.

Quoniam Angli anno 1234. c. c. Robertum Sherleyum Persarum regis Legatum reducere, applicuerunt ad hanc provinciam, incolæ autem ut ipsos in insulas precipitarent, Angeli aut Regem suum *Melick Myrtam* Regi Persarum obnoxium atque tributarium esse : addunt facile & commodiosam iter esse, et ipsorum provinciam in Persiam : nam à *Quider* tantum novitas, dictum iter esse ad *Clema* mansive, atque inde undecim dierum iter ad aulam regis *Hispahan*.

Quare Angli facile persuaserunt ut secum oneratis sua conferrent ad precipitum.

cipuum hujus regionis portum qui dicitur *Gander* vel *Gualid* : Ad decem ipsa dux itineris ad terram ipsa penitus inopertam. Itaque unum navi non sine certamine, & aliquot Balochum interim, de considerant: & decimo septimo mensis Septembris applicuerunt ad *Gander*. & anchoras jecerunt in portum. Atque hic haud alios naves fuissent cruciatus, & facinus Legati direptae & navis ipsa intercepta. nisi à quodam Hoge Cornel de immittenti periculo fuissent admoniti. Nam mendacis percelli *Gander* & *Lyfina* Regis rectoris, non aliquid facerent cum facinus Legati in terram expulsi. & jam cum Legato in terram exirent parabant, cum insula ipsi peruenit. Itaque non sine summa dimicitatione & alia facinus sua recuperant: & inde se abiverunt, & navigant ad ostium Indi fluminis.

Notant autem hanc provinciam *Macquiroam*, pariter esse Afræ occidentis & Asiae iungere cum Persia: & portum hunc *Gander* suum esse ad viginti quatuor gradus septentrionalis latitudinis: & suam hic esse anchoras figendi opportunitatem in mari quatuor aut quinque corymbis. Ostium autem fluminis Indi, quem

quem indigenae vocant Sindri dicitur ab
 equatore verius Arctum quatuor & vi-
 ginti gradibus & triginta octo semipalle.
 Vnde facile colligi potest. quam prope
 hanc regis latissimam vitam conlingat.

Candahar.

A Nisquam ab his artibus & Orbis
 talibus Persarum regni provinciis
 ad interioris regrediantur. aliquid no-
 tum dicendum est de Candahar regno.
 quod Rex Persarum Xa. Abas ab Indo-
 rum rege sive magno Mogolo recupe-
 ravit.

A metropoli Indis Labore ad Can-
 dahar iter instituunt ad hunc modum
 ad Chach-Jander viginti oppidum
 et con. ad Nam-Jaray xv. ad Murr-
 ray viii. ad Quimal-Chan xix. ad Her-
 pach. xxi. ad Alicaflan. xii. ad Trum-
 han eodam : ad Sedusbad xvi. ad
 Callixekebanden xv. ad Mulehan xii.
 antiquum oppidum haud supra m. con.
 ab Indo.

Hinc trajecto flumine ad Petre Aia
 exiguum pagum, xxx. debinc alter flu-
 vius riuibus trajectendus, & paulo post
 tertius sed minor, qui Lacis appellatur.
 Deinceps per asperos montes & arida
 atque latronibus obnoxia loca transi-
 tur : ad Charzan exiguum castellum

terco valle septem, ubi Mogol praefi-
cium esse dixerat latentes, & quibus
si ipsi praefecti non tuissent ablu-
dant. Intermedio klatis omnium re-
rum copia est, praeterea quod pau-
cis locis, nonnulli pavonis reperiuntur.
minutorum solatio. Montes, quot
dixerunt, incolae appellantur *Agras*,
laetissimae & sunt supra modum infu-
miae. A Chas ad *Sierges* eandem
barbarorum municipium, ubi Mogol
arrem habet & sua praefectura, est
septuaginta & duo numerantur cast.
Toto hoc intervallo, omni generis
comestum vendunt incolae hincien-
tibus suis vili pretio. Porro ad *Serian*
tres pagos sibi in vicem, ad eadem
montem, in modum tranquilli con-
juncti, xiv col. Hinc ad angustias
montium ipsi vocant *Perre*, ubi pau-
ci admodum pluviae possunt susti-
nere & sistat, sunt clivus xiv col.
Ad *Sierges* castrum *Deile*, non ab-
simile xxiii col. A ipso ad *Candahar*
per vastos montes & viam omnium
pene rerum indigam restant xx col.

In montibus autem hujus regni *Candahar* degunt ferocissimi populi, quot
Purani & *Agras* vocant, robusto
corpore & colore quidem paulo candi-
dior quam vulgo sunt Indi peritum
sunt.

furis, latrociniis & iniquis crudelitibus
inimicis: & licet ob Mogoris reveren-
tiam & ob inter dulcedinem quod e
mercimoniis percipiunt (nam abun-
dant pecore & frugibus) paulo citius
superbia male cum sinceritate
agere, cepisse dicantur: tamen non
raro quum pauci & impudenter effu-
dunt advenas, abripiunt illos in via
monitos, manifestaque sceleribus
operibus, mutantque eos deum-
quam ut possint aufugere.

Metropoli huius regni Cordoba
antiquum est oppidum, olim quidem,
ut ferunt, à Phœnicibus habitum:
nunc autem à Fœderibus: magnam &
pulchrum est oppidum, & commerciorum
emporium, siquidem merces Occi-
dentis & Orientis hic ulro citroque
convenit: in quem finem in agro il-
lus ad septem aut octo millia Carolo-
rum ut plurimum aluntur: Provincia
præfectus ibidem deperit cum valido præ-
sidio: Vici ad Occidentem præcipiti
& aspero montis, ad Meridiam & Ori-
entem valido circum muniti: Suburbia
superant pene ipsam urbem, tantum hic
est advenarum ab omni parte concen-
sus. Annona quidem hic satis magna
est copia, verum summa carnis tum ob
sequentiam hominum, tum maxime
gola

quæ omnia regio inter hanc urbem & Persiam admodum infertunda est, licet ut plurimum loca vix quædam herbidè videri sit, præter equarum decedum qui numerus est, præter fallacum & insalubrium.

Distabat deique cum quum Mogol exiretur, centum viginti eorum à similibus regni Persiarum.

Quæ ratione Persiarum Imperator urbem recuperaverit, in Indiciæ bellis explicamus.

Alexandria & Tauris.

Alexandria (inquit Tauris) appellatur regiones quæ jaceant inter fluvium Gihon & qui abis dicitur: Chitum & qui illas dividit à Karasione, hic jacet Karasione & Tauris. De Karasione dicitur supra à Schikardo ad provinciam Karasione. Nubienem vocat Chitum & in eadem parte Chitum tribus tribus: A Chitum ad Amel non longe distans ab amne Gihon sunt modice stationes, id est millia octo viginti quatuor: Et vero Amel, quæ pulchra est civitas distat à prædicto amne Gihon tribus millibus. Et ab hac Amel ad urbem Chitum, quæ & Chitum vocatur, decedunt habentur stationes. Et à Chitum ad

ad lacum horum Nationes scilicet. Similiter
ab eodem ad *Samar*, ascendendo per
annuum. Nationes quatuor; & *Samar*
ad *Tarsus*, per flumen. Nationes quin-
que. & *Tarsus*, per flumen, ad *Ladi-*
bas scilicet Nationes tresdecim. Aquas hinc
est longitudo *Choras* & *Samarcanda*,
iuxta eandem Familiam fidelium quodam-
modo Nationum.

Choras habuit illi provinciam per
se, atque triginta urbes *Chorasan*, *Sema-*
nata (forte eadem est cum *Samar*) &
Damascus : quorum longitudines &
latitudines vide supra.

Nubienſis porro scribitur flumen *Gi-*
des originem trahens terra *Faghar*,
in finibus *Sachasthar* & eodem vo-
cari *Hagrat*. Infunditur in illud quin-
que magnas amnes & flumines *Gil* &
Yach : & quibus amnibus flumen tam
grande constituitur, ut reliqua nobis
ceterarum flumina, tam equarum copia
quam alvei latitudine atque altitudine
facile superet. Memorat quoque inter
amnes qui conflunt in *Gides*, amnem
Fachisthar qui exoritur & regionibus
Tare (vel *Taspacilan*) *Schikarlan* au-
tem alveum, atque *Gidenem* eundem
esse cum eo quem *Protophan* lib. 6. 12
vocat *Oxus*, qui dudum vocabatur *Sale-*
ius *Perſas* & veteres *Turcas*.

Adjungit deinde Tristia Persarum
 Regionem ad oram maris Caspii versus
 sitam, in terra Masæ. Nædæ, cujus in-
 colæ Persæ vocant Turæ. Sic Persæ
 ad quibus haud dubio Turæ ori.

Benjamin Judæus (in historico) scri-
 bit à sinibus Persæ viginti octo dierum
 iter esse ad montem Nisææ, qui sunt
 juxta flumen Gogân. Arabum autem
 qui inde veniunt in Persiam, affirmare
 in urbibus Nisæbor superesse quatuor
 tribus Dan, Zabulon, Aser & Naphtali
 esseque illas sceleris pessimi cum paga-
 nis Turcis (non hodiecum Nacollis (ut
 quæ Schikardus) sed sibi tunc tributa
 provincia Turkesan incolæ) qui ser-
 viant spiritibus, &c. Ut provincia hæc
 magis illustretur, adjungam hic quæ
 Hæschon scripta reliquit cap. 11. Israhel
 rex filii Agareni, (singula) copiose ex-
 ercitu congregato regnum Persarum
 invadere cogitavit. Et primo ingressus
 fuerunt Meisopotamiam, deinde pro-
 ceperunt ad regnum Chaldæorum,
 quod erat sub dominio Persarum Re-
 gi, qui non poterat resistere Saracenis,
 unde de terra illa fecerunt omnia vota
 sua. Rex vero Persarum assistens no-
 talis (is est Israhel) summi Sarace-
 norum potestati subiegarum nuncios illos
 ad terras & regna quæ trans flumina

flumen Flusim iuxta Garam ut possit
dicunt & ab his subsidium implorant,
promittendo venientibus magnas re-
pendi & honores.

De regione igitur Turquestan, quod
proxima erat regio Persarum, con-
gregaverunt se sex milia virorum, qui
nominabantur iuxta tempora Terri-
mani de hinc attingentes, Regi Persarum
dare subsidium intendebant. Trans-
verunt quoque flumen Flusim &c.
Schachus autem recte affuit Armenis
quod Turquestani hi transerunt fuisse
Garam & Aythumem hoc ipsum: Nam
ex ipso Aythumem qui cap. 7. Persiam
distinguit (pro statu regis hoc tractu) in
duas regiones. Vnam quæ superior mi-
nor & planior est, facit confinem Tur-
kestane: alteram inferiorem extendit
usque ad Armenos & Medos. Illius pri-
mæ habitatores appellant Persas proprie-
qui ceteri Idei & solent coluerit, ve-
bes eorum nominans Bolura & Sec-
norgan (quæ sic corrupte scribuntur
pro Buzura, Medici Aythum & Sa-
marcand regis Tamerlanis ortu consi-
luzit) ut non possit esse alia quam
Bactriana, ubi Ptolemaeo sunt sunt Me-
tropolis Bactra & Marcanda lib. 6. c. 11.
Hujus vero secundæ regionis, ubi et co-
lidem præcipuas nominat Neabdi &

Specher, qui rectius Nubur & Pres-
han effertur de suis correspondent
Prolemaei Nibhi quidem in Asia &
Afir in Parthia non Hecatompylia,
ut Lex Geographorum vulgus acri-
mat. Inter ambas locat Haytho Eumen
Phisa.

Nublenſis videtur hanc provinciam
vocare Tocharistan, & cui tribuitur
Halen & Gurgum, Thaslar, Decal-
can, Vavalia, Alharagan, Tala-
can, Sachmet, Parat, Hef, de-
tal, Medet & Kan. Vnde illam par-
tem Oceani Clima mil.

Uzbek.

Uzbek (siquis. Tatarica) amplissima
provincia, quae fuit superflua
Socii Persiae fuerit subiecta, hodie non
tantum ab eis separata est sed & Persi-
bellum infer, & nominatam partem
Persiae decerpit. Huius Metropolis est
Tashkent civitas populosa, opulenta & bel-
licosa incolae frequentes, callosi ab
Abulſeda ad longitudinem quidem ex-
tra latitudinem autem xxvi gra-
dum & 40 scrupul. Nativitas fidei
illam dicitur, & Thaslar, urbe huius
populosa & Hefis urbis abbellis
conspicitur, in Tocharistan fuit, de Na-
lonis. A Gurgum urbe con-
tine

minis regionibus Carchanis ad Indiam
pertinentibus tendentem statueret.

Præter hanc habet Samarandam
urbem celebrem, prælectionem uariarum
Teymorlanis, quam opinantur, Mar-
chandam Ptolomei; quam Abulfeda
collocat ad longitudinem quidam sex
graduum (xlii c. x) ad latitudinem xxi
graduum. Noblesse hic ab illa ad
Rasid hanc designat ab urbe Samarand
ad urbem Kale Rationem ducit.

Item à Samarand ad Kannu Ma-
chet vi mill. pass. Salam à Samarand
ad Assiban xxi mill. pass. Orientem
inter & Meridiem. Et ab ipsa ad Kala-
nam xxvii mill. pass. Marcus Paulus
Venerus sæp. tempore illam ha. descri-
bit. Samarchan est civitas nobilis, cum
pulcherrimis hortis, & planitie plena
omnis generis fructibus, localiter sunt
partim Christiani partim Saraceni,
parentque eisdem nepoti magni Chan.
Cum quo tamen minus bene ipsi con-
venit, sed crebro inter se belligerant.
Memoria & Iosaphatus barbarus, qui
appellat urbem grandissimam, & inco-
sa frequentem, adhuc commercis cum
Orientalibus nobilem.

Tertia refert ad eandem Dama-
scum & Bekaram partem Avicennæ
qui ipsis dicitur Esay. Bekaram collo-
cat

est Abulscda ad longitudinem quidem
 sexcentis graduum (alii 107) & 30 scrupul.
 latitudinem autem xxxix grad. & 10
 scrupul. vide itinerarium Isidori in
 fine secundæ pagina 164. ipse autem
 vocat Bogar. Nubienis ita describitur
 à Bochara ad Samarcandam. A Bochara
 ad Ferras xii mill. pass. Inde ad Pa-
 lasam xv mill. pass. Ad Arsas xv
 mill. pass. Ad Kerd xviii mill. pass.
 Ad Karminiam xii mill. pass. Ad ca-
 stellum Atalana xv mill. pass. Deni-
 que ad Samarcandam vi mill. pass. Orien-
 tali parti Bocharæ cum fluviis ad Meri-
 diem, circumstantibus terra Trégis per-
 tinetque marginibus illius incipiunt post
 Karminiam, à qua progrediuntur ad
 Dalasam Orientem versus xxv mill.
 pass. à Dalasia ad Atalana statio lxxv.
 Ab hac ad Zermamix vii mill. pass. ad
 castellum Atalana xv mill. pass. ab
 hoc ad Samarcandam vi mill. pass.

Præterea Karghar & Arghar, quæ
 præfidiis nobis dant Rhatur-
 barum, inquit Teitaca. Et alia plura.

Ex Arabe anonymo, beneficio D.
 Galii hæc accepimus.

longitud. latitud.

57. 70. 57. 50.

108 10. 19 30.

107 — 40 10.

108 10. 41 30. ad Oceanum.

109 10. 42 15.

108 — 39 — ad. Naxos.

109 10. 41 30.

99 10. 41 40.

100 11. 41 35.

100 50. 41 10.

101 — 41 10.

106 — 41 —

107 10. 39 —

101 10. 37 —

101 — 41 15.

101 — 41 —

101 35. 41 10.

101 10. 41 10. ad Araxum.

101 — 36 40.

Tabl.

Dargan

Archer

Torda

Naxos

Ulek

Alia

Changot

Chomkand

Fergana

Chimen

Nykend

Yermont

Tenkod

Brinchuf

Kashan

Xobba

Sajch

Incolae hujus provinciae, lingua Tel-
lita, sunt bellicosi: pugnare equales
cum & sagittis, lanceis, gladiis, scutis
atque clavis, semper retrocedendo:
atque hinc annis nostra aetate multa
dominia sui jura fecerunt, inter alia
acceperunt regnum Kandar, cuius
Rex ad magnam Mogolem profugit
atque se subiecit, qui Rex potentissimus
est.

de, hunc tamen in Regnum illud
 noluit perire. Virgili non habent
 Reges qui perindeque inter sibi invicem
 succedant, eligunt sibi duxes pro viri-
 ta: habitu corporis, moribus & ser-
 monis promissione ad Chiosenses
 quam proximis accedunt. Ille ille.

Acceptis à Nicolao Hermulo no-
 stis litteris, quas prima ca-
 pitulavit habuit Tatarum Virgili.

Altera habuit & cultus filia Vir-
 gili Tatarum.

Kardistan

Tercera numerat quoque inter Persia
provincias *Kardistan*. Joannes ru-
bertus de Persia tres provincias hoc no-
mine commemorat.

Prima quidem quae fuit iuncta
cum *Hablogian*, cuius Metropolis ap-
pellatur *Cysia*, & compleretur ci-
viter triginta millia oppidanorum, &
praeterea compleretur quoddecim ur-
bes populi valde est urbanus, & armis
valde additus. Vivunt maximam an-
ni partem in arboribus in agro, ad mo-
dam Arabum.

Secundam dicit aliter vocari regnum
Malage sive *Manage*.

Tertiam scribit secundae huius vici-
nam esse, & Metropolim illius vocari
Cermasam, & fuit iuncta cum *Babli-
lonia* sive *Bagdat*: tria autem haec re-
gna patere in longitudinem circiter
trecentas leucas, & sequentesque esse po-
pulis bellicosis, qui perpetuo bellum ge-
rant cum vicinis Turcis.

Verum hanc illam provinciarum
tantum postrema haec restat hoc nomi-
ne designari, in qua agunt populi qui
hodie dicuntur *Curdi*, quorum mores
& consuetudines descripsi inveni in
Itinerariis, praesertim paginis 138 & 140

hinc

Heet etiam populi hi sine viderentur
 iugiter cum Egiptis. Secunda autem
 illa provincia, quam vocat Maragam
 hodie pertinet ad Adarbislam, in cuius
 descriptione huius quoque oppidi me-
 minimus.

Prima autem prope hodie vocatur
Caspian.

Caspian.

S Chikardus in Tarih scribit Onocem
 Kaliphum, anno Hegiræ xxi. misisse
 Moisa regnumque Alchazarum cum
 exercitu ultra Tigris qui occupavit
 totam *Caspianam*, etque duas ur-
 bes primarias *Arvandam* & *Susam* &
 quorum situs talis est: Nobilissimam
 terram *Climacis* terribilem ab Orientali par-
 te lapsum *Doglar* (id est Tigris) juxta
 mare *Arvandam* (quod ut fallor, Sarmat-
 ianum sicut nostri hodie vocant) sita est
 terra *Caspian* (nomen habens à Cos-
 seis historiis, quorum Plinius co-
 cosenis lib. 6. cap. 27.) ad quam perti-
 nent *Arvand* & *Escar* *Mecum*, &
Gendi-Salut, & *Susa* & *Ram-Her-*
om, &c. & hinc egrediuntur flumina
 & vergit in Occidentem usque dum
 perveniat ad urbem *Escar* *Mecum*, ubi
 pontem habet magnam, & circiter
Arvandam : veniunt in illo navigio
 majore.

maioris & illustrius. Quamquam
 de Aethiopia loci xix millia, & secundum
 amicum: Idem alii ab urbe Persi
 (quae ad ripam Tigris, seu sinu huius
 supra illius ostia locatur) abesse centum
 milliaribus, unde jam situm Aethiopia
 licet ignoretur Tabula, alio modo cognos-
 cimus. Adde deinde Schicardus plu-
 de Sula: quantum vero ad Salum (in-
 quirit) notior est illa, quod meminerint
 illius macti scriptum. Strabo lib. 14.
 tradit nobilitatem aula Cyri, esse ob-
 longam sine maculis tamen, habere in
 ambitu 120 stadia, vel iuxta Pollechi
 relationem 100: quae respondet 12
 milliaribus italici. Adde, asperum de
 colorum lavendi tantum, ut conlucet
 lacrimae, sub Meridiano sole per apertum
 reprobem inde cogi incolae ut adu-
 sicia regant superfluenta humo, ad pro-
 portionem duarum unarum. Cassam
 rejicit in montes, qui ad boream ob-
 jecti, non frigidiore tantum aura in-
 tercipiant, sed & repellantur flammis
 radios solis, ut reduplencantur. Curiam
 lib. 7. meminit angustiam in illis
 montibus, quae Pyli Solida dicuntur,
 ubi Alexander cum suis maximum est pe-
 riculum. Quod vero Diebysus huius
 loci natus propterea fide dignior: de
 Chosrope alium Siliacem, id illi A.
 radi

randi occasionem dedit, qui opulentius
 stringere ipsam urbem, et hoc non
 sinit auctor, sed permittit certam
 suscipi. Et illud nos docet S. Daniel
 cap. 5. v. 3. arcem Susem firmam esse ad
 fluvium Flai, quem Plinius lib. 4. c. 27.
 optime cum sacra Scriptura conve-
 nit, appellat Eulam, occiduum in
 Media, cuius sub uram intermedium
 curia & rursus emergentem circum
 hanc arcem: unde Reges cum han-
 rent, ut non ex alio bident, etiam per-
 egre abantibus Ebiad longinqua loca
 deportati erant. Distant autem ille Su-
 sianam ab Eymale, provincia hami-
 dore, que ob uulgum non nisi per
 circuitus obiri potest, ac in Biblicis Elam
 audit: ut X. Benjamin recte notavit
 nisi quod etiam in nomine Eulæ abet-
 rat. Castellum (inquit) ipsa est Elam
 regis magna, sed non amplius habetatur
 tota. Nam vallata suis ex parte. Inter
 ejus parietes erat Susem arc, quondam
 palatium Abasari lib. 5. v. 2. habet
 etiamque adificia magna & pulchra
 inde & diem antiquum. Fiumen fluitat
 ad, pontis stratum, fecit artem.

Nubibus scribit ex parte Meridio-
 nali Chardian fluit amnem Tab &
 Geldero Chardian & Fari.

Porro ab Vaghebarcho & Arabibus
 auct.

adstantur hanc provinciam sequentes
urbes: Aduana, Nubienſis Aduana, Al-
maxino & ceterae: quam collocant ad
longitudinem lxxv grad. latitudi-
nem xxxi. Saraceni erigunt illam
Perſi anno 10c xli. & habuerunt in
eius dignatione, ut provincia no-
mine inter praefecturas intraret.

Nubienſis vocat flumen Aegypti
quod urbem praeterlabitur.

Secunda *Armenia* ad longitudi-
nem lxxxix gradum & 10 scrupul.
& latitudinem xxxc grad. 11 scrupul.
Nubienſis vocat urbem magnam & ve-
tillam, ad flumen Militan appo-
ſitam.

Tertia *Armenia*, Nubienſis *Ram-
ſis*, alia *Armenia* longitudinem
lxxxv grad. & 41 scrupul. latitudi-
nem xxxi. Nubienſis praeficit interval-
lum inter Aſiam vocatam & Ram. Hor-
moz duarum ſtationum.

Quarta *Armenia* ad longitudinem
lxxxvi grad. 10 scrupul. latitudinem
xxx gradum vel ut alii xxx.

Quinta *Armenia* vel *Sisiana* ad longi-
tudinem lxxxvi grad. 11 scrupul. latitudinem
xxx. Nubienſis huius non
meminit nisi forte eadem sit cum
Clendi Sabur, quae distat à Iusta magna
statione.

Notan-

Notandum autem Nubienſem ſep-
tere, ex antiquis Chateſſan conſue-
tis terra Laces, eſſe nomen *Lace*, quæ
hinc dubio eſt *Lace*. De qua ſupra di-
xiſſimus ſates.

Fract.

Hæc provincia quam eſt vocant
Fract, Nubienſis *Fract* nomen
quoque pertinet ad egeriam Paſſarum.
Præcipue autem illius urbes ſunt *Ko-
ſa*, *Medan*, *Waſſa*, *Bagdat* & *Salſana*
quarum longitudines & latitudines ſu-
peraverunt.

De *Koſa*, quam ſimacini ab Oma-
re Calpurnia nomen fuiſſe ciuitatis ſcribit
anno 611: ſcribit Nubienſis. *Koſa* ſita
eſt ad ripam fluminis Euphratiſis. Sermo
autem ab illa uolubilis eſt & cellado ma-
xima, alit nudiſque ſubſentata muris,
cillo clauſo, præmiſſimilis et omni
periretalli cooperta, & perimetro ſto-
rea ſanctiſſima ſtecto, & intra ipſam
ſeruit eſt ſepulchrum Alii ſibi Abi iſch
prociſi Mahummedis. Illius autem à Bagdat
quinque ſtationibus.

Medan, Nubienſis Medina diſtans à
Koſa citius ex ſtationibus. Poſt Nubi-
enſem i ſequit Schikardus: hinc eſt anno
611 aſpexerat ſardus ciuitatem Chof-
rod, quæ ut omni Roma eſt *Chofrod*
urbs,

urbe, de qua Medayna, arbes, et ci-
 tatitates de amplitudine in pluribus
 numero nominabantur, de quibus à Chos-
 rovo Abasvex per eorum exulta, la-
 jubantia ac amplificata creditur, quia
 eius Regis nomen aliquando per...; nec
 satis ab eo primum castrum, cum
 illius etiam antiquior extiterit, et
 ex quibus Mahummedes in suis re-
 sponcionibus ad Abdulam & Abdallam
 iudeorum Rabbinos, Alcorano sub-
 iungit, tandem Elmodenam Chalde-
 arum, iam sine urbe recentior inter
 ipsas Metropoles infidelium popu-
 lorum, et inferno nazas, hoc est, male-
 dictas. Anthot Grege. Arabs à magni
 Eze D. Besoldo rursus continetur, locum
 eam ad Occidentalem ripam fluvii Di-
 glat seu Tigridis, quindecim tantum
 millibus infra Bagdadum, hoc est,
 in eo limite regionis Irack: sed Calp-
 Halby Veneris qui anno 1780. à Bagdad
 per Tigris Balkaram, hoc est, Barram
 usque descendit, adeo preclaras urbes,
 quam omnino transire debet, nulli
 prorsus meminit, sed tantum aliquot
 pagorum in insula pacentiam: unde
 colligo hanc Medaynam post horrida-
 lem terræ motum, quo anno Hegir. 141
 nostro Scy concussa esse memoratur, nun-
 quam deinceps rearsisse ad pristinum
 decus.

Bagdad

Nagada de qua urbe confabulanda fuit
Strabo & *Ptolemaeus* pag. 457. *Strabo* *Al-*
maxinus in *Saracenicæ* *Historia* lib. 2.
 Anno Hegiræ 143 milia milia 752
 fuisse *Almanum* *Calis* ædificium civilia-
 rem *Degeledum* : cumque fundaret eo
 tempore, quod unanimum consensus in-
 terant *Affendi* : dicitur autem fuisse
 præterea riuide, in quo tugurium erat
Eremite, cui nomen erat *Nagada*, ut-
 que ab eo hoc nomen traxit *Alman-*
tor autem eam appellavit *Alman-*
Malum, id est, *Civilitatem* pacis : neque
 absoluta fuit ædificatio ista. facta est
 sedes *Calis* *Abbasidarum*. *Nubien-*
sis scribit illam jacere secus *Tigrim* : à
Kula stationes quinque esse ex mill.
 pass. *Ka. Abur* Rex *Perlarum* eripuit il-
 lam *Turcis* anno 1113 *xxix*.

Wafsi Æge *Wafsi*, *Nubien-*
sis ab urbe *Nagada* octo stationes
 five 11111 mill. pass. à *Kasa* septem
 stationes, à *Kasa* sex. *Nubien-*
sis in-
 quit, duæ urbes *Wafsi* jacent ad unam-
 que ripam *Degele*, id est *Tigridis*.
 Anno Hegiræ 51 (inquit *Talceca*) no-
 bis 704 condidit *Abdel Malek* in me-
 dio *Mesopotamiae* prandem & popu-
 losam civitatem, quam vocavit *Wafsi*,
 id est medium : jacet enim inter duo
Nubia, quæ conflunt ad *Tigrim*

cujus hodie unum vulgus Imperat.

Barbari. Etiamque. Scimus tunc
censuram fuisse à Mithridate. C. 615:
de qua videnda sunt notitia nequid
his repauctus.

II.

*Celi salique qualitate Regni
Persæ.*

Quem tot provincie tot in hoc re-
gio, non mirum est qualitatibus
celi salique multum differet.

De Persia proprie dicta ita judicat
Iosephus Barbarus. Totia Regio Persie
semita vana quidem qua non locedha-
mum deserta est. pulverulenta, arida,
scopulosaque, & plurimis locis aqua-
rum prorsus inopa. Hinc fit, ut ubi
aque aliqua occurrunt, ibi etiam villæ
quardam reperiantur, sed & tunc maxi-
mam partem erant desolata; harum
quælibet sere castellum habet & cepite
agrestium. Nihil quæ sementes, vineæ &
fructifera arbores aquilopos habent,
ubi illæ desiderantur, non nisi incom-
moda habitatio esse possit. Verum sciens
quædam sub terra docere interdum
quatuor aut quinque claustra hinc &
flumine aliquo. Idque in hunc modum
Finito

Primo huc longe à ripa scythæ me-
tionitur, & ab hac canaliculum proten-
diorum à libellæ creant, recta
veritas locum quem ripæ locudant,
ad pæthi viginti aut circiter, & cum
rursus aliam scythæ, & de quo con-
lant, atque ita porro, donec ad villam
huius urbem duxerint; cum denique illa-
viam dextera in viciniam ripæ illius scy-
thæ. Rantibus quoque hic videntur
arbores & feræ fructifera ubi digni ali-
quo modo quæant. Martem autem
ad ædes frugibus subministrant populi
altæ, quæ locis æquolis consistunt,
quantum opus habent. Habent & sa-
bres lignatos admodum locustiles
qui hinc lignis tam parce uti norunt ut
imperi videatur.

De eadem hæc Comaræna. Persia
planissima est regio & valde arida; in
multis locis aquæ salis reperitur;
frumentum & fructus aquæ adminiculo
abundanter proveniunt; ab utroque
latere immolens montes fertilissimos,
qui frumentum & fructuum copiam pro-
ducunt, cuncta maximo pretio ven-
duntur.

Provinciam in qua Taurissimum situm
est commendatur ab amantibus & fer-
acitate soli; equorum cultus est & maxi-
mam partem plantum.

Nædum Lesboreum moterunt, siquidem in lingulis provinciis montibus desinit de solo atque celo. Temperies aëcis diversæ est, ut quum in Hæmus & vicina continens supra modum æstet, in reliquis Persiæ provinciis, etiam illæ quæ Hæmusculo propiora sunt nihil tale sentiuntur, nisi scate pauca interdum diebus adulescentia æstet; in Hispahan vero & agro illius totaque illa provincia hybernæ mansueti supra Climatæ modum friget: & noctu interdum tam acriter gelat, ut omnia noctis glacies non raro vestigia hominum ferat, quæmadmodum à nostratibus in rebus observatum.

Porro soli qualitates & fruges atque fructus Persiæ hæc à nostratibus inventio descripta. Persiæ atque Persida plena est montibus partim petrosæ, partim ferendi soli: non desunt tamen plurius vales & agri satis fructus & cultus idonei. Pauci tamen pro amplitudine provinciarum, sunt oppida, municipia & pagi, neque ea est incolatum frequentia, quæ omnibus agris colendis plene sufficit: agri quoque multis locis sunt inæquosæ: ita ut necessari sit canalibus & aquæ ductibus illos rigare; unde fit ut iuxta rivos & ampes plurimi pagi & municipia videantur. Armendarum

rum & pecorum hic magna est copia ;
 vacuum tauri & vaccae non sunt ea mola-
 le , qua in Europa nostra ; ovæ vero
 longe grandiores & obesiore , habent
 enim latissimas & obelissimas crotas ,
 quam adipem Persæ liquefactione , &
 utuntur loco butyri ; Lacti neque buty-
 rum hic desideretur , quod excoquere
 solent , ut melius conservetur , in mola-
 bus è tergo vitæ factis , durat enim hoc
 modo in septem quatuordecim menses , igno-
 runt enim libal ole condire . Panem
 habent optimum : Caseos multos , qui
 recentes haud mali sunt , sed salsi & qui
 brevi tempore ita siccantur , & indur-
 rantur instar lapidum ; ita ut splentur
 summopere nostrates caseos , tam lon-
 go itinere huc traditi posse incorru-
 ptos . Abundant quoque lactis & feni-
 Pisces quidem habent multos , sed ro-
 stratibus longe desoliores , sunt enim
 spinosi , & sapient cornum gula stulti
 hic minores sunt alii .

Arboreos fructus habent magno nu-
 mero : nimirum poma sed mollioribus
 minora ; Persica mala valde molia ,
 praeputia , cerasa ; & similes fructus ,
 praeferat figa : quorum loco hic expe-
 riantur , persilantes melones , & angu-
 ra , quæ ægrotis à medicis prescriban-
 tur loco potui : iidem suntque , quos

vocant *Aluana*, indar prout. sed communiter *chilla*, & magni fit in istis regionibus. Omnes autem super & fructus, vnaudantur ponere, quod vocant *Alau* & aequivalet duodecim libris nostratibus.

Accipiunt preterea & mali *Calpio* *Halema*, *Saluones*, *Scutones*, *Tenta* & alios plures tam tale conditos quam ad solum induzatos.

In Persia, inquit *Teizera*, plurimae exprimentur & pressantibus urae, quas sua lingua appellant *Xarah* & quibus plurimum vini expriment, quod clanculum & dissimulato nomine, tanquam si esset aqua roxium solent in vasis & cassis, exportare in Indiam, in *Harmaxum* & *Mogollan*.

III.

*Populorum ingens, murex, Testacea,
& balanus.*

Scribit *Teizera* in appendice gentem *Peritarum* esse candido colore, formosam, & elegantis dispositione, amicum illorum genus se habere ad Turcarum modum, sequi sectam *Mori*. Alii, & in quibusdam articulis differre à secta *Mahumetanorum* exterorum (de quibus postea

pulchre pleni sunt nobis dantur : & per-
 gunt optimorum equorum sacca &
 sermo, sermone super legem, & in
 locis bonis sedet : sunt bellissimi & ro-
 busti, & in omnibus periti tractatores.
 Amant librum legum, & in eorum
 deliciis sunt aut poetica, habent
 plures in illis excellentes, & opera
 perquam creditur Novum omnes Scien-
 tias & artes speculativas & profecti-
 vas illarum tractant eas cum summa
 curiositate & subtilitate : per ipsum
 publicum tantum continent volumi-
 ne ipsorum solis sive libro legis Maha-
 madae, secundum quem & pulchre &
 iustissime administrationem insistent
 bene tamen committunt vitiis probam
 fidei. Vult Perse admodum sunt calidi,
 ferunt autem ut plurimum impud-
 ent, Quid multa : regnum Persie, unum
 est ex maxime potestate Musculari uni-
 versi, & facile & maximum.

Facile communiter largissime mun-
 tos opio, quod ipsi sua lingua vocant
 wafse, & per conciliantiam Theriacem,
 tantum illam suum coagulatum popu-
 verum solent sacca : praesentissimum
 autem fit & lachryma capillorum
 ipsum popaveris sine ulla alia mixtura :
 vilius & coriandri aqua et illa, quo
 seniores utuntur, quae proprie

vocant *Sally* & *Soli*. quæ vox persarum
 vocatur *Solomon* sonat. Sed illi
 qui præstantius illud interpretantur
 illis vocem illam quædam, ut verè opi-
 nantur, primum inventum fuit à priore
 elphus & magnus illi, quodam cunctis in-
 semina concillabam, ad summum in-
 ducendum: quæ vulgo, ut fere solet,
 seminare coepit, atque iam usque illi tan-
 dem promissum & commutatum esse coe-
 pit. Viderant & alium percom, qui ta-
 men etiam Turcis & aliis Orientalibus
 valde communis est, quem vocant
Karah: qui sit ex leguminibus, solas
 minutarum fabarum, quæ ex Arabia
 petuntur: coquuntur in aqua ad id de-
 potatis: decoctum est spiritum, subtili-
 grum, insipidum præ, nec si alium
 aporem habeat, subamarum, ita to-
 men ut amarus vix percipiatur: hau-
 stum autem calidam sorbendo, &
 stomacho voluit prodesse, ventosita-
 tesque expellere & appetitum promoveri.

Porro indigent lupus cegni (inquit
Tavara) communiter ab Arabibus ap-
 pellantur *Pary* & *Agary*: Leonclavius
 in pandectis scribit à Turcis *Arem* *Vila-*
ger & *Arem* *Mamlela* vocari regionem
 vel regionem Persarum ac Parthorum:
 incolæ autem rectius *Aramios* vel *Aro-*
mios appellari, quod idem sit cum *Alo-*
mils

subiit propter affinitatem Uterarum L. G. & Z. ante Sieram & postarum. Schikardus autem opinatur Turcos per ignominiam Persas appellare. *Arise* vel *Arjem*, in eis habetur, & non veros Arabes.

Ceterum Persicam linguam pluribus partibus Orientalis perfamiliares est; Texera autem scribitur ita illius verbi dialectus observari. *Xyary*, *Philly*, & *Harmah*. Prima lingua est ornata & elegans qua omnis in civitate Xyria vel Schizen altera est vulgaria, & impolita: tertia denique est misera, laevitate, & multis impropriis verbis foetura, quae Harmah possidentibus usurpatur. Praeter communem quoque hanc Persicam habent diversae provinciae etiam suas propriae & peculiaris idiomata, ubi Persica tantum usurpatur quoadmodum apud nos Latina.

Amictus Persicus dicitur esse, & a Turcorum habitus non multum diversus, qui ea leonibus melius cognoscitur quia in illam formam hic adiungitur.

Vid. Persa in oppido Hispahan vestitus.

Forminarum amictus in Hispahan.

Semper autem (inquit Teixeira) in Persia, singula faciunt indiffusa honorum & dignitatum, quemadmodum & hodie: nam & in geris & opère illorum cognoscuntur equales & æquales: summe enim argumentum sunt amicitia, fructus de argentea; idque proxi vel geminis sunt dissoluta, aut illi carum. Ita ut & singulis proclive sit iudicare, quem quique locum & dignitatem in aula obtineat. Sponsus tamen cuiusunque sit dignationis permittitur etiam præstantioribus, neptilibus diebus, uti, quemadmodum & pluri, licet hoc quoque nobilitatis insignis censetur. Forma autem horum circulatorum penitus est, quales antiquitus in Castella & Lusitania à feminis solebat usurpare.

Persæ communiter supra modum sunt libidinosi, neque tantum feminas addeunt, sed & pueros atque adolescentes: Infantes enim sunt Sodomites, plerumque hoc adeo familiare est ut Cyneborum grege passim oberrent sine ulla pudore, cum filibus: solentque in symposia se ingerere & lascivis gesticulationibus & eboreis conviviis delectari: & ad spurcam illam & abominandam stultitiam provocare.

Venationi atque acuplo dedicatissimi sunt: atque rapacibus avibus non tantum

etiam alias aves capiunt, verum etiam
seras, uti corvos, rapaces, lepores &
similes. Moxque enim falcones & simi-
les aves ita iustit, ut se demittant
in capla, ita uti ~~inter~~ cornus, atque
inde sculos animalium rostro fodiant,
& tanquam delictam donec venatores
accurrant & feriant. Ad venandum
alioquin non modo venatores canes,
quos longe opulentes habent, adhibent,
sed & lyones & leones pardos cunctos,
quos vehiculis in exercitiis secum tra-
hant magnas, & venatores autem in
equis suis super laminas ferreas, ne con-
pulsus suis iumentis possint laedere.

Habeos autem hic partes sunt Euro-
pe quoque familiares, rapacesque
quoddam genus, minori mole, cornu-
bus acule, & recurvis, grandis ocu-
lis & vivacissimis, unde Persæ quon-
dam pulcherrimam oculorum faminem ad-
cipere laudare velant, solent dicere ipsi
arces esse Gazæ, id enim hinc hinc est
nomen Persæ arces sive arces, quos
suo idiomate vocant Page; utique
quoniam fera hinc amat hinc aspera: ex-
istunt arces illi non maximum differunt
forma à communibus, nisi quod maio-
res sint, corpulentiores atque robustis-
simæ; adeo ut dimidiata cubentana
exant facile loco moveant. Cornua
habent

habent longa quidem, sed secundum
 dorsum expansa, singulæ naturæ be-
 neficio; nam hoc pulvis fr. de petris
 principiane sine ~~quod~~ quod ipse fami-
 liare est, quum ~~in~~ in capibus uti-
 gentur.

In Persia valè & in plerisque partibus
 Orientis habent plurimos medicos, varis
 methodicos quam Empyricos: illos vo-
 cant *Alims*, hos autem *Talib*: Illi au-
 tem sequuntur Hippocratem, Galenum
 & Avicennam aliosque: neque medendi
 modus à nostrorum differt, nisi quod
 rarius venam fecant. Porro Persæ adeo
 addicti sunt medicinæ, ut præter phar-
 macopola publica, quæ pira sunt,
 & habent etiam singuli medici sine sin-
 gula) etiam qui se paulum sibi laudari
 ut plerumque domi instructissimè ha-
 beant, omnis generis simplicibus: adeo
 ut nostralia pharmacopola non raro
 superent, præstantissimis simplicibus,
 quibus nostra plerumque carent, ut
 vero Amomo, Rhubarbaro, Spica,
 Seno, Cisto, Calloto, Turbit, &c. So-
 lent quoque Persæ honoratiori nomine
 Medicos appellare *Ataleb*, id est magi-
 stros, quod nomen & in religione &
 aliis scientiis usurpatur. Est autem vox
 Arabica, quam Africani efficiunt *At-
 ay*, licet apud illos majoris iam sit di-
 gnatio.

nationis. Obſervandum autem ad no-
men à Perſis tantum urbi liberalium
artem & ſcientiarum magiſtris; nam
Mechanicis dantur etiam Oſſa ſive
Calci. *Maſſe* & ſemina,
quæ vocant *Dayan*, quæ ſeminis &
infantibus ſolent medicinam facere;
ita ſacile alii medici ad ſemina aut
infantes advocantur.

Ioannes de Perſia, ipſorum iuſtitiæ
& moris ita nobis deſcribit. Dantur
plures uxores, quanquam ſunt nobiles
numerus illos gravat. Inter plebeos Li-
ce emineat, permittuntur uxores aliquæ
ad ſeptem, ſacili expulſio. Nobiles ma-
xime diſtinguuntur à plebei, redimi-
tulle caputem, ipſis enim ſola lux uide-
re duodecim illas plicas, quas prius
ſupby Tuſtano addidit, vocant illa
lingua *Tach*.

Veſtes eorum in pluriſimum ſunt di-
verſorum colorum, & ſunt ſericeæ, pan-
ni enim ſerici hæc vili pretio venduntur,
ita ut holoceria ulpæ decem regalibus
vendantur, & ceteri ad vendent mo-
dum. Panni quoque ſinei vel porphy-
reſcopi tanta copia ex India inferun-
tur, ut viliſſimo pretio haberi poſſint.

Nobiles valde addicti ſunt magis
ſcientiæ, & ſcientiæ impendunt quam
vocant ſcientiam, quæ ex Alcorano heu-
ritur.

ritur : unde hic plerum habent Aliaque
 & Praefationem qui publicis dignitas
 lingua perhibetur aluntur.

Adhuc omnia sunt huiusmodi : & scribunt
 similia : non per se, sed per legem : non
 verum autem est, huiusmodi huiusmodi
 res.

Deo hic insigne praeterea sunt
 rati publici iuramentum, & Epistola
 mortui. in quibus per se aliquid ha-
 bent pecunia.

Sponsalia quidem & nuptiae hic cele-
 brantur, quomodoque a quodam
 nostris oculato resit accepti, ad hunc
 modum : Adolescenti iam nubili, &
 conjugii affertur, per parentes aut si
 illi desiderant, per proximos agnatos
 inquit, cuius virginem aliquam etiam de
 dignitate sua convenienter, neque
 enim virginem hic vulgo videntur a ma-
 ribus, & ubi condicio placeat, per pa-
 tris, qui circumstanti illi ad-
 fuerunt, virginem a parentibus facit
 postulari : ubi autem iam inter patres
 convenit, auspicio die prodat sponsus,
 cum amicorum magno comitum in
 equis, pro dignitate ornatus : & sponsa
 ad eundem modum, faciem & totum
 corpus pectus quodam velata, & dextro
 laevo brachio nuda & exserta, &
 postquam palam in conjugium ducit
 ruit

verbi consentientes eo comitate de-
 terminant ad eam Cady. ubi venient
 de quo interrogatur, de con-
 siliis aut parentum, quasi contra-
 hentibus, quibusque, nuptias, nuptias
 conjugum, ubi de Cady po-
 nitur atque nuptias celebrantur in com-
 munitate, & nuptias vellemus cupi-
 lantur, & nuptias praelatus in
 nomine Dei, Mahumedi & Alii. Illuc
 eadem pompa deducitur ad eam
 sponsa, & post choros & sympulchrum
 laetoducuntur conjugum in conclave
 nuptiale: postquam sponsa est in bal-
 neo de abluit: sponsus autem post-
 quam sponsam cognovit nunc lavat
 balneo, & nova nuptia nuptias vellemus
 ra: atque porro ad ostium. Adhuc
 loquentes de Persia, mater & seminae
 separatae choros ducunt & prima se-
 det, virgines quassam conclave ingressae
 & linum praeferre sanguine macula-
 tum, quod sponsi cognovisse ostendunt:
 si contra accidit, sponsum cum co-
 gnitis se inducere, & sponsum repu-
 diare. Observat quoque noster, etiam
 conjugia hic nisi ad eum tempus
 qui absoluto, conjugum liberi sunt a
 vinculo matrimonii.

Sepeliendi ritus & pompa variet pro
 generum conditione & dignitate.

loantur de Perſia trahit, prima digni-
tatis ad hunc modum ſolamur. Per-
cedunt cadaver omnes domeſtici, &
qui nudi niſque ad claviculam pectus
abſque dextera ſunt. Iſ, ut la-
tus ſingulis em. per. ſunt, ad ſibi
atque heredes deſcendit. Cadaver so-
tem trahunt ſunibus & dextera heredi-
tarius, qui viriliter ſumunt Mahu-
mum. Hoſce autem præcedunt viginti
adoleſcentes, qui hini humeris bajulant
ſcilla ſummoſum, & Alkoraum alia
voce intonantes. Hoſ quoque ante-
cedunt plurimi cum ramis viridibus, &
imagines & conſilia ſorum, & variis
ſpectibus pro anni temporibus. Agmina
ducunt qui deſuncti, cum vinctis
que trophæis illius, qui ſuorum ab
equibus, ad eandem modum nudatis
& ſuclatis. Cum hac pompa adeant
ſentem aliquem, ubi cadaver abluitur,
& munda Sindone involvitur, & re-
verentes verſus monumentum, cla-
guntur omnes generis annorum pau-
peribus. Inhumatio autem cadaveris
eodem ordine & pompa regreditur
in oppidum regnum denique anno po-
ſte. integro ſatis temporibus accedunt
monumentum ut deſunctum plangant.

A Rege ſculari reſte accepti, tam
inopum quam opulentiorum cadaverum
ſunt

statum ablat, & mundi vadone invol-
uti de ar sepulchrum dedit iam extra
quatuor laque oppidam, cum confuso
militum cum hereticis combatur: nisi
quod illud & alio ex tribuno desun-
cto, videret illius etiam insigni pompa,
armas per gellicum de tympanis al-
que aliis musicis instrumentis adhibetur.

Arma Persarum (Inquit Aflia Lina)
quibus ut plurimum in bello utuntur,
sunt machete, lancea, & arcus atque
sagittae: machete tamen usque ipsa est
familiarior, quam arcuorum temp-
rum. Nonnulli bombasas trahunt,
quibus ab insula & peltula Tamesi
annis sunt affodisti. Pluribus ferris
(horacibus, atque peltis, quas globuli
tormentarii vi penetrant, sicut ma-
nunt. Reperiuntur, qui equos armis
solidissimis & opulenti condecorant. Equi
apud eos reperiuntur generosi, qui Per-
sorum, quos Herabo pro Regibus in
Armenia allevari fuisse scribit, num-
quam imitari videntur. Velocitate car-
sus, robore & ferocitate in acie pre-
stant, & facile curvi addiscunt: non
ephippii, sunt mansuetissimi, armati
vero bellicosi, & facile scilicet impe-
rium parantur, unde militem non vi-
debant, quoddam totum militem, alios
Nile crocodili auris reductos fuisse.

[illegible]

Nulla autem re magis doctores
 ferit, quam catapulta igneum &
 bombardis & tamen in spem in-
 nimis caecorum hostium se plus
 aggredi & temere subitis excessibus
 audere. Sed tormentorum istum ipse
 nomen recte debet, idque po-
 test ex ista quidam ambitione, quae
 quod plerumque ducunt contra homi-
 nem iam crudele armorum genus
 usurpare: vel quod ita aut materia,
 e quibus illa conflantur, destituantur.

IV.

*Perseum religione, et quid
Turis a Turis.
S. I. I. I. I.*

Persæ inimicissimi sunt tribus Mahumetis prophetæ sociis, Eubekis, Omeri & Osmari, audacissimi autem quatuor, videlicet Alii. Idem Persæ tradunt, Angelum Gabrielum, quatuor eorum in terras persarum Alboracum, (quo libro Mahumetanorum lex continetur) Alii reddendam, errore quoddam cum Mahumeti obvisisse: Deumque, velut ea re nequaquam offensum, qui Mahumetum quoque tali dono gratæque dignum videret, plane nihil obloquutum esse. Præterea dicunt idem Persæ, primam uxorem Mahumetis, cui nomen fuisse Aliche, nunquam fuisse castam. Immo prophetam Mahumetum, qui se putaret inventurum virginem, ac pudicam, reperisse plane contrarium. Addunt etiam, quod ex fœderis prophetæ Mahumetis, quatuor Alii, propinquus & gener ejus, electus esset Califex sive vicarius & successor ejus: Eubekis favore malignorum quorundam adjuvus, per injuriam, totum factum a prophetæ testamen-

lucum, se confinuata Callien. Idem post
 ipsum, reliquos etiam ducit. Quorum
 de Osmantem Callienalis. Alii tunc
 in quadam ~~epistola~~ ~~epistola~~ a ~~Callien~~
 donec omnes epistola ~~epistola~~ ~~epistola~~ ~~epistola~~
 ha tandem in ~~Callien~~ ~~Callien~~ ~~Callien~~ ~~Callien~~
 tui illi contra supremum eloquium te-
 stantur, princepsque prophetarum
 Mahumetis deliquit. i. nullam. In
 Persie sedem adhibent, qua a tribus il-
 lis vel tradita vocat vel literarum in-
 ventura predica sunt. Immo ubi-
 cunque libros ipsorum de scriptis repe-
 runt, confestim flammis tradunt et
 crudeliter in eorum observatores
 agitantur. Idem Persie Scachum
 hunc regem suum adorant ac ita voca-
 rantur, ac si Deus quibus essent
 illis. Non tamen quicquam interdum
 neque precari solent. Osmantem
 cum more, sed semel duntaxat.

Ad summam, Callienales sunt reli-
 gione a doctore quodam eis tradita.
 cui nomen fuit Scachus Haidar: de
 quidam ex ipso aliter quoque docto-
 ribus religio infusa, quem Imamem
 Marullum appellant. Illi duo doctores
 vel Imamem existerunt in urbe Persarum
 Raza, quo tempore vivebat Erdibil-
 ism Challenis Scach Persarum generi
 ac Scachus limati, cui nomeni pre-
 sent.

mus. Is Schifia filius, Vilius Chastanli &
 Vilius Marha nepos. Quumque docto-
 res illi tam rationando, quam scri-
 bendo, & proceduntia, quae deinceps,
 duo illi (scilicet, et Eudochi & Hinael pa-
 ter & filius, eorum doctrinam sectan-
 tes probarunt & amplexi sunt. Ad illi
 quidam Hinaelia cognomento Sophisti,
 ea felicitas fuit, ut nova religio,
 quam Sophinam vocarunt, tanta con-
 fluentibus ad ipsum parvi initio, deinceps
 de maioribus hominum copia, tandem
 preclis victor Persarum regis, laetum
 avunculum suum, ejusque filium Aluor-
 tem, occiderit, ac illi regnum subje-
 cerit, ad posteram etiam dignitatem regia-
 lae laetiae usque diem propagata. Nihilominus
 illi duo Persarum Imperii huius do-
 ctorem, Haidar & Harnille, non desine-
 ntibus duntaxat, veterem etiam alio-
 rum Mahometanorum execrationem
 damnantur tam in Barbaria vel Africa,
 quam in Jerusalem latissimo Imperio,
 qui magnus Tartarorum Chan Chirai-
 nus vulgo dicitur.

Paulo aliter haec narratur ab aliis,
 mihi postea apparet, quum peculiariter ca-
 pit de origine Regum Sophinarum
 ageretur.

Obiter autem hic ex eodem memo-
 randum, Annales Kerchelliam, fami-

Esti Turci nobiles, Chasani plura ap-
pellant Chaslanum; qui via Chas
scriptura causa vocatur, id est, gressu
aut latrone Chas sive Turci. dicitur
Kashkash, si verbum Persae edat,
Chaslanum caput significat. sed cum in
gentis Tatal Chasalei nominantur, &
capitum tegumentis & fimo facili tam
peculiariter ipsorum Chan vel Princeps
maxime: perinde ac Persae in gentis
dicuntur Kashkashianor, & caput caplu-
um tegumentis & ipsi peculiariter co-
rum Sarabo nomini Kashkash tribui-
mus. Tegumenta vero capitum hae
Turcae viridis in universum coloris
sunt, quo singulari quodam per se
privilegio se mi adferunt omnes pro-
prietate, quod ortum & propheta gentem
universam gloriantur. Quippe non
invenitur apud Turcos & ceteros Maha-
metanos vestitus viridis, nisi qui gentis
suum ad Mahometem referunt: ac
praesertim illi, extra hos, viride capiti
tegumentum addere, piaculum fuit.

E Willelmo Schikardo in Tarich.

Non alienum ab illustre hoc po-
to, si de ignis cultu Persae olim seculum
in o, nec hodie prorsus abolito, aliquid
obiter interferam. Refert Sarabo sub
finem lib. xv. quod plures quidam

Deihsor

Perthes colant. sed maxime ignem,
 cui sacrificant lignis non aliis cunctis-
 bus & domesticis, sed superaffuso,
 ubi vero periculum censeat, si quis il-
 lum inſiſſe, multa nuncupat con-
 taminat; aut hauriret tantum ſpi-
 ritus, idque ſupplicio capitis locandus
 foret ergo non inſiſſando ſed venti-
 lando. Perſepus lib. 2. de bell. Perſi-
 tradit in Ardabigara boreali oppido
 Alſyſis Pyrcum illud eſſe, ubi perpetuum
 ignem cuſtodiant Magi, quem
 cum Vella Romanorum comparat.
 Agathias lib. 2. etiam in pluribus edi-
 culis ut, ignem hunc perennem affer-
 vari & velut oraculum interrogari do-
 ſueris. Omnium vero explicatiſſime
 hunc ritum deſcribit Iulius Benjaminus
 in Itinerario, hiſce verbis, Ante aram
 ædium ſæcræ, eſt ingens fovea, in
 qua condantur ſeculis ardere ligna tri-
 xima, quem appellant diviniſſimum.
 Per eum traduntur illis ſuis (expien-
 di causa inſtrant ſine cura tamen) voca-
 tos vero proſus illic inſolunt. Paſſim
 Rabini & commemorat admiran-
 dam devotionem ſulæ gentis, quod
 qui ſanctiſſis eſſent opinioniſ, ſe
 vivere in hunc ignem præcipient, &
 magno ſpectandum applauſu, volun-
 tatem ſuſtinent martyrium, quod me

Illius Peregrini admonuit in lectulo,
 qui ut alibi odor exhiberet, cui crucia-
 tus facie, in Olympica praeterea
 ipsum sponte comburendo, Ite in ve-
 nomine sumam parat. Aggesserit il-
 los (inquit Benjamin) de regibus
 terrae, qui devotent semetipsos in vi-
 tra, et comburantur igni, cumque hi suis
 familiaribus & propinquis denunciant,
 ecce votum feci spontaneum, ut insi-
 liam in ignem vivus. Respondent o-
 mnes & exclamant illis o te felicem &
 beatum! quando autem appropinquat
 dies executionis, petant ei convivium
 laetum, ipse vero vel vehitur caballo,
 si dives sit, vel si pauperior, pedes in-
 cerbit, usque ad marginem fossae, ibi
 ducit praeteps ruit in flammam, omnes
 cognati ejus laetantur, tympana pul-
 santes & agentes Chorem, donec co-
 cae conflagret. Vt vero cognoscat,
 quznam illa persuasio tam efficax esse
 possit, ut vitam hanc prodigat vellet,
 imo gaudeant cruciari, percipe aliter
 insignem diaboli astum, qua ratione
 credulis hominibus illudat.

Appropinquet (inquit Benjamin) tertia
 die, veniunt hiis sacerdotes de primo-
 ribus, in aedem combulli de dicunt lacer-
 dibus eius i parate domum, nam hodie
 accedet vos pater vellet, ut patriarchae
 volis

vobis quid faciendum sit. (Siquidem
 nimirum voluntatem, quæ Testamen-
 tum continetur possit scire.) Accitissis
 vero et ab eis urbe, apparuit Sardonius
 cum his diebus. Ab eo vero et liberi soluti
 erant. Quomodo de Tabuis in alio
 seculo? respondet: Veni quidem ad
 collegas meos, sed illi me noluerunt re-
 cipere prius, quam solentiam universis
 debita. Familiarius quoque ac electus.
 Partem quoque rerum suarum hereditatis,
 habens dissolvere quicquid ipse debebat
 aliis, et exigere vicissim quod illi de-
 beant sibi. Has expensas contigit
 advocari Testes, ut ille abeat viam
 suam necesse duceretur) deinceps con-
 tinuans illam narratur. Tali munda-
 cissima fascinatione, quam edux ma-
 gici sacerdotes, confirmaverunt illi, ut
 dicant: de superstitione gloriantes) si-
 mile quid non occiderit in ulla terra
 hoc est quicquid religionem, tam res-
 dentibus miraculis conspiciant, non
 reperiri in orbis toto.) Ne quis vero exi-
 stimet me loqui de re pridem omnino
 antiquata, Texeam audiat, qui testis
 est, quævis hodierni Persæ maximam
 partem Alimano sunt additi, superesse
 tamen etiamnum plurimos gentiles,
 qui sic ignem colant. Eos ad Mahom-
 medanorum doctrinam tradere vocat
 Gaur-

Quam Taldum : quoniam ego scio, quod Yald
 denser latet, quoniam quoniam
 ille vocatur Quid, à cuius latet, de
 eum conatur, quod Persice Quid, ignis
 fieri vocatur (cui noster Taldum con-
 sonat) ego istum posui à Persico
 Quid derivatum, quod infidelium nomen
 & opponitur Muslimano. Circa ve-
 hem autem Yald, reperitur adhuc
 hodie ejusmodi ignicula (ut supra me-
 minimus) qui faciem habent in montem
 Albor, ubi à tempore Kaj-marrathi
 huc usque, jam ultra xxx secula
 ignis ardet continue, nec unico instantis
 momento extinctus scilicet non mi-
 rum est ipsos, antiquitate superstitionis
 sue sacra, Mahomedismum noluisse
 admittere.

Ceterum ut ad Persarum qui Maho-
 medani sunt religionem severtantur.
 habent Persae non minus quam Turci
 varias superstitiones, etiam pernici-
 las : quarum unam invenit à nostrati-
 bus observatam. Solet Sacerdos sum-
 mus qui Mecha agit, ut plurimum
 mensis Octobri, filium suum militem
 cum Carulo ad id devoto, quem prius
 per urbem ducunt, ubi à vulgo ipsi post
 toto corpore detrahuntur : deinde ma-
 gna pompa ipso Rege, acque nobili-
 bus, ut comitibus edecetur in prae-
 sentia.

terribilium campum; atque huc Rex
pater Sacerdosque illius descendit: cum
Caesar ab hoc benedictus aut potius
solatus, castroque devoveretur; occurrit
deinde Honorificus pater, transigitque
Camelam lancea; cui Demetrius ab al-
tero caput amputatur acinace; quibus
absolutis, sex vulgi atque etiam hons-
tiores, tanta celeritate cadaveri in-
cumbit, & particulari disciat atque au-
ferre conatus, ut non raro plures vul-
nerantur, & pauci elidunt aut concul-
centur aut ad mortem vulnerantur.
Hoc festo se memoriam sanctissimi Abra-
ham celebrare proficiunt.

Novi anni auspicia celebrant mensis
Martio, summa celebritate, vocant
Nares, durasque quatuordecim aut sedecim
diebus.

Mense Iulio solenne regniis All
Prophete magna solemnitate, vocant
Eaddier.

Viginti quinto celebrant memo-
riam Baptistae S. Iohannis, vocant de ve-
perjan, ludicris extenuatis aspergunt
enim de invictis aquis, & convivunt
ceno ante Regis palatium, qui
singularem ex eo caput voluptatum,
praeteritum si quis alicuius aut citare
magnatum vulgi licentia laetis inquit.
Atque.

Rama.

Raimundus denique non minus Imperi-
filius & filius servans quam Tercius
necnon ut à Belgis, qui videri acceperunt
dum qui ieiunio illo ducuntur. *Prima* quæ
celebratur se inguipharigui, plumbis
liquifacito in, de infuso, pectore fuisse
turbatos.

Celebrant quoque initio Octobris
festum quoddam, quod vocant, ut à
nativitatibus accipi, *Sept. Oussat*, quo
celebrant memoriam supplicii scilicet
de servo aliquo, qui prophetam Ali in-
terfecerat: idque octiduo noctu æque
interdita, cum magno tumultu & festi-
vitate, paritidam illam è stramine
efformatum & vestibus indutum cir-
cumgessant per urbis plateas. Cigiti
per nates trajedum: denique cum ali-
quos milium cohortibus ducunt extra
urbem, & constituunt imaginem in
medio, nisi à Sacerdote oratio habetur,
& cantilene aliquot cantantur in lau-
dem Ali & paritidam deificationem:
denique incenditur caput imaginis pul-
vere cemenarius suffertur: ibidem
officiarius arma quædam Ali: circum-
stantes autem incidunt partes corporis
& eliciunt sanguinem, & remittunt in-
vicem noxas, reconcilianturque in spe-
ciem: Magnates quoque copulant dex-
tras inter se, & Rex complectitur prin-
cipes

cipales in signum pacis & amicitiae.
 Ann. Octobris celebrant memoriam
 Huiusmodi. Alii qui huiusmodi fecerunt
 Reuerentem & magnam cum induunt
 vestem lugubrem, utique decem diebus
 sibi cogit, aut barbam radi permittit
 rursus lugubres autem hi dies deitum
 xxiii ejusdem mensis magna festivitas
 & de multis ludicris terminantur.

V.

*De Regimine politico & civili
 Persarum Regni.*

Regnum Persarum haud dubio mo-
 narchicum est, nam penes unum
 Regem omnis potestas est tam in sa-
 creis quam profanis; quum & se supre-
 mum sacerdotem fecit, & unicum le-
 gum secundarum & abrogandarum do-
 minum.

Persae autem, et alii Teitres, vocant
 Regem suum *Ka* sive *Paras*, hi est,
 Regem; (quod nomen Latini scripto-
 res sive efficiunt *Scachas*; Leonclavius
 autem *Padischaris*, quod est idem cum
Paras, pantocratora velut habentem
 universum imperium, regnumque re-
 gum) atque etiam *Sabays*, qui vox
 legitur dominus totius.

Quia-

Quelocumque attribuitur illi titulum
augustinissimum *Kodah*, id est, divi-
sum, nam *Kodah* in lingua *perissa* de-
notat Deum.

Liect autem regnum, hoc illa sit &
solenne, tamquam non sit aliud. Sed Ty-
rannicum, quoniam Turcicum, ut nunc
observat *Boterus*; nam non tantum
mobilitas hic maximè sit à Regibus, co-
munibusque rebus tam pace quam bello
gerendis adhibetur; sed & plures in hoc
regno sunt principes, licet vasalli, qui
& opibus & potestate excellunt, inter
quos haud infimum locum obtinet
des Schiraz. Hic autem vulgo tri-
buitur nomen *Chan* vel *Han* C aspi-
ratione facti, id est principes.

Neque tamen Reges huius semper
obnoxii sunt, licet temporibus *Coda-*
*ben*da regnum in diversas partes di-
versum fuit, collapsa cum imperii ma-
iestate; nam ut *Petrus del Valle* testa-
tur, *Rex Abbas*, ne quidem ut consilia
illa susceperat, sed pene omnia per
se solus ordinabat; nonnunquam ab-
tem in gravissimis negotiis, pro libitu
hujus aut illius consilium requirebat;
neque tamen sequebatur nisi quod ipse
maxime probaret.

Tamalus (inquit *Meadous*) filius suo
Hamatli, qui ei in imperio successit,
separat.

Septuaginta reliquit prefectorum, quatuor Prefecti Solani & Chan (que nomina hactenus quæque Turcarum conventionibus reguntur. Moniti quilibet necesse quædam præponerent, quorum Septuaginta erant reges, & in alias urbes minores, rices & oppida, jurisdictionem absolutam habebat, unde exercitus colligi & milites conserui poterant. Quæ autem hæc Septuaginta urbes fuerint, quibusque nominibus insignitur, absque summa difficultate persciscere nemo poterit, acutum præcipuum quærendam nomina, quæ nobis innotuerunt posuimus: Samach, Sillach, Sechi, Eres; Sernan, Orhent, Camach, Acloril, Taule, Kelayn, Gerge, Hispahan, Masandran, Ghellan, Heri, Cassan, Shiras, Serrahar, Chilmizar, Candahar, Isld, Sapaner, Solraria, Rargo, Cora, Coran, Sora, Chabin, alie. Harum in dista imperium in alias quæque urbes minores, arces, oppidaque sese extendebat. Hispahan & duodecim Solanis gubernatur, Cassan sine Artichet Rex præest cum rebus prefectorum. In Heri sunt alie tres præces Abbas Mirza, & eundem in Candahar cum Rahan Mirza. Hæc illæ.

Porro quo ad civile regimen, iustitia de sita bene administratur, & minime

deinde admodum ponimus, & cruci-
 ficandis atque adeo crudelibus sup-
 plicii criminibus graviora, supplicia
 autem adhibere, quæ in gentes tam
 sanctas, & tam sanctissimas, & pudicissimas
 nec nisi frequenter esse possint, deinde de
 terra tam eximiam, potestatem autem
 inextinguibilem in agros penetrare, unde sit
 ut nunciamus in vallibus & locis
 illis regionibus hinc quidam esse præ-
 dictum. Accipit à quodam oculato
 esse aliquot cruciis supplicia facibus
 & lanceis interrogata, quæ vel audita
 horrorem locutionis. Hanc autem co-
 veriam in colligendo, & crudeliter
 tem in plerumque in hoc vix per-
 cutiunt esse, dicitur. Perinde est ut
 & scilicet enim hanc esse populi huius
 ferociam, ut non nisi ferrea virga facile
 possit coerceri. Non esse autem mirum
 nobis hanc supplicia atrociora atque cru-
 delia videri verum (inquit) ego, qui
 leges eorum & ingenua gentis perspici,
 & gentis obduratam dicitur, feroci-
 tatem illam facile percipiam esse ju-
 dicant; nam populi illi nequaquam
 merentur communem mortem; neque
 supplicia quæ nostras obiciunt, sed ex-
 quisitis supplicia à maleficio detestandi
 sunt. Vide sit; ut fura, & homicidia
 talia inter nunciamur committit, hic

quæque, nisi apud nos capitis supplicio
plectantur : verum exder et studium,
aut laetitia in viâ publicâ aut in
inferiâ, rapina item aut alienationem
vorum solente corruptiones, impu-
nis hostilitatum superâ, pauperum op-
pressiones, enormem iudicis fraudes
contra fidem publicam et rehellio-
nes, crimina maiestatis, & liquides græ-
ves excelsit, atrocissimis penis con-
cedenda sunt : neque enim aliter ab eis
absterruentur Petri, in omnia viâ pro-
clives. Quare assidue hic venientem illi
soludent : alienationem vorum ille-
præcordium violentiis, membra aspo-
rant genitalia : adolentes de his turres
præcipitant : æque ad cædendum modum
enormis scelera horrendi plectant
supplicia.

Offendit adhuc nonnulla quæ ad
hoc caput spectant in parte secundâ.
Addam hic adhuc novum locum è Mi-
nachoi libro 14 de bello Tarco Persorum
Artacæ (loquit) moritur principis
Persorum Sacerdos, quem Mustan Di-
ti, seu principem Legis vocant, Tarci
eundem nuntiatum dicitur : qui in reli-
quis urbibus sunt, hinc soli parant. Non
tamen hic per aliquod vel ad libitum
creandi Sacerdotum habet, quoniam il-
lus per nos solum Regem est, qui dicitur.

merum & Aly imitatus, non modesta
ad regni suum perlocutiones, sed & la-
cia suae, verum etiam etiam etiam etiam
beris causa minus etiam etiam etiam etiam
cedit. Hinc Mustard Dini Regent quo-
que Calix, qui verè si sunt, quid plo-
rum cultum divinum in Moschea pera-
gunt: participum horum Regi coronam
in inauguratione imponit, quod Calix
quondam hodie Asiatum fieri consue-
vit, quia Calix ad hoc Turce non
permittant. Tres insuper Sultani Ar-
facie committantur, quibus voluit im-
petii Prefecti cura permittitur, diversi
tamen officia gerunt. Vnus eorum mi-
litarum perit, reliqui duo sicut & redi-
unt atque etiam eorum regionem. Hic
Turce Doffadar vocant. Prefecti super-
nos duos Cancellarios, qui Asiatum
sunt, Medas vocant: hi leges, decreta,
& literas regias scribunt, alter sigillum
tenet, alter subscribit Regi nomine.
Indem iudices duo, quos Calix Turce
appellant, in libris omnibus & con-
troversiis civilibus ius reddunt: in cri-
minalibus quodlibet & resursum etiam
libello conscripta, quem Sigel vocant,
Sultano velis praefecto tradunt, qui
laram postea sententiam more generis
exequitur. Quae in regis hac urbe ma-
gistra.

plurimum & minutum ratio est, sed
idem in aliis rebus observatur omnia
capiti & animi & voluntatis Regis de-
pendent. Principes autem in regno
Persiarum septem, hæc fere nomina habent,
Scha, Mirza seu Mirza, Chan & Sub-
tan, Mordar, Desfardar, Caddi, Ma-
Barid, Calife.

Vides ab aliis quæque mentionem
Seri, Haim & Darogæ quorum hæc re-
lati perituræ est urbana.

V L

*Potentia & opes hujus Regis
Persiarum.*

Regis Persiarum potentia ex eo pri-
mum potest estimari, quod tam
vastum terrarum spatium, tot provin-
cias, tantas urbes possident, & ar-
bitratur Petrus del Valla, hodie regnum
hoc pascat pene ab Indo Eumela usque
ad Euphratem, & in latitudinem cir-
citer viginti gradibus inter Austrum
usque Arctum. Secundo ex opulenti-
ssimis mercibus quæ in Regno illius
proveniunt, præsertim serico, cujus
copie & bonitas inæstimabile videntur.

Communis est opinio omnium, in-
quit Manducus lib. 1. de Bello Turco-

Perſice) qui totam Perſiam totamque Armeniam habent, ſub Tamaſi imperio quatuor aut milliones annuos vel circiter in Regis ararium collatos, fuiſſe: ipſe autem ſingulari uſu ſe imaginari, longe maiorem eam ſumma miſiſſe, ut ad octo milliones accederet. Eſſe enim ſerviliſſimam, ut annuo genera moneret duplo quam ante pretio valebant, & paſſim ab omnibus eo valore expenduntur & acciperentur: ſole quoque milleſibus ea pecunie æſtimatione ſolvida ſolvit. Sub hoc autem Rege redditus annui, ut communis fama eſt, duos aut milliones viſ excedunt. Non enim ea in ſtabantur acquiſitionum divitiarum ſi indolita, quæ in Tamaſo ſunt: Neque eadem ipſi quæ Tamaſo à ſubditis præſtatur obedientia. Hæc autem ararii diminutio partem inde præceſſit, quod tot opulenta diſſimæque regiones huic imperio à Solyman alioque Turcarum Imperatoribus acceptæ ſunt: & imprimis Meſopotamia: Aſſyria & Egiptus, partim etiam quod tributa à Georgiæ & aliis regiſ ſubditis non perſolvuntur. Hæc ille.

Verum quoniam ſatis conſtat ſuperiorum Regem Aban, non modo hæc omnia recuperallè, ſed & provincias

conditum Imperio suo adiunxisse, ut
Lux, Candor, Maiestas, illa par
 sit credens legentem Tacitarum quod
 adhibita rationem illius inferri.

Ut autem melius appareret quibus
 modis Rex Persarum Abbas innumeras opes
 in arrium suum derivavit, opte-
 precium me facit ut illustrem hie in-
 ferre memorabilem loci & commenta-
 rio Peridat Valle, qui in commenta-
 rio suo de conditionibus Abbas Regis
 Persarum ita scribit. Regi valde placuit
 iura & quantumque aliunde in ipsum
 Regnum inferret, id universum sibi
 fomis, iusto illius prelio persoluit, &
 ex illo efformari curat grandia vasa,
 magni quidem ponderis, sed levis ope-
 ris, quorum copiosissimam habet sa-
 pientiam & grandissimi valoris: quae
 trahi dicit, quocumque moveri, atque
 adeo in castris, cum ut illis utatur &
 regiam magnificentiam ostentes in pu-
 blicis convivis secundum regulam con-
 suetudinem, extraneis qui magno nu-
 mero ad aulam ipsius solent accedere
 maxime vero ut necessitas arguerit,
 quam minima iocunda illud convertere
 possit in munera. Et quia, inquit, su-
 pra facta est mentio, de commentariis
 quae ipse Rex exerceat, ob quae ab ali-
 quibus, qui minus rationis illustro-

intelligunt, acutissime intelant, illi de
 jecti, non possum omniter laus ab
 consilio fieri de quidem salubri rego-
 nis consilio, atque adeo maxime ne-
 cessario. Solent continui provincie
 illius inopem de numerosissimis Ca-
 ravanis, ut vocant, sine numero suc-
 currunt qui ex India, Tartaria, & aliis
 longinquis regionibus, rursus varias
 adducunt momenta copie: & tametsi
 est mercium numerus ut difficillime co-
 periri possint mercatores, qui universas
 emant: nam exempli gratia interdum
 adveniunt recentis camelli onusti pipe-
 ri: aliquot centum camelli onusti Tur-
 benis: atque ad eundem modum plu-
 ribus mercibus exornatis: ita ut aliquot
 millia camellorum quotannis adducan-
 tur, & similimodis mercatores immenso
 numero: quos & minutatim reddere
 mercatoribus longum, & magis ex-
 pensis foret. Quare Rex ut hinc in-
 commodis obviaret, & merces exoti-
 cas universas simul videret, & in regno
 suo natus aut vendit aut crederetur co-
 rare, magno tam exterarum quam so-
 rum commercio: contrahitque cum ex-
 teris pro beneficis summis, etique sol-
 vic parvam summas, partem mercedis
 percipit, aut etiam exotis quas sibi
 comparavit: ita ut ceteri beati sum-
 pore

pōre abſolvantur; & regnicōlis quam
 opus eſt neceſſaria ſubminiſtrantur.
 Quare nullus eſt cum exteris contra-
 here, antequam miſiſſi regi, ad id de-
 putati, maxime laſtraverint: & cum illas
 in uſum Principis emerint, aut reſta-
 verint, factis aliis eadem concedi ſolent.
 Cogitur quoque Rex in agno-
 ſco, aliam mercenem formata inde:
 nam quum univerſi pene illius cedunt,
 prominent & iſtis quas poſſidet ad
 modum privatorum (nam pauca ſunt
 in regno illius tributa aut eccliaſia,
 aut ſalem ſeu magni momenti) ſu-
 ctus qui ex ſoldam ad ipſam perveniunt,
 & poſtquam ſula ipſos abunde ſortit
 poſſunt, & nulliſque iſdem quibus
 illos clarpiunt ſulto pretio, ſtipendio-
 rum loco) alia, quibus opus eſt, vendit.
 Neceſſariam quoque eſt ut vendiderit
 ſingulis terrarum, quas inſolito numero
 poſſidet in omnibus Regni ſui provin-
 ciis, proportionate vere regia. Paxura
 cum nulliſque illius robur conſiſtat in
 numeroſis equitibus, quibus ſunt Tur-
 ci preſtiti & numero & velocitate)
 plurimos equos ſolent alere & propaga-
 re, quos aut bene de ſe miſerit dunt,
 aut miſeribus ſuis ſtipendiorum loco
 vendunt. Merces quoque que in Re-
 gno illius proveniunt, legenti quidam

numero, sed pariter in singulis locis, ad
colligendam & servandam, quorum bene
linguae explicant in universis ubique
aliquarum colligant, à nemine coadiu-
vati praequam ab ipso possunt. **P**
signi opportuna est & compendiosa ex-
teriorum litterarum; qui hoc paulo
logentem copiam, & aliquam partem
interdum opera (ut Anglo & Belgis
facere satis constat) brevi tempore ab
ipso Rege possunt comparare; & libe-
rum quoque haurire, quibus nihil
necesse est, ut per se ipsos & metes
sua cum molestia & summa alio trade-
re. **H**ec illi.

Verissimum est quod scribit de sortis
vitiis, nam accipi à quodam nostrate
maximam partem in aula usurariisque
exponi in solennibus convivii co-
plac, ut spectatioris obstruat. Post
Cum ad eundem modum tenuisse
correctionem, cum Anglis atque Belgis
interdum; sed hoc pervulgata sunt.
Natus quoque postea anno circiter in
dam sol recurrebat, à Chano Schizae
Regi Persarum fuisse oblatum quadringenta
scapula quinque milia floren-
torum in parata pecunia; quadraginta
& novem amphoras et auro absoluti
& duas supra septuaginta & argenti
prae aliis quatuordecim magni pretii
qui

quædam decemis galapuglora Camelia
reperiuntur.

Accipi ab eodem & catalogum præ-
ceptorum Decem, & quantum equi-
tam nuntius impellat adducere, aliqui
servitium.

Eman-Couly Chan Schiraz &

Gorgellan præfectus 15000.

Dand Ismael frater Chan alchim

provincie 11000.

Highan Beek millitum supremum

præfectus 24000.

Schy Chan præfectus Bagdat &

vicina provincia 11000.

Achmet Chan filius Alon Chan 71000.

Gouleros Chan præfectus Ara-

belian 10000.

Kalah Chan præfectus Schyrran

& Saumachi 11200.

Mahomet Chan præfectus Gen-

gix sive berdes 8000.

Perker Chan præfectus Corfili 10000.

Emir Ocone Chan præfectus Yre-

van 20000.

Hassan Chan præfectus Hrey vel

Ere 10000.

Asur Chan præfectus Meer van 11000.

Mouvelet Chan 10000.

Gouleros Chan præfectus Farabad

in Media 11000.

Mamla Chan præfectus Dand 7000.

1157.

171	DECE 1770	
Secty. Couly Chan Si. Euan. Cui		
ly praefectus Harnury		1000.
Derpogolla f. Gangia Aly Chan		
praefectus Candahar		4000.
Baba Vidur Chan. Index P		6000.
Itaman domus supremus Vial		
cius		17000.
Zeddes supremus Calliozum		14000.
Samroca Duobus major		18000.
Hussen		19000.
Guleroft Mira praefectus pro-		
vincis Tauris		12000.

In universam equites 109000.

Pedum autem supremus praefectus est Mir Fatta, qui sub se habet quadraginta quinque Subballis sive Tribunes militem quibus Engulle, cepum am docent atque etiam plures pedum p-
rent.

Aly Beek praefectus Subballatum		
prae		11000.
Callack Beek praefectus mani-		
plorum reglorum		11000.
Chianz Beek praefectus mani-		
plorum		8000.
Ouchla Beek praefectus Chossalno-		
rum		4000.
Naxer Beek supremus machina-		
rum praefectus		4000.

In universam pedum 4000.
Tem.

Tempore autem Condabendi scribis

Mehdous, educi potuissent ex Hispahan

exertione illo subsidii equum 8000.

Bargo 2000.

Arilan 4000.

Sera 1000.

Sukania 1000.

Galbin 12000.

Ardevil 1000.

Schiras 8000.

Tauris 4000.

Com vero & Cochloe Tauris 1000.

Gengs & reliqua pars Georgiae 4000.

Reperimus quoque & alii maximo numero, qui stipendia merenti & qui sponte militare sequuntur. Omnium autem septem hinc inde collectis numerum 40000 equum, via efficiunt, modo ex his, quos jam nominavi, debita auxilia comparant. Quod si reliqui principes, qui hactenus contumaces, in bello compariere voluerint, subsidia iusta mitterent, exercitus 130000 vel 140000 milium colligi possit. Ex quibus apparet, postquam Abbas Rex omnes provincias ad obsequium reduxit, & Regnum tantopere auxit, quanta facta sit equum, pedumque accessio.

Scribit autem Leonclarius, apud Persas esse tria genera militantium.

Primi

Primi vocantur ab his Indam
quorum ea est conditio, quæ satuo-
rum apud nos, quos feudarios appē-
lamus. Et sunt apud eos familia pater-
na, quæ à parentibus ad filios & po-
steros devolvitur, scilicet de Turcis est
in usu. Quosdam igitur huiusmodi Regis
recreant, eo nam equitum numero se
Regi illiunt, quæ ratione feudorum
tenentur adducere.

Alii dicuntur *Guzi* vel *Caldesi*,
qui stipendiis solvantur.

Et alia stipendia easque omnes sunt a-
pul Persas, quam quæ Græci *μισθία*.
Romani annone militaria nomina-
bantur, ita plurimum ad alimentum per-
tinent, cum equis, vestibus, armis,
cunctisque, ceteris.

Tertii constant ex copis auxiliariis,
confederatarum, foederatarumque gen-
tium, Armeniorum videlicet ac Geo-
ragianorum quæ religionem Christianam
proficuntur: la Persas propensius Turcis
infestis.

Denique mihi à quodam nostrorum
accepti, reditus annui Regis Abas mili-
tabatur trecentis quinquaginta se-
ptem millibus Tomanis: id est, si ad
nostram monetam revoces, quatuor-
decim millionibus, ducentis octuaginta
millibus florinorum: præter ea quæ

loqui à nulla deditur, terris & oppi-
 dū nam futura illa, quam expecta-
 bāt maximam partem proceps et se-
 rigo & fugiendi horrorem, quos Rex
 possidet, & minime quibusdam por-
 torum de locatione Caravan venientium.
 Tertia compari Totaum Persi-
 cum sedes duxat.

VIL

*Origo Sophianensi qui dicitur Persa
 imperatoris & Lemilavie.*

Patre (inquit) illius Sophianus fuit
 Eudobus, quem Iovine & alii vocant
 Archidam & Hardarillam. Hoc illi co-
 gnomē deditur à loco quodam Persie
 cuius dominus aut regulus fuerit.
 Ipsi vero nomen ejus tradunt fuisse
 Iscalder. Alii præterea Scythum
 fuisse vitam religiosam, vultu eremi-
 tam vel monachum euliorum.
 Idemque Scy interpretatur Spandagius
 nunc abbas nunc plebanus huius
 curiam. Ego vero in epistola mea
 petiit, diversa esse hæc nomina di-
 versarum personarum, quorum unus
 fuerit Eudobus pater illius, familia
 apud Persas natus illius, diuinaque
 eius.

cujusdam regum: aliter Schach-
dar, non princeps aut regina, sed
vixit ad, quod audierat: minimum Sch-
ach vel Iran: quorum illud hominem
religiosum gentibus illis significat, ad
innocentia sanctissimamque vitam hoc
vero doctorum. Itaque et opulente
vixit religio et doctus esse consequen-
tur aliquid apud vulgum auctoritatis: et
tribus Mahometis prophetis solis, E-
braice, Græce, Armenice rejecit.
Alii quartum prophetam docuit, eju-
demque consanguineum de gentem
sequendum in omnibus affirmabat, si
suis esse vellent. Docuit autem hoc
de illis, quodam in oppido Persarum
vixit nomine *Asa*. Tunc novi doctoris,
novæque disciplinae, longe longius de-
dicta, confluxit ad Schachem vel Iran-
men. Multarum ingenia de Persia vicinis
que regionibus hominum multitudine.
Primi autem ex magnatibus de regibus
Arabs, non hanc duntaxat Islamitam
sententiam doctrinamque probavit,
verum etiam ex qui præscripto se ge-
rent, patrocinium eam susceperat: et quo
se multitudinis animos sibi miscere
devinxit. Ita nihilum aliis quoque
constat homines ingeniosos, novæ re-
ligionis usos pertraxit, ad insignem pe-
nitentiam pervenisse. Tanteperis quid in
Ede.

locum, utero qui non magis comi-
te, optime regibus, hac doctrina
prohibere recte: in illo loco
Rex Fredericus Chasani, quoniam pro
triste statum et nominis Viliu Chas-
san supra indicimus. Matrimonio in-
glorio copulatur. Quippe filium Mar-
tham et Gaudium Communia suscep-
it: Calvianus utique Communi pe-
nitenti. Trapezuntorum Imperatoris
filius, quem Calvianus mortem fratre
filius David, ultimus Imperator Tra-
pezuntorum, Viliu-Chasani dicit ux-
orem, ut eius profugio contra inimicos
videtur de infestis sibi viciis. Viliu Mu-
hammadis paulo tantum est. Et hoc
Viliu-Chasani filia Martha nomen habet
Edibili filius Iusuf. Viliu Chasani
autem mortem habuit successorem la-
cyum filium, qui vulgo ab historiis
Lachlog, ab arabibus Sahagorum
Lachan-lachp appellatur, et protecto-
rem novae sicut sororis suae Ende-
bilis indicat sibi fulgentem, quod re-
spondet, ut regis affinis de causa
militumque devotionis fides, sibi re-
gnum imperii, invariabilis curavit. Et de
tribus arumall nomen Iusuf admo-
dum adhibetur, ut plerique vident
collocum id tempore ante natus
fuit Martha mater comitis, coadjutor

ad amicum parvum, Thrasimachum, et
 tam ducem & castellorum quorū-
 dam ad mare Caspium, sunt Cilici
 Dentis Turci, Behar Cilicem Arabibus
 appellatum, quo clausum mare signifi-
 cant. Illic educantur simas ex pascu-
 lis religionis veteris, tandem etiam
 eto pro venientibus a conspectu domus
 tanto laqueo avulsulo domum reverti,
 pascuaque districta hereditant, cum
 oppidis & praeclis viciis domus do-
 ces sibi debitis, statim adiacet.

Domulo pascua potius, nec al-
 terius proprium & eorum tantum in illis
 sibus separatis Societas potest prodigio-
 sum in modum occupari. Illis copias
 non parum admodum & tollerant, Tel-
 libus extremam Persiam replent,
 esse confert: eamque imperio Regis
 Aluante laqueis illis & locustis, vi-
 detur in potestatem redigere. Legum cum
 Aluante congressus, non modo impe-
 rior evadit: verum etiam ipsam, cum
 majorem exercitus parte trucidat. Tolle
 Mursum Chabem, Aluante occisi fra-
 tres persequuntur, pari prosperitate sa-
 perat. In vicinis ad simas, Bagdadem
 veritas assequi, hederam scilicet Baby-
 lonem, propter minas patet Babylonis
 stram: Videt urbem scire, amorem
 omnis gentis effluat, a Tiberio
 re de-

locum, cum hinc illuc curreret, cum vi-
 cissim copias suas deoccupat. Hi de-
 mum insigniter armati cum exerci-
 tum. Post negotium illi salis cum
 Vis-Chan, Tatarorum, Schiro, quem
 illustrium exercitus irrumpente val-
 dem equatum, aggredi periculo non do-
 bitavit: quo singulari virtute fortuna-
 que victor erat. hoste cuncto vel in tur-
 ba (quod illi tradunt) & suis opprobria
 suffocante. Tandem aut cum illustre
 de pluribus partibus victorias, & sollicitudo
 rebus cumulat accersit, ut munitus
 in exilium Murat Chan, non modo
 Persici regni possessione, sed etiam impu-
 lis, quibus possideretur, verum etiam reli-
 quos quondam populos ac praefatos Sa-
 padanum, in ditionem acciperet.

Ab Ottomanis si Sophi cognomen
 tum de Kicla Bursa perignominiam
 fuit indicium. Prius quidem ab Arabi-
 ca voce *Sophi*, quae lanam significat.
 Nam quum Mahumetani de praesentem
 Ottomanis, more veteri, dissipante li-
 neo subtilissimi operis caput involvant,
 nova hinc secta principii hinc alia, ne
 caput salis quondam turis quilibet
 spiritus creant. sed ut eegumenta capi-
 tum & lana, non magis peris consi-
 derantur. Et quia lanam hoc signi-
 ficatum, quo perierit aliorum Maho-

metanocum nimirum, plenas habere
dentis, ab Arabica voce Enaller 7
duodecim, etiam Enalleria, vocat
tur: deinde quia regnum hoc tantum
rubri coloris gellare solent, Kisselhar-
ia, velut caput rubra.

*Origo et series terrarum Regni
Tartaria.*

XA GEE Xeque limet Sofi, erat filius
Xequt Aydar, filii Sulron, Inneyd,
filii Xequt Ibrahim, filii Xequt Aly.
Fili Xequt Mura, filii Xequt Saly & in
summa trigessimus nepos Mocris Aly
sobrini & generi Mahommah. Quam
Teymurlang Vltio Turco Balatris re-
dierat in Persiam, adduxit plurimos
captivos & Carmaniam variarum fami-
liarum, quos in animum induturas tre-
cidare quando notabilis altera occasio
sefe offerret & oppidum Andevill in-
gressus aliquandiu ibidem subsistit. Vi-
rebat in illo oppido Xequt Saly, ob
viam innocentiam & sanctitatem, in
magno honore apud equites illas gen-
tes habitus: cupis fama & probitas
Teymurum pertraxit, ut amicitiam
illius summo opere desideraret, & quoniam
aliquoties illum visitasset, iam discessu-
rus ultro obtulit illi ut ab ipso petere
quicquid illi placuisset in propositi Te-
muris

locis de tradendis captivis parvis,
 esse illos libi condonari, & illis in-
 ferre, recepit captivos in suas arces
 & villas, & alique necessarios lustrum
 remisit in patriam. Quo facto non
 modo horum, & amicorum qui se pa-
 rila remanebant, animos concupere
 sibi devinxit, ut continuo illis varia
 dona mitterent, tumque magno mu-
 nio sepelire viderent: donecque
 hac benevolentia etiam ad posteros
 hujus Sasy, atque ad posteritatem ipsius
 nepotum Sultan Ismelyd: qui extra tem-
 pore locum filii Kara Muid: qui crebros
 hanc visitationes, & ambulationes Is-
 melyd suspectam habens, sibi per ab illa
 timens, interdixit illi ne amplius se &
 tam multis visitari permitteret: Ismelyd
 hoc interdictum observavit, & graviora
 hanc quaquam operienda ratus cum
 decessis suis moris ex Ardavel veritas
 Darbek: Oza Arambek qui tum ibi-
 dam regnabat, recepit illum perbeni-
 gne, &que tradidit in uxorem suam
 suam Kadjan Katan, quae peperit illi
 filium Aydar. Considerat autem Xe-
 que Ismelyd remissiones inde fecit in
 Gurgistan, sub praeteritis religionis suae,
 quam captivos cogebat amplecti: &
 in eo continuavit donec in Regnum
 Trapezanclorum ingressus, & regem il-

huius trucidatio illud occuparet. Equi
 dum Aydarum perficeret, qui & p. p.
 patris obitum illud oblatum. Etenim
 postilla ut Azembek de m. p. o. r. illaret
 loquens, quare Aydar ad Aiderum est
 reversus, duxitque in uxorem filiam
 Azembeky & cognomen suum Alim-
 nam, que ipsi peperit Aly pater & Ka-
 limal, qui regna huius anno 1187 & 1191
 Christi 1488, qui Sufy huius dictus ob-
 latus caulis.

Sed quidem Mahumetianorum sunt
 plures, dux tamen principales: Sufy,
 qui Azembek & Pural sectantur, omnesque
 qui Alkoranum observant huius ul-
 ti. etiam tamen sunt expulsi huius
 & Azembek qui Morte Aly sequuntur.
 In Persia & ab. Huius tamen sunt
 Aydar, pater Kalimal, quoniam & filius
 est huius, tamen Zelo, ut illius causa,
 quoniam Persia regnum sequitur. In-
 dux crudeliter admittit in ad-
 ditione. Et quia in lingua Persica com-
 munitate Sufy appellatur, qui relicto
 secundo, soli divino cultui vacant, huius
 ob insignem religionis zelum, & sua
 datum huius nomen Sufy. Tamen ante
 ad eundem modum in Persia res novas
 facit molitur Huius, qui propter
 quoque dictum fuerat Sufy Huius & huius
 in Sufy non sit nomen proprium, aut
 Regnum

loquuntur communiter, sed adjectivum,
cum nullus Regem possit illam id no-
men sub sanctis suis autem per to-
tam Persiam vivit Suly, id est, mil-
lioni.

Aviat anno proximo in regnum
Syrian ingressus à Rege illius Parochi
Yaffar, ope Isacubek, suis praefectis
& militibus, & duo filii illius in captivi-
tatem abiecit. Julian Koshakbek autem
magis ante trepidans, Isacubek per-
fide dimisit. Ismael enim secretis in
Corylon, Neper Sahellik anab seu i. el-
dus deinde per Persiam turbari esse ab
Akayonliis, transiit in Arcenlon, ubi
ad ipsum accurrunt septem milia
Caramanorum, qui Suly additi fore-
rant, & familiae nec tribus Esayala,
Katala, Takulu, Veshaku, Kunka,
Zakadula, Amankayar, Sahar, Ka-
raydak & plurium aliarum, qui illum
sequuti sunt iam quatuordecim annis
manum, & anno 1703 ingressus est
Syrian, & proelio congressus cum Is-
rak Yaffar, qui Patrem ipsum occide-
rat, illum vixit & occidit, regnumque
illius est potius: anno proximo con-
gressus est cum Alvano in Mardak,
qui profugerat, & ipse cepit oppidum Ta-
beir. Haec victoria potius insulae Ta-
ge, id est, Tabantum potius cum

duodecim plures ad memoriam illorum
 cum liberum Oren firi Aly, qui in
 ab ipse habebatur, & quibus se ostendit
 feretur: aqua inde nigrescentem habuit
 nova illa millium scilicet, qui Carolus Rex,
 id est, caput viride dicuntur, & Rex, caput
 de Carolus inferunt.

Regressus deinde ad Armeniam im-
 perium fecit in Regnum Zuladeti sed
 ipse absente Alivannus obsedit Tabriz,
 sed Ismael repulsiis, tunc Alivannus
 Bagdadum, & post hunc in Blat-
 tera reversus ibidem obiit, anno 1103.
 Ismael in Tabriz permanens, excec-
 itum suum dimisit in Persiam contra
 Muzaffarum, qui regem praebebat
 Ismaeli copias praestitit, ipse Persiam
 & Kerman vacuam reliquit anno 1104.
 Ismael successit hibernaria in Kerm. &
 expleat sua missa sub praefecto. Elashock
 contra urbem Rey, quae Orenbeck
 Celoby Dux Kalat Ferus Koh in iussum
 oppressit & prostravit. Ismael huius
 cladis nuncio accepto, quatuordecim per-
 sequitur Orenbeckum, verum ille se
 recepit in Ferus Koh, locum à natura
 copae industria munivit: quare illum
 obsedit Ismael & quam aliter non pos-
 set, rupta aquae ductu per quem obiecti
 aquae accipiebant, coegit ad dedecle-
 nam, postquam unum mensem circum
 locum

locum, cum critho habuisset: perierat
 enim huius illi tempore circiter tri-
 ginta hominum milia. Moxa deinde
 Humadivir, Kosalon, Ismael, etiam
 Rex Mahamed Kerasby emissit aliquos
 militem viriliter intercepit. Yari, sed
 Humadivir illam licet fortissime se
 defendentem, tandem nibe potuit,
 cepit de virum mille concedere, an-
 no 1104.

Humadivir profectus edictum per-
 mulgavit, ut universi qui populo contra
 patrem suum interfecerant, quodcumque
 esset, quo saltem esset viginti annis qua-
 draginta milia hominum exderentur.

Anno enim 1109 cum quo Ismae-
 neta in Taron, discessit Salan Oum
 Miras Rex Kerasby, compavique Re-
 gunt illius Kaybek Khon, Vahabon,
 & defuncti Regis liberos fugerunt in
 Hyrak.

Humadivir adunato exercitu movit ver-
 sus Annestam sive Turcon, & Mahamed
 Khon Islayan in praesentia Durbek
 confirmato anno 1111 praeit Bagadul,
 cui Barhyrak imperabat, qui profugit
 ad Turcon, & Humadivir illam urbem ce-
 pit, plurimum suorum ibi excoecavit in
 transire fluvii Tigridis. Hinc digressus,
 subiugavit Kufitam, sive Salan Af-
 sul quondam regiam, & media bye-

me pteñi Xyrtas. Bako de Nathana
 atque illas expugnatis anno 1514.

Desinde profectus est ad Karason adve-
 nit Xyrtellion, qui advenit illius
 genitus, copias suas contraxit in Mal-
 vro, sed pteñi cognovisset eum. Hinc
 de & vitam de regnum amisit.

Obiit eo anno Bajazetis Turcorum
 imperator & successit illi filius Selimus
 Ismaeli autem anno 1514 natus est filius
 Is Thamas: anno autem 1515 duxit
 Selimus copias suas versus Artaxelom
 Ismaelium erat in Hispahan metropo-
 li Harack, & inde venit Chaldeton
 ubi cum Ismaelo congressus, preliatus
 fuit & quicquid nullis sperant amisit;
 sequitur Tabriz atque inde ad Oastu:
 Selimus vero Tabriz potius, & annis
 quindocim diebus ibidem subsistit &
 ingressus est Amassiam: hoc autem fuit
 in Diarbek & Castellatis tractatus
 Sultan Morad, & caput illius Ismaeli
 obtinuit. Anno proximo cepit Selimus
 Kemali arcem munibilissimam & pro-
 vincias Aladapler, & Zuskader & Ha-
 lippum in Syria, & anno 1517 subiuga-
 vit Damascus & Egyptum, & anno
 1518 Mesopotamiam hodie Diarbek
 subiugavit: obitque anno 1521 Ismael
 atque illi filius Suleyman.

Leopoldus et Annalibus Turcorum

regni Salimam obijt anno 1440.

Minati quoque postquam fecerit imperatorem annis viginti anno 1441 regis sue regimine octavo. Quatuor ipsi erat filii, maior natus Xa Thamus, secundus Ahras, tertius Elias Mirali, quartus Som Mirali, quartus Barheon Mirali, Xa Thamus autem illi successit. Qui aliquot bella gessit, praesertim cum Turcis. Regnavit autem tribus & quinquaginta annis, obijtque anno 1476. cuius reliquit filium Xa Minati & Mahamud regem; successit illi Xa Minati: rursus postquam regnum suum ad mortem de secessu moriens imperium oblatum, discedens illud fratri suo Mahamudi regem reliquit anno 1478.

Mahamud regis regnum septimo anno, de moriens anno 1483 reliquit illud filio suo Xa Ahar, qui hodieque (inquit Texeira anno 1608) illud possidet, & jam possidet annis totius supra regimini. Quo tempore varias suscepit expeditiones, imprimis famosam illam anno 1504 in provinciam Gaudan, quae rebellaverat; nam cum viginti millibus equis, quam celeritate profectus quum ad Havium lacum de Saris alium accessisset, & indigenas cyribas omnes subducent ut moram inirent, sine ulla in aquas lacum & relique copiae post

DE DARECTIO
post ipsum; in quo de ipse subreptum
est. dissimulatum ante de quatuor milia
passuum amille; perfectum tandem de
celebritate ut provinciam brevi ad offi-
cium regem. Evadit Argus Lax de
regnum redign in provinciam. Tan-
tum quam Turci ab aliis illis temporis
huius possiderant, reliqua magis alia
quam antea.

*Latras nige de secretis ad cammen.
satis Petri de la Valle.*

videtur, cui secundum antiquam
consuetudinem Regum Persiae, dant
vultum Asiae, id est Regis, Schiah-
Abbas itaque est filius.

Chodabenda Muhammed Regis, filius
tur Germani Ismaelis regis de filius;
Tahmasp Regis, filius.

Ismael L. Regis, non modo primus
illius nominis inter Reges Persiae, sed de
familia illius quae hodie Persiae imperat,
de qui primus armis propagavit de ob-
servant in Persia seculi sectam Mahome-
tanam, quam ipse sequebatur, quam
vocant Shiis. Et quia a populo iudea-
batur esse vice sanctae de religiois, ob-
tinuit nomen Sufi, quo designatur ho-
mo per mundanas spernens; licet vo-
cabulum Sufi proprie significet electum,
sed sanctae reliquiae amicum; utraque
significat.

figuralitate optime convenienter per-
fecta rite religioſe & proba, qualem
volebat videri. Erat porro hic filius,

Malder Sultanus principis, qui à
quibusdam noſtorum ſcriptorum vo-
catus Jerich. Malderque vitam religio-
ſam prebuerat inter homines ſecta
ſua; & quia erat caput gentis ſive po-
puli; utaque eum ſignificatione ac-
cipitur nomen Jerich, licet propriè no-
ter ſonare. Ab alijs noſtorum prop-
terea appellatur Ardeneſ, quoniam Arde-
bil debent dicere id eſt Ardebilitatem,
ita enim domos oppidi Ardabil, hic
ſunt filius.

Gulneld Sultan, filii

Ibrahim, id eſt, Abrahami, ſui

Choagie Aly, filii

Muſe, id eſt, Moſe, agnominati Sa-

deddin, id eſt, Primarii legum filii.

Soſi Edlin Ichac, qui primus in Per-
ſia recuſantem ſectam Solatoorum
agnominatus propterea Cuib' el Edlin,
id eſt, Polus ſive terra ſanctorum, licet
vix talis eſſe crederetur.

Atque porro genus deducunt ab Aly
& Fatima ſiſta Mahumetiſ.

Notat idem. In Genealogia horum
Regum, crebro reperiri adiunctum il-
lum Tamas, præſertim ſe qui Mahu-
meti propiora ſunt, quæ vox denotat

pro-

proprie Prouincie. Turci autem, qui
 Ecclesie Constantinopolitane sequuntur, vocant
 suum ecclesiam uulgariter templum
 suorum, sive Makhla. In i. uenit
 Petrus de Bologna hunc muum non
 lent artebant, uel duodecim desce-
 dentibus a Mahomete: (qui non for-
 titer uenit, aut non Mahomet, ut
 Mahomet peruenit uel Mahomet, sed per
 & E. Mahomet, quoniam & Mahomet
 uenit sola, & omnium primus Ali)
 sola credens. In eo quoque a Turcis
 diuersa sentientes) hos successu fuisse
 primas imperitiose suae uelae. Atque
 adeo totum alium hodie per super-
 Ham a Deo occultat, eum Rex Per-
 siæ, tanquam Rex & ex eadem uelae
 propinquissimus, in mundo in Vi-
 cario.

Idem tunc habuit liberos mar-
 tialis, Aliam, Cadiuam & Im-
 cali. Quorum primogenitum
 Aliam adolescentem magnæ speli-
 tati, hac occasione ut natus
 Peruicelle Vallis.

Aliam, inquit, reuelauit parenti
 conuentionem, quam quidam contra
 ipsum moliebantur, atque eorum gra-
 tiam meruit a patre: uerum postea
 eorum eadem molitiones ab aliis fuf-
 sit infusus, non modo illis, sed

sed utriusque instans, hoc eadem videba-
mus fore, & tantum populi anxie
cupere, & parum non raro ob levissimas
causas hactenus neque satis dissimulare
ipsi sua: neque etiam sperare, ea que
Pater persequeretur.

Quare Pater vix sine metuens, cunctis
his, quo Astrologi magnam ipsi distri-
ctam luminere denuntiabant, illam
mandavit oculis: persequens ab his qui-
bus plurimum dicebat, ut publice
quicquid interesset.

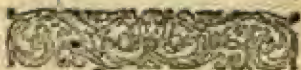
Quodam tempore autem secundo geniti-
um, qui magnos spiritus gerebat, illa
oculosque iussit exquirere. *Chodabanda*
(sicque idem) Mater, parentis iam adole-
ntis & uti sperabat, arroganter, & Pa-
tre actum habebat. Accidit autem
ut Rex iussit oculis illius gubernato-
rem, quia audacius & insolentius al-
quando pro filio apud patrem inter-
cesserat: metuens ne filius ab illo ma-
gis instigaretur ad ea ordienda, que
cum publica calamitate hanc dubio
foret compuncta. *Chodabanda* hac ex-
citata, parenti audacissime etiam
illiusmodi gladio insultavit, atque ma-
ximam eliminavit: Placuit tamen iam
Rex in ipselem quidem, eamque & *Per-
catus* moxque verius *Spasas*, filium
in iure iussit exquirere, ut illum & suc-
cessione

PARS SECUNDA

2^a

Varia itinera in Persiam & per
provincias Persæ com-
prehenduntur.

EXCERPTA EX ITINE-

raris Iosephat] Barbari, rex
Persiam attigunt.

I Harum (Ingent) egregiam
urbem appellamus : ea Dul-
gadero patri, qui fratrem
habuit Sedricum nomine
Regio vero Sultani imperio
subiecta est, licet Armatae militiae
pars sit.

Notae Leonclarior Provinciae sunt re-
gio Dulgader, & nullius partem Amdamit,
partem Aladenit appellatur. Turci vero
annales Dulgaderi nomen regionis re-
ducunt, cuius princeps ab illo dicitur Al-
doul. Limites ditionis Cappadociae mon-
tibus inclusa tunc temporis erant, versus
Syriam Halepae versus Persiam imperiales
armeniae minae versus Turorum Ama-
sas versus Carmaniam, Adana & Tarsus.

Vide tria miliaria in circuitu continet,
in eam pons lapidea per fluvium, quo
fitc undique cingitur, aditum praee-
bet. Arcem habet amplam ex lapide

urgie conseruam. ubi in scilicet pa-
rim edico posita.

Inde unius diei itinere Adena est
(Leuonch Adena) amplissima mthe aqua
harena fluitans ipsothosus alluit, pontem
lapideum habens xi. passuum, arcibus
distansum. Adena & vicina regio pos-
tylus abundat. Salsano subiecta est,
locus in Armenia minor sita est.

Nota est Leonclay. Pitarum qui stram-
que urbes adit ueritatem fuisse distans
systema, nam Turci Cerasse, ad eam
profunde uicem admodum uolunt.

Multa passim arces, oppidaque des-
tructa & derelicta ad Ephraim usque
ripas ceciderunt, hinc fluvium mare
Tiberis, qui xvi. imperiole egul re-
hebantur transivimus. Ad alteram ri-
pam Armeniorum pagi sunt ubi per-
rexitur; superato fluvio proxima
urbs lese obtrita Ophla nominat, quam
Edellam quondam vocatam volent,
Assimbeo parit, & administratur a fia-
re illius Balibecho. Non ha pridem
imprimis fluit, sed destructa maiore
et parit a Turci, cum Assimbeo de
obsequio distineretur.

Inde utradice montium delati Afr-
dinam urbem petreantur, ad quam
aditus per scalas patet, cuius gradus la-
pidi lacis magnitudinis pedum qua-

tuer, per millia Italorum se exten-
dunt. In summitate posita est, qua per
longam plateam in urbem iter: mons
undique foribus aquae dulcis est leti-
gurus: in ipsa urbe alina est mons pra-
epta, sed similis vicem gerens, ad
quem similiter per scalas & gradus
ascenditur, nullum parietum sunt pro-
muro & civium frequentia, qui secus
& conspectu quantum facit.

A Meridie sex diurnis itinere perve-
nimus ad oppidum *Afshaph*, *Afshaph*
hoc parva: sed prius ad urbem fre-
quentis videntur specus & antea in
parva quodam monte excavata, & ho-
minum habitationi destinata: ad singu-
larem autem montem cui urbs imposita
est: non incelebre amplexum, sed qui
millia ambians, continet egregia
aedificia & nonnullas Moschas. Adja-
cet lacus & fluvius Sere olim Tigris pre-
terlabitur subdicio ponte stratus.

Hoc monte superato, iter ducit per
planiciem, pauci colibus distinctam
neque alta neque aspera: bidui itinere
quasi versus Orientem ad urbem *Saier*.
Quae triangulari forma constituta, ab
una parte castello munita propugnacu-
lis munita, defenditur, cuius muni ex
parte considerant: ambit tota millia-
ria, incolae frequentes, aedibus templis,

de calimile fontibus ornatiſſima duo
magni & capiti amnes transfundi ſunt.
quorum unus vocatur *Kerela*, alter *Iſan*.
Atque hactenus extendit ſe Armenola
inter.

Nunc regiones quæ Tanto ſubjacent
ſubsequenda ſunt, quæ à penſis Euxino oc-
cidentis juxta Tραπεζοντα, pagis reſtor-
torum ad ſanum Perſicum uſque. Hæc
primùm arcingentibus ſunt obſiſti-
ſſimi & aſperiores montes, à Curdis habi-
tati, qui ſiduum uſurpant à vicinis di-
verſum, & crudeliſſimi ſunt homines,
habitant enim caſtella editis jugis &
aſperis aſſectis inſediſſima (ſed plurima
jam ab Iſaromna à principibus ſunt
creſta) hæc ut eis quòſquam viatorum
transitus illorum poſſet obſistere. Cujus
ipſe experientiam cepi: nam quum
O April. 1474. ex urbe Ceras, (quæ
parceſ vasallo cuidam Aſſembæ) mane
eſſemus digreſſi & vix mediis diſſer-
conſeſſemus, in pauciſſis diebus Cur-
di hi imperium in nos fecerunt, ita ut
Legatus Aſſembæ, & aliquot meorum
caderent, ipſo vulneratus egre eſſige-
rent. Tertio die ingreſſi ſumus urbem
Vaſſan, pene diſtantem, populo infre-
quentem & vix e cœſis conſtantem.
Inde biduo itinere diſſat Cey, ſubdem
pene diſtans, & tantum e cœſis locorum.

Quum

Quam ad hanc montis Tauri vici-
sit, alio ductore nullo viâdâ peruenit
Tauridânâ : viciibus Echaznam &
Medicapo.

Memini deinde Sebasta, quæ olim
nobilis urbs fuit, nullo tamen muro
cincta, sed castello munita, turris muni-
tum quoque difficillimè fuerant : oppidum
est satis amplum, quatuor milia am-
bient, nec infrequens, fontibus abun-
dant : A Sulamita versus Schiraz pro-
cedenti, primo fit obitum exiguum
oppidum Calperchana, sed quod olim
grandius fuisse, plures parietibus factum
fidem : capis duo milia & circiter
quingentos locos.

Inde quoque adiecit urbem Spa-
han, ea vallo & cespitiis & fossis undi-
que circumdata erat : & circum suo
quatuor miliaria cōplectitur, & si sub-
urbana annumeris circiter decem, in
quibus iam pulchra ædificia videntur,
quam in ipsa urbe. Intelligebam autem
illam cum numerosis incolis abunda-
re, bellicosâ & imperialis opulenti-
am raro Regibus sat minus fuisse ob-
sequantem : & circiter viginti annis an-
te illud tempus, quam Glauia rex in
Persia possetur, rebellasse, ideoque il-
lum milibus suis imperasse ut Angul
Angula cepit ad se deferret, unde

maxima surgit in oppido fuerit facta :
 haec ut videtur illius pars cum habitatio-
 nem. Multae videntur in illa soliquita-
 tes & pulcherrima opera : inter quae
 omnium claphorum quaedam, quae hinc
 videtur & pulcherrima potest : in
 ambulo illius sunt vasis columnae, va-
 riaeque officinae mercatorum : quae no-
 bis sepe clauduntur ad mercatum secu-
 ritatem. Sunt illa plura aedificia admi-
 randa, quae praetero : unum eddo,
 centum ad centum quinquaginta
 milia annorum in oppido & suburbis
 numerari.

Venimus deinde & Cassanem, oppi-
 dum populosum, in quo plerumque panes
 & alia sunt & vasa & pulchra : muro
 circum est, ambigua civitas via mi-
 lla : habetque praetero plura & ampla
 suburbia. Ad viciniam & Comam, oppi-
 dum non satis bene aedibus instructum,
 quod sex milia ambit, muro circum :
 oppidani colendis agris, & vicinis im-
 primis vacant : plures hic videntur hor-
 ri, in quibus nascuntur optima melo-
 ra : quarum quaedam pendunt xxx
 libras, caetera caedida & suavi lassas so-
 charis focorum numerus viginti milia.

Pergratos inde effundimus & illi op-
 idum artificibus habitatum, qui seri-
 eos pannos texunt : muro circum est
 qui

et ambit circiter quinque milia. Suburbia habet ampla. Plerique autem incolae sunt terrarum, maxima enim optimi serici copia hoc adducitur, à Sciris. At de provincia versus Zagatayum de mare Caspium suis; illi ut hinc longe optimi panni serici petantur.

Hactenus quidem viam sequutus sum rectam Notum, regressus jam ad orientem: & primo discessi iam de Sciris, quae postrema est Persiarum regio versus orientem i maxima civitas & quae cum suburbis ambit circiter viginti milia: populo frequentissima, maxime mercatoribus quia omnes qui ab Ere, Samarcand & aliis partibus orientalibus Persiam perunt, hanc transcutunt: Adiacens circum illam vallo & castris aggesto valde alto & spisso, solaque templa habet pulcherrima & reliquia assidue facta: numerus supra ducenta milia animarum.

Ab hac extra Persiam itur ad Ere, oppidum provinciae Zagatay, & parva sibi Solani Caspi: acuplum quidem sed ipsa parte minus quàm Sciras. Hinc hae consequentibus versus boream, per solitudines & steriles terras, atque aquarum inopes, praeaequam in parva quibusdam industriis suis, quadraginta dierum itinere veniunt Samarcandam.

dam in eadem provincia Regatui suam, amplissimum oppidum & populosum: nam per illud eunt redeuntque mercatores Cini, Marini & Carthageni quorum provincias non vidi, sed intellexi Cinos & Mantos grandes provincias occupare & idololatras esse.

Qui autem à Tanis peruenit sinum Persicum, illis iter est per oppidum Curri, aliquum quidem sed opportunum loco suum.

Redeuntibus ab Ormusio iter est per Lar, insignis & magnum oppidum, acque emporium: numerat circiter illo millia locorum. Hinc transitur ad Syon, atque inde ad Camaram magnam pagum, juxta quam villam mox rotundus, & circiter sex passus altus, cuius vertici complures, quadraginta columnarum superstructæ sunt, quas vocant Coliminas, id est, quadraginta columnas: singulae sunt altæ viginti cubitos, & crassæ quantum tres viri compleri possunt: quidam illarum jam considerant: satis apparet fuisse pulcherrimum ædificium: solum introitum est sexum, cui figuræ hominum insculptæ videntur, mole pene gigantes: & supra omnes imago intra circumlata, qualem Deum patrem solemus fingere, quæ orbem in manu habet, & sol

mo longe minoris speciei: & tota
 imago hominis artui inulsi, quem Sa-
 lamonem esse volumus; inferior adhuc
 longe plures videntur, quibus alius co-
 spectus qui miram populem videret
 gestare, & manu elevata atque speculā
 cunctis benedicere. Vltimus videtur
 imago equitū robusti, quem Samso-
 nem interpretantur: post quem se-
 quuntur plures longi capilli & Fran-
 cico more vestiti: & similia.

Inde bidui hincce veniunt ad villam
 Thimari: & rursus biduo ad alteram obli-
 matam Salamoniis sepultam fabulan-
 tur. Et rursus viduo ad villam Dele-
 ber: tum biduo ad Varganellam ma-
 gnam & pulchram urbem: numerat
 hodieque mille focos: & quatruiduo ad
 villam Daster: triiduo ad Taffem: de-
 quo milia dui hincce ad Tassam. Hinc
 venit ad exigent villam Afem: &
 bidui hincce ad Gorden, ubi habitant
 Arabes: sive ab Abrahamo origi-
 nem ducant, sive religionem illius se-
 quuntur.

Inde biduo transit ad oppidum
 Naim, circiter quingentorum focos
 tantum: & iterum biduo ad villam Nat-
 stan: & postea biduo ad exigent oppi-
 dum Haridilla circiter quingentorum
 focorum. A quo ad Cassanos sopitē
 itat

hinc tridui: & inde in tridui à Cassano
ad Comum.

Ab Como quinq; diei ibidem: veniunt
Savann, mille focorum. Agidui ibidem
à Sava facit exiguum oppidum Euchar:
& alterius tridui Solaniam.

Idem iter à Taurisio ad provincias
que sunt Caspio adiacent, versus or-
ientum, queque Sagatayo annuuntian-
tur, ita designat.

A Taurisio ad Solaniam vii die-
rum iter.

A Solania ad Euchar. xii. dies.

Ab Euchar ad Savann vi. dies.

A Sava ad Colm vii Kolm exiguum
oppidum vi. dies.

A Col ad Rhel parvum ibidem oppi-
dum atque insequens iii dierum.

A Rhel ad Sacci exiguum oppidum
oppidum eoridem.

A Sacci ad Sindam minutum oppi-
dum iv.

A Sindam ad Tremigam parvum op-
pidum iv.

A Tremigam ad Bilan sex dies.

Sequitur deinceps Strava, à qua se-
cta Stravainorum nomen accepit: op-
pidum suum est ad mare Caspium loco
insalubri, frumentisq; foeto, unde
fere oryzam hic mandant. Iacent &
alia loca ad dictum mare, vel Labari-
bent

bent & Mandradan, aliaque: in quibus
 prestantissimum ferunt colligunt,
 quod reliqua universis Persis dicunt
 sperare.

Idem quoque iter à Trapezunte ad
 Tauricum ita designat: A Trapezunte
 iter insistentibus versus Noium, pro-
 ficilendum est per montes & sylvas
 inhabitatas, ubi occurrunt aliquot vil-
 lae & singulae arces. Palmae et aliaeque
 nomine est *Salim*, in valle sita; un-
 dique montibus circumlata, bene munita
 & munita, solo seculo, munita est
 circa mille quingentos locos, dominum
 agnoscit Adambum. Ab hac quinquaginta
 dierum itinere venit *Argam*, ma-
 gnum olim oppidum, nunc maxima
 pars diruta. A quo ad Euphratem
 nominatissimum fluvium sunt duo
 millaria, transiunt hic lapideo ponte
 xvi arcuum. Deinceps occurrunt castel-
 lum *Carpus*, quinquaginta dierum itinere
 ab *Arzanga*; in hoc enim agebat uxor
 Adambel, filia imperatoris Trapezuntæ
 Desparatan dicta. Tum castella *Ma-
 silar*, *Hala* & *Iben*: bene munita, &
 circa quingentorum locorum singu-
 la, quæ magni flumen præstabit
 hanc longe à *Carpus* defendens. Itæ-
 edæ itaque distinctus appellantur *Col-
 lus*, id est, præcursus. Hinc montibus
 versus

veritas oritur, stratum & castellum scopula pascua insidens, circum crecentiorum focorum + praetereunt fluvius. A quo ad eandem plagam, quatuordecim milia milium ad castellum. In solo malis cunctis.

Transiit deinceps in Turcomaniam, quae olim Armenia maior dicebatur: indigenae illius hodie dicuntur Caraculo, id est, nigri arietes, uti Persae & Agathy incolae Acculo, candidi arietes. Quae parium nomina inter ipsos habentur, uti olim Golph & Gibellat aut similes.

Hic primum occurrit castellum Awa, exiguum sed bene munitum, nonnulli superstratum: sub quo jacet oppidum, ita miliaria ambians & populosa. Illius videtur itinere adesse pulchrum & munitum castellum, ad locum firmum, qui patet in longitudinem quidam centum quinquaginta miliaria, in latitudinem, ubi maritima est, quinquaginta. Ab hoc quoddecim miliaribus versus Auctum jacet alius locus circiter octuaginta miliaria ambiens. Sub Alharre jacet oppidum circiter mille focorum. Ad secundum locum jacet oppidum quia pulchrum & munitum, cum, Vetus dicitur itinere secundum oram maris adesse oppidum Haze, locus quod fluvius latius,

hinc, qui ponte firatus est. Quinque
milliaribus à lacu visum munitionem ex-
cellentem *Gen.* : pergit lacus dimidii diei
hinc, versus orientem, ubi oppidum *Gen.*
jacet, de quo supra.

Quinque autem dierum itinere à
Gen., videtur campus ubi quondam fuit
magna urbs, olim destructa à Teymur
Lango. Reperiuntur ibidem & multe
villæ, & post illas lacus, qui parit in
longitudinem quidam ducenta millia,
in latitudinem vero triginta. Sequun-
tur denique duo oppida *Tegh* & *Zen-*
see, quæ utraque numerantur circiter ita
millia focorum.

Ab oppido *Tacritio* iter instituenti-
bus versus orientem, & interdum versus
Arctum, omisso in medio aliquot locis
hand magni momenti, ceteris duode-
cim dierum itinere occurrunt *Sammachi*
oppidum *Medix* in provincia *Thuri-*
chia: cujus dominus appellatur *Samas-*
seha, ex hoc oppido quum opus est de-
cem millia equorum aduci possint. Ab-
est à mari Caspio sex dierum itinere,
quod habet ad dexteram, ad sinistram
autem *Mengrellam* cum mari *Euxino*,
& *Calaccho* sub monte Caspio. Am-
pla est urbs & ceteris quinque millium
focorum : habitantes illius maximam
partem sunt Armeni, qui scilicet pan-
tis

et reserata dant operantur.

Ab hac urbe est ad Diocesem, oppidum
ab Alexandro magno et volens illu-
cium, super mare Caspium, millia-
rimo à monte, supra quatuor castellum
habet, à quo descendunt duo rursus us-
que in ipsius maris fluctus. Descent so-
rit in postea lingua Angustia, et tota
hodie Theanica, h. est, portus ferrea.
Dividit enim Mediam ab Albania, quæ
hodie est pars Tartaria: haec ut illa, quæ-
bit iter est à Syria aut Persia in Tarta-
riam, necessario per hanc urbem sit
transcurrendum. Vixit inter duo maria
Euxinum & Caspium procedunt in-
tervallo quingentorum millium, et
sunt montes & vales, quæ minime
soli habitant, nemo tamen has transi-
re audet propter incertum iteronum. Ad
idem mare Caspium jacet urbs Sacæ,
à qua mare Caspium hodie agnoscitur.
Iuxta quam videntur montes, oleum
croctani nigrum & grave odoris, quod
in lucernis usurpant, & laniant illo
camelos aduersus scabiem, cui alio-
quin illa animalia valde sunt obnoxia.

II.

EXCERPTA QUÆDAM EX
Itinerario Ambrosii Comarui Ve-
neti Regis Legati ad Viam
Castellam

PATRIBUS illis quæ se præbuerunt in
Polonia atque Russia, usque ad ar-
chem Theodosiam sive Castellam ita pro-
grediantur. Theodosia urbs ad Portum
Iuxini sita sita, impetum est fre-
quentia & celeberrima, maxima habet animarum
copiam referunt de ut fama fert, opulen-
tiam satis de potant.

Castellam (inquit) solimus xv lun. de
vinto secundo Euxinum ingressi, vestra
cursum variis Theodosiam quæ
jam ex lege milliaribus absistens, mo-
uerunt nautæ locum esse periculosissi-
mum equare vela vestra liti & Piasin
dixi jussi. Locum cui Vari nomen
est xxix lun. atigi: equi expositi de
Piasin ex milliaribus distantem deduc-
ti. Vari autem nomen est, pagusque
exiguus in Megrelia. Dominus cui
parit, Geibola appellatur, ad quem
Castellam usque spectat, ad Naxionem
sitæ, exigui monumenti loco. Nonnulli
serici & cinabris atque cetera ibi repen-
tur, locum tamen non sunt.

Cal. Iam Phasi, olim erigi, et illa
 aurum navi in symbolum hoc commo-
 dunt, ex quo florit altum insigne, per
 hunc insulam quandam intendimus,
 in qua Orem Medet pater regnasse di-
 citur, hic per Anbaritas, vulgari in-
 scriptionibus talis dicitur: postea
 hic finem ex quo dicitur, per hunc
 alto nabe ad ripam sua de Syria undi-
 quaque ciocia: hic finis dicitur hanc
 palam pater in latitudinem: hic in ver-
 sam excedi de hanc sum commo-
 dunt.

Phasi nabe in Mengrella sua est,
 Bendiano principis subiecta, qui ex-
 guam dicitur habet, in dicitur in-
 nate sunt pateram, hanc de nabe dicitur
 pateram impeditam, incole sunt finem
 de brutis similibus. Corriam co-
 quunt, frumentum de vinum de mol-
 lium nocenti habent. Cuius iporum
 coctum ex panico, fit, pater inlat
 cocto, qui inlat sustentant. Nihil
 hinc dicitur praeter industriam de vigilan-
 tia, qua si essent pateram, tantum pater
 cum copiam in fluxu capere possint,
 quae ad vinum sustentandam sufficeret:
 Christianorum prohibetur de observant
 Gregorum vine, multum gravissimum in-
 per hunc hunc, vinum.

Phasi in hunc dicitur de Marti

hunc

fluvio rite trajecit, biduo per conval-
nas sylvas & montes magnam Men-
grellæ provinciam transiit, vespere autem
loquimur, ubi Bendiamus cum universa
sula sub arboribus quiescebat.

vii. Julii iterum visum per convalles
montes & sylvas ingressi, sequenti die
flumen superavimus, qui Mengrellam
à Georgia distinguit, et ibi oppidulum
Cassan autem, nec supra super
collem minorem, ubi templum videtur
antiquum. xii. inde discessi & facto
continuo itinere per montes & sylvas,
vesperi ad pedem montis quiescimus,
proximum erat castrum Sander, ubi
Res Pangram residebat. Ad quem de-
cessimus, duce quoque hincis nactus
xv. Jul. iter continuavi, per sylvas &
montes horribiles, per biduum, maxi-
ma molestar. Tandem xvii. venimus
ad urbem Golden, Georgiae Regi sub-
jectam: in planicie ista est & arce mu-
nita: præterlabitur magnus fluvius.

Georgiae provincia superat bonitate
aliquantulum Mengrellam, insularum
tamen idem plane sunt montes & ea-
dem vivendi ratio.

xx. Jul. hunc locum reliquimus &
continuato itinere per montes & syl-
vas, laxandum repetimus pagum, ubi
solum comparavimus, nocte ita

sonet in praeclara quiescentia: atque
 ex ratione totam Menegriensi & Geor-
 gianorum provinciam simul cernit.

xv. Ital. Montem inmensis altitu-
 dinis ascendere coepimus, & sub noctem
 rix ad summum culmen pervenimus.
 ubi quiescentes coacti sumus: nec aqua
 pluit delitanti. Postero die superato
 monte, primum Viancia (ubi ditionem
 quae Armeniae incipit) est, attingimus:
 visper ad artem Ardelan, quae in pla-
 nitie sita ad fluvium profundissimum,
 cui ab altera parte ceteris monti-
 bus minet: Ad ripam pagus est quem Ar-
 menii incolunt, atque perinde Vian-
 cianum collocant.

xvi. Ital. Rivo discessum: & superato
 quodam monte in planitiem descen-
 dimus.

xvii. Ad montem Nos penetravi-
 mus, qui quum sit altissimus, tamquam
 non ad radices usque nive oblectit,
 eamque faciem per totum annum reti-
 net. Exinde nobis per spaciosissimos
 campos, quos colles nonnumquam di-
 stinguunt, iter fuit.

xx. Ital. Arcem Chagel, quae Ar-
 meniorum liberorum est, pervenimus.
 Inde Cal Augullis, sub vesperam dis-
 cessi, ad pagum Armeniordis, qui ad
 montem Arus erat: postero die Arus
 super

superatur, qui per excelsum: à sinistra
manu x: Amentorum pag. conspici-
turgoo intervallo distat. Hæc regio io-
t u perbæcissima & auro nissima est.

iii. Aug. Oppidum *Marene* attingi-
mus, prope quod ea nocte transgressi.
postredie in summo calore, per conti-
nuas planities equitavimus, nec ul-
quam equam puram ad huc sedan-
dam invenimus. Eodem die *Tauris* seu
Echataran ingressi sumus: quæ in pla-
nities sita, vallo è terra male congesto
cingitur, prope conspiciuntur mon-
tes, quos *Tauri* montes vocari astant.

xiii. *Echataran* discessi. Regio per
quam profecti sumus, undique planissi-
ma est, raris collibus distincta, arida
quoque, ubi nusquam arbor nobis nisi
prope fluvios via. Pagos offendimus
exiguos, ante meridiem in campo quip-
vimus, ubi etiam noctem posita pec-
epimus: in pagis necessaria compra-
vimus. Hæc ratione hæc continuando
xviii. Septemb. Solaniam urbem pec-
vimus. Arcæ ampla muniam, & tri-
ro undique cinctam. In ea tres portæ
vix conspiciuntur, damasceno opere
elaboratæ. Urbs in planitie sita est cul-
tamen contigui sunt montes paulum
adici, tempore hiberno incolæ propter
frigus alio migrant.

xx. Septemb. priorem profectum di caionem nunc per plankem, nunc per colles repetentes, confecto in campis percolandi more observato;

xxi Octob. urbem Straton appulimus. que nullo muro clauditur, in planicie ad fluvium sita, circumillis arboribus cincta.

xxii Octob. inde digressi, minus brebem K... attingimus. Urbs in planicie sita est non adeo magna, muro è corno circumflecto munita; incolarum frequentia & annulorum erum copia abundans.

xxiii Octob. iter denuo ingressi, possidit urbem Callian attingimus. Como alligantur pulcherrima. Sequenti die iter urbem N... delati; que in planie quoque sita vini abundantia claret.

xviii Octob. itinere per plankem continuato: iii Kal. Novemb. Spas urbem. in qua Viliuncastri morabimur. attingi. Cingitur vasso è terra congesto; in planicie sita, omnium rerum que vita desiderat, abundans.

III.

EXCERPTA EX ITINERA.

no Itali mercatoris apodyni
apud Ramusium.

EX Haleppo profectus primum adie
Oppidum Dor exiguum trans Euphrat-

nam ad ripam fluminis id est ad Subanum Ca-
nabereh quatuor undique circumdatus, cum
pulchris & munitis arce. Observat un-
um, omnia oppida & castella trans
Euphratem semper, atque etiam cum
(scripsit autem post annum dno 1611)
fuisse sub Imperio Regis Persarum, ni-
illa quæ eis fluvium jacent sub Imperio
Subani Egypti.

A Sir Sidul hinc peruenitur Qesem,
quam indignè narrant antiquissimam
esse & à Nimrocho primum edificatam
ambis decem millia, hinc est fossa in
medio oppidi erant duæ pulchre &
altæ columnæ, quæ nequaquam con-
cedunt Venetiæ ante idem S. Marcum
& pulcherrimus fons, qui septem mo-
larum intra orbem circumagis, & ager
in vicinia rigas vocant fontem Abra-
hami. Extra oppidum circum sex mil-
pass. viginti pectus cuius aquæ lepram
sanare dicuntur. Oppidum est imperialis
magnificum, in quo multa erant pa-
lata & decem aut duodecim pulcherr-
ima templa, multo marmore ornata.
Ager suburbanus amantissimus est &
fœcundissimus. Oppidum denique me-
tropoli est provincie Diarbeck.

Sidul hinc ab Osa occurrunt castel-
lum famile super monticulam flu-
entem, debili muro & fossa angusta è

facto exiit. In ambitu sunt plurimae
cavernae & petrae excavatae, in quibus
habitant agrestes, homines imprimis
barbi. Agri aridissimi sunt, haec ut plu-
rimo aquae vergis mensibus in cisternis
coactum servant. Tridui itinere ab hoc
castello jacet Caramit, amplissimum
oppidum, quod & Constantino flu-
vium voluit, ambitu circiter decem aut
duodecim millia, muros habet validos,
& vivo fuso eductos, cum recentis
serapione quae turribus, quae curculis,
fabrice admirabilis. In oppido efflan-
tur multa magnifica templa & palatia
marmorea, gratia litteris inscripta.
Abundat aqua, & fontibus; inter flu-
vies qui alluvit memoratur deus, qui
hibernis mensibus super modum inun-
descit, & repente decurrit ad Alencilif,
& juxta Bagdat confluit in Euphra-
tem.

A Caramit unius diei itinere occur-
rit Dada pulcherrima ars, sub se habens
plures pagos.

A Dada amplius diei itinere adit
Mirdianum, magnifica urbs, quatuor
aut quinque millia ambiens, super edi-
torem montem; habet & castellum: va-
lida muris cincta est; in urbe sunt ma-
gnifica palatia & templa. Nisi autem
aqua inopia laboraret, quae hic
paucis

parum & forte salis, haud debilo pulcherrima sunt hujus provincie *diarbeck*.

A *Mirdino* biduo itinere versor *aquilanum*, occurrit oppidum *Gizire*, ab *Armenis* habitatum & *Cordis* & alia in insula sumum, præterlabitur fluvius *Ser*, qui montem vicinum radit, ubi ara visitur. Sed hoc oppidum ab his qui *Tarsillum* petunt relinquunt ad *dactaram*.

A *Mirdino* hujus quadratuli itinere vinitur *Afanchis* metropolis *Dyabek* : ambit quatuor aut quinque milia, muro cincta ad radicum montis, præterlabitur fluvius *Ser*, emporium populosum. Iniminent oppido duo castra, extra oppidum sunt quatuor suburbia : ad unum quidem ad altum montis sunt plurimæ specus & petra exilis quæ in vicinis oppidum æquat : sub hisce jacet alterum suburbium cum magnificis ædibus : *Trans* fluvium autem & ad præruptas illius ripas sunt similes specus, & insignes ædes, cum gradibus pulcherrimis, quos descendunt ad aquam & fluvio hauriendam. Fluvius hic pulcherrimo & admirabili opere pontis junctus est, qui ab hoc suburbio ducit ad oppidum.

Ab *Afanchis*, quinque diem itinere

pervenitur ad *Cassander* castellum reli-
guum super asprum montē positum;
in regione montuosa & arida.

Panem extra viam jacet oppidum.
Jeri, ubi galli, & castane nascuntur
maxima copia.

Atenech superius est pulcherrima
arce, *Atia*, *Sasfa*, & *Arca*.

Sequitur deinde *Satla*, mediocris op-
pidum, muro nequaquam cinctum,
sed arce grandiori super collem sua de-
fensam. Vicum est oppidum inter al-
tissimos montes, in convallis. Oculis
hæc regio alvibus super modum est ob-
noxia; ita ut non possint frumentum
frumentum facere ante vigiliantem *Apri-
lis*. Jacet oppidum *Arviala*.

Idia invenit à *Idia*, occurrit *Tere-
san* exiguum castellum, in montem si-
tum, qui lacus salis insimilis; patet in
longitudinem trecenta millia pass. in
latitudinem centum & quinquaginta
mill. accedunt potissimum Armeni in
plurimis pagis. Ad partem illius orient-
alem jacent quatuor arces. *Totavan*,
Vallan, *Vas* & *Belgar*; ad occidenta-
lem tria, *Argia*, *Atalgia* & *Calata*;
quorum *Calata* olim magnam fuit op-
pidum, ubi si rudentibus apparet, non
exigua ars. Inter *Totavan* & *Vallan*,
jacet insula duobus mill. pass. à ripa,
est.

adit & intra super, quæ ab oppido so-
 ra occupatur, quod archia duo millia
 pass. arcuatis dicitur, frequentibus Ar-
 menia habitant. Vniuersum locus am-
 plius altissimi montes & jugi alve recti

videtur deinde itinere ventur Vallis ca-
 stellum ab linariis excisum, ita ut tan-
 tum pagus cum foro super sit.

Vniuersi dicitur itinere aliter Vallis ca-
 stellum super rupem struunt, forma ob-
 longa; archia mille pass. distat super
 militem à loco.

A Vallis archia iter est à Heracandiam
 castellum, à Turcomania habitatum.
 Et alterius archia ad Merent, quæ ultra
 sub grandi mte, miræ antiquæ archi-
 ectis apparet; in planicie sita, quæ à mul-
 tis amoenis rigata, pulcherrimos hor-
 vos complectitur.

Tribus itineribus à Merent aliter pul-
 cherrima planities, montibus undique
 cincta, in cuius medio jacet civ. magna
 urbs, & nomen majus est ex archaetorum
 rudimentis apparet. Rex Persarum Na-
 mael hic sumptuosum palatium struxit,
 quod vocant Doular Chana, id est, do-
 mum pulchram. Hinc per alteram ex-
 guum oppidum, Sophian, tandem ve-
 nitur ad Taurissum nobilissimum &
 antiquissimum oppidum de quo supra
 plura dicimus.

Arde.

Adriat. distat quatuordecim leuiscis à Tauris.

Marmuraga autem munitissima ad mare Caspium : portum habens , ad quem maris appellant à Sara & Malendian , cum cunctis generis mercibus , quæ Sarmachiam & Taurisum subvehiuntur. Ab hac arce bidui iter est ad *Sarmachiam* , oppidum grande & opulentum emporium.

A *Marmuraga* ad *Derbent* iter est septem dierum per provinciam *Serran* . habet autem secus mare Caspium tria magna oppida & totidem castella. Principale autem oppidum est *Sarmachia* , circiter unius diei itinere à mari.

A quo haud longe abest castellum *Calissae* , altissimo & petroso monti superstructum , difficile admodum accessus.

IV.

EXCERPTA EX ITINERARIO
IOHANNIS CANTVRGII ANGLI.

AD *Halapptrium* dierum itinere pervenimus ad ripas fluminis *Euphratis* , per varios ignobiles pagos , & planitiem secundam atque omni annoque genere abundantem. Vnus tamen pagorum est alienigenis notus , qui ab incolis appellatur

appellatur *Tedrah*, ubi Iudaei ferunt
memoriam magnae Synagogae hic co-
actae anno mundi 3498. Hanc longe ab
illo abest vallis Salis, Aramitarum cla-
de nobilis, quorum milia octodecim
hic à Davide caesi. Hicem & Camson
Gaurus magnus Aegypti Sultanus à So-
lymo I. magno prelio superatus fuit,
& ipsemet ab equitibus circumlocutus
ereditur.

Euphrates è lacu *Chaldæo* *Gisel* in Ar-
menia pluribus rivis effluens (unde ab
indigenis designatur nomine quod mil-
le capita sonat) eo loco quo primum
illum attingimus, jam uno altro flum.,
eandem latitudinem obtinet quam Tha-
mesis supra Londin. possem. Hic mer-
catores cymbas solent conscendere &
secundo flumine Babylonem descen-
dere, ut molestissimum & periculosissi-
mum iter per desertam Arabiam vitent.
In hoc descensu interitum, viginti,
interdum & triginta dies occupantur,
pro undarum copia aut inopia: com-
modissimum autem tempus est Aprilis
aut Octobris: quibus mensibus flumen
ob pluviarum abundantiam valde in-
tumescit: cymbae plenis carulis sunt
fabricatae, ob crebra vada & tamen
mensibus Iulio & Augusto atque Sep-
tembri quoque nonnunquam haerent,

Ita ut leuiores places secum ducere cogantur, quibus potius letitiae. Singulis noctibus consistunt in aribus, in interuocis in cymbis, nauig. ad ripas hauri cubant. Plurimi hic Arabes ad ripam vagantur, qui osculi gentis anthonem & p. r. p. r. t. & c. m. i. l. i. a. cum illis miribus premuntur, tam simili-ter quae naves mundi periclitantur sunt: larroclia & furtis deditissima, ita ut summa cautio ab itinerantibus sit adhibenda.

Ad aduersam ripam Euphratis iacet Ar, oppidum Mesopotamiae, quae provincia Turcis appellatur Diarbeck. Hic fortissimissima est, & licet à Turcis militibus sit exarsa, tamen aliquot urbes habet quatuor preest.

Et quidem primo ab oppido Dir, bidui itinere, Orsam nobilem urbem & magnae dignationis, quam plurimi famosam illam *Orsam* fuisse opinantur. Hic etiamnum aliquot monumenta reperiuntur à Nabdino imperatore Latini litteris inscripta. Aer huius oppidi per salubrem & solum fertile, sed arboribus nudum, ita ut oppidani ob lignorum defectum, furum camelorum & aliorum animalium, ad soleni strumenta cogantur vitte. Oppidum quadrata forma est conditum; latus illius octi-
da-

dentale, affidet radicibus scopulosis
 montis: orientale declinat in spacio-
 sam vallonem, vinctis & viridantibus multis
 dissimulatis: mensura valida, & quam-
 plurimae machinae bellicae praeparatae:
 ambitus illius capis insensibilis. An-
 gliae, quondam Melopotamiae metro-
 polis habita, in cuius locum hodie Ca-
 rargida successit: summi hic est palatium
 huius, ita domesticis, ut alimenta &
 manibus hominum accipiens: Iudei,
 Armeni & Turci refectur, Iohanni-
 bus Iacobi patriarchae purpurei sedes,
 iuxta quem Lahani sacra hic septuaginta
 annos famulatus est pro uxor Rachis-
 le. Porae oppidum neper admodum con-
 quassata erant ab Hlaigere turba &
 perdoctibus quibusdam sequebantur, qui
 quinquaginta milia Chequiborum op-
 pulentia exornabant. Eadem civitas co-
 litur Caere huiusmodi, memorabile in-
 genti illo prelio quod Rumiani cum
 Persis conseruerunt, quomodo Marcus
 Cassius illa percellit, hic vero Surenas.

Ab Orta oppido quinque dierum ite-
 nere dulas *Aranda* hodie *Carandale* vel
Carandale, partem per asperos & prae-
 cipuos montes, partem per amenas
 vallas & planities, inter quas una cele-
 bratur, undique montibus conclusa,
 ita ut nunquam tantum aditum habeat:
 hic

hic Alaudulum paradisum sunt habuisse volunt.

Cara. Lani. fons nigrem et nareta in lingua Turcia, sive ob solentem laniatum et quibus vitentia stricla sunt, qui colore Gargatui sive Thraciani lapidem amittantur; sive ob soli nareta, quod hic valde nigritat. Insidet civitas amictus seculo, complexitque ambitu suo pene sex miliaria Anglica. Lani. autem à natura lani monia videtur, tamen duplici muro cincta est: quorum exterior non nihil collapsus, interior vero validus et magna machinam vi instructus.

Regine à Bala, qui duodecim Saglata et viginti milibus Tymaticorum imperat; estque hodie metropoli Mesopotamiae. Anno 1178. quum Amurathus Persiam invaderet, hinc deducta fuerunt duodecim milia militum, Multata graviter indignante, quod non plures advenissent.

A Caramida digressi, primo descendunt in amaranthi et secundum planiciem, multis hortis et viridibus distinctam, per quam flumen Euphrates perniciter dilabens astate quondam transit, ita ut multe in illo losule et pinnule extant, in quibus oppidant xivis nubes rectoria sua solent figere; hyeme

vero ita inueniuntur ut insulas hasce opo-
 rit in vado inflatibus possit transi-
 ri, et sic excurrat nullatenus ab oppido
 ponte spoliis stratus videntur. viginti
 arcibus. Hic inueniuntur reliqui cune-
 lii sumunt ista malos, animal magis
 idoneum ad aspectu montis superan-
 dos, qui hinc de corpore offerunt; ni-
 mium alidima Ammonia iuga, que
 sacra scriptura vocat *Ammon*.

Porro huius iugis à Caramida, et
 sic appellatur petrosus mons è quo Ti-
 gris oritur; munus est istius copulæ
 tam admirabilem in modum suspendi,
 ut qui subter uolant, ne capidibus
 suis irruant, verentur. Turce hic tres
 pontes struxerunt, ut eorum aduol-
 culo hæc nature miracula propius lac-
 tes inuenerit; verum tantum hic est un-
 da-rum marium in præceptis uentis,
 et amittit potius horrore quam adhi-
 cione lapsa.

Hinc montes plures adscendunt,
 in quibus primæ arborum nationes,
 que gallam ferunt, quæ arbor non-
 nulli similes, sed minores & ferre so-
 lere. Hinc rursus ad festiuitatem per-
 uenit, qui hic interdum vado possit
 transiri. Ad hunc extremum ripam
 degunt Curdi, antiquorum Partho-
 rum, ut opinatur; reliqua; præter
 Et,

du, regnum tamen scriptis de mis-
 sili bene composuit; nequaquam. Sine
 armis suis procedunt etiam in: eterna
 sinistram, quae ipsi inter eos neque li-
 gunt, actum de tota: colunt vult-
 ramque diabolum, et armis ipsi-
 rum potius. Christianis inter eos
 unde eorum potius hodieque terra,
 diaboli appellatur: hinc atque hinc
 dicitur infames, in quibus Arabum med-
 icum coarctant: et Patrum quidem
 Turcarum imperatores sed summa sua
 libertate.

In via hoc Carthageni provinciam
 etiam unus pagus est allicius nomi-
 ni Masana, quinque dierum itinere
 à Carthage & iterum à Nisibis: in so-
 cundissima valle sita, inter duos mont-
 es: & dicitur militare ab hoc loco est
 Hospitalis s. Iohannis Baptistae dicitur,
 quod iam à Mahometanis quam Chris-
 tianis ecclesio adit: credunt enim illi
 qui hic sunt agnum sive capram annu-
 quot nummos obulerint, omnia pro-
 pter in itinere obtingere & omnium
 peccatorum remissionem promitteri.

Ab hoc plures asperi & periculosi
 montes transecti sunt ad ripam usque
 Euphratis: qui hic Mesopotamiae sunt
 ei conclusio. A quo transiunt in ma-
 gnam Armeniam, quae à nonnullis in
 1715

inter gentes diuulgata; quorum quatuor
nomina sunt. & Armeniam respicit Georgia
dicta; multa sunt Turcomania;
etiam propriè Armenia. Turcomania
hæc prima Turcomanorum fuit, qui è
Seythiæ migrantes per Caspiæ portas
in Georgiam (quæ tunc Hiberia dice-
batur) ad oram maris Caspii mansie-
runt, & hæc Armenia partem tot in-
uaserunt, ut hodieque illam possideant.
& ab ipsis foris incolæ designantur.

In ipso adhuc hæc provincia, pul-
chra & laeta pleniore sit obvia. his
modicis undique cincta, in qua plu-
rimæ sunt pagi omnes ab Armeniis ha-
bitati; per illa industriæ rili & labori-
um tolerant; semina illorum arborum
& legitas aliisque arma hand minus
dextra tractare norunt, quoniam etiam
virescenti Amazonum in modum, &
earum feminarum quæ hodie in Per-
sæ montana Xaxi incolunt. Simi-
lit illorum amplissima sunt, nam tam
filii quam nepotes & nepes omnes sub
uno tetto degunt, & parente defuncto
reguntur à primogenito; verum ipse
decedente, non filius illius sed maior
natus frater succedit; cumque autem pri-
mogeniti filius maior natus succedat &
Cunctæ reliquæ ad eandem artem,

de vicibus in summa quære & hæc
 stare. Sed de natione hujus præsertim
 nihil antea plura dicere. Siquis in non
 modo utamque Armeniam scilicet & Ci-
 liciam, Bithyniam, Syriam & Mesopo-
 tamiam, æque adeo hanc perinde pat-
 rem locubat: quam suam tam sint
 laboriosi & maxime in variis provin-
 ciis transportandæ peritissimi, ma-
 gnum utriusque Imperatoris aratio
 adferant incrementum. Duos habet
 Patriarchas, quos vocant universales,
 quorum unus in Caramanæ oppido sit-
 lande longe à Tharsa iugit: Alter in
 monasterio Armeniæ quod longe ab
 oppido Tharsæ in hac ipsa regione. Sub
 hiis sunt octodecim monasteria, plena
 monachis sui ordinis: & viginti qua-
 tuor Episcopatum. Singuli Patriarchæ
 præcipiebant olim à singulis familiis, ad
 sui sustentationem unum Millium:
 singulis autem suberant ad minimum
 viginti mille famularum: verum Im-
 perator Turckus hodie tributum hoc
 illi subtrahit, ita ut jam è stipite vitæ co-
 gantur, & cum uxoribus & liberis ab
 uno oppido ad alterum commigrare.
 Servant hodieque religionem Christia-
 nam, sed multis absurdis superstitioni-
 bus inquinatam: cruce se signant ad
 Romanorum modum, idque melius
 rursus

dum potant, si ducunt digitis ear, sed
 tandem Luna, ut Iacobini solent: cru-
 ebunt. Quoque ornati templis suis, alias
 imaginibus non modo ignerent sed &
 abominantur: in reliquiis celebran-
 di admodum sunt superficiali, & vir-
 giarum Mariam summas presequuntur
 veneratione. Die Sabbathi carnibus
 vescuntur cum Diocoriani, quod Mer-
 curii aut Venere natiuitate putant &
 mortale peccatum: praterquam inter
 illa Paschali & Ascensionis. Quinque
 Sabbathis quotannis abstinent ab ali-
 cunctis, in memoriam illius xvi, quo
 gentiles liberos suos idolis lactoda-
 bant. Festam annunciantis Mariæ
 virginis celebrant sexto Aprilis: Nati-
 vitatis Domini nostri sexto Ianuarii:
 Purificationis quarto Septuarii: &
 Transfigurationis in monte, dicto
 quarto Augusti. Lythurgis communis
 illorum lingua conscripta est, ut ab
 omnibus intelligatur: in missis autem
 pro defunctis magni sunt idololatrice,
 nam agnus immolant, quem prius
 circum templum deduxerunt: adum
 suum & puro linteo impositum sec-
 cant in partes & presentibus dividunt
 manducandum: Tanti adsumi (pa-
 cis familia exceptis) ab obediencia sed
 Romani patillide, ut sint ipsi omnes

indignum, inde à temporibus Apolloniarum augetur.

Potius per multos Armeniorum pagos tandem perveniunt Asiliæ, antiquissimi oppidum, sed in quo hodie insignissima cum advenia apud Armenos est in amena valle, quæ lætè cingitur flumine, ex Anti Tauri montibus descendens, sibi quondam Imperii Regni Persici, & præfide Persico contra Medopotamiam firmatum, antequam hæ regionis anno 1311 à Solymanno subjugarentur. Quo anno memorabile prælium fuit inter Rastam Calæ & Syriæ ab Vlemas prædictæ Persæ conditoris, atque Delimenterem nobilem & fidem Persam. Vlemas hic & Rastam passi fuerant à Solymanno à direptione ubi Tauris ruderum, cum octo decim milibus exercitum agmen claudere, ut Persæ si forte in recedentes inveherentur, sibi obicerent. Delimenter autem cum quinque milibus Persarum, vestigia Turcorum insistenti. Ille in hac valle est assensus, & quædam tenebra atque pluvie illius temporis mirum in modum quærent, in inopiantes & somno sepeliri Turcas invectus, hæ illos credidit, ut Rastæ & Vlemas consecuti equis egre cesserunt. Tres magni sanguis

regis & unum caput, odingentis tantum
partibus, quae si sua deservit videantur,
ante Regis Periarum fidelis deduce-
rent. Hic in tali memoriam datam de-
cimus & octiduum Octobris quo hac
gentia sunt, hodieque festum agunt.

A Dubli ad magnam oppidum Pan-
trum dicitur hic est, longe distans
magna est aliam moneta & aliam in-
pra, angustiorque clarior, quae Tanti
pariam Julia Amurathia tenui summo
labore nec minor indagine fuisse ex-
clut, in excidium summi tradidit.
Anger & hincem distans & distans
mon lacus salus, qui vulgo Adama
dicitur, subest super labra, quam
transire necesse est, in ipso lacu dicitur
exister millaribus ab ora, lacus dicitur
insule, quae Amurathia appellatur, ab
Amurathia & Georgiana habetur, quae
non modo frogat sed & ammentia
abundant, in viciniam regionum hor-
rea judicentur, ad occidentalem hanc
oppidum plagam amena plandier fieri
vit, ad septentrionaliam autem dicitur
lacus ject, olim palus Mariana est
Margiana est denique Maniana dicitur
in hoc lacu plandier piscis capientur
halibut hanc absumit, quae ad so-
lum dicitur, longe lacusque venum ex-
periant.

Oppidum duppal mure & qualiter
lapidibus est vallatum, ceteris quoque mo-
nificationibus totius hujus regionis, quip-
pe magno numero inditum machi-
natum instructum, & castello insuper,
quod eduxit ipsi insidet & regio desen-
sam, facile possit tenerunt. Isipus
Selymanus Tartarus imperator an-
no 610. postquam decem ann-
is dictus illa obsequio illius cin-
sit. Regit a Palla, qui duodecim mil-
lia Tynuriorum sub se habet.

Ad hoc oppidum profectis montes A-
rarat ascendendi sunt, quorum summa
juga etiam Persarum dicebantur, hodie
Chaldei montes. Hec juga celeberrima
sunt fortissime munita Barnum, que
vicinam regionem, ita servilem red-
dunt, ut a barbaris Syris, id est, sem-
per appellatur: & quidem primo pro-
fuit ex illis Ararat, qui & loca vicinis
multis alveis hoc campos & fructu-
sum regionem permeat & irrigat: ex
sila autem & montis Tauri, ex parte
que Persarum vicinis, & latere montis
Ararat, & versus orientem & versus usque ad
fines provincie Syriam, inde in Be-
luc versus Caram, & Cyro surbo con-
junctus dividit Artaxatam (que hodie
Medicea dicitur Armeniorum civitas)
& Armeniam perit rigant, peritque
Ararat

Arasii planitiem habens, exonerat se
in mare Caspium, linguam ad orientem
idem Cyclum Armeniam, ad arsis vici
Sevanum in eam metropoli est. Eri.

Cyrii ad eundem modum oritur &
Tauri, & in campetibus Georgiae de-
scendens, pluribusque aliis antibus ac-
ceptis, condit se in Araxem & cum illo
exit in mare Caspium. Indignus vocant
hunc amnem Ser, Turci vero Chur.

Ex eadem montibus oritur fluvius
Canac, qui insulam paulo supra Eri
complexus, confluit in Araxem.

Sunt praeterea hic duo montes ma-
gni nominis: Anti-Taurus qui hodie
monte niger dicitur, qui vixit versus
Mediam & Gordum: quorum vertices
jugi nix candidant. Gordum pluribus
minoribus montibus cernitur in quo-
rum fastigia velligia & rudera magno-
rum aedificiorum visuntur. Turci vo-
cant hunc Gordum montem *Agri-
Dag*, Armeni *Arso*, *Sant*, ita eduxit
est ut reliquos omnes supereminat: &
radicibus hujus millei fontes scatu-
runt, qui iussibus suis alii Tigri alii
alii fluvios argenti & in circuitu habi-
tans circiter trecenti pagi ab Armeniis
& Georgianis. Praeter antiquum mona-
stium S. Gregorio sacrum alio capax ut
Persiani imp. Tamasem cum exercitu

vapores perveni : qui montem ipsum am-
 bitum circumduci videtur, circumspiciunt,
 illud nescimus ex parte, vel ante ditione-
 verari. Terra illud magna, fere copia
 nascitur, quod Europæo duplicem majus
 dicitur : & R. S. barbarum, sed quod
 nulli ipse videt est, quæ ignorans mo-
 dum adit illud summi. In vertice
 huius montis Arcem Nostris conquis-
 itis credunt Nihil, Tarsus & Armeniam.

A radicibus porro supra montem ad
 Chelofalem illi iter est, per angustos
 vados, lateres naves & profundis
 maris vallis, in quibus Araxes fluvius
 etiam manat, & precipitibus bores-
 dum, maxime dies, & illi qui forte
 sunt in hoc ditione, itaque eandem :
 Clivi vero montem, quibus anguli ad
 cratere adherent, deinde nescimus
 & locis obliis, tristi obliis sunt
 & illis, quod non nisi raro ab am-
 creptis aut terrarum ululatu interrump-
 puit, hæc ita agentes non levi timore
 perducunt.

Chelofalem Armeniæ oppidum ad fines
 Atropatiæ, & Chelofalem vocatur, par-
 tem Armeniæ pariter Georgiæ, po-
 pulus hic magis scilicet & aliarum ver-
 eam meritis omni clari, quam bellicis
 virtutibus nobilis est. Constat oppidum
 duobus millibus adiam, & decem mil-
 libus

liber animarum; ad radices asperi & scopulosi montis conditum, in sola adeo effugio, ut amoniam suam, vino solum excepto, et oppido Nafium quod d'indie dici sinitur hinc dicitur de Araxate in confinibus Media & Armenie Tollit putatur potius cogantur. Adificia Chabul pulcherrima sunt & quadratis saxa sublimata: oppidani sunt urbani & assidui. vini quidem appetentes, sed inere pocula minime riosi, nam pene poti sunt potissimum precis suas exaudiant, & virginem Mariam tanquam absolutam illi sui domineam, & sanctos apud Deum intercessores venerantur. Persæ obediunt atque tributum produunt. Turci super modum infelli. Magnum discrimen elidunt, bello vigente inter Aurangzeb & Mahumetum Codabendam Persarum Imperatorem. Nam quibus Hæssa Araxæ nomine Turci Imperatoris ad oppidum cum mille quingentis sclopis advenisset, insigni munere illam placavit sese exilium, quod domini sui Persarum Imperatoris indignationem veriti, non ulro subacti ipsi obediunt, quo digressi milia ex Persarum, Aliuli Chazum cum tribus milibus milium, & mandato, ut si Turci regionem amica subjugarent, cum

cum illam perire decerneret, sin ubi se dedidissent, totam regionem flammis vallaret & principum oppidanorum in servitutem abduceret; oppidani ut hoc quoque periculum evaderent, Persæ longe maiora munera offerre coacti sunt; atque ita inter utrumque arma, quæ mutaleciti, quæ muneribus vitam conservant, & liberantur.

Sesqui diei itinere ab hoc oppido jacent Chaldæna plena, memorabili prælio inter Hmattam Persarum & Selymum Turcum anno clesixiv commisso, nobilitata, in quo prælio Selymus superis viginti milia hominum dederat.

Trajeculo hinc Araxe, descenditur in Mediam, quæ à quibusdam dividitur in Mediam Atropatiam & Mediam majorem. Omnis regio perforanda est, itaque à fluvio Araxe, Cyro, aliisque qui ab antiquis scriptoribus celebrantur.

Plura oppida obtinet, quorum principia sunt, *Samachia*, *Derbent*, *Serhi*, *Ere* & *Arax*. *Samachia* metropolis est *Sirvan*, inter *Derbent* & *Ere* sita, ubi Reges *Sirvan* olim aulam suam habuerunt; incolitur ab *Armenia* & *Georgiana*. In hac urbe anno clesixvi

fortiorum Angli domum habuerunt, indulgentiam ipsi ab Obdovician, qui post Regem Persie illi pererat. Ibidem visum in ruinis barbari & horrendi monumenti, turris nimirum à silebibus & vico sacro excelsa, inter cuius iuncturas comparent crania nobilium hujus regionis, crudeliter à barbaris multorum, hæc fere occasio: Si res olim nobilissima provincias plures elyctas, pagos & arces habuit, & Regem ita potentem ut Persie sese compararet non dubitaret, verum ob religionem divergentem, factis à Persis domibus suis, & plurimæ urbes funditus excise, omnisque nobilitas exterminata, & principum capita ad vulgi terrorum in hac turri trahi & horrendo spectaculo exposita.

Circiter millicies ab hac urbe, viginti sudra castelli, quondam è munitionibus judicati, & ab Alexandro magno non nisi summo cum labore expugnati. Ex paucis ultra virginum monasterium magnifico structum, in quo consuetam narrant Amelkem Canem, Regis filiam, quæ virginis voto obligata, quum à Patre cogitaret cum principe Tartarorum connubio se iungere, ultro se ipsam tradidisset: In cuius memoriam virginis lætæ religioni semel quot.

quintannis hoc solent conficere, ut ex-
tremi illius deploratione.

Ceterum distat urbs à mari Caspio
Septidui itinere & sex dierum à Der-
bent: oppidum anno cetero ceterum se
Molochus Turcorum Doel, ubi se de-
diderunt: quare ipsorum infidelitatem
Eusebius Hama ptochogestis: Mithras
Codabente Persarum Regis ultimus,
cum maximis copiis provinciam Syr-
iam esse ingressus, & oppidum tolle-
rum in modum contrivit, sed illorum
prostravit, & moenia à fundamentis
diruit, agrum dispersit omnem per-
vallavit.

Dicitur oppidum, quod sit diuini
itinere abest à Samachia, varia nomi-
na supponit, nam interdum vocatur
Derbent ob formam oblongam & an-
gustam: interdum Deme, caput, quia
hic ferre portus fuerunt, quæ aditus
in Scythiam aperiebant: interdum
Alexandria, quia primum conditum
fuit ab Alexandro magno quæ Nedi
& Persis bellum inferret: quo tempore
& altissimum & crassissimum vallum
perduxit ab hoc oppido ad Tiphin Ar-
meniorum oppidum, eque nunc tan-
tum vestigia apparent. Oppidum indi-
det edico collis: moenia illius vivo saxo
educta in altissimam altitudinem &
crassa

crassissimam ad Europaeorum pene modum: neque tamen propter magnam magnam aut celestem sibi salutem, huiusque parvi estimantur: quia rationem transire pariter si qui ultra quoque est Persi. In Tartariam circumstant, nullo penè oppidi emolumento: deique locis est advenit magis tranquillitas, quam incolis tantum illis.

Quartus dicitur civitas à Samma-cela, sicut est oppidum Sedi, cujus incolae ad eandem modum Musaphie se ultro dediderunt, & ab illis in patriam suam accepti & magni honoribus & muneribus fuerunt decorati.

Hic quoque facit oppidum Pers. Cuius ager multis secundarius à fluvio Axer & Cyro: & superioribus annis plurimum Serici illius alii dedit: quod vulgo Mamodeanum appellatur: cuius hodie ne vestigium quidem hic deprehenditur, ob vastitatem quam sacrisque Turci & Persi hinc pene continuo invadunt. Nam postquam oppidum Sedi vixit Pers se circa certamam ultra Musaphie dediderat, Emb-Hanna Pers princeps cum aliis aliis cepit assere, & tam crudeliter in illos est grassatus ut neque illi seculi neque tanti anni conditioni pateret: atque adeo à talibus abbas docentis machinas

chinas belluas, quas Mithridates hic depolletat, exque milia Kaldia ad paratem.

In eodem regno & aliud oppidum jacet ad urbem Georgi quod Araxi vocatur, principum hujus regionis imperium, parum ob insignem copiam ferit, quod in illis agro colligitur, parum ob exemplatimas alias merces que abunde adferuntur, quales sunt galli scabra juxta aene glabra, gossypium, chumra, ostia generis aromatis, & gemmae, adamantei, rubici & similes, quae ex India huc tractantur. Principem autem locum tenet Scythum, hic ut quorundam hinc interdam quingentis, non raro & mille milli serico oculi ad circumus Halapam, committunt.

Ab Araxi ad Tauris sex dierum iter est, Araxi autem trajecto ex Auopria in majorem Mediam transitur, caput metropolis est Tauris, Proprietas Tauris domibus quaedam nobilis, quoniam juxta hanc magnificentissimam aeternam condidit voluit, tam eleganti sima, ut longum tempus illius decorum imminuere nequiverit, & Iosephus narret, Illud iurejuramentum suo pro secula, In hac ante Reges Mediae, Persae atque Parthae pluribus secula fuerunt regna.

hujus

luti; sed nunc etiam verulas illud po-
tius oblativis: ubi tamen Echa-
raa, hoc est Tarsus, etiam nunc perennat
atque floret. Est autem condita ad pa-
dicem montis Dicae, quo ducunt
littore: & mari Caspio: & licet non
hic veritas & nivis obnoxia sit, ta-
men adeo hic valde salubris est, & ager
omni genere annonae afformissimus.
Oppidum opulentum, non tantum oti-
cosissimum lubricationem mercatorum o-
rientalium, quae hinc in Syriam depor-
tantur, sed etiam Europaeorum, quae
per totam orientem distillantur.

Populosissimum quoque, ita ut da-
centa milia animarum alere credatur:
sed iam muribus & propugnaculis mu-
dum cunctis exercitiis parat, praet-
er quam aetate superioribus annis à
Turcis constructam: sed & laetibus
fluctibus & sine humilis. Ad Australem
urbis plagam pulcherrimum & amoen-
tissimum vicarium facit, diversis ar-
boribus & bene olentibus herbis consi-
tum, & mille quae somibus, quae torren-
tibus rigum, quae è fluminibus derivan-
tur, quod illud ab oppido separat: locum
tam incredibile pulchritudinis, ut ab
Inceus Jacobus vocetur, quod etiam paradisi
sonat, appellatur. Hic Persarum re-
ges olim habitare consueverant, nunc

morum profecti, postquam Reges ob
 bellum cum Turcis Cassinæ se contu-
 lerunt. Varias vires hinc urbi superiori-
 bus annis sunt expetitæ, & in à Turcis
 quædam à Persis. Nam quoniam anno
 1512 xix Selimo Turcorum impera-
 tori subiecta doctus, illi contra eadem da-
 tam, ingenuis pecuniis linguam op-
 palam exercebat, & in illa familia
 tam, præsertim armorum fabricando-
 rum scientia præcellentem, abduxit
 Constantinopolim. Rursus ipsa facta
 anno 1513 xxxv à Solymane, qui
 urbem militibus suis dispendiam con-
 cessit, qui nullum non auxilium & le-
 vitæ exemplum in nostras civitates de-
 runt: præsertim summo illustriam Regis
 Thomæ palatium & splendidas nobi-
 liam urbi à fundamentis deiecerunt, &
 omnia nobilia & formosa imperialis ca-
 pta in miseram servitutem abduxi-
 runt. Denique anno 1513 lxxv tur-
 ci ab Olmane Visio Amurath III.
 miserrime sunt discepti verum Abas qui
 hodie Persis imperat, anno 1513 ciii
 tam inopinato cum exercitu suo super-
 venit, in famam adversum sui auerit
 eret, & post sex hebdomadarum obsi-
 dionem (in qua plurimum tormentis
 bellicis Persis ob sacrorum, qui ante in
 foribus vili indigna contemserant
 urbem

urbem rursus in suam redegit potestatem, & pene totam regionem Syriam prope tantum castris excepta recuperavit.

A Tunc ad Castra decem dierum iter est, prius quidem tribus diebus per asperos & per abruptos montes, cum summo discrimine praesentem quum nives valula decidunt: atque hic clivis Turei & Persae docuula ab arduo monte Tager separantur. Postquam Persarum pagus appellatur *Darnah*, qui licet totum in modum vastatus sit, tamen summa hic est annonae villae, ita ut triginta ova duobus, capram decem, quatuor gallinas quinque decem libras emere.

A Darnah ad *Selassiam* arduam urbem, idem dierum iter est, per quatuordecim pagos, incolae frequentissimos, qui alto cirroque in summa pace & quiesse commorant: quae felicitate Persae praeter Turcos gaudent. Nec longe ruinae villarum templorum à Christianis olim magnifice aedificorum, cum cellis iunctur. Vides hanc pene desolatam, cingitur undique altissimis montibus, qui jugi nive velut villantur: illi *Nysbat*, *Celsum*, *Tachet* & *Zagros* dicti: & hanc dubio sumitur à *Cassio* omnia meminit velut praeter-

qui una conjuncti nunc divisi & has illas vagi, varias provincias Avidant. Ante urbem jacet paucissima plantities, horrenda illa tempeste memorabilis quæ Solymanem Turcorum Imperatorem anno cl. l. xxxiv afflixit. Nam quum hic castra habita, sub initium Septembris, leva & illa anni tempestas inmensa tempestas de montibus se effudit in hanc planticem, ita ut nimbus in terram decidens concavo vertebatur in glacem, & nix tanta copia caderet, ut tentoria & opplet & pondere suo creveret. calidamque non modo hominibus sed & jumentis adstrinxit: obstruitque noctis nullum effugium misit concedente & ignibus passim extinctis: quæ res Turcos timore summi & superstitione implevit.

«Notandum: Annales Turcos à Leonclavio editos, hanc cladem ad annum cl. l. xxxv referre hoc modo: Tum vero fugere Parthi, suppositum instare Osmanici: donec haud procul ab oppido Hemadane pervenimus fuisset. Ibi cum pluvie & annorum penuria, tantum frigus Osmanicos oppressit, ut plurimi iam manus quam pedes à frigore laesi amitterent, ac incredibilia hominum jumentorumque multitudo hunc intueret. Præterea conglit, ut in

in ipſo conam tranſiſtendi annis, qui Dap. Oſia vocatur, ſubſequi illud aq̃uis pluriſ aduſum reſciuerit lo-
tum eſſet. Adeoque dici non poteſt, quot ſic homines, iuuenta, rerum
alluſiſ ſarclis interierint, adeoque
de ſua quolibet ſalute deſperabat.

Porro à Sultania ad Caſtin quatuor
ſoliter eſt, per pluriſmos pagos: Urbs
ea opulenta eſt cum propriis regiis an-
lam cum propter frequentem interio-
rum conuulſum: olim *Aſſacia* dice-
batur, nunc Caſta vocatur, quod lin-
gua Perſica potius ſonat, nam Reges
Perſæ ſentes huc in caſtrum militare
conſueverunt. Sita eſt in amena &
ſerilli planitie, quæ viâ vidui itinere
obiri poteſt, in qua ſunt duo caſtra vil-
larum: ſed negligenter ſtructa, & ſec-
laribus non igitur excoſta ſed ad ſu-
lam excoſta: ut ſec ſunt reliquæ co-
diſſia Perſæ. Vnum eſt ex Regni Per-
ſæ domiciliis, poſtquam Thamaſ hoſis
avis, huc à Tauri ſidem ſuam tranſi-
ſit: & hic magnificentia palatium ſibi &
alterum concubinis ſuis ſtruxit: ſed
Rex qui hodie regnat ut plurimum in
urbe Hiſpania degit, quæ hinc abeſt de-
cem diem itinere verſus orientem. Tria
ſunt in hac urbe loca maxime nota-
ta digna: Regis palatium, diuerſa

fora quæ vocant *Caſar* : & forum
 principale quod vocant *Armaiden*.
 Palatium præſeſe ſede verſicoloribus ſtatui-
 bus in & æro interſiſſimè : atque am-
 pla, quorum ſolum ſitum eſt apertu-
 bus ſerico & æro interſiſſimè : ſubulata
 autem piſta ſunt eleganti operti, quo
 proſpecta venale cum Turci & Tartari &
 Perſarum regibus communiſſe repaſco-
 rantur, quæ omnia ſunt indicant ſpecta-
 biles *Aula Perſice*.
 ſunt varie urbis plateæ, in quibus ſin-
 gulis, ſingulis mercis præſeſe venales
 repaſcantur. *Armaiden* denique ſe-
 ptimale forum, quadratè ſitum, ſunt
 milleſar Anglorum ambulaſſe ſuo comple-
 ctunt : ubi & mercatores conveniunt,
 & varie res venduntur. In hoc quo-
 tidie conſident duodecim milleſar, qui
 & gemmas, aliaque præſeſe vendunt :
 nummos peregrinos permutant, & de-
 nique pignoriſus acceptis plurimum
 nummorum ingenti ſænore elocant.
 Redit autem hujuſ oppidi non con-
 ſiſtit in maximis aut propugnaculis,
 ſed in multitudiſe milium : nam intra
 & extra oppidum inque illius agro
 continuo aluntur viginti mille equi-
 tum : licet Parente hujuſ Regis ſerum
 præſeſe, tantum duodecim mille ſu-
 rat.

A Cassin quatuor dierum itinere, & hinc à Julia abest Arderi. oppidum magni nominis, in quo Alexander magnus eandem vitam tenuit, quum Persam esse. Invalens, hic plurimum Regni Persarum reliquit sepulchre, utique suam dignitatem addidit urbi. quod hinc prima sedam Persarum receperit à Guini hupis scilicet archiere, qui hic regnabat.

Similiter quatuor diebus à Cassin distat Crisae. Hicenis oppidum haud longe à mare Caspio. Hicis provincia quae hodie Ghilan vocatur, pars quae ad sinum vergit, densis nemoribus operta est, in quibus plurimum arborum spectat, praesertim cedri, abietis, quercus, & tanta ferarum copia, ut hiemae infesta reddant, verum versus orientem male palceis abundat, praemoxi & singule, ob ingentem copiam ferarum, quae ex vicinis montibus salunt. Clusina sunt oppida in hac provincia, quorum praecipua, Sallan, Massandran, Pappas, Esan & Ghilan, oppida tanta dignitate ut praefecti habeant, quales sunt Sallan apud Turcos. Esan autem peropportunitate est emporium, portum habens ad mare Caspium haud longo intervallo distans ab Arderi, Tami, Eri, Turnachia & Deidem. Haud

longe ab oppido mirabili font sub terra
 re laevus, magnam copiam aquae ubi
 nascitur, quo Persae in dychnali utun-
 tur, & passim per universam Persiam
 deferunt.

A Cathis ite iterum linere ad oppi-
 dum Cas pervenitur, per plurimos pa-
 gos & commodissima praeter viam di-
 versoria. Oppidum hoc antiquissimum
 est, quod à Ptolemaeo appellatur Caria-
 na, cum tunc ampliusculum fuisse pro-
 dant, et Constantiopolis depleto major
 esset. Sed Teymuriani ita vastavit, ut
 ut nunc quidem respirare poterit,
 praeteritum oppido Casae, quod ali-
 quando ipsi parvi, omnes maximam
 illi praesentiae. Itaque aliquot
 praeter proportionem abundante om-
 nibus rebus ad vitam necessariis, pre-
 replentur fluvius, qui lapideas penas
 transiit: quo superato Parthia aditum,
 nobilissima olim provincia, sed hodie
 ita Persae permixta, ut ne nomen quid-
 dem super sit.

A Cas ad Casan, vicat iterum est: fa-
 molum & opulentum oppidum, licet
 Ortellius & alii illius non meminerint:
 in perpendiculari planicie conditum: ve-
 ram qualem montes fore dici iterum ab
 urbe distant, vix hic effluit & pene
 ut Ormuz, ut animi & illius vix
 hic

hic ingredientium quam in reliquis Persi-
is. Abundat fomisibus & omni genere
annonæ, æque adeo singulare est Per-
sæ Imperium, ad quod ex variis regio-
nibus & præsertim ex India omnis ge-
neris quærens deportantur. Oppidum
excellit in omni genere cæcæ & so-
cis & lina, adeo ut hic præciosissima
peribromata conficiantur. Imperium
autem in politica regimine excelsit,
nam nulli hic ociosi homines toleran-
tur, etiam strenui pueri laboribus ad-
moventur. Obiter enim hic Lex
(quam & apud Egyptios viguisse me-
morat Diodorus) qua singuli quod ma-
gistratus coguntur præterit noctem
seors, & quædam vitam degant, quædamque
artem exercant: Sin autem mentien-
tur, aut verberibus sub plantis pedum
castigantur, aut publice servituti ma-
cipantur. Vinea scorpionum luteæ, quæ
hic permagis & nigri videntur, oppida-
nis valde iusecta est, & nisi caute viten-
tur, interdum magnam dant dampnam.

A Cæsar ad Hispaniæ cædem iter est.
Hæc civitas olim Hecatonpolis diceba-
tur, id est, centum portarum urbs
quod nomen hodieque tenet, nam
mentis illius in circuitu via uno die
equo obiri possunt: & maritima est o-
mnium urbium Persiæ, cujus frequen-

tia eo maior est, quia Rex hic solam
 suam habet. Ludus & seu magnificentia
 est, de validissimo muro cincta, & satis
 atque profundis fossis, per aquas suas
 accipiant à torrentibus, qui à Coronari-
 nis montibus descendunt. Ad septen-
 trionalem illius plagam magnissima
 ara adiacet, superius muro totum stabili-
 ra mille quingentas ulnas capit: in me-
 dio illius erant iuris varia aula & cu-
 bicula complectens, sed paucis machi-
 nis instructa. Ad occidentalem plagam
 duo palatia videntur, quorum unum
 regiam familiam capit, alterum gynae-
 cio destinatum est: Palatia haec magni-
 ficentia sua longo superant cetera edi-
 ficia, & aedificata de rubenti marmore
 constructa, pavimentum omne opere
 tessellato stratum, & tapetibus sericis &
 aureis confectum: fenestras alabastris
 & candido varioque marmore nitunt,
 postea eburnei & ebene variegati, spe-
 ctantium oculos magis silenti quam
 seriant. Palatio adiacet hortus specio-
 sus & laetus, iumentis arboribus fru-
 ctiferis, & herbe odoratis herbis atque
 floribus confusus: cuncta fontibus & sta-
 gnis rigant, & inter alta fluviole qui
 placido cursu & leni murmure eundem
 à Palatio dividit: hic non iam auris
 custoditur, quin non modo spectatur
 sed

sed & civibus subinde illis licet ingredi
di & mentem oculisque arcibus illius
prospicere, explere.

Ad Palatii autem custodiam, Rex di-
versos militum alii ordines: quorum
præcipui & frequentissimi appellantur
Carabæ qui veluti regii corporis custo-
des sunt, octo millium numero, sub
diversis indubis, qui principali Tribu-
no parant, qui Curibî hæc dictum, &
plerumque & magnatibus asserviant.
Alii quoque milites Episcopi appel-
lantur, numero mille, sub pluribus tri-
butis, qui iidem vel subiant, qui Es-
kul hæc nominantur. Omnes hi acci-
piunt stipendium à certis oppidis & pa-
gibus Regis Persarum vasallis, quoque
tempore accipiunt à Rege, arma, equos,
vestes & remora pro cuiusque condi-
tione: hi præditiis perpetuo Rex
cingitur, impetrati autem quum aliquo
procedit. Regium civitatem præter Re-
gem ipsum & principem, penes decode-
cim est Sultanos: Tres autem præcipui
reclis curam gerunt, quorum munus
distincta sunt: Nam unus vel bellum
curam gerit per totum Regnum, &
reliqui duo annis singulis rebus recl-
piunt, & rationes accepti argui expensi
reddunt, ut ut meritis Thesaurarii pos-
sint dici. Secundum locum post illas
est.

obtinuit Morden, duo magni Cancellarii, quorum munus est edicta omnia promulgare, omnes litteras scribere, quæ regnum imperii concernunt; unus sigillum custodit, alter scriba est. Præter hos duo sunt Cadi, id est iudices, qui controversias in rebus civilibus examinant & determinant: in causis vero criminalibus, tantum examinant & audiunt testes, & informant declarationem, quam vocant *Syghil*, quam deo Sultano, id est, aut civitati aut totius imperii præfecto offerunt, qui deinde pro meritis peccatis intelligendas curat, secundum regni consuetudines. Quale autem sit regnum hujus civitatis, tale est & exterranum.

Ecclesiasticum regimen in hac civitate primum & principaliter est pence Mustardinum; in reliquis ecclesiis alii sacrorum præfecti præbent, qui non ab illo eliguntur aut destituuntur, uti à Papa Romano fieri consuevit, sed ab ipso Rege, qui non modo civilis sed & sacrorum Princeps est & summus sacerdos, quemadmodum Mahomet & Ali fuerunt. Sed Rex ut turbas videret, hanc curam à se in alios devolvit, quorum iudicio permittit quicquid controversiarum circa Legem ipsorum incidit. Sub hoc summo sacerdote sunt

Cadi.

Calices, qui quotulis in molibella & ampulis Aera operantur. Quorum princeps est, qui cornu Regis capiti imponit cum inauguratur. Quæ ceremoniæ primis Cæs. prope Babylonem celebrabatur, sed postquàm Turca Asiaticam Persia advenit, interdum in Cabbis, interdum in hac urbe peragitur. Denique oppidani hujus urbis, moribus penè similes sunt antiquis Persis, imprimis equitandi industria. Plerumque in equis lites agunt, in equis cum hostibus pugnant, in equis armis atque vendunt merces suas. In equis denique confabulantur: atque hoc utilem nobilitatem atque ignobilitatem & servorum discrimen est, quod servi nunquam equis utantur, nobiles nunquam pedes incedant. Gens natura arrogans, seditiosa, dolosa & quietis impatiens, sed pravitas hinc à ferro. Regum imperio plurimum coëctetur, & reopertatur. Litteris admodum sunt dediti, nam tria genera feminarum ipsi sunt, honestæ, semihonestæ, & impudicæ sive scortæ: & tamen nullum crimen gravius puniunt quam adulterium, idque tam in honestis quam semihonestis. Denique pleni sunt doli, neque sunt promissa (quod omnium peccata barbarorum proprium est) hand dudum

dum una regulari forma contenti,
horitum apperuerunt.

Ab Hispania ad urbem Syracensam
do versus Syriam, decem dierum iter
est. Urbs haec sita est ad ripam fluminis,
magis atque famosi fluminis, quod
per Persiam & Regnum Lar defluens
in sinum Persicum esse existimatur.
Eam Metropolis hujus regni antiquam
Hispania hoc decem illi praeriperet. Am-
plissima tamen est, & ambitu suo com-
plectitur pene decem millia: iactique
iuxta regiam viamque ab Hispania ad
Oremum ducta, intra & extra hanc
urbem visantur multa rudera antiquo-
rum monumentorum, nimirum duae
vallis portae, duodecim milliarum in-
tervallo à se invicem distantes quae ur-
bis hujus amplitudinem, dum Reges
Metropolis esset, demonstrant. Ad eu-
siaeum plagam videtur esse ruinae ma-
gnificae palatii à Cyro ut volumus fuisse,
quod Alexander magnifice excoluit lib. 7.
de animalib. c. 19. Ad usum autem
rudera antiqui castelli, quod triplici
muro fuisse clactum videtur, primus
viginti quatuor pedes altus erat multa
muribus ornatus, secundus primo simi-
lis, sed duplo altior: tertius vero qua-
dratus & novaginta pedes altus embes-
e viro suo excolit. Vtriusque muros

duodecim tantum fere & ante illas et-
 nec coluntur elegant opere factæ, quæ
 magnificentiam conditoris arguunt.
 Ad octavam exiguæ intervallo ab hoc ca-
 stello mons assurgit. In ejus fastigio
 elegans ædificia sunt, antiquorum Re-
 gum monumentis nobilis. Uter au-
 tem hæc urbs varias vicissitudines ex-
 perta sit, tametsi facile assuet opinari
 videtur inter principes Persiæ, nam ex
 illa brevi tempore viginti milia bene
 armatorum equitum cogi possunt. Per-
 setæ nobilissimum orientis imperium
 est, & armorum omnium generis officina,
 quæ hæc summa industria ex ferro &
 chalybe tam eleganter fabricantur, ut
 bonitate & nitore Europa longe su-
 perent.

A Sinu Persici hinc adit provincia
 Susiana quæ nunc Cassan, olim
 Assyria dicebatur: Sinus habet ad Ar-
 abum quidem, australem Armeniam per-
 tit, ad occidentalem Mesopotamiam,
 ad Aquilonem partem finis Persici, quæ
 parte plena est paludibus & uliginosis
 locis, sine ulla ratione sui potest. Ad
 hæc valde ferax, solum solummodo,
 & arboribus solummodo, aquæ quædam
 insuperant, hæc in indigent his locis
 sine vi.

A limite hujus provincie ad oppi-
 dum

Epistebum; ubi antea regnum op-
pulari (unde cernitur, in quo Nesto-
rianorum Patriarcha Turcæ permittit
degit.

Ah hoc avertit flumine distat Insula
Edra, duodecim milliaribusquam pas-
sum praeclari fuisse notum: Hæc am-
bitur à Tigri, crediturque cinctæ de-
cem milliaribus Anglicæ ambitus fœd con-
tineret: sedque quondam læmulo mu-
ro cincta, nunc ruderibus apparet; &
hæc barbaris Boreoclimas hæc re-
giones penitus inundate, tamen hæc
insula hodieque servat nomen *Edra*.

A Mosul secundo flumine *Bagdas*
descenditur, ratibus quæ utriculis & ca-
prarum pellibus confusa & vento in-
flata innant; nautæ autem vendunt
manicam in urbe Bagdas & revertunt
pelles pementis domum, ut iterum illis
utatur. Hæc civitas à nonnullis novæ
Babylon appellatur, quia è vetere, quæ
hanc longe abest, ruinis eximia credi-
tur: nequequam ita pulchra urbs est aut
ampla, quippe quæ tantum tria millia-
ria Anglicæ ambiat: moenia structa è
lateribus ad solem siccaria. Hæc octo
mensium spatio, nulla non modo pla-
via caussis, sed nec nubila prece vili vi-
dentur, nocte aut interdum. Hiberni
mensis sunt ipsæ November, Decem-
ber,

bet, Ianuarius & Februarius. Ita replidi
tamen ut ab aethiis in Angliam non mel-
lius differant. Hæc urbs quondam ce-
lebre & frequentissimum sui empo-
rium: sed postquam Lubani, Angli &
Belgæ in Indiam navigare ceperunt,
multum huic, sicuti & Cairo in Agy-
pto demissa, rationibus mercatoribus è
sine Persico ad illam, & è mari rubeo
ad hunc commorantibus. Suburbium
habet trans flumen, ad quod ponte su-
per oymbas sicco transitur. Haud pro-
cul hinc ruinae videntur Turris
Babel, cuius reliquiæ quatuor partem
milliaris complerunt, & grandis
turris altitudinis hodieque allarguit, è
grandibus lateribus tres quatuor partes
ultra longis & novam quatuor latis, &
bimuriosâ calce constructâ, singulis
autem ordinibus flores intexcent è
palmarum foliis contextæ, quæ hodie-
que durant. Iuxta quoque ruinae Baby-
lonis ostenduntur, à quibus urum dis-
tum sinere distat oppidum Ayr præ-
dictum, quod ab Arabibus habetur.

Iuxta hoc oppidum mirabilis jacet
vallis, in qua quamplures scammigines
visuntur, quæ nigram quandam sub-
stantiam insar piceâ cum venoso mæ-
more eructant, tanta copia, ut vixuli
provolucis ad naves impicandas abunde

Assiaticæ Mahumetani vocant et Is-
lami.

Ab Aycirium dictum itinere per de-
sertum pergitur assens, Arabum
oppidum, quod tria miliaria in longi-
tudinem patet, sed angustum, habetque
Cord., saccharinum hominum genus.
Ista habet Euphratem perinde cursu,
qui regionem adjacens tigris atque
terram.

Ab hoc oppido scribitur autem se octo-
dies iterum itinere peruenisse Alep-
pam, quoniam alia Carvans (ut vo-
cant) quadraginta dies id iter abso-
lvi solet.

V.

ITINERARIUM

ANTONII JENKINSONII

Angli, à Russia ad Dogar in Tar-
taria, anno c. 1711 viii.

A Mosca secundo flumine descendit
Cassus 12 leuc. sub Collum elicitur
unam leucam Mosca dextra agnoscit
in Oceanum, à conspectu ad castrum
Terrevoiti 12 viii leuc. quod dextram
relictis ad castrum Prospere viii leuc.
à quo ad veteris Russia rudera vi leuc.
ad artem Terrevoitam 12 leuc. ad Cas-

ſine errore . . . leuc. qua ad ſiliſtram
 iſta ad Alram x leuc. Ad Nyſe-
 Negrad xiv leuc. hic Orca confluit
 in Volgam ; ad Vaſilieg xiv , leuc.
 ad caſtellum Sabarſk xvi leuc. ad
 Caſtrum Soſſilia xiv leuc. Ad Caſum
 . . . leuc. Ad Aſtracā. Inſula in qua
 hoc ſibi ſua eſt diſtat ab Aquatore
 xlvii gradibus & x ſcorpulis. Ab hac
 inſula fluvius variis meandris perit
 mare Caſpium : orientale illius oſium
 diſtat ab Aſtracā x leuc. Ab oſio
 oram legentibus verſus boream primo
 occurrat Inſula Atargar edito monte
 conſpicua : & x ab hac leuca Saſſia-
 ta Inſula, prior longe editior. Vtraque
 autem obiacet ſinu), qui ad aſtrum ſe
 ſubducit & vocatur mare centrale.
 A poſteriore hac inſula ad regionem
 Engleatā ventum, qua diſtat à dicto
 Volga oſio lxxv leucis & ab Aqua-
 tore ſex & quadraginta gradibus & xiv
 ſcorpulis verſus Aſtrum. Hinc decem
 leucas ſecundum oram verſus Euxin
 proceſſantes ſic perſtravigantur
 à cujus oſio cunctis unius diei itinera
 facit oppidum Sarabick, principē Tar-
 taro parens, incolæ pecuarii, latrociniis
 deditiſſimi. A ſa xvi millia, proce-
 ſſi, ſinumque ſex leucas leuon præter-
 viſi, venerunt ad promontorium,
 quo

quo superato ora eccelsa rursus hor-
 ratis, & vitæque finem. In quædam Na-
 vius Tarsus est provincia Colmar, deinde
 dicit. Deinde viginti leuca navigatis, leu-
 mille occurrit insula, nudaque vada in-
 quina, & de ponte illam finem qui leu-
 mille rursus Arctum, illi autem ut vada
 evitarent, succurrunt ad dextram & ver-
 sas latus. & arigera leuca absoluit,
 rursus eam conspiciunt, adules &
 fragrosi montium conspicunt, quam
 legimus, primo finem, deinde prominens
 terra coctus ostenditur; quo superato
 portum Maresia proposuit in-
 gredi, sed adversum tempestatem & re-
 gione illius anchoras portant, & ex-
 lectatione facta, magno peccio camplos
 sibi comparant, tercio Septembri.

Hinc ventum ad eccelsam saltum
 Tarsus Tarsus & viginti dierum itinere
 per terram aquarum inopes, persequam
 que est profundis portus hausturum;
 quinto Octobris rursus ventum ad fi-
 nem Mare Calpis, in quem Oas Na-
 vius olim se sternerat, nunc autem
 evellit in finem Arctus, qui velut
 saltum habuit, & se sub terram con-
 dere & rursus post incensibilem inter-
 vallum emergere credunt & in Lacum
 Kichy influere.

Hinc septem diebus ventum ad Ca-

Bellum Bellique cui sum Agh Cham
 imperabat. Sicut est in eadem monte,
 ubi regia. Chani videntur e loco aggesta.
 Ad meridiana habet terras similes, ad-
 modum ferugulas & variorum fru-
 ctuum fruges: inter quos multiplicatur
 fagulus. Dyvis magnas molles & succi
 plenas, quoniam indigne post cibum a-
 surpens loco ponit: item Carasae mole
 magni cucumeris, flavo colore & savi
 lapide: & Tegu species lani, cujus
 super est infusa canna sacchari, proce-
 rit & sit lassar cyre, in culmo can-
 na etiam infusa recensivatur.

A Selliaur biduo veniam ad oppi-
 dum Vryxer, cui Sultanus Ali impera-
 bat frater predicti Arzo, qui superius
 ceperat oppidum Coratan in finibus
 Persie.

Hoc oppidum Vryxer in planicie
 situm est, vallo luteo cinctum, anulus
 quatuor milliarum: ardes iidem &
 cespites aggeste: unam habet plateam
 desuper totam, in qua forum rerum
 venalium celebratur.

Regio omnis & mari Caspio ad hoc
 oppidum vocatur Tarcmanis, patet
 que Sultano Arzo & fratribus illius
 qui sunt inter se discordes, utpote il-
 lis matribus procreant. Indigent ut
 plurimum in agili degunt, habentque

ores cupi magis & ponderosis censibus
carere n. m. m. s. sed permittuntur re-
rum eorum venduntque, nullus ipsis
panis, carnes musum partem vi-
sitant, potus ipsis lac exquirunt.

Ad Argentei profecti lecti fluvium
Orato centum milliaribus, transierunt
per fluvium Arde, qui vallis est & pre-
nib: septimo Decembri pertransiunt
ad Castellum R. p. , cui imperabat Su-
lami Saraceni fratris Regis Argentei.

xxiii Decemb. venerunt ad oppi-
dum Arde in Pachtia, id situm est in
humili solo, & alto vallo lateri septum
divisum est in tres partes: quarum duas
Rex tenet, tertiam occupant mercat-
tores & mechanici separatim degent
vallum est oppidum, & sedes sunt
cepit ager: latus non parum & ali-
quod templum à lapidibus sunt structa:
inter quæ videntur balnea sumptuosi-
mo edocta: per mediam urbem labitur
exiguus annis, cujus aquæ sunt insala-
biles, & generant ibi qui non cessant
venire in censibus inter curam & car-
nem, qui singulari industria sensum cal-
muntur. Multi hic lac quicquam bibere
poterant aquam aut lac equinum, & acci-
dunt animadvertens in illos, qui aquam
vix aut similem potum gustaverint:
habent enim Metropolitanam. ibi.

sum legibus hujus observantibus, quam magis venerantur, quam principem foveri, qui & interdum ab imperatore mittitur.

Parit quoddam hinc regio Persie, quorum & idioma hodieque utuntur, sed tunc perpetuo cum Persis bellum gerunt, religionis ergo, licet utique sint Mahumetani: sed Tarrari hi superiorum quoque labium cadunt, sicut ad Persie, quos ipsi propterea *Caphari*, id est, infideles vocant.

Rex Bogar neque potens est neque locuplet, decimam licet accipiat omnium rerum venalium, & quum igit, etiam vi rapiat à subditis suis, quantum lubet: numisma ipsorum parvis argentum est parvis æneum; asperunt unicum ipse est valens xii denarios Anglicos: æneum vocant *Pale*, quorum c. xx valent unum argenteum: Rex autem pro arbitrio sepe mutat utriusque valorem.

Rediit autem eadem pene via in Russiam anno ab h. 1015.

Latitudinem ab ipso observat:

Mangulave xiv grad.

Vergence xi grad xviii scrup.

Boghar xxix grad. x scrupul.

Notandum autem tandem plane latitudinem Bocharæ tribui ab Abulfrida.

VI. AL.

VL

ALTERVM LIVIDEM ITL
 marium, & Ruffia in Persiam
 anno cto 15 LXIII.

E Volga in mare Caspium ingressus, pri-
 mum prateriectus est tres insu-
 las, quæ distant ab oris Volgæ novem
 miliaria; deinde navigans versus Afric-
 um attingit quatuor insulas, quæ vo-
 cantur Chablas Ostriva quadraginta mil-
 liaribus à superioribus tribus. Postero
 die eundem cursum secuti viderunt
 Tarsum in provincia Tarsen, ubi pluri-
 mi pirææ agunt; itaque cursum muta-
 runt versus ortum circiter quadraginta
 miliaria, & inciderunt in vada, ma-
 gnoque naufragii discrimine evitato,
 inciderunt in pulchram insulam quæ
 appellatur Chablas, distantem à Chab-
 las Ostriva circiter centum miliaria;
 ubi circiter sex miliaribus ob adver-
 sam, & horridam tempestatem an-
 choras jecerunt, & summum adhorum
 discrimen; atque inde moventes versus
 Aultram, ostenderunt provinciam
 Shyruandiam, sub qua rursus anchoras
 jecerunt centum & quinquaginta mil-
 liaribus à Chablas; atque ita tandem
 proceſſi inde versus Euxum, appulerunt

ad Derbent, quod oppidum, ut patet
 regi Hyrcania: describitur tam il-
 lud ad hunc modum.

Derbent antiquum est oppidum, ha-
 bent arcem vetustam in monte suam
 qui *Callion* vocatur, & vivo spao edu-
 ctum ad Europaeorum modum: alibi
 & crassius muribus circumdatur ab Alexan-
 dro magno conditam: qui & murum
 altissimum & crassum deduxit ad Tassin
 usque Georgie oppidum: adiacet mari,
 non & quadraginta gradibus ab Aequa-
 tore versus Arctum.

Hinc profecti rectus Euxinum circiter
 octuaginta milliariis appulerunt ad
 Sabaas: hinc iterum hinc Samelis
 venit, hoc dicitur hinc venit Sabaas
 iam in regno Shirvan olim Hircania,
 cui iam Obdolosus imperabat. De-
 scribit autem Shirvan hoc modo.

Hircania quondam magni nominis
 fuit provincia, habuit urbsissima oppi-
 da, pagos & arcem: ita ut reges cum
 Persarum rege potentia certarent: sed
 nunc res longe aliter se habet, nam ple-
 raque oppida sere considerunt, & Rex
 Persis tribunarius est factus. Meminit
 & iuxta illos in Samaria & crassius
 nobilium constructa. Vbi autem illa
 distat a mari septidui hinc, camelis
 habitatur hodie potissimum ab Arme-
 nis.

alia. Opolium autem eundem pro-
vincia ad fines Georgiae, hodie impe-
rium fragmentum est de opolium. ple-
rumque enim hic scilicet reperitur. Haud
longe à Shamachla visitur vetustissimum
castellum Gollistan à Persis superiori-
bus antea dictum. In eadem provin-
cia jacet altissimus mons *Lagafsi*.

vi Octob. à Shamachla moenia, post
triginta sex miliaria iter vixit ad pa-
gum Taurum, precebatibus fluvius
Cox, qui è montibus Georgiae profertur,
inter duo antiqua oppida Shabran &
Nacht in mare Caspium egreditur.
Hinc per vastam planitiem, sed à bar-
baris & rudibus populis habitantem, de-
cem dierum itinere venimus ad oppi-
dum *Andevit* quod dicitur ab antiquo
triginta octo praedium, antiquum op-
pidum provinciae Adzerbaigian ubi Persae
et principes in parlamentum convenerunt.

Ab Andevit quadriduo itinere verum
occidentem jacet Tauris, maxima urbs
Persiae.

Ab Andevit autem decem dierum iti-
nere profectus est Castrum cum impera-
toris Persiae regiam.

Profectus est idem iter in Persiam
anno 1619. Artimus Eduardi
Anglus, qui quum pridie Kal. Augusti,
ab Astracan solvisset, ducum & primo
tertio

tertio illas emisit subitū portum Naxos, et inde sex diebus itinere pervenit ad Athinas, ubi artem coeque nuntiavit. Octobri Idibusque Obdormit.

Anno autem proximo, ab Athenis ostibus exierat ad oppidum Sivas, et quo ibi quatuordecim prostravit Castros.

Anno autem eiusdem traxit, rursus et Naxos profectus, per Aliracem applicuerunt ad oppidum Sivas in provincia Thracia, quam Turci tunc possidebant, oppido Derbene positi. Illud Sivas ab Aquatore versus Arctum quadraginta gradibus et viginti quinque scrupulis, et a Derbene undecim milibus, sive sex leucis.

Derbene autem, quemadmodum cum accersis ab ipsis fuit observatum, distat ab Aquatore versus Arctum sex et quadraginta gradibus et quinquaginta duobus scrupulis.

Ab hoc ad Sivas numerant sex septuaginta leucas. A Siamachis ad Bactra ducent leucas sive triginta miliaria Anglicana. A Bactra ad Sivas terrestri itinere quinquaginta sex leucas, maritimo duodecim.

VII.

ITINERARIUM

IOANNIS NEUVBERIS

Angli ab Aleppo ad Cymnium,

ANNO MDLXXVI.

Decimonono Martii ab Aleppo discedens, periecit post meridiem altam castrum eodem modo superstructum, quam vocant *Rab*; & sub vesperam venit ad pagum *Halfe*.

xx. Venit ibi ad orientalem ripam Euphratis: hic symba conductis secundo flumina descendimus, & rari ejusdem mensis prater navigavimus. Rari pagum ad orientalem fluvii ripam sumus.

xxvi. Prater navigavimus arcem *Salfe* ad occidentalem ripam, sed iam diutius. Et mox *Galtur* oppidulum super montem situm ad orientalem ripam.

xxviii. Venit oppidum *Raccan*: cui arx adjacet sed iam diutius ad eandem ripam.

xxx. *Balladac* oppidum & arcem, utraque iam diutius ad occidentalem ripam: mox *Dier* oppidum, ad occidentalem ripam, fossa undique circum.

i. A villa arcem *Rab*, ad eandem ripam.

ii. *Asfar*

ii. *Astur* oppidum oppositum ad eandem ripam.

iii. *Sabercas*, iam place dictum, ad orientalem ripam.

iv. *Marathon* pagum, ad occidentalem ripam & inter Aram longissimum oppidum ad utramque ripam situm, sed maximam partem ad occidentalem: in cuius medio villus *Ara* aqua circumdata, & multis insulis amicta. Nono & decimo partem profectum ob adversam impellatam.

v. *Venerum* *Aditum* & sub vesperum *Gethar*, ad orientalem fluvii ripam.

vi. *Hier* cum arce ad occidentalem ripam. Inter *Aram* & *Hier* utramque ripa pluribus arboribus & arboribus quae distylos ferunt est obsita.

vii. Discedentes ab *Hier*, viii. venturum *Ambar* pagum ad orientalem fluvii ripam.

ix. *Felariam*, ubi exsensionis *Aditum*, accessit itinere petierunt *Baglar* & *Ar* illam sunt ingressi.

x. A *Baglar* procedens, praeter *Ar* ripam.

xi. *Ar* oppidum, ad occidentalem fluvii ripam, sed dictum, & *Ar* in medio ab eo situm.

xii. *Aditum* oppidum ad occidentalem

lem ripam: curat tamen una turris superari: & mox ducit castrum Casale ad eandem ripam.

xxx. Deinde oppidum ad eandem ripam, & mox Kasabz oblongum pagum, sed destructum: ad eandem ripam: & sub reliquis appulerunt Carnam, ad cornu terre suum, ubi Fars, & fluvius qui Bagdat præterlabitur confluit: ad meridionalem ripam Fars juxta alterum castellum: & restat eadem tribus miliaribus infra hoc.

x. May, viderunt Bassaram oppidum à fluvio versus luctum situm: extra oppidum juxta varia fora rerum venditarum: & ædes sanctæ sunt à gradibus canalis: intra urbem sanctæ sunt à latibus ad solem duratæ. Oppidum habet quatuor portas: ælius marinus hic percipitur, Tanta cepit hoc oppidum anno 612111.

xvi. Navem considerant: & xv denarium ingressi sunt mare sin suum Persicum.

xv. Viderunt montem Persæ, & eodem die viderunt insulam Carreghæ, & appropinquat ad illam xvi ejusdem: abundat fontibus: pars elatior deo insularis in longitudinem, scilicet in latitudinem.

xviii. Ab insula prope videntur humi-

Iuvenes terras Persarum & gubernant
patunt Castellum *Amasir*.

Vltimo May arigerunt scutulorum
totum cornu: à quo naves altum pe-
runt, quæ Insulam Baharo adire vo-
lunt.

vii. Iun. arigerunt Insulam Sole vel
Sole, quæ Portugallia parat, aliquæ
Insulas pene equalia.

ix. Applicuerunt ad Nichel quatuor
huc à Sise, hic in terram descende-
runt. Formas hic oblongis velibus
munitur, quæ annulos in muribus.

xi. Discesserunt Nichel: & xii. ve-
nerunt Melgar magnam Casale, inter
muros sibi. xviii. Gesser in idem Casale.

xix. Bender: xx. Insulam Lese tra-
gerunt: & regione autem Bender jacet
Insula Bassader, & utraque parat Por-
tugallia. Gesser vero & Bender in con-
tinentem Abraham Chan: olim quidem
Regi Ormuzi.

xxii. Iul. c. l. lxxi. venerunt Or-
muzum.

*Ejundem iter ab Ormuzi in
Tersam.*

Secundo Augusti: ab Ormuzo ve-
nit Bender Gomroo, ubi Portugalli-
tum arcem & presidium habebant.

Quarto sub noctem à Gomroo
m.

movente : cetero venerunt Crevillan
Caſale : decimo Germangel : decimo
quartoad oppidum Lar.

xxiv. Aug. Lara diſcedens, venit ad
pagum Deſaccenſem & poſtero die Sar-
ren Caſale : xxv. Oſum hinc longè à
Genua ubi provincia Lar deſinit.

i. Septemb. venerunt ad oppidum
Gaurum & mox ad Caſale Demondem.

ii. Minus ubi aqua graviter valet.

iii. Carvige : iv. Chreſtus Meduſar
elegans diſpoſitionem : v. Crevil. vi. m. m.
de Sibac. Iuxta Lar autem & Schiraz
plurimum graſſantur lupi. Inter autem à
Lar ad Schiraz ſunt ager verſus Co-
rum.

xxvi. Schiraz cella, venerunt Sar-
gen oppidulum ad radicem montis, in
amena valle.

xxvii. Ad pagum Auglamitici aſſe
vicinus jacet dictus Auglam.

xxviii. Mane pontem tranſierunt & de
venerunt Meſſe.

xxix. Ad pagum Sreſen Deſen.

xxx. Supercilio altifimo montis ad
Auglam.

xxxi. Ad Haſſarum ſub monte G-
rum, cum ſunt tornada ſuper vicinum
collem verſus occidentem ab oppido.

xxxii. Caſſar, ubi novam civi-
tatem ſtruebatur.

III. Carione : III. Tassan super
rupem in profunda valle.

II. Oche. Huius pagum abundant,
fructibus abundantem.

III. Meylar : IV. perveniunt Hi-
spas.

IV. Ab Hispanum prociat, vane-
runt die : V. Anseri Can & mox ad
magnum pagum Calenda.

VI. Ad Jura oppidum fructibus
abundant.

VII. Gortary, & eadem vispera op-
pidum Cassan.

IV. Novemb. A Cassan ad Calde
Sensu super collem sumum ; ab hoc
haud longe abest pagus Antra, qui ar-
cem habet.

V. Casaream, cognom pagum, in
magne planicie situm cum arce versat
meridiem.

VI. Com oppidum anoplum, habens
ad arcum lapideum pontem.

VII. Gasaravum novum direcio-
nem.

VIII. Oppidum Severosa, IX. Dauris.

X. Arras pagum, XI. Kirtan su-
per eundem collem.

XII. Passa vino & nucleis abun-
dantem.

XIII. Anser pagum, & mox Dessan
diversoriam.

xiv. Ad illa versus Africum Iokan-
da, ad novum diversorium nuper à
Rege structum.

xvi. Sargassopidum. xvii. Nargass
diversorium.

xviii. Sargassodiversorium.

xix. Sargassopidum.

xx. Targassopagum. xxi. Hargass
pagum.

xxii. Targassopagum. xxiii. Targass.

i. Decemb. Targass tributa venerunt
ad pagum Sargass.

iii. Sargassodiversorium. eodem die
venerunt Argent.

iv. Sargassopidum, quod Argente
paxillatum, cuius ripa lapideis ponte
structa fuerunt, qui iam exaruit: op-
pidum tunc ad radicem montis: com-
plexum circum mla mlla adiam, &
septem templa.

v. Ad oppidum Nargass, abundans
annonæ.

vi. Ad pagum Sargass. vii. Pagum
Camissellum.

ix. Argenteum hinc Argenteum ubi multi
degeni Chissioi.

x. Sargassum Casale Chissioi.

xvi. Sargassum. xv. Sargassum Casale.

xvi. Sargassum Casale. xvii. Sargassum.

xviii. Sargassum. xix. Sargassum
seu diversoria.

III. Præter oppidum *Asfingam* Casale
Asfingam cui munitiones erant adjectæ tri-
 plicem muro cincta veterana ad Casale
Asfingam.

IV. A *Asfingam* venerunt *Asfingam*,
 oppidum insigni æmone copiæ æmone,
 quædam habet pueras.

V. Ab *Asfingam* ad Casale *Asfingam*.

VI. Ad Casale *Asfingam*.

I. Iannar. Præter Casale *Asfingam*, ad
 diversorium *Asfingam*.

II. Ad grande Casale *Asfingam*.

III. Ad Casale *Asfingam* haud longo
 ab *Asfingam*, atque ita eodem die
Asfingam, quædam innotet à *Asfingam*.
 IV. Ad ortum huius oppidi iacet
 munitionum castellum & ad austrum
 lapideus pontis super fluvium *Asfingam*
 strans.

V. Ab *Asfingam*, ad diversorium
Asfingam.

VI. Ad Casale *Asfingam*; hoc die
 superant montes *Asfingam*, nivibus &
 humo frigore pene emoll.

VII. Ad Casale *Asfingam*.

VIII. Ad grande Casale *Asfingam*; ex-
 tra viam in pulcherrima valle situm ad
 radicem montis.

IX. Ad Casale *Asfingam* ad il-
 lum *Asfingam* situm, præter magnam æ-

centi fere edium montem statim voca-
tur Arilum.

xii. Per altum montem ad Casale
Longe.

xiii. Ad Casale Prose : & xiv. Te-
carum, à quo ad aquilonem labitur flu-
vius Pannat : valido ponte lapideo
struitur ab oppido versus artem insu-
det alix rupi munitionum castel-
lum : ad interitum autem inviolat
utriusq. edificium mons. In hoc op-
pido degunt multi Castellani.

xv. Lapideo ponte superato, ad
Casale Arilum.

xvi. Per Casale Barghiere ad pa-
gum Tachian.

xvii. Ad Casale Dadrov, à quo
haud longe versus Boream abest urbs
Amase.

i. Febr. ad Casale Paradelle, divi-
sum in duas partes. ii. Ad Casale Cha-
ganadeli : iii. Ad oppidum Garum cum
arce sua versus Euxum ab oppido sua.

iv. Ad Casale Lest : v. Casale Murt
Lestorae, trans fluvium Casalmach
qui se exonerat in pontum Euxi-
num.

vi. Ad Casale Alagor super mon-
tem suum.

vii. Ad Casale Eschias. viii. Ad
Casale Sarracul.

i. Ad castrum Castelle Sacer.

ii. Ad Castellum Etandretum iuxta
munitum vallum, ubi Augustus dicitur
hic dimidi die inire.

iii. Ad oppidum Casti in valle si-
cunt.

iiii. Ad Castellum Almon. C. C. C.

v. Ad pagum Almonum inter
montes Almon.

vi. Ad Castellum Gery superato primo
monte Almon.

vii. Ad Castellum Carabla : viii. Ad
Castellum Almonum, trajecto fluvio qui
labitur versus orientem.

ix. Ad Castellum Almonum.

x. Per oppidum Almonum, ad oppi-
dum Almonum.

xi. Superato secundo monte ad Castellum
Almonum.

xii. Ad Castellum Almonum : xiii. ad
Almonum.

iv. Mariti, trajecto fluvio, cum es-
set lapideo ponte junguntur ad Castellum
Chellianorum Prae.

v. Peritur fluvium maris, cui oppi-
dum Almonum afflueret, & lacum Almonum
ad Almonum.

vi. Peritur Pharon ad pontem
Almonum, ad Almonum.

vii. Ad Almonum & Constantinopolim.

VIII.

ITINERARIUM

NICOLAI HEMMI

ab Omdurao ad Hijaban

anno 1213 a. m. h.

Tertio Augusti à Gambra profecti
cum Cahir iuxta camdem, in
millaria promoverunt, & cubaverunt
sub die.

iv. Pertraxerunt deo ant in diversis
foris, & cisternas à quibus homines
aque jumenta aqua petunt, & reco-
munt Gergi, aliquot montibus super
eatis.

v. Duo annos vado transierunt,
quorum aliter valde lapideis ponte
stratus erat, cuius pars ab unda ru-
pta fuerat, & venerunt ad hospitium
Cavertellan.

vi. Ad Gerdasfiro.

vii. Ad Gergo, & mox caelo cum se-
praesidium affluente, sub vesperam ad
Caramiteram Tergi.

viii. Ad Gergo quare adiam pa-
gam, valde struxerunt & immenso vi-
tate palmarum clastua, que ma-
gnus copiam dactylorum ferunt: in-
colæ hic grave tributum prodant. Et
hinc sub vesperam ad Sahadisi.

ix. Ad *Vesale* & nocte ad *Scarshan* pagum qui circiter milliare distat a *Laar*.

x. Ad *Laar* ante meridiem; ubi diversarium forni sunt in hospitio *Chanis* *Sinar*, multa arva & cubacula distincta; cui amantissimus hortus adjacet.

xi. Oppido *Laar* relicto venerunt ad pagum *Dabal*.

xvii. Ad magnam pagum *Beri*, qui olim oppidum fuit, habetque etiam unam arcem super montem sitam.

xviii. Ad *Senarip* & trans arduos & asperos montes media parte nocte ad diversorium *Schabit*.

xix. Per asperos & perruptos montes post meridiem ad pagum *Gaban*, nocte cubant sub diis.

xx. Sub meridiem ad *Gasser*, plures pagos uno & communi nomine sic dictos.

xxi. Itinere per totam noctem continuato ad diversorium *Mesiferi* amoxmo loco situm.

xxii. Paulo post auroram ad *Dabalagi* circiter quatuor milliaribus a *Senar* & sub vespere ad pagum *Derewer* relicto ad dexteram tallo lacu fossi undiq; confluxi in altos montes, quibus venæ aris, argenti, sulphuris, & aliorum metallorum occultantur.

xxiii. Ad

xxiii. Antiquum Sina elegantissi-
mam urbem.

viii. Septimib. Discessimus ex urbe
Sina.

ix. Superasti aliquot montibus, de-
scenderunt in amoenam valem, in qua
multa amentia ab Arabibus pascun-
tur.

x. Ad Horium, ad cujus ripas cuba-
runt sub dio.

xi. Ad magnum pagum Maim.

xii. Ad Emusadam, locum quatra-
ta forma insit arvis conditum.

xiii. Superato edio & difficili mon-
te ad pagum Ousse in pulcherrima val-
le situm.

xiv. Ad pagum Apsa, cui arx adja-
cet super montem.

xv. Ad Cossesat diversorium, gila-
bar ea nocte.

xvi. Toto die equitantes sub vespe-
ram venerunt ad pagum Dehygardem
in amena valle situm, reliquis ad
dexteram alia duobus pagis eorum suis
aribus.

xvii. Ad Coubet Isallam, cui arx
adjacet.

xviii. Ad arcem Isachas super tu-
pem sitam, juxta vallam in qua pluri-
mi hori videntur.

xix. Præter Abenadad novum diver-
sorium

DE
DESCRPTIO
forum ad Dymasofor ad radices
in orientem.

xx. Præter plures pagos cum arboribus
hortis, ad amplum pagum *Chimfhe*.

xiii. Ad *Moyar*, via 12. : amarri-
ma est, & herbes atque viridarius nulli-
que cindia.

xvii. Ad marginem de pulchrum pa-
gum *Spavon* sequimillari à *Spavon*.

IX.

ITINERARIUM
IOSEPHI SALBANCE
ET
ROBERTI COVERT

Anglorum,

Ex India in Persiam, & per varias ejus-
dem provincias, annu cl^o 1612.

Angli frangerant navem grandem,
cui nomen erat *Affricus*, ad oram
Cambala, & quoniam plerique incolæ
in Indiam penetrassent, varii itineri-
bus domum sua reversi; nos duorum
quorum itineraria Anglice typis divul-
gata prodierunt hic adjungemus. Eo-
rum unus fuit Iosephus Salbank qui ita
iter suum instituit.

Ab *Agra* quæ est regia hodie magni
Mogolis, iter ingressus per *Byanam*,
occidit

omisso illo quod per Laborem agitur, quod longum censeatur: video pervenit Syangæ: ab hac ostiis hinc et vult *Alidem* per plura oppida & pagos. Et trajecto flumine *Sandæ*, qui per Caucasum descendit in oceanum Indicum: viginti quinque dierum itinere attingit *Sardæ*, factis hinc per *Kovæ* & *Zardæ*, secus Duckas habitat fluvius *Dandæ*, qui post ostiis iter habet in Indum, qui se evolvit in mare inter *Quædæ* & *Cozæ*. De quibus diximus in India veteri descriptione.

Ab oppido *Sardæ*, in insula amica suo, viginti diebus venit *Candabara* oppidum & emporium quantitative pretii, ob commercia cum Persis iuxta atque Indis: inter hos actum per solitudines & sylvas, cum summa difficultate.

A *Candabara*, movens veritas *Alipahan*, quinque dierum itinere attingit *Greæ* Persæ oppidum, trajecto fluvio *Sakas*, qui Mogolis discedit in divitibus à Persæ regno. Est autem *Greæ* persularium oppidum, ubi Persæ aliter circiter mille milites.

A *Greæ* ostiis hinc veniunt ad *Parram* oppidum, per vastam regionem, & nonnullos pagos, quorum unum à principali nomine est *Pæa*. *Parram*.

tem expensum est, nisi magna copia
servire mandarent.

A *Panna* ostendens diem perlinere,
venit *Isf.* per regiones aliquodam de-
sertas. Haud longe ab hoc oppido ja-
cet municipium *Pahamane*, ubi plurimum
series colligitur: & quateridni in-
venit *Qadisa*.

A *Isf* septendecim diebus venit *Mi-
shaban*, maximum Persæ oppidum &
Regis aula nobilis.

Ab *Mishaban* integri mensis itinere
pervenit *Bagdas*, ad Tigris ripam su-
um oppidum, quod circiter duo mil-
liaria Anglica ambitu suo includit.

A *Bagdas* flumen descendens viginti
octo diebus attingit *Balsaram*, ubi au-
tem aquæ fluminis intumescunt, octo-
decim diebus id iter peragere potest. *Bal-
sara* urbs sua est ad Persicum sinum,
ambitque circiter sesquimilliare. Omnes
illius ædes, murique tam oppidi quam
arclum, structi sunt ex lateribus ad so-
lem induratis. Turcarum Imperator
hic tunc aliebat quingentos sanitarios
præter alios complures milites.

A *Balsara* sex diebus navigavit ad op-
pidum *Carisac* ad Arabiz felici oram,
cuius Turca præerat, qui adversus im-
peratorem suum rebellaverat: abundas
omnis generis fructibus præsertim da-
dylis.

A Ca-

A Carila per varias minores insulas navigans sextis die attingit famosam insulam Sabarem, juxta quam quatuor antimenstris Junio, Julio, Augusto & Septembri prestantissima margarita capiuntur.

A Sabarem perierunt Caloram ad eandem Arabiam felicis oram: hic (inquit) iter camelli arripui versus Shiriffiam, intendens Amas petere, ut inde Henrico Middletono significarem, quam perfide in his partibus superiori anno nobiscum actum fuerat: verum quum intellectissem eundem per prodicionem in Maba captum fuisse, & cathenis oneratum, deductum ad Bassam Sciam oppidi in mediterranea Arabia, iter iteri versus Limam oppidum ad osan sinus Persici sinum, ubi navem ascendi ut Socotoram insulam peterem: verum à pirata interceptus, deducor ad oppidum Sear sive Schar, litorale oppidum haud longe à Lima. Ille Portugalli praefecto persuaserunt me exploratorem esse, atque haud difficulter impetravit ut in manus ipsorum traderer: atque ita à Portugalli primo ductus fui ad Azile, atque inde Masaren insulam, ubi ipsi praesidium alunt quadraginta milium aut circiter, & ecclesiam habent; subducunt enim

salu blatinuam. Ille mihi pro-
prium in duna captivum mandatum
fuisse, nisi soluta quidam Angli sit
liberaret. Cetera uno bene luxu-
sant.

Alter Anglus fuit Robertus Coryn-
qui contra sua precepta, & hoc hoc pa-
lo amicitias descripserat: quod tamen
tamen persequitur à Candahara, quia
extera sunt aliqua ab hoc inditio &
ad Indiam pertinent.

Candahar (inquis) est magna & pul-
chra urbs Pulchrorum, ubi Saveder
Khan praefectus vice Regis Persaniae im-
perat. Hic continuo commercia ex-
ercentur à Persia, India, & Mesopotamia,
& reliquis partibus orientis: nam se-
ptem aut octo milia camelorum in
ambitu aluntur, ad merces alio dire-
que devolvendas. Alii praeterea prae-
fuit quadraginta milia equorum, ad
Persanos, bellicosam gentem, in edicto
considerandos, quia Mogoli haud libe-
ri parent.

Scam May hirsutus ingressi versut
Ispahavere (ut vocat) & illo die octo
cursum consecimus & perambulavimus ad
pulcherrimum amnem cuius ripae ut-
rimque assident duo oppida, in quo
uno quod *Langa* dicitur ea nocte qui-
erimus.

xvii. Sex aut septem cursus promissimus per planiciem.

xviii. Septem cursus absolutissimus & sub ~~vel~~ pernoxissimus.

ix. Planiciem transgressi circiter xii curs. ad ymnem pervenimus, qui Persarum terras dividit & Persia: dicitur *Sabba*.

xi. Trajecto fluvio venimus ad arcem & oppidum *Greas*, praesidiarium adversus Mogolos, unde hic & Rege Persarum decem milia militum abantur sub praefecto.

xiv. Per planiciem & *Farlangas* confestim, quarum singulas leuæ comparant & binis cursibus.

xv. Per planiciem alias & *Farlangas*, ad Castellum quoddam.

xviii. Per Campestrias & *Farlangas* & sub die pernoxissimum.

xix. & *Farlang.* ad oppidum *De-
Marham*.

xxi. & xxi & *Farlang.* ad oppidum *Seherre*. Unde scribitur noctu peregrinatus ob summum xlium: & xxiii. undecim *Farlangis* absolutis venimus *Passe*, ubi plurimum praesidio natus *Arctores* degunt.

xxv. & *Farlang* ad pulchrum oppidum *Perra*, hic suici mercimonium viget quod Persica lingua vocant *Arerisham*.

vi. lunii

vi. hinc hinc promerentes, xi. Germani in farsangis per montana absolute. A Sanda pervenimus. publycus de versorium.

xii. A Sanda montes per planiciem, 14 aut 15 farsang. xv. pervenimus ad municipium Souda.

xvii. Hinc digressi per planiciem, viginti unam & dimidiam farsang.

xix. Venimus Scallan municipium.

xxi. Post 12 farsang. iter evadimus Gellan oppidum.

xxiii. Hinc digressi, post 11 farsang. iter. xxv. Venimus Dattara, molonium copia abundantem.

xxvii. Post 11 farsang. iter attingimus Tessa.

xxviii. 1 farsang. ad oppidum Sabanense, ubi serici maxima reperitur copia.

xxix. Iuli 1 farsang. per planiciem.

xxxi. 3 farsang. per solitudinem effortam, ubi aquae omnes sunt salae, & ipsum solum sale rectum; uti & xv. 7 farsang. per salum sive nitroscum solum.

vi. 11 farsangas absolvimus per similes terras, ob aquarum inopiam scellantes, & attingimus Sibera oppidum.

viii. 14 farsang. ad oppidum Gellana, ubi plurimum serici reperitur.

x. 10 fars.

x. 10 farsang. ad oppidum *Munda*,
ubi melonibus per abundans.

xi. 11 farsang. ad oppidum *Cer-*
as.

xii. 6 aut 7 farsang. ad municipium
Orinisa.

xiii. 2 farsang. ad exiguum pagum.

xv. 5 farsang. ad oppidum *Cer...*,
amplum & pulchrum, & fructu abun-

dans.

xviii. 7 farsang. ad exiguum pagum.

xix. 7 farsang. per planitiem.

xx. 5 farsang. xxi. sex. xxii. duas &
dimidiam per planitiem.

xxiii. demum venimus *Isahav...*

vi. Augusti. *Isahav...* digressi
6 farsang. absolvimus & subdole quic-

quimus ad ripam amnis copiosam.

vii. 10 farsang. proximimus per fle-

ctum. Et viii. alias sex ad oppidum

Cer...

ix. Ad *Mis...* 6 farsang.

x. 10 farsang. per desertum.

xi. undecim farsang. xii. 3 farsang.

xiii. 14 farsang. ad exiguum pagum

Cer...

xiv. 10 farsang. xv. 5 farsang.

xvi. 5 aut 10 farsang. omnes per de-

sertum ad exiguum oppidum *Lach...*

xxii. 8 farsang. xxiii. 12 farsang.

xxiv. 14 farsang. omnes per desertum ad aliquod oppidum Persarum.

xxv. 12 farsang. ad munitionem, ubi sunt castella fortiorum, & alia villulae huiusmodi.

xxvi. 8 farsang. xxvii. 12 farsang. per desertum ad illud oppidum.

xxviii. longitudo sylvarum transierunt, quinquaginta farsangas longam, ubi sunt praecipua montium discedunt, ut cum camelis in praecipua ruunt, & succedunt, & homines cum iumento desertum evadunt.

xxix. 2 farsang. ad simile oppidum; atque hic tributum solvunt magni ubi per desertum unam farsangam abest; vocant Negheret; iuxta villam monumentum Sulami repudum super altum montem, ubi ratio vicinior esset exiles uti indigere credebant.

xxx. 10 farsang. ad fluvium Synter, qui descendit in Euphratem, dividitur Persiam ab Arabia; ad ripas entem visitantur rudera antiqui oppidi Persarum à Turcis aut Arabibus quondam dirui.

xxxi. 8 farsang. per vastam regionem.

i. Septemb. 12 longas farsang. ad gran.

quendam urbem *Hadleram*, primam
Arabie oppidum, ubi poma granate-
rum maxima copia nascuntur, quæ Ara-
bes vocant *Amoras*. Prædictarum est
oppidum Arabicum.

III. 14 *Idus*, ad oppidum *Saldæ*,
prædictarum, & plenum latronibus.

IV. 18 *Idus*, ad civitatem *Nagdat*
aut *Babylonem*, ad *Euphratem* sitam,
opulentiam & longa munitionem,
vallum enim circiter octiduum & viginti
machinis armis defenditur. Turcorum
Imperator *quadragesimo ante illam* ex-
pugnat *Perlis*.

XXII. *Octobris*, hinc ingressi venimus
Halapam / & ad minimum sexaginta
levis abstinis per sollicitudinem, octi-
duo, venimus ad oppidum *Al-Java*
Cesam.

XXIII. Hinc digressi quatuordecim levis
perdeserta, & hinc triginta levis ante
in municipium *Rassias* arripimus.

IV. *Novemb.* Hinc ad aliquam pa-
gam *Dressa*. Et v. venimus *Musel* pro-
fecti, circiter triginta levis, quibus
diebus absolvimus. Ille urbs jam ma-
ximam partem diruta est, reliquæ ta-
men facile comparari possunt cum ma-
ioribus eorum, quæ hactenus in itinere
meo vidi. Regitur à *Basia* *Turcorum*
magol nomine, adjacet municipium

ad ripam Tigridis fluvii. Plurima
venerunt possidemq; antiq. monumenta.
xiv. & locum promovimus ad
luna p[ro]fecti & postea die 11. ad
alulium attingimus. Postea ubi pro-
phetam Jonam predicasse volu-
imus ad huc usque & ita exiit. Hic mul-
tum deformata & rudem colloantur &
Chuslanis.

Hinc profecti triduo viginti leucas
absolvimus, & xviii. vespere venimus
Hamadanem veterem Armeniorum
urbem: sed jam & Turcis pene desola-
tam. Hic quoque multa videntur Anti-
quitate monumenta, quae oppidum
olim nobile fuisse testantur.

xx. Inde discedimus post viginti quin-
que leucas triduo absolutas, vni con-
dam, vigesimo secundo mensis illius.

xxvi. Post alterius tridui atque 11. leu-
corum iter venimus V[er]sa[va]m magnam
oppidum, ubi grave saluum saluum
ab insulantibus, neque tamen licet ipsis
in oppido pernoctare.

xxviii. Deinde. Post tridui & xv. leu-
corum iter venimus ad oppidum Sir
Ephraim additum, quod valido p[ro]-
fido & Turcis colloantur.

xlii. Post bidui & xv. leucas. Iter mi-
gimus Lamasam: & denique post octo
leucas iter viii. exiit mensis Halya.

X.

ITINERARIUM

RICHARDI STEELE

Angli, ex India in Persiam &
per Persiam ad Bagdad,
anno cl. lxxv.

ADjungemus & alterum itinerarium
Richardi Steele Angli. Hic discedens
a Candahar xxiii Julii anno cl. lxxv
eo die promovit se. cur. ad pagum
Serubra.

xxiv. 11. c. ad exiguum pagum
Deabagen. xxv. 3. c. ad exiguum ca-
stellum Casbecumam, ubi Mogol pra-
sidium alit.

xxvi. 17. c. ad Sarthum, ubi sub die
pernoctavit. xxvii. 4. c. ad castellum
Gur, quod Persis parce. xxviii. 1 far-
sang. ad pagum Maldee. xix. 10 far-
sang. xxi. 1 farfang. ad exiguum arcem
Gaz. hanc. xxii. 1 farfang. ad dirutum
castellum.

i. Augusti. 5 farfang. ad castellum
Delaram. ii. 7 farfang. ad vetustum
castellum Eacen. iv. 4 farfang. v. 10-
pidem. vi. 1 ad Ferram vel Parram exi-
guum oppidum alio muro cinctum &
litteribus ad solem datatis, & quadra-
tum, ambiens milliare Anglicum; nihil

habens memorabilia praece Batavi
sergenti delapsa existant. Agri illius ex-
cundus est & signus, quod satum
habet paribus; mirum quidem
modum de lege, equas ad agros
deducant, qui aliquando hunc
sunt.

cx. i farsang. ad amorem. x. 7 farsang.
xx. 4 farsang. ad reliquum pagum
sed amona abundante. xii. 4 farsang.
xiii. 8 farsang. xiv. 1 farsang. ad pagum Dava.
xvi. 1 farsang. xvii. quatuor. xviii. quatuor.
xix. ad pagum Madin. xx. 1 farsang. ad Drecka. xxi. ad
Dugadon. In omnibus locis loci est
genuissima peristronata ceramior.

xxii. 1 farsang. xxiv. 1 farsang. ad Choro
vatum & pene durum oppidum.
xiv. 1 farsang. xvi. 7 farsang. xvii. ad
Dibogen ubi calidus scintillat visus.
xviii. 7 farsang. ad Dea Gormon.

xx. i. 1 farsang. ad Tobar. ubi Co-
savan ad minimum quatuor aut quin-
que dies quiescit, ut facilius saltem
desertum, quod quatuordecim tantum su-
perant, transiret. Hic aut & in super-
iori pago, quatuordecim milia
Mauri serici abominabili conficiun-
tur, quae ad pulcherrimam urbem
sed deducuntur, quae duodecim die-
bus iungere distat a Spahan, & duo-
decim

decem. *haring*. extra hoc iter.

xxx. novem *haring*. consecutus per
decem. *haring*. xxvi. decem.

xxviii. *haring*. quinquaginta. ii. novem ad
crigum *haring*. iii. quinquaginta. v. de-
cem ad *haring*. v. quatuor. vi. decem
ad *haring*. *haring*. vii. sex. viii. octo
ad *haring*. x. quatuor ad *haring*.
xi. iii. ad crigum *haring*. *haring*.
xii. novem. xiii. xiv. ad
haring. xiv. quatuor ad *haring*.
xv. quinquaginta ad *haring*.
xvi. quinquaginta ad *haring*. xvii. quin-
que ad *haring*. xviii. quatuor. xix. iii.
ad *haring*.

ii. *haring*. *haring*. ad *haring*.
quingenta *haring*. iii. octo ad *haring*.
haring. iv. ad pagum *haring*. v. septem
ad *haring*. vi. septem ad *haring*.
vii. octo ad *haring*. viii. septem ad
haring. ix. septem ad *haring*. x. sex
ad *haring*. xi. octo ad *haring*. xii. duo-
decim ad *haring*. pulchrum oppi-
dum. xiii. ad *haring*. sex. xiv. octo ad
haring. xv. ad *haring*. sex. xvi. octo ad
haring. xvii. ad *haring*. novem. xviii. pon-
tem transierunt. *haring* quinquaginta
profecti quia sic de quo tendat. sex. ad
haring. pulchrum locum *haring*.
hinc enim transitur in terra *haring*.
novem. xvi. Mox ascendimus
qui regiones hinc *haring*. de xiii. pre-

venimus ad pagum, octo diebus
 xlii. septem. xxiv. octo ad oppidum
 Maada Turris parietis. xxv. postea ad
 Emmedier. xxvi. ad Bagab & ad
 Naio ex nocte ingressi sunt Bagab.

XL

ITINERARIUM

PETRI TEXEIRA

ab Harmala ad Basbeam &
 porro per Persia parietem.

Harmala distat a Maadate Arabia
 portu sexaginta leucis. Ab Harmala
 navigavimus xiv. Aprilis, inter insulam
 Quicorum live Arabi & Persia conti-
 nentem, per fretum quoddam, ubi maxi-
 mum, in latitudinem patet leucas tres,
 ubi minimum, dimidiata leucam: hanc
 insula patet in longitudinem viginti
 quinque aut viginta leucas, in laticu-
 dinem decem aut duodecim abj. latissi-
 ma est: habet aliquot portus sed haud
 magni momenti: intra fretum hoc
 praecipui sunt Dargabon, Lapt, Chan,
 Sirmia: extra habet promontorium
 Quicomer arboribus opacum, & per-
 flantibus fontibus rigantur: Karve,
 Angas

Uxor quæ exigua insula à majusculan-
gulo sine disiliant & portum spe-
dit, circumfusa juxta & securis-
mulo.

Persia insula Quirinae fertilissima
est, omni incolis secunda, nunc pene
deserta, propter Arabum qui Arabes
dicuntur condempnos incursos, distat ab
Harmus tribus leucis. Extremum illius
promontorium vocant *Se-mion* : à
quo porro navigant secundum oram
Persiae, ad insulas *Pelae*, *Kye* & *An-
dros*, quam, ob innumerabilem
arvum copiam, Lesbani *Isa de la
Paeon* vocant. *Lae* sunt *Laeae* : quæ
insulae tres, quatuor aut quinque leucis
distant à continente & à paucis habi-
tantur ob latrocinia Arabum qui *Nau-
raque* & *Nibbelus* appellantur, & ad
oram Persiae degunt.

Lae insula humilis est & pælo
pene aequalis. Ora Persiae hic men-
tosa est, aspera & infœcunda, habet
tamen aliquas vallas, quæ culturam
patimur.

Acqua ita navigando secundum o-
ram pervenimus *Chelam* (haud longe
à *Verdellam*,) in sinu sinu oppidu-
lum, inter promontorium *Fedrae* &
brevia *Kye*, verum ab adversa tem-
pestate coacti salinus reversi ad Har-

max. ubi maxime anchoras fiximus ve-
gissimo primo May.

In Haemum secundo perveni. ubi
portum boni exitus invenimus
Rationem. & brevis R. erat parci-
velit, prateritav. gaudium. R. parci-
ad erat maxime fiam. & R. copia
& bonitas habuit. R. R. Regi Per-
sia: magis etiam atque postea R. &
Cryfalis. Arabibus habitata: uti fuit
tota huc ora Persia: qui Persie parent:
hic trius leucarum intervallo obiacet
Insula Kox, duas leucas ambitu con-
tinens, scopulosa & montosa, copiam
imprimis leucar & Arabibus habitans:
hactenus Persia ora montibus astra
est ad sinum usque, hinc vero montes
magis intra continentem recedunt,
& ora ita humilis est ut non nisi e pro-
pinquo videatur: ad hanc oram deo
ambit e Persia in sinum Persicum de-
scendunt, nimirum juxta R. & R.
Cryfalis.

Hic gubernatorem Malum tanam
nacti iter illustramus r. r. r. occiden-
tem, & non sine discrimine naviga-
vimus brevis R. erat, quae ad quatuor
leucas hic in alia sternuntur: certum
tamen magnam hic quondam statibus
humiliam subulantur arcola: hic in-
paratis, ora maxime conspicuntur nos
quidam

Nam Persarum legimus Kalend. Augusti.
anchoras posuimus in ostio *Xar et Arab.*
Id. *Q. fluvii Arabum.*

Notandum autem (inquit auctor)
Arabes maiores fluvios *Xar*, minores
Ker & Euphrat appellare.

Porro *Euphrat*, estque dulces lati-
ces, in ipso tractu citius Iracis à terra
hauritur, originem habet duobus
sanctissimis fluvibus. *Tigris* aquosus *Euphrat*,
qui confluit ad *Uranam* ar-
cem præfidentem Turcorum in exi-
mæ angulæ Mesopotamiæ sitam tribus
sinibus supra *Uranam* : à confluentibus
autem siccant terras planissimas : qua-
rum ex quæ ad arsum versus *Pertham*
vergunt, licet fertiles sint, penur incul-
tæ jacent, ex possidentur à *Masari* &
filio *Masari* potentissimo Arabe, qui
cum Turca bellum gerit : in harum
delictu prociit *Magdes*, *Diza* & *Diza*-
he oppida quantivis prædæ : illæ autem
quæ ex adverso versus Arabiam jacent,
sunt fecundissimæ & omni genere an-
nonæ abundantes. Fluvius paulum
iuxta ostium, cubito recessit, sed hac
riva reversus ad proculius rursus,
qui est ab occidentis ad orientem, lati-
tudo in ipso ostio est decem millia-
cium.

Magdes uniusque incolunt Arabes,
qui

qui pecore, gallinis & frugibus abund-
 ant, quae vili pretio venduntur ab-
 ali. Vbi octo aut novem leucas ad-
 verso flumine ascenditur, dicitur & fla-
 vit in quo brachia : promontorium
 libani versus irachiam, & Arabiam
 facit, hanc Persicam vocant in
 Syria juxta Arabiam, ea ut & conti-
 nenter vltra diadas regionem quae in
 longitudinem patet supra octingulas
 leucas alterum est quod ipsi ascendeb-
 mus : supra divortium fluviorum latior est
 & profundius, turresque longe capi-
 dior, hic mox obvia fit insula, nam
 leucam longa, vix dimidiam lata, ex-
 tremum admodum amena, & palude
 confusa : alveus autem qui secus Ara-
 biam labitur profundior est altero :
 hunc ascendentes secus Aquili, veni-
 mus Tergem, quae distat ab orbe Ro-
 mae quoddecim aut sedecim leucas.
 Turres hic arcem praefidiariam habent,
 ut & alias plures supra & infra ad ri-
 pas fluminis, adversus Arabum latio-
 ciales : ab hac per vicem vadit leuca
 itinere ascenditur ad Basiram. Hic
 non fluvius & refluus maris sentitur,
 nec ulla tamen aequarum salugine.

Basira oppidum est Arabum distans
 a ripa fluminum Tigris & Euphratis
 octiduo duo milliaria versus occasum.

Nec est per ellam quam dirimus, at-
 que etiam per terram licet plurimum al-
 vum & aqua doctibus distans 1) In pla-
 nitiesque dirigitur & intra & extra muni-
 mienta, numerat decem mille vasa,
 grandes videmus & spaciosas, sed &
 exipit spaciosas, ita ut via telenniana
 ducere valiant, tenuissimum autem
 vasa facta sunt & florili & canit,
 quoniam magna in sinu est copia.
 Arcem habet quadratam, magis tamen
 longam quam latam, cum terreo vallo
 plurimique propagaculis, & lata at-
 que profunda fossa, quae ex ellae illa de-
 rivatur: in hac sunt commercia exer-
 centur: regitur à Palla, qui & vestiga-
 bilis, quae amplissima sunt, alia tria
 milia praefectorum: Armenien-
 sium terra habet in qua sunt plurima
 machinae magnae molis, & aliquot ty-
 rentae, sed minores & inaequales, qui-
 bus Arabes compescunt: eis ponte
 transiit ligneo super cello cymba
 strato: utitur & aliis cymbis, quae
 vocant Dargum, quae licet & minime
 ligulae: nam maiorum summa hic inop-
 ta est: compescit sunt, tamen atro-
 bitumque quod vocant Quirux impli-
 vantur, ut velas facile excidant: pro-
 pter illud hincem ad illa oppidum
 Ephraim aditum, & duobus sonibus,
 liqui.

liquetibus quidem sal roet coagulatur
& durabit.

Agri oppidi fertilissimus est omni
generis fructuum. præsertim Amylo-
rum ita ut vili admodum inde vendantur
non minus & farris cum oleo melle
æque voluminosa. præsertim quod
& aliunde importatur. Abundat præ-
sertim aurum æreumque: præsertim
quæ sunt: thebaïdæ ita laudantur; vo-
luptatis denique legum copia.

Ceterum eandem valetudine incolantur
infame, quippe infame feracissimumque
Malis incipientis generat infamiam
modis.

Infamia vero sunt pauci Turci, plures
Arabes: utpote indigenæ: feminæ autem
male audient ob insignem impudicicam.

Præterquam quod omnis generis
specimina hic vili pretio, habent se præ-
cipuos nummos quæ cadunt, & quidem
duorum generum: primo *Lariet*, ex
argenteo absoluto, quibus duo perit
trioris unguis: secundo *Xayr*, ut ipsi
vocant, ex argenteo minus probo, co-
rundes sine sigillis: plures valent sex-
aginta quinque masarodis. Adificium
hic nullum notabile, plures tamen
habent balnea, quæ maris ante meri-
diem, feminæ à meridie ad vespere-
ram utuntur, hoc confutatio tena-
cior

et de castris his observatur.

Hinc ab hinc oppidum ad *Rogalad* iter aduerso flumine, cymbis peragitur, quod ad Scyllium est, antequam unde *Scyllium* a pluribus insensur, quod iter sit, et scilicet scilicet nascitur, id quod nihil magis, ut videretur expectare, apparet, ut ad *Castellum*, quod iter sit, iter per *Arasium* desertum indicatur.

Habet *Castellum* versum *Scyllium*, pateretem arcem, quam vocant *Arasium*, in qua pateretum apud incertum vallum inserviat. *Scyllium* ad hoc, *Veneris* scilicet apert. idem, in hac eorum *Castellum* live *Castellum* secundo Septembris, scilicet iter ingreditur, scilicet & circiter medietate *Arasium* arcem, ingreditur campos desertum & rigos, pluvios sale, quem solis seror qui hic mactetur, est coactum, & scilicet unda, non scilicet, qui iter hinc dicitur, *Arasium* decem loca, tamen campos hinc inundat, dicit angulum, tamen *Arasium* apertum, quatuor loca, tamen *Arasium* versum *Scyllium*, ad *Traboniam*, ubi videri videntur antiqua *Arasium*, quatuor urbem hinc amplam facile ruina ipse indicant.

Hinc iter ejusdem mensis nos absolvimus, & iter inserviat versum

corum (VV. N. VV.) per terras deserta sed admodum planas, relictas ad similitudinem, intervallo inter aut septem miliarum, monte satis alto & in hoc loco, quem Arabes vocant *Sinai* *Sinay*, per quem iter est illis qui in *Arabiam* *Arabiam* perueniunt: supra dixerunt nos peruenisse, quod limes *Arabum* *Arabum* aquarum *simplicis*, in campo plane collocatur, quibus Arabes in medicina utuntur cum lacte camelorum: Arabes vocant hunc locum *Magaryam* sive *Celoziam*, hic offendimus gurgitem *Magaryam*, Arabes sunt pauperes qui *Scythiam* *Scythiam* bellat vagantur & e venia vivunt.

Sub vesperam alias decem leucas promovimus ad campum sterilem & aquarum inopem: Arabes communis nomine hos campos vocant *Sinai* *Sinai*.

Hinc septimo mensis digressi per tandem planiciem, sole feruentissimo tunc vigente, supra quinque leucas absoluteimus, ad locum qui ipsi *Beamelab* *Beamelab* dicunt, ubi res extant paucæ, sed aquarum inopem, crasse & salis. Hactenus vestras artium & curam profecti sumus.

Octavo mensis iter convertimus ad occidentem, & septem leucas absoluteimus per aridissimos & arenosos campos, quiescimus in planicie, quæ ad eundem modum

modum ipsi Chasides dicunt: in ma-
dian illius octo reperta eduxerunt ca-
tes, & aliquot pueri aqua grave olen-
tim. Adhuc toto hoc die versat eorum
imago admodum crassa, ad ripas
Euphratis, quae huius inhaere hinc di-
stant, & qui afferebant ab arce As-
sibus qui dant armis et cinctibus
solum feruntur faciendo apud eos
dant: toto hoc itinere quidam lepores
occurrunt & plura flectunt: animal
est molle mole par, parva pelle, cuti-
cula, digitis & cauda glis, capis &
oculis oculis, cruribus suprapet,
prominenti saltando, & cuniculos
agunt saltem solum: Arabes in cibus
utuntur.

Iudei tres leues progreffi per solum
magis rursus & minus planum, con-
tinuum in conuallibus arida & serpenti-
bus uolant.

Nonis lunaris mane iter uenerunt
per ardua loca sed aut septem leues
peruenimus ad portum muro cin-
ctum, & circiter triginta orgyis altum,
cuius aqua licet limpida tamen possi-
me odiant propter angues qui in illo
degent: Arabes hunc locum vocant
Wāh sive *Hijana* vel *Wāh*, id est,
fontes.

Sub vesperam tres leues absolui-

non ut grandam planitiem, sed aliam
 rem & aquarum incertam: toto hoc die
 ad occidentem profecti.

Decimo contemini ad VV. & VV.
 postquam uallemus absolvissemus, in-
 terram nostram montem atque rupes
 huiusmodi uallem uallem, & quoniam
 tam difficile est, ut ubi dixeremur,
 equarum impetu succubant, aliquando ex-
 mase & animi perirent, & homines sui
 pens encartimus: octo locas in die
 absolimus & venimus ad Hyspagan
 locum plenum colopuntis: hic plures
 patres invenimus, sed cerno obscuri-
 tate, quo regislo optinam aquam ha-
 venimus, sine qua potum necessarium
 fuisset.

Vndecimo raptim duxit leuocem pro-
 moimur versus eorum N. VV. Duo-
 decimo versus VV. N. VV. celeriter, &
 quicquam profecti per colles, sed
 haud infallit sed ardui, pervenimus ad
 puteos aqua limpida: & porro pro-
 gressi paulo ante meridem ad alium
 amnis locum, quam hybernus mensi-
 bus, ea est capax, sed alium ubi
 verisimile sit: jura hanc in loco educti
 videntur aut quadrata anique operti,
 cum danderem propugnacula, ad Re-
 gula latera tenuis, & oculis latere & co-
 mmo tenaci hinc coagmentata: &

Regia post ab illa occasione ul-
 timo deinde eadem aliam ejusdem
 regis : Vixitque ab illa parte scriptura
 quidem possit accipere. Sed quae ma-
 gis etiam regiam sine alio pro-
 dant, et quae illa loco non sine an-
 gulis iunctis et summa indolentia castis
 regulantur : Arabes vocant Alas, per
 ser Kayser, illi, palestina Caria,
 eto etiam sine regi insignit solent
 opus ferunt Regis Arabi, ad locum
 uti Cassianum hic struam : sum est
 medio intervallo huius regis et
 Alas et. Hoc die octo huius ab
 struam : In alio jam dicto regis
 mea regis per aqua simpli sed
 tam male volens, ut nulli necessitas co-
 gitari non possit. Sub respectu non
 alius huius probatibus. Decimo
 vero hoc summa quae legem per
 exemplum regis, nuncius de quibus
 dant Elvictus auctoribus et illis ver-
 bis eorum, legem huius abstruam de
 struam intervallo struam, de quo
 regis legem, quae huius legem huius
 et alio struam de et alio struam
 ut, huius struam huius struam
 regis.

Dehinc quarto summo mane huius
 legem per huius struam regis
 struam de huius struam,

consecutus in glorio, que distat mi-
nuta leuc. à potet. qui erat in inter-
radere antiqui oppidi *Sayda*, unde hi
parsi Arabici dicuntur *Sayda*.
Id est, fontem *Sayda* sub vesperam illas
erit leucas promissurus.

Unde sequens sea legas Negrelli
per terras linguales, consecutus in
loco qui Arabici vocatur *Kalb Aijer*,
id est, cor bovis; ubi pueri erant aquae
sordidae & male olenti: sub vesperam
quatuor leucas promissurus & quiesci-
mus in loco tali opportuno, dispositis
etablis & multis pyris acrostis ab
eorum iam latronum quam leonum
qui hic sunt pluvios.

Decimo sexto: duximus leuca abso-
luta venimus ad magnam impioram,
per quam hyeme magno impetu fertur
torrenti quem Arabi vocat *Haarabae*.
quod non pauci interdum his undis
barbantur: alias sea leucas ante meri-
diem evensi, quiescimus in semel loco
abulsi & canis opaco, ubi aliquot
parsi optimae aquae repertiuntur: sub
vesperam per terras asperas & aridas
quinq; insuper leucas promissurus:
toto hoc die nihil aliud sylvester no-
biscit.

Decimo septimo cum summa mo-
lestia, fame & siti, sea leucas ante meri-
diem

Sunt absoluta, venimus ad altum
perit florem fluiti fluita, & confedi-
mus in loco arboris & canis opaco &
quod rei caput est optimis aqua abun-
dantia i sub vespere tunc leuiter pro-
mouetur.

Drami octavo versus curum pro-
fecti, esse locum ante meridiam absol-
vimus, & peruenimus ad caput septen-
trionale lacus quem Euphrates hic fun-
dit lacus magnus. Iam à summo mare
conspicimus oppidum Merat Alp,
quippe edio loco situm ad orientale
lacus quidem lacus, licet adhuc sea len-
cia à nobis abesset, ita ut sub noctem
denum illud assequeremur.

Lacus quem dial, originem suam de-
bet Euphrati, qui ubi pinnula mensibus
inuenit, ripas suas egreditur se disun-
da in hunc planitiem, peruenitque hunc
lacum, in multos sinu dividit. Sin-
gulis tamen quam lacum, & qui am-
bitu circiter viginti quinque aut qua-
draginta leucas colligit, nāque am-
bitu quam sex leuat. In medio, vado
transit mensibus, reliquis par-
tibus alior est, alit & pisces grandes
perit ac minores, licet unda illic ob-
fundum nitensum salis credant, & sole
semente plurimum salis generant. Ara-
bes lacum hunc vocant Mahmah.

Oppidum *Alaxi* *Alj* *Alaxi* *Alaxi* *Alaxi*
 quali damus nomen. *Alj* antiquis
 nomen est, quippe ante mille annos
 diuinitatem, postquam *Alj* gentes Ma-
 hometanae huc hinc condidit, quent *Alaxi*
Alj *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 loco, *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
Alj *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 domus *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 hic fructum hunc, quod iam ob id
 lumen decembris, *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 incipit, *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 pde & comito *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 ad hoc loco *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 vix quingentum habitantur, reliqua
 eundem, *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 splendorem antiquum in die *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
Alj *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 verquam *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 carum Imperator, ab *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 linearum intervallo, ingenti flumine &
 labore aqua ductum perduxit, qui
 non raro videtur. Annua hic valde
 rara & cara, neque quae aliunde in-
 terit, incolae colere sunt candido, sed
 pravi murebus, adrem amara, pro-
 cequum *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj* *Alj*
 mundus abominantur. Habent suam
 regem, sed Turci subiectum & vasa
 galat.

Viginti milia & Novae disiecti
 quatuor milia septem leuca abhinc
 interius meridies, per varias planas
 ad desertum, & quatuordecim in directis
 (Alii vocant ipsi) antiquo quidem
 sed tunc eleganter structo: Intermedio
 spacia caritatis nudis leuca extra viam
 regiam videtur grandis domus cum alia
 iure, in qua prophetam Ezechielum
 tumulatum voluit. Diversorum hoc
 dicitur Esay. Vespere illas tres leuca
 videtur archum abholivum & venient
 Gen. 22. id directis est nomen.

Viginti quinto versus Coram pro-
 lecti septem leuca. arcam, videtur
 dicitur, Orem. Oppidum est, nolle
 metallis clatum, in quo quatuor
 milia adum spectantur. Templum
 habet longe summosissimum & mil-
 quatuordecim in quo Orem dicitur Al-
 pulvis jact, quem in hoc deserto si
 exilium radat: quare sceleratus
 filius leui impudens meritorum iudi-
 cam gratia hincibus oculibus aquam
 vitro offert, in quam hinc viti &
 amplexus plenas aqua circumstant.
 Abundat oppidum communem omni
 gentis: et hoc benignus & salubris
 habet parcos aliquos publicos aquas
 epulas & sumptuosas, agrum illi
 impudens fructiferis arboribus abundat

aliquotque aquæ ductæ ex Euphrate,
qui hinc usque leuæ abest, & ceteros
multas natis perinde aquæ muneribus.
Oppidum hoc nunc & *Mysar* & *Sy par*
Abi & *Magar* & *Ascham*, sed *Toice*
uallio.

A *Mysar* *Orem* discessi in *Ostob*,
maximam partem secundum aqua-
ductum illius *Sy par* uallio, per terras
plenas & optimi *gossypii* tracta, octo
circa leuc. itinere absoluto, uenimus
ad ripam Euphratis, cui affides diuersa
solum publicum imperialis splendida
& nitidum.

11. *Ostob*. Euphratem traiecit
cymbis, qui hic triginta cubitos altus
est, natis plures pisces, Arabes & Persæ
uocant *Ferat*. Astat hic tantum du-
centos passus latus est, hinc longe
largior quippe qui interdum quatuor aut
sex cubitos surgatur. Traiecto flumine
descenditur in *Mesopotamiam*, ubi di-
uersorium est publicum, superstructum
rudibus antiquæ uerbis *Mesopotam*,
cujus tantum nomen & aliquot parie-
tes supersunt. Adverso flumine ascen-
dentibus occurrunt plura oppida ad
ripam illius sita, inter quæ extant *Ge-
rida*; *Hys* *Blumilis* *Quæ*, quod Lu-
sitani uocant *Quæ* nobile; *Hadya*,
Hadya, *Ida* plenum formosis femi-
nis,

nis, *Mansura*, *Ara*, & alia plura usque
ad *Rys* hinc longe ab *Alippe* & secun-
dum fluminis sinuatus locatus. In
hoc loco *Nisa* oppidum antiquum,
per quod *Urbellus* captivi unducti du-
cantur in *Babyloniam*.

Hinc iter fecimus per *Mesopota-*
miam versus gradum reliquit ad dexte-
ram ruinas vetere *Babylonis* intervallo
ducentum stadiorum, & manifestum pul-
cherrimum directorium à domina
quidam *Trocha* hic condlum, & post
mediam noctem vicinus *Servus* di-
versarius nobile, mundum & capa-
cissimum, octo leucis à ripa *Euphratis*.

iv. Octob. decem leucas absolverunt,
interdum per terras siccas, interdum
per campetres & tunc illo itinere vidi-
mus ad dextram & sinistram multos
lucos ad solem induratos, quos etiam
jam excedat, de quibus infra dicetur.
& sole oriente conspeximus à longin-
quo templa, *Alcorans* ipsi vocant, il-
lus partis *Bagdad* que est in *Mesopo-*
tamia. Hanc partem intravimus pri-
ma hora post meridiem, & terra trans-
ivit in *Bagdam* ad aliam partem
Bagdad.

Bagdad famosissima civitas, sita est
ad ripam *Tigris*, quæ indigenæ vo-
cant *Diglat* sive *Digylat*, licet me-
diam

prospiciunt. Hæc vallium multæ in
 locis videntur acclivissima et abissi-

ma. Altera parvula trans fluvium co-
 cepit descendere alpem, in longitudi-
 nem vix mille passuum, ab æquino habet
 æquum, magis gradum quam valisam,
 quadratum, vix longum quam la-
 tum; continet in ambitu mille quinquen-
 ginta passuum; singulis fossa octo cu-
 bitum alta, lata duodecim; muri & pro-
 pugnaculis sunt & lateribus unam portam
 aperit in Persiam, cuius agri fertilissimi
 & planissimi sine ulla collibus, unde
 non raro hyeme & flumine inundan-
 tur; ubi ara desinit, undique sunt
 montes & colles lateres, qui ad modum
 semicirculi circumgyrantur & quædam
 & ad modum distantes, cum multis
 propugnaculis, præterea quatuor per-
 grandibus in quibus plurimæ prædes
 machinæ collocatae cerni videntur.

Regius & Baile qui absolute habet
 imperium, belli pacisque rectoris & de-
 dit ratiem Turcis imperatoris ad rem &
 mercatoribus protecluram, qui illis
 omnia violentiam Baile & aliorum
 ministrorum summa integritate de-
 fendit.

Hic & in vicinis locis plurimæ
 aluntur quatuordecim milia equorum.

tum, qui pedunt; inter quos nomen
sanctum mille quingentis laudant. Ralli
autem in ipsa sunt ut plurimum habet
mille quingentis aut paucis etiam de
lectis militibus; in ipsa sunt aliqui qua-
mum aut quibus mille; reliqui in vi-
ana peritibus distibutione.

Inter urbem vicinam multa videtur
magnificorum edificiorum, quibus sunt
Mekpala quoniam vocant *Calafala*; *Ma-
drasa* sive hospitium, & alia aliquot tem-
pla quae recte iam cedunt; nova autem
opera paucis hic videre est praece duos
mosquas, quarum una haud longe di-
stat à ripa fluvii; altera prope murum
sitae est, quae summo summum strata est,
cum eximio inde à summo deri-
vato; opus splendidum & utilissimum
opidantis.

Urbs licet terra sit illius pars vacua
& palmarum confecta sit, habet ad viginti
mille domorum; quae amplius quidem
sunt, sed negligenter structae, cum rarior
aut nullis fenestris adcompita, & hu-
miles, structae sunt à veteribus laetibus
illis, qui in ambitu urbis ad aliquos
milliaria à solo & ruina antiquae urbis
eruantur, à quo facile est colligere
quanta olim fuerit.

Incole maxime partem sunt Ara-
bi, reliqui Tursi, Curdi, Persae: praeter
ducent.

ducentas aut trecentas familias sed totum quantum duodecim aut quatuordecim Spiritibus Babylonica Imperare volunt: Armeniorum Christianorum decem: Nestorianorum & Sargina familia.

Indigent colore facie sunt candido, foris et uident. Mares iuxta ac foeminae splendidissimi amictus, ferulaceae fortioris & pulchrae oculis, quae pupillae relaxe prodeunt, ita ut videre possint, ipse autem non videantur. Multa hic balnea, perulata utique ferul.

In medio urbis versus fluvium sunt septem aut octo calles, utrimque officinae uenerariorum & mechanorum obit, qui noctu granulibus cunctis ferreis occiduntur: ad caput horum visitur oratorum quoddam, Ipsi Parag. Aly: quod dicitur quinquaginta Aly, quod hic Aly in pariete vestigia digitorum reliquias committit in quo considerat Balag. Bani (id est caput Bombardariorum) qui dat operam ne exortetur aut venditorum offendatur, & licet hinc conuenerit oritur si potest componit, aut remittit ad Kaly. Id est, iudicem ordinatum: salutare plane institutum & quod plurimum custodiat quietem publicam.

Urbi gaudet & aere admodum pueri & iuuo.

de Sabeis & Arabi hic maxime abest.
 Signa hyeme monentur. . . Annus
 omnium gentium summa hic est copia de
 viciis. Agri huius maxime pascunt &
 ferunt: multa hyeme super quatuor mil-
 lia arcorum humectantur. Omnia
 circumiacula exantat viciis Syria, Indus
 que de cum Syria. Habet quoque non
 tantam domum in sua viciis & ar-
 gurei & arci summi maxime. Pha-
 rabi hic regunt aurum & argentum
 omnes Mahumetani qui viciis sit quia
 dicitur perhiberi Idari Scipione Ma-
 humetani huiusmodi esse.

Plurimum hanc urbem confundunt
 cum Babilonia, forte quia illius celli
 quia non nisi unus dei innotet idcirco
 dicitur, viciis tot falli vel hoc argu-
 mento est, quod Babylon ad Euphratem
 sita dicitur, hanc ad Tyridem. Viciis huius
 principium dedit anno Hyzari cxi vi
 postea lo c c xiii. Alasaf Kabili
 nimirum partem pacis in Mesopota-
 mia: restituta, & alteram partem ad-
 didit Alasaf Kabili. Anno Hyzari cccx c xvi, co-
 stas rex; nomen viciis in viciis pa-
 ratur & Saga Persia huiusmodi quia prima
 tantum Sagadad, id est, hanc viciis
 viciis.

Bella Sagaded tempore pacis in an-

in vicino loco appellatur *Qumran* : quia
 aqua, quae hinc loco reperitur, grossa
 est, turba & male olet.

xvi. Relatio quasi triginta leucarum,
 intervallo, ad finitimam *Mexam* : San-
 ctuaria metropoli, & quae per hanc ab-
 soluta venimus *Ogla* : *Xepa* : *Maba-*
med, pueri plurimum, aliam
 annua iam fere socii : & sub vesperum
 octo leuca confecta quiescimus in *Og-*
la et *Kelt*, loco aquarum indigo, qui
 tamen nomen accipit à pueris qui inde
 distant leucam unam grandem : *Man-*
cha & bonitas soli hic mirabilia, et do-
 landum sit, in loculum parere.

xviii. Versus Coram processum
 leuca pene sex, per terras bonas & pla-
 nas (relictis ad desertum pueri aqua
 ferentis & crasse, à quibus *Ogla* et
Kelt nomen accipit) & venimus *Q-*
umran, (ad ora alvei facti) quae satis
 alba squamosa lassa *Chrysa* colla re-
 cedet.

xix. Ceteris octo leuca promovi-
 mus versus Coram per terras petrosas
 & desertas & quiescimus in amena val-
 le, licet sicca, quae Arabibus dicitur
Sharegan, aqua hic sunt venenosae.

xx. Versus eandem plagam leuca
 octo ad *Syria* locum valde asperum &
 siccam.

xxi. Versus

xvi. Versus Confinem duarum locat, ad
 alycum terrarum, cum Accum: alias
 quoniam ad ripam Euphratis, regio illa
 Arabibus vocatur Nagera, locus in
 quo pernoctavimus Terebinthi Fluvius
 hic latius patet apud nos. N. Affrum,
 laus illas quadringentos.

xxii. Inter scilicet secundum ripam
 fluminis, per Agustias montium, nos
 hic fluvio incumbunt, N. J. & Nagera
 vocant Arabes, & illa superius ingreditur
 fluvius terras fertiles & cultas, & paulo
 declinante à fluvio, pernoctavimus
 in Val. Garabab, abluendi eo de hinc
 septem.

xxiii. Post quinque leucarum iter,
 per terras varias, superavimus montes
 satis asperos, ad quatuor radices labitur
 Euphratis, & ea nocte ad ripam con-
 sumus, non sine metu incertum, qui
 ibi valde frequentes praesentant.

xxiv. Transivimus, cum hinc illuc,
 flumen ad oppidum ducit, Arabes vo-
 cant hanc regionem Kase, fluvii Me-
 sopotamiam sagittis, id est, insulam
 inter amicum, iter quod à Garabab
 hoc aliquo epinon cum est ostium
 calidarum, quae magis ad aridam pro-
 gressum longiore itinere, sed hoc
 nostrum magis leturum est illas per cre-
 bras usurpavit.

res egyptum super vos archiepiscopum
 pernam. Ser modicum sonat. Iam ad
 aliam urbem, antiquissimam
 vocatur aspera cum tanta scriptura in-
 mense. E. 1. Reg. cap. 10. ubi et
 dicitur pro Aia. Adhuc unguis
 flammula, vel subit illud inter totum
 & totum inflexum, in cruce inflexum (qua-
 si ibidem plures columnae) que circum
 mullas stant, circumque muro
 clausa, iam ab arvo male accepta, ad
 comitum septentrionali habet accessum, &
 praefatum tantum Turcicum, & al-
 quos machinas bellicas, extra illam vi-
 sibilis plures edes & palatia eriguntur
 & intem, habet & balneum publi-
 cum quoniam a Persis una cum Bagdad
 possederetur.

Thumen hic habetur inter asperam &
 edicti montes, sub quibus utrimque
 fluvius patet. In Mesopotamia quidem
 deinde passus est, in Aia & deinde
 ad quosdam.

Egyptum tantum dicitur habet calles,
 ad utramque ripam leguntur parva quae
 in Mesopotamia sua sita sunt habita-
 tur & fere a mechanicis, parva in lon-
 gitudinem dicitur nulli ultra se Aia pa-
 ret dicitur lentes in longitudinem & est
 potissima egypti pars. Ades utrumque
 calles affluunt, fere quadrata & plano
 ubi,

Nillo, preter metropolim, quæ regum
sedes est, quod in hac pariter civitate
Niger sit, optimus fructus Europæ
perferunt, & vides esse, & immensa
omnis generis. At hic purissimus.

Idcircoque pars oppidi sunt civitate
quædam nulla ratione, quædam sunt
sunt locorum. Arabum relique Mo-
hamedanorum qui hic diviti sunt in
duas sectas, alii enim sunt sed ge-
neris, quorum in iure Imperiales co-
locantur solum, quod de talibus in vo-
cibus facit, alii sunt advena. Vndeque
Imperat Rex Arabi Amr Harid, qui
sunt potentissimus totius Arabiæ, sed
jam Turcarum Imperatori vassalis.

Colligitur hic maxima copia dady-
lorum: annona hic vili est non ha-
bitur solum aliquid publicum, perim
mactantur. Habet oppidum viginti
grandiores locos, quibus summa ser-
vum & decem vassalorum.

Oppidani sunt camella sunt colore
de auro, & videntur communiter ca-
mellis & pellibus ovibus usque ad plantas,
que pro appellatis calone serventur,
pluvio tempore hirtam partem scilicet
gustant. Calix sive Carvane, & Tri-
pell, Aleppo & Damascus atque Baysi-
dal hic sunt agunt, licet non sint
etiam alia similia.

xxii. Iam. anno 1509. discessimus
 Awa, & ascendimus montes non tam
 editos, quam asperos, & difficillimo
 itinere unus leuex confectio descendimus
 in terram magis planam, sed haud
 fecundiorum, & quiescimus in Tel
 aljad. Id est, colle ludorum.

xxi. Iam. hinc primum versus
 occidentem per terras montuosas asperas
 & intricatas quatuor leucas: tum
 peruenimus in planiciem campestrem,
 in cuius medio erant duo montes alii
 & secundi à quorum figura hanc pla-
 niciem vocant *Romana Awa*, id est, duas
 granatas: & postquam leucarum iter
 confectum in ameno quidem prato,
 sed aquarum inopi.

xxii. Versus occidentem digressi per
 terras pariter planas partim montuo-
 sas, post quinque leucarum iter trans-
 viimus *Mauet*, quod vocant *Isab*
 (quasi dicas puerum aquae pluviae) &
 alias tres leuc. progredi pernoctavimus
 in campo inaequali quem vocant *Me-
 katar Isab*. Toto hoc itinere plurimi
 greges pecorum pascuntur.

xxiii. Iter seclausi versus Corum,
 donec ventum sit ad alveum siccum
 torrens, cuius fundum videre est
 petra viva candida instar marmoris, ita
 planum ac si arte fuisse excavatum
 quatuor

peru transiens pervocavimus ad
radicem duorum montium, qualesant
in media planitie & ab Arabibus vo-
cantur *Adzzer*, id est, duo articuli,
nimirum à figura. Absolvimus eo die
itineas quinque.

xxv. Versus occidentem sex huc ad
flumen usque quod hic placide decur-
rit *Alazel* hoc vocant *Kaher* à tur-
ricula seu monimentum, quod hic ipse
assidet. Arabes hic magnam, quendam
urbem fuisse memorant, cujus tamen
hodie nulla vestigia superant. Quam
locus minus secutus videretur, duas
horas processimus ad locum qui ipse
dicitur *Telismann* *lyat*, id est, collecta
puerorum aqua.

xxv. Variis Corum profecti à monte
ad vesperam per terrat varias seu &
bonitas. venimus ad campos planos
in quorum medio offendimus quendam
flum. *Casus Tarumassarum*, cum suis
gregibus & hic casus ipsorum sunt ro-
tonda, testa convexa, parietes è canale
& pellibus cincti, ita tacti ut complicari
& alio transferri possint. Ipsi autem
sunt veli Turci qui è *Tarquellas* olim
profecti, hic considerant per tribus.
Tayss dicitur ipsi, Arabes *Cadisy*, *Ta-*
tari *Orda*, homines robusti, & labo-
rum tolerantes; sumunt quoque quæ
hand

haudquaquam se abscondunt, valde
 ipsa hinc pecoris curam gerunt: locus
 dicitur *Mesaa*; nulla hic aqua.

xxvi. Versus actum digressi pos-
 tulum leuatarum hinc ingressi sumus im-
 pluviam planissimam, hinc confluens
 undiq. colibus circum, loca mediana
 alveis torrentis circiter quinquaginta
 aut sexaginta passus latam; cum sicceret
 hic alteram tribum Turcomanorum
 invenimus cum suis gregibus; locus
 vocatur *May al Mesaa* sive *Mer-
 na* id est aqua *Mesaa*. Et porro pro-
 fecti sub vespere consedimus in cam-
 po plano, sed inaequali; Arabibus
Tahiri dixerat consedisse eo die decem
 Israeli.

xxvii. Versus Coram progressi per
 terras planissimas & optimas, pos-
 tulum leuatarum hic transivimus mari-
 ni afontis alveum siccom, Arabibus
Sihel, juxta sunt aliquot putei aquae
 optimae; & sub vespere alibi quatuor
 leucis absistens, consedimus in *Sahla*
 loco arduo, ubi aqua abundat.

xxviii. Versus actum profecti per
 terras planissimas & fruges; leuam
 septem, pernoctavimus in loco inae-
 quoso, *Rajm al Kayna*, nullus toto
 hoc tenere colles aut montes aestu-
 mus, solum ē longinquo vidimus
 unum

per pessime accepta; nomen à fonte calido, cuius aqua sulphurea dulcoratur, nam *As-Suk* Arabicè est calens.

v. Tabernæ. paulum versus occidentem, paulum versus orientem, per montes & loca difficilia atque aspera, sex leuæ: ad *Tajlah*, oppidum circiter, septuaginta & quinquaginta habens casæ, è rudibus antiqui oppidi Christianorum Francorum extructum, è quibus superest campanila, & columnæ aliquæ marmoræ templi, quæ jam insulæ interserviunt. Nomen acceptè ab æcni puritate & salubritate: habitatores sunt Arabes, maximam partem pastores aut agricoltæ. Pauci uel cum *As-Suk* Amiri domino Arab.

vi. A *Tajlah* versus orientem, per loca plana & pascua & nonnunquam montuosa, leuæ octo ita tamen ut utrinque conspicerentur montes longo intervallo: & sub vespertam consediunt loco inaequali, qui ipse dicitur *Hadh Oir*, id est, transitus eorum.

vii. Versus orientem, per varias terras, septem leuæ; per octauam ad radices montium, iuxta puteos pessimæ aquæ & steride, quare hic locus vocatur *Al-Hammar*, quasi pater malarum aquarum.

viii. Versus orientem per terras planissimas.

nissinas, celsitis ad sinistram longo intervallo continenda montibus, in quorum uno videri antiquæ civitatis Chetillanorum spectasse narratur Arabes & Armeni; leuat quingenti.

IX. Quamvis via mediæ leuam processissent, impetum in nos fecerunt latrunculi Arabes trecenti, & ducentos camelos abspuerunt, & aliquot nostrorum spoliarunt, & prius acciperunt.

X. Versus arctum, octo leuæ, per optimas terras, sicut non ita planas, & sublimius in *Drakim*, loco sic dicto à vicinis quondam arce, inagendo tamen.

XI. Aliquando per optimas terras profecti, usque ad radicem montis *Cere Zehad*; deinceps alim montibus ad sinistram celsis secundum radices illorum ambivimus lacum gradem, paginam in arctum triginta leuæ. Nalant hic è fonte *Aras*. *Dahad* iuxta oppidum *Gras*, quod iacet ad oppositam lacum ripam; hic lacus maximè est momenti, nam quum solum nitrosum sit & salum, aquæ salugine utitur, quæ sole fervente in salum coguntur, ita ut æstate lacus equo transiri possit. licet autem hoc admodum difficile est & periculosum. Pernoctavimus in pago

maile, & latroneſſum habitant, qui tota
nocturno potuſſimum, alio de ſubditi-
one.

XII. Viciſſim adun, ſicut oram la-
cum, per optima terra, ſilicet inter
ad ſuſſum intervallo dicitur & qua-
tunc hinc hinc grandes montes &
trium leu. hinc abſoluit tranſvi-
ſum magnitudinem recentium ſaſ-
ſum, quod rubea majoris & melioris
oppidi ſuperſtrictum ſuſſe apparebat,
vocat Alſamab à copia ſaſſi.

Hinc iterum leu. pariter vicinum
eſt aliud municipium ſaſſa, citum
& viginti leu.

Porro duas leu. hinc proſecti, in-
cidimus in amnem ſimplicem, qui à
duobus fontibus effluit, *Aben-Macula*
vocant à iuſſis qui juxta naſcuntur:
hinc proci hinc aliter municipium
quingenta leu. dicitur, *Tal-Ara*, à colle
cui ſubjacet: hic montis in *Uſſam*
(grande municipium id eſt, per quod
tranſeundum erat eo die) recentior
ſeſſamab, qui à ſaſſe Aleppo ſecundum
conſueſſe: hinc quinquaginta per agros
cultos, uſque ad *Tal-Ara* pagum 110
ab Aleppo hinc: quippe hinc die inclu-
ſante Aleppum petentem, ſole jam oc-
cidente civitatem ſuam ingreſſi.

A P P E N D I X.

JOANNIS BOTERI

Relatio de Regno Persarum.

PERSIA, Persarumque no-
men aliquando tempore sup-
pressum fuit, primum ab Ar-
abibus (qui Persis subjugati, ut
enigeros redderent, sepe dicebant,
ne amplius Persie, sed Sarseni dice-
rentur) deinde à Tataris, primo ductis
Chingis, postea Tamerlanis. Sed post
ante nostra secula, pristina glorie ressi-
tuit est Persia, virtute Nimis Sophi,
de cuius origine aliqua tradere abire
non erit, quod ad consequendam nobi-
tiam Raris regisque Persie facit ele-
gant. Cum Mahometes (i quo sola
Mahometana nomen habet) apud Ara-
bos, divinis sac dominant (i qui hunc
institutus erat) & novo dogmate (quod
in vulgus spargere incipiebat) nomen
sibi paravit, duxit in secundam uxo-
rem Aistam, copulam Nabaci viri pre-
dicti, & magnæ reformationis filiam
Illiquos & Omari & Ortomari, cui
parentum favore, collegit magnam
Arabum numerum, ex quo titulo &
proxima religione, multa oppida, quæ
ei vicina erant, dedique eo tempore
Hali

Hali suo cognato, in uxorem Fatimam
 filiam ex prioris uxore, utique deces-
 dens anno sue ætatis 63. reliquit illi
 suam ditionem, consiliumque cum ca-
 pot sue sibi, cum stulo Caliphæ. Ba-
 bashus ægè ferens, quod Malumet
 ibi (cuius favore magnus fastidit)
 ætate matura, juvenem perculisset,
 ejusdem ditione, auxilio Omar &
 Ottomari, qui ipsam Calipham male-
 bant, tum quod eorum consanguineus
 esset, tum quod ejus ætas jam grandior
 proteritorumque, ipem ipsi eis occiden-
 di faceret, quod accidit, nam Babaco
 successore ordinis, dicti Omar & Otto-
 mar. Omar à mancipio necivus fuit:
 Ottomaro in quadam rixâ neci tradi-
 to, rediit Caliphæ dignitas ad Halim,
 sed eum quietè possidere non potuit:
 nam cepit contra eum arma Maria,
 sub pretexto, quod mortis sui patroni
 Ottomari contritus fuisset: curavitque
 eum occidi Cusæ, hæc civitas est in de-
 cursu Euphratis, infra Bagdæ, diciturque
 ab id ædificat Massadal, quod est domus
 Hali, qui ibi sepultus fuit. Hali mortui
 dixerunt incolæ Cusæ, Calipham Ocen-
 filium Fatimæ, sed & hic loco deturba-
 tur, & verum narratum est à Maria, qui
 se Calipham absolutè dixit, successore
 ei laræ filius. Ocen reliquit post se duo-
 decim

decem filios, quorum unus Mahumetis
 Mahadin fuit, cum Mani non no-
 tum esse aput, sed cum expectaret,
 dicitur quoniam ad converterendum De-
 betur. ~~transitus~~ fit: obitum in Malla-
 dalla, in qua, secundum eorum tradi-
 tionem, conversionis initium factum
 est, equus semper paratus est, qui ma-
 gna cum pompa in templum, quod illi
 Moscham dicunt, ducitur efferturque.
 Et controversia, quæ Halicum Baba-
 eo, Ormaso, Otomasio & Mavla inie-
 citur, remanet gravissima conten-
 tiones cum armorum, tum episto-
 larum: voluit enim Persæ, Halim ex
 testamento Mahumeti, verum Cal-
 pham fuisse, sed Arabes favore tui pri-
 mum prosequuntur. Cum eliceret an-
 num 1185. Mani natus Calpham
 habere, quod ille finem habuisset,
 anno 1218. in Mullacen Mumbila
 (quæ Allacæ Tartarorum Rex, oc-
 cidit: interit in Pechia quidam Baro,
 cui nomen erat Sogdi, Domini oppi-
 di Arderel, qui se singulari Halim, per
 Masam Cereim, ejus nepotem iunxit
 ex quodam filio Ozan) gentium glo-
 riam. In eorum memoriam renavit
 formam Turbanis (gestam capitis
 id est) admodumque duodecim scies,
 concillavitque sua sola nomen & esti-
 matio.

nationem : hunc successu Guise, filius
 Adar, cui Allambor in Syria & Persia,
 potentia celeberrima Princeps, in re-
 gnum dedit suam filiam : sed ejus filius
 Jacob rex, & thronum regium ar-
 roque Adar regis, cum & regni oc-
 cidi, dedigne domum ejus filiam, Tim-
 lara & Volmarium, Capitanem suo
 Amanari, et injungens, ut eos pene-
 set in Zalla (in montibus rounica lo-
 cutus est) sed Amanari sui domum cru-
 delitatem detestatus, deinde parros in
 suam domum, curavitque eos cum suis
 filiis liberaliter educari, cumque in le-
 thalem morbum incidisset, verum ne
 adolescentem in diem venisset, de-
 da ut ducens eos antea, & equos, con-
 suluitque ut se ad domum matris con-
 ferret. Ismael, qui natus matrem
 erat, domum reversus, statim se paula
 necem vindicare velle professus est, &
 post aliquot felices successus, assumptis
 titulum protectoris eorum Hali, a quo
 ipse originem ducebat, fecit Turba-
 tum aliorum, relique legatos ad o-
 mnes Principes Mahumetanos Orien-
 tis, hauriuntque ab eis, ut & una so-
 dam & insignia reciperent : hac vi-
 acmorumque felicitate, fecit se tot
 Orienti formidabilem, occiditque Oren,
 qui se tunc Persie Regem inscribat,
 & de-

Sedecum ejus frater, idem Mithrabenus
 Hapfus, imploravit in auxilium Scil-
 ridem I. Regem Turcarum. Vixit Iſmael
 magno prelio ad Licum Vay, Regem
 Tatarum Zagataiorum, volentique
 persequi, ultionem, cum suis intercepit
 cum exercitu florenti Abſcham, disſua-
 sum ab ſuis ab Astrologo, cui multum
 ſidebat, qui ei dicit, ſe quidem ſeſceſ
 ſuaviter in progreſſu ſuſcipere, ſed
 nullum iter ad regrediendum apparere.
 Reliquit Iſmael ſuis ampliffimam do-
 minationem, quod nunc Caſpio, ſinu Per-
 ſico, lacu Mero, fluminibus Tigris &
 Oro (ni malimus dicere Alieno) &
 regno Cambaje comprehendunt, quod
 ſpatium eſt plus quam 30 graduum, ab
 Ori ad Occidentem, & 16 1/2 longitudine
 ad Meridiam: conſtituunt hoc ſpatio
 multa amplaque regna, quæ quæſque
 non omnia ſub ejus dominio imme-
 diate ſunt, agnoſcebant tamen cum
 pro ſupremo Principe, nempe Rege
 Maccum, Parſi, Coſſei, Ormuzi (qui
 ſummo nunc Liliſani dominantur)
 Coſſipadi ſequebantur ejus inſignia:
 ſuaviter erant multæ amplæque civita-
 tes & nationes: Media, quæ nunc Ser-
 van: Diarbecka quæſam Melopoſi-
 nia: Cuſſan, quam inhabitant Sa-
 ſiani: Faſſilan, Paſarum, parſia:
 Sur-

Sicava, quæ quondam dicta sole Hircania: Partula, quæ hodie Arac: Carmania, nunc Chermania: Sigellan, Capellan, Sablestan, Uglar, quarum antiqua nomina sunt Drangiana, Hactisana, Pacapornia, Margiana. Hæc sunt regionum aliarumque quarundam nomina non ideo, et pars, quæ sinui Persico vicina est, affluat omnium terrarum nobilissimæ copiam, propter flumina, quæ ipsas interflunt: Inter ea flumina nobilissimum est Modimirus, cujus aqua multum vitatur illi populi, decore enim illas fossa aliisque quondam instrumenda. In hac possessione, suo magno uti & commodo. Proxima mari Caspio vicina cum ob fluviorum opportunitatem, tum propter aeris temperiem, sunt ejusdem fertilitatis participes, qualis est illa pars, quam fluvius Pulmalon perlustrat (is se in lacum Burgianum condat) reliqua regionis pars siccæ est, quare nec oppida, nec pagi ibi frequentes sunt, nisi hic locus, quæ fluvii sui lacus aliorum beneficium experiuntur. Ampliores ditionesque civitates Imperii Persici sunt Mighla, caput Hactisane, quæ inter amantiores Orientis censetur: Indion, caput Margiane, in territorio iam uberi Læroque, ut Anabochus Soter cum tanto singi

sect.

fecit: Candace, caput Paropamis-
 tibus commercii propriis conuen-
 tibus mercatorum Indiae & Carthage,
 qui hactenus regnum operi cōferunt:
 Et, caput Provinciae Agiae, quae tota
 tam *cap. Agiae*, ut ab illis nomen expo-
 nit, Barbaria dicitur tam *xvi* milliaribus
 ambiri: Ispahan, caput Persiae, tam
 aliqui illam esse voluit, quam antiqui
 historici Scampyras dixerunt, tanti mo-
 menti est, ut Persae de ea hyperbolicè
 dicant, tam meliorem urbem esse: Chir-
 man est Metropolis Carmaniae, exco-
 belis propter excellentiam paucorum
 aureorum, argentorumque, qui illic
 conducuntur: Eor quoque nobili-
 tas est, nec ei inferior Cullia sustinet
 caput. Sed omnes vidant, quaeque
 quodammodo desolantur, quae ad
 pulcherrimum & videri videntur, ad flu-
 viam Hindustanum: Sola ex quodam
 Metropolis Persiarum, ut aliqui volunt
 dicebantur, Persopolis: Alexander
 Magnus insinectus sui loci in ea sua
 flammis: quae sunt ipsa, postea
 non fuit potest, sed etiam restant
 quanta deinde non sit ante am-
 plius, quanta olim fuit, etiam non
 non tam magnorum civitatis: Quae
 etiam non est, etiam cum subest
 melior & nullius, insinectus & fo-

centum milia. Persia in proverbio est
Quando Sitas erat Sitas, iuxta Calina
erat etiam Sitas: non habent tamquam
tam pro valde antiqua, per accedunt
antiqui Sitasque, qui tam ad antiquitatem
Persarum faciunt. Taurumque & Abi
lani quoque et hanc nobilitatem, & pro-
ter antiquitatem, utantur et propter
solam regiam.

Regnum.

Forma Republicae horum populo-
rum non est aequalis alteri alteri po-
pulo Mahumetano, nec illis loco later
hor. et possit regendi forma videri,
que apud Persas. Alii omnes exco-
dant: hanc omnium nobilitatem, mun-
tibusque opera manducantur, occidunt
fratres, aut excoedant eos, sed apud
Persas habetur nobilitas in pretio: Ro-
ges tractant humaniter fratres, habent
in sua ditione multos potentes, opibus-
que claros Principes, que omnia Oro-
mani in suo imperio non frunt.
Equitum apud Persas in pretio est &
ingenuitas, musica & boni littera de-
lectantur, student poesi, evaduntque
sua lingua excellentes: Astrologia quo-
que laudatur apud ipsos: hanc omnia
conferuntur Turc. Mercatura ma-
gisque artes florent in Persia. Ve-

concludam: Turcas superant civilitate
& humanitate.

Virtus.

Huius regni vires consistunt potius
in virtute quam numero. Sunt ibi
isla nullum genus: numerus eorum est,
quos Rex semper habet. Suspendiaris,
& apud se alterum ut Timariotorum
(habere enim Rex magnum equitum
numcrum, quibus Suspendiarum loco,
certa loca attribuit: quod & Turca fa-
cit:) rectum est auxiliorum, qui
ita seo marent: contribuant ex
Georgianis & Tartaris. Sed loquendo
de duobus primis generibus (quæ regno
Regique propria sunt) duo hæc mili-
tum genera sunt equites: ubi enim ar-
ma sunt in manibus nobilium, ibi po-
ditus via ulla est ratio rei. tam
causa sequitur, quod Persæ videri ma-
ximis instructi non sunt: & quavis
mare Caspium ab uno latere, si quis ve-
rò Persici ab alio sit, nunquam tamen
classibus nec in uno, nec in alio mari
essent. Mare Caspium quoque quam-
vis colligens millia longa sit, la-
tumque sexcenta: non transitur
aut navigator, nisi iuxta litora. Lusi-
tani imperant quasi Persici, sed illi-
bus, quas semper in insula Ormus
habent.

habent. Iam Persia abundat metallis, temperantia excellentibus, præcipue Provincia Cariani bellicorum tanto, cæmentorum nullum ferè usum habent, siue nec mundandi, oppugnandi obediendi, curandi, destruendi, quæque, quod hoc usibus præter prædictum magis propria sunt. Sicut equitatus proprium est, in patribus campis in his præliis confingere, in quibus Persia multum valet, negari non potest. Vires militie necessarias res, laborat militia Persica adhuc alio gravi malo, nempe discordia, quæ duabus ex rebus orti solet: una est Principum potentia, cui plurimum superbia & conuictio coniuncta esse solet: alia est inuicem, & duceudi exercitus difficultas, quæ ex æque fluviorumque navigabilitate promissa patitur. Flumina enim Persiæ non navigantur, aut tam parum navigantur, ut quod præliant, nullus serè momenti sit: omnes in sinum Persicum influunt, aut in mare Caspium, ut regiones, quæ in medio præsent, relinquuntur arida, & aqua inopes: quam ob rem vires regni iungi non possunt: regni enim diuisionem secum est, nec nomen aliquod id est, quod toti regioni seruiat, sicut Ligust Franchi: Pader Longobardi: Villula Poloniæ: Scal-

In Flandria, aliisque aliis regale faciunt.
 Terra desertæ quoque hæc sunt, quæ
 Provincias à se invicem disjungunt,
 montes etiam, quibus à se invicem se-
 parant. Hæc ob hæc, nihil hoc regnum
 Hispaniæ simile videtur, ubi nec fluvii
 commercio vias sunt, præterquam in
 salinis provectum: & mox ad
 regiones, propter ariditatem locales
 sunt. Sed natura, ut commercia adre-
 vare, commodisque viæ humanæ,
 in locis aqua navigabili indigis, præsi-
 ceret, docuit Persiam, regionesque vi-
 cinas Camellis, qui ibi commodissimi
 sunt: ferunt enim onera graviora,
 quàm equi aut muli ferre possent, per-
 durantque diu in labore, ferunt enim
 mille pondo, continuant iter xi. &
 pluribus diebus, & in locis siccis labo-
 rati: sunt sunt Lybia, Arabia, Per-
 sia, in quibus aqua & pascua defuit,
 bibunt tantum quinto die semel, & si
 opus sit, ferunt iter per decem & plu-
 res dies: quod ad pabulum attinet,
 entre levatis, datur pro pabulo modi-
 cum herbar, spinæ, aut rami arborum.
 Non itaque nilum animal est, quod la-
 boris diutius ferat, minorique sit im-
 pensæ: propter hæc conditiones, accom-
 modatissimum est regionibus aridis &
 siccis, Asia & Africa, in quibus huius-

rit summa copla equi & ciborum le-
berant: cum enim Camelo parum suf-
ficat, possit tamen in alios usus
magnum commutatum quantitati
ferre. Trias sunt generis: inno-
citas insidiosa hominum: neque
duri gibber habent, sed et quod
etiam valent maxime calliditate
contra militem ferunt: illos de Ca-
mello illius sufficit. Quos equitum
numerus Rex Persarum educere possit, vi-
sum fuit bella inter Hamanem & Selu-
mum L. Regem Turcarum inter Isha-
lem & Solimanum, & inter Cosabro-
dam & Amuratem III. gerit: nemo ho-
rum Regum habuit ullo in loco contra
Turcas ultra xxx equitum milia, sed
armis adeo instructos equites, ut multo
maiora exercitus imperium uno rhu-
sing equites Persarum quibus suppetit res,
quique diutius totus ipse fuit, armant
se ferè in modum nostrorum cataphra-
torum, alii (qui duci ac totius equita-
tus partem consistunt) contenti sunt ga-
la, lorica, scutoque: utrinqueque lan-
cea arcusque alternant. Sed et cum
pauci de redibus, quibus auxilios
conductere possit. Præterea ne præcise
non scire, ad quam summam eius redi-
tus accedant, duo enim, qui de his
opera ad profectum sunt, et explorantur,
que

ma Regis Persie operi sint, inter se dis-
 sentiant, diversarum loquar audet, nunc
 est, alius quique aut eorum rebellante
 annui reditus ei annuunt: hoc etiam
 dico, & duobus argumentis colligi pos-
 se, quibus opulentum esse: unus est,
 quod Tamasius, eius qui nunc regnat
 pater, toto suo regno iussit vestigalia
 omnium exportatarum & importata-
 rum metiri. Id vestigal reddebat ex
 romanorum milia, hoc conficiunt
 milia, & edingentia aurorum
 milia: quia enim Romanus valet ex
 aureo: ut autem id facere, locuti non
 possunt, nisi ubi reditus ei annui de-
 dissent. Aliud argumentum est, quod
 status Persie in septem Provincias di-
 visus sunt, quarum ea, quae ipsam dich-
 tur, reddat septuaginta aureorum mil-
 lia: reliquas dat Syria, nec superius
 inter ditiores existit haec regio: est
 enim longe superius Coelestem, Dia-
 gemem, quatum illa sedibus Cyreno-
 rum, macedonumque, hanc Graeci perdis-
 ces est. Sed unde percipit hoc redditus,
 si se vestigalibus mercatorum & vecti-
 rum mercum spoliavit? Et unde illi
 sol dominus: et decima fructuum: et
 fructibus ministrorum: et ex officio:
 unumquodque enim officium aut labor-
 um quantumvis seruum ponit.

volens, utri quidam Regi quodammodo pendere debet: ex donis quoque partibus, & donationibus communibus, ecclesiasticis, aliisque rebus collatis: adferunt quoque aliquando etiam Principum, coronas nobilitatis, quas tunc Principes sive & Cardines, aliique, quos supra nominavimus.

Principes Persiarum.

AB Orta Mogororum, à Septentrione Legationum sine attingit Josephi: ab Occasu longissimo creta, Persiarum continetur est Turca: ad Meridum habet regnum Ottoman, qui coronae Lusitanicae dominatur. Cum Mogori nihil ferè negotii Persiarum Regibus, propter causas alias dedocet: sicut enim Hispania & Fracela se morbo offendere non possunt, propter laborum angustias, & asperitatem suam ad hostes, quæ commestum (qui exaltationem sustentatio est) mansuetudinem non habent, ita & inter continua India & Cambay (à Mogoribus occupata) & ditiones Persiarum se interponunt montes & desertum, quæ non permittunt, ut iustis viribus se invicem hi Principes impetant. Pro maximo quoque observando habendam est, quod equitum, in quo amborum virtus huc sunt, in validis loco.

horum angustia explicari non potest
 prius tamen in invicem bello ad hunc
 Danorum Cabul & Sablellam, quorum
 aliqui Principes Magerorum libi do-
 minium parant. Sophi immediatè
 Magni Camp fines non attingit, quod
 aliqui Principes, & deinde magna de-
 ferta inter ipsos sint. Videtur ipsam
 pro termino sui Imperii libi statuisse
 flumen Oxum, quod est Abianum di-
 cunt, id in Sablellam subit montem
 Balagart, post longum cursum, in
 quo multum protenditur, propter fre-
 quentiam & amplitudinem fluminis
 que recipit, audit in hoc mare Caspium,
 dividitur à parte Septentrionali So-
 phum à Zagatal. Sophi nunquam au-
 tem sinit hoc flumen transire, &
 cum Saba, Rex Zagataeorum, id tran-
 gressus esset, magno prelio ab himachis
 victus fuit. Cyrus, Rex Persarum, con-
 siliis potens in hoc flumine, trans-
 ducitque exercitum adversus Tomi-
 rion, Scytharum regem, qui ipsum
 cum omnibus suis concidit. Turce
 contemnitur est Sophi per totam im-
 perii sui longitudinem occidentalem,
 nempe à mari Caspio, ad sinum Sau-
 racensem usque, spacio scè xv gra-
 duum. Ut verum fatear, non habet
 Persa hostem, à quo plus ei periculi ti-

mentum sui, cuiusque vires si plus ne-
 cessitas hinc, quàm Taurico & quocun-
 que ardua cum eis contulerant. Per-
 fectis semper aliquid perdiderunt: Ma-
 hometes I. I. yich Villanallanum, reli-
 quique Imperium Taperumidum, Da-
 yida, quae saepe eius viribus pectore lo-
 temur emularet. Solum s. impera-
 vit in locis campellibus limacum, et i-
 pumque et Caranah (civitatem amplis-
 simam fortissimamque) Orlam, Mer-
 diem, totamque regionem, quam ipsi
 Alechi nuntupant: Solimanus ipse in
 fugam Tamasum, spoliavitque eum
 Bagdad, & tota Mesopotamia. Asiae
 nostra, occupavit Amuribus Idome,
 quod inter Derbenium & Tauricum
 jacet, quo in spacio est Georgia (cuius
 populorum pars maxima sequebatur
 partes Sophi) Servan: & multis archi-
 bus i quo in Tiflis, Samachia, & Eres
 magni civitatibus, & in transiibus
 Cere, Tomauli & Lori edificari fecit:
 reddidit pariter sibi res fecerunt, ab
 Erchia ad Orontem fluvium usque,
 qui eorum datus hinc ultra Tauri-
 cum fluit, in qua civitate (Taurico)
 curavit edificare magnam arcem, nec
 cogitat eam relinquere, sicut primus
 Soliman, & deinde Solimanus fecere,
 sed vult ea arce, Tauricum antiquam
 ferro

Itaque confidam, hoc perpetuum re-
gere. Hoc bello, quod ab anno 167.
non annis ultra durabit, mutatur
Turca suum, bellicandi modum. Cum
enim huc usque sine multitudine viri-
tibus sui equitatus, pedatusque, copia
comitorum bellicorum, apparatusque
bellico confidam curavit arces, mu-
nitionesque attulerit, sed ne plurimum
quidquam ceperant, existerint, nec ma-
gis fecerint quod retinebant (quod
ut verum dicant, in campis fortis esse
non possit, qui viri in loca munia
disparant) hoc bello Perses necessitas
coegit Turcas ut evitarent errorum, in
quos inieperant Selimus & Soliman-
nus) & paulatim munire, fecerunt ita-
que castra in locis opportuna: & di-
carunt civitates in principibus civitat-
ibus, instructisque eis magno co-
mitorum bellicorum, & militum nu-
mero, confutantes eis id bellum ma-
gno. Quamvis autem Persa; improbi-
ta afflicti sit, multa hominum milia
in scuta disceperit, multaque eorum
milia fame incommodique perirent,
tamen tamen terra anxia, cum sit
propria, cum amplexum, quantum jam
desum est, & inter alia suam civitatem
regiam Teuissum. Adhucque Tur-
cam in ditione, quam sibi bello para-
vit,

vir, insignis ad Tamaricum mil-
 le, quod ei altius aurum illis ex redi-
 bus eius iuperat. Peris non possit
 sine Turca in praelis capessibus, et
 enim pedicatus, contraxit, & apparat
 bellis, & quod summum illi p-cho-
 dianis populi solari non possit. So-
 limna prima, Solimanque, & Amira-
 thes exilia p-ntquam contra Peris ar-
 ma moverunt, nisi aut à rebellibus, aut
 ipsorum discordia ingrat: Solimur ab
 Marabecho, Ello Oern, Principe in Tur-
 ca potatissimo, in auxilium vocatus
 fuit: Solimanus auxilio venit Eluso,
 Tamas fratel, cui ex ambitione aut sa-
 spicione erat insensibilis. Tamas inq-
 sue commodis ulis est benevolentia,
 qua Eluso apud populum valebat,
 ejusque auctoritate: Amira thes non
 ante arma cepit adversus Peris, quam
 ex Meris Vltat-Baili Vani civitatis, &
 aliorum intellexisset, omnia contensio-
 nibus flagrant apud Julianos Peris, qui
 inter se de Rege dissidebant: quidam
 enim Himatlem, alii Aynur (qui ambo
 Tamas filii erant) volebant, & Peris-
 cocos occidit suum fratrem Himatlem,
 et hincque Aynur, consequens est co-
 ronam Mahumetes Codabenda. Exor-
 ta sunt postea discordia inter Coda-
 bendam & Himam, & inter Turcamo-

que (familiam inter Persas potentissimam) & Regem, quæ Persis non minus nocuerunt quàm anno Turcica. Nullum negotium ad Regi Persarum cum Lusitanis Crimææ, quod ipsi nec vires maritimæ (sine quibus id regnum recipere non possent) fiat, nec Lusitanis satis visum est, ut in mediterraneis regionibus sibi aliquid acquirere possint. Tametsi ipse, cum aliquando instigaretur, ut expeditionem in Crimæam susceperet, rogavit, quid ea in insula crederet, nam frumentum, lupos, feras, aut quid aliud boni? cumque illustrasset fundam insule sterilem, omniumque rerum esse inopem, sed commercio valde conducere insulam, itaque magni momenti esse, accepit, restititque eis, dicent se suis populi remissis magnamque Romanorum millia, tam reditus.

De ceteris Persæ Regibus.

NON abe genus salutarum colligam
 si veteres Persæ Reges hic Com-
 pendio commemoraverim, qui in Persia
 propriis dote & vicibus provinciarum im-
 perarunt.

Horum primum fuisse Schiarchum
 & alii *Aršur* *Aršakan*, qui Teirax est
Aršur & nostris Historicis *Artaxerxes*
 vel *Artaban*. Quo cum Romani bellum
 gesserunt Alexander Severo Imperatore,
 ut iudicat Schiarchus, Rex Teirax
 scribat, Christo in terris versante re-
 gante, in quo haud dubio fallitur.

ii. *Abdus* Teirax *Nabur* *Zabul*
Aršur *Obul* *Aršur* ut vult Schiarchus,
 dicit Nymphoro Calisto *Chosroes*, qui
 Valerianum Imp. captum iussit exco-
 rari.

iii. *Hormuz* Schiarcho, *Agathie*
Ormis, Teirax autem subiecit *Ko-*
poul fratrem *Bahuvon* regem *Kermou*.

iv. *Tor* *Tarich*, Schiarchus putat lo-
 gendum *Nors*, id est, *Narses*.

v. *Kabram* *Tarich*, Historic. nostris
Varanes.

vi. *Hormuz* aliter, *Tarich*. nostris
Hormisdas.

vii. *Shaher alier* ; nollis *Saper* & *Indemilmen* in *Christianos*.

viii. *Baham alier*. *Tarich*.

ix. *Shaherterius* ; *Tarich*.

x. *Ischigord*. *Romanus* *tham*. *Sat*

exora. Vi *nomi* *Schikardus*. *Shado* *Tuxer* *immediat* *subjungit* *Baharem* *Rexi* *Kermon* *parenti* *nepti* *suo*.

xi. *Babran* *Car*. *Tarich*. *Socius* *Baharam*. *Tuxer* *agnominat* *isq*. *Si* *sum* *Ischigord*. *Et* *huc* *scribit* *Schickardus* *Nam* *qui* *a* *muhli* *nominatur* *inter* *Reges* *Perlie*.

xii. *Ischigord alier* *Tarich* & *Telre* *ex* ; *qui* *secundum* *Schickard*. *crudelissi* *mus* *fuit* *in* *Christianos*.

xiii. *Fera* *Tarich* & *Pherna* *Telre* *ex*. *Alia* *scriptoribus* *Perlie*.

xiv. *Ischigord* *Baham* *Tarich* ; *Tuxer* *et* *al* *Princip* *Alas* ; *Agre* *Baham*.

xv. *Kohad* *Tarich* & *Telre* *ex* ; *no* *ble* *Calader* ; *Canader* ; *Quader* ; *Coader* & *Canader*.

xvi. *Nasir* *ex* *Perlie* *Tarich* ; *Telre* *ex* *omnes* *vel* *Nam* *omnes* ; *quon* *no* *bi* *vocant* *Cajus* *magnum* *Iustiniano* *Imp*. *co* *Perlie* ; *ut* *scribit* *Schickardus*.

xvii. *Hermoz* *al* *Perlie* *Tarich* & *Telre* *ex*. *nollis* *Hermoz*.

xviii. *Chifano* *des* *Hermoz* *Tarich* ; *Telre* *ex* *Kahgras* *Parvez* ; *qui*

Perlie

Ecce à Romani in Regnum restituta
tamen ingratisque in illos fuit : Sc
plures provincias cepit : sed postea
impetritade fuit percussus ab Heracle
Imperi.

xix. *Syrus* vel *Syrus* Tarich :
Tribus *Ketad* *Xyoyb* nullis *Syrus*,
qui parvula sex annis mensibus re
gnavit : Schikard.

xx. *Syrus* vel *Syrus* Tarich : &
Tribus : qui vix quinquaginta diebus
parvum solatus à sequeute Tyranno.

xxi. *Syrus* vel *Syrus* *Syrus* :
nobilis appellatur *Syrus*. Tribus
Xatir tyrannus.

xxii. *Syrus* (quale Schikardus)
in in regem magna fuit annis. In
inter scriptores collatis non inveni
de numero & ordine successorum. *Ca*
xi & *Laride* vir bini cessant aliqui ad
excessum illius monarchie : *Turc*
autem in *Tarich* ponunt quatuor : *A*
tabes vulgo *ser* : *Paide* vero apud *Trib*
ram notum scriptum, quos velut indi
gentis hic serpsus regis videretur : simul ut
completas annos xx *Turrimus*.
Chosro in somno previsum. *Tal*
ix autem prima ponitur *Syr* *Xir*,
qui tertio regi manie fuit oppressus.

xxiii. *Tarich* *Dal* *Tarich* : *Tal*
ix *Tarich* *Dal* *Syrus* : qui post
m.

mensum decimum sexum doctus, publico totius populi iure.

xxv. *Iaqda*. Car Tarich Elmacione Gaschensda filius patris Xelavi. Tel. *Iafanedeh*, filium grammatice.

xxvi. *Qarey* virgo filia Kofavi natus minime: Taimar *Qarey* Doff; quæ præsit annuam unum, menses quatuor.

xxvii. *Keser* filius Lalantash Tel. *xix*: quoniam Arabes non agnoscunt, præsit menses unum paucos dies, & iam cessat.

xxviii. *Tahariar* Elmacione *Pharoch* ad filius Kofavi; Taimar *Pharoch* nepos Khurrao *Farver*: intra mensum horum menses a sale.

xxix. *Iaqda* *Tarich* & *Telxer* olimina: qui & Chalifa Omare regno fuit cunctis: huius filia *Dara* nupsit Iudeo *Sallenas*: nepos autem illius ex filio *Petro* fuit maritus Chalife *Iaqda* filii *Walid*, penultimi de familia Omare. Nepos quoque fuit Theophobus Christianus, ab imp. Theophilo sublimatus.

Post hunc (inquit Schikardus) neminem alium invenio de sanguine Persico, qui sit aliquot nominibusque ad piscatorem Persiam, qui nobis in volumine nostro novam horam addunt: unde xv Reges enalantur omnes rerum gestarum magnitudinem in Asia.

clarissimel, Earum Historiis ignotis: Hæ-
bent in libro Isachian fol. 147. & seqq.
obiter notat.

Sereno Chaliphatum. Serenorumque
hinc peractos usque ad Mostadidem Bil-
lam f. Mostadid & annum Hegiræ 295.
notitiam habet. Sub hujus enim Chal-
ifah Persæ suas proprias Reges acce-
perunt: quorum primum ab Almacho
prodiit Mandavijus f. Kamasi, f.
Mandavishi. Qui occupavit Rayam,
Kairvanam, Abharan, Giorgianam &
Tabrissanum: Hamadanum: & inter
hæc & Kairvanam prostravit exerci-
tus Mostadidi anno Heg. 299. deinde ex-
pugnavit Isahanam: & deinde anno
Heg. 311. prostravit exercitum Maham-
ad, cepitque Amidam: potissimum est
tota Perside.

*Regis Persæ a familia Saja
fuit Patria.*

Mostadides successit Kahlum Billa &
hinc Aradia Billa ann. Heg. 311.

Soli hoc inclassictæ ceperunt illi
Saja (Schikardu Sayad, Telum Most-
adid) & fuit autem Saja i. nescit Almach-
idum) peccator pauper, Dastanus, victi-
que primum venatione piscium cogno-
minatus Abulingleyus. Et volebat, ut i
ajunt, genus doctæ à Sajari Dastansa
cogno-

Reynoldino Kirmasfaco, f. Salm,
 & adfys Regis Persarum. Halmi au-
 tem Regis filios tres, alios Naimas-
 facos, Halmi aliam, & adfys.
 am, Alahaficos. Quibus autem Al-
 darsis ad Imperium perrenfiter, ad-
 juncti fe illi alii Alahaficos amad-
 dantis f. Regis, sed postea contra illum
 rebellavit, & triplex illi Hamadanam
 & Isahanam, & ceterique Imperium
 ejus, adit quoque Caceruban urbem
 Sabur, caput est potius. Anno autem
 Heg. 314 nostro 314 occisus fuit Mar-
 darsis. Atqueque Persia in manu
 e. Amadadantis. Frater autem illius
 Alahaficos Alahaficos repugnans
 Alahaficos.

Modum illa Chalifa.

Modum illa Chalifa. Hinc cetera
 potius cepit.

ii. Alahaficos minimus illorum
 Dors Bagdadum, & postea depulfit
 Alahaficos.

Facile Alahaficos Chalifa in spe-
 clem rannit.

Imperium, tam cetera obfuit
 Alahaficos.

iii. Inter autem illius Halmi Re-
 gendam occupavit Rayem. Anno
 Heg. 316 nostro 319, obli Amadad-
 dantis nulla relata potius, & incoffit

III Chalifa hand invito

II. Adadaddanle primogenitus Ruc-
naddanle.

Adadaddanle autem potius est
Mansur de tota Dynastia de obitu anno
Heg. 115. nostro 934. postquam in tra-
ca regnasset annos 22. & successit illi
in Imperio

T. Ruchmanus Adadaddanle filius, qui
Bagdadum amisit.

Tales Lili & Muti Chalifa.

Bagdadum recepit ab Adadaddanle

Rucnaddanle I. Boje obijt anno
Heg. 116. nostro 936. assignaverat autem
ante obitum regna sua tribus filiis suis.

Functorum sepulchra Adadaddanle
Pachidem, Arganem & Cermanem.

III. Abulmansur, Almazidaddanle
Ravum & Isfahanem.

III. Alchafis Pachidaddanle Ha-
madanem & Dainavvaram.

Adadaddanle cepit Adadaddanle
Bagdadum, qui paulo post in prelio fuit
occisus anno Hegiræ 117. nostro 937.
& anno sequenti cepit Machlum, Dair-
rabium & Mayasarikiam atque Tish-
bakram, & primus tunc vocatus Siaken-
sali, Id est, Regum Rex.

Almazidaddanle potius est Gio-
plana & Tabrisiana anno Heg. 111. no-
stro 934. Anno 934 obijt Adadaddanle

Bagda

Regis, Imperavit autem eadem,
Iuxta, Karmahis, Peshli, Amman,
Coushant, Marash, Thibecur, Har-
ane & Mambago. Et successit illi fi-
lius ipsius

vi. Margubanus Abusanglar
Sanfamaulau.

Obiit quoque eodem anno Margubus
daul & successit illi frater Farudaul
ix. Anno autem 961 postus est Mar-
fadaul E. Adhuc datus non maxi-
mum Regibus. Tenuitque Isfahanum,
Rayum, Syrum, urbes Dilem & alia-
que & eundem in locum occupavit
Ahrasam, Balram & Vafiam &
fratrem suum Sanfamaulau con-
didit in eundem.

x. Anno 961. obiit Farfadaul &
successit illi frater Abusalam Sabaud-
daul. Cadit Dila n. Multum
Chalis.

xi. Anno 997. obiit Farudaul
& successit illi in Imperio Ray & di-
visione ejus filius Rustemus Naghda-
daul.

Anno 992. occisus est Sanfama-
daul.

Anno 1000. occisus fuit Abusalam
& Arudaul & postus est Sabaud-
daul in quo possederant duo illi Ar-
udaul.

ANNO 1011. obiit Bahadur Khan de-
dinus hanc, & successit illi filius Abu-
Baglanus.

111. Bahadur Khan & filius imperii in
dum Tyrani, qui decem anno 1013. &
designavit filii successorem filium.

112. Alauddin Khan, sed nullus est
eximus partem ipsius Bahadur Khan.

Caymus, Bahadur Khan & filius Chalifa.

113. Anno 1019. Chalifad Khan &
Bahadur Khan Rex in hunc Bagdad, &
obiit anno 1041. & successit illi filius

114. Alauddin Khan.

Anno 1048. obiit Alauddin Khan &
successit ei in regno.

115. E. Alauddin Khan & filius
in regem Bagdadum.

Anno 1051. in Bagdad impe-
rante imperante Salghuride. Necque de-
cepit expressit Regum Persiarum in-
dum ab Alimacini.

Habet inque sedem Regis & fami-
lia Boya secundum Alimacini.

Tertia autem partem hanc
Principum vocat Abulhan, quae tri-
buit tres filios, Emadud Khan, Ali,
Accur, & Ahmed.

1. A quorum maiore Ali Præsa fue-
rit occupata & a secundo autem

11. Alauddin Khan & filius Hatak & Rey
& Koraon.

111. Amis

vi. A minoribus Medis, et Medauis Kerman & Bagdat: idque factum esse sub Chahhan Mustafâ.

Medaudentes obijt anno 949. & successit ei filius ejus Hamid. Sub Ruknadaule.

vii. Medaudentes.

Ruknadaules obijt anno 972. & successit illi filius Ruknadaules, in regnum Hircak quod & Anghian, occupans Corom & Taburitan: qui obijt anno 981. & reliquit tres filios Xersadaules, Xamsadaules & Bahadadaules.

viii. Quomodo Xersadaules obtigit Persiam. Et Xamsadaules Bagdat, quem frater condidit in carcerem.

Xersadaules obijt 990. & successit illi Xamsadaules qui à suis fuit exilus in Xyram 991.

ix. Successit illi Bahadadaules & obijt anno 1014.

x. Hunc successit filius Galienadaules, possidebat autem & aliquot oppida in Diarbeck.

xi. Abbas E. Bahadadaules, aliter dictus Moraxadanes: inter quos discordiam fuit ortum, sed post aliquot ceremonias convenit, ut Moraxadanes gubernaret Hircak versus Arabiam: & Galienadaules Aherazem & Persiam. Sed rursus discordes facti.

na superior crasse. *Moxarisdauter* in
Xebenza districtus anno 1011.

x. Anno sequenti *Gelaladauter* &
Abasit Rex Bagdad.

Deinceps rursus convenit inter *Moxarisdauter* & *Sultandauter*, ut solo
cederet Persia & Kerman, & illi Hie-
rick Arabia; post hec rursus rursus
moxarisdauter in Xyzian-
no 1015. celsitudo filius

xi. *Abasit* gaur, sed haud longe post a
pauco

xii. *Abasit* gaur fuit exclusus. relicta
illi *Abasit*, recuperavit tamen Xyzian
& deinceps regnavit in Persia.

Moxarisdauter anno 1016 *Moxarisdauter*
dauter in Bagdat vocatus fuit

xiii. *Gelaladauter* d. Balora, quo haud
facile prope adveniente, regimen alteri
fuit delatum: & quum armis regnum
renitisset recuperare, fuit profligatus:
& urbs a Turcis capta & dirpta; sed
rursus vocatus illam occupavit & re-
stitit, non sine discrimine ob seditiones
Turcorum.

Incipit eo tempore a Corasani *Ma-
med Gazary* in Persiam, & cepit Regem
quum autem *Abasit* gaur patrum *Gelaladauter*
advocasset; ille cognatum
non modo non juvit, sed & *Abasit* gaur
occupavit & spoliavit. Oritur inter
duos.

Alconia inter Tarcon & Deslamanoa.
xiv. & Malasie, i. Ammanhur &
h. Galadale Tuica farente, superve-
nit Abulganis & cepit Baliram atque
Wase. Abulganis autem qui rerum
potabatur in Kermou, movens in Per-
siam obvia in itinere, quae nobiles ad-
vocant Abulganistam etque parue-
runt.

Manas Gafery nuntius, successore
filii Mahamet, verum unus illius
fratrum dicitur Masud (quoniam pater Rey
& Hupahan praefecerat) mox a con-
tra ipsum, & a suis proclum cepit at-
que exercebat & victoriis usque subje-
gavit Geron & Tabarsian, Movit quo-
que in Indiam, contra suorum consa-
lium, unde ipse abente Turci occupa-
vit Corasnam & magnam partem
Persiae: Abulganis autem cepit illi
Tabarsian anno vi. Reversus autem
in Gashlokan, aliquoties impulerat
pugna, cum Daud Salisik & vir-
tute recepit in Indiam: ubi militem il-
lus dux Nalla fratrem. Ipsi ex-
erant contra illum exultant: a quo
militem suis ad arcem Kobraheh. Ma-
hamed autem exens, principum re-
signavit filio suo Manas, qui patrum
iussu tolli. Manas vero filius Masud,
qui remanserat in Balik tam prospera

fortuna est illa, quae statim profligat,
et exemplum quoque ducit utrumque
occidit: namque de illa parva
est ut aliquando perire possit.

Adde. Non potuit autem pacifice sine
regno suo, quod insulam Tercoriam;
philique annis 1200. Sufficiensque suis
illi a rebus suis. Ad hoc Adversus
sed Vixit quidam pacem contra il-
lum. Adde Regem, unde cum tanta
moderatione imper cesserit Adde Regem
quod tantum de qua duci missa sunt
Terrae vel Terrae Sed, ut tandem de
regno & vix ab illo quod daretur.

Anno 1844. Elwhah. Nearly 5000
quins der Tannocum, Mirack Puritz
Kugellat neupara Amedon 1 & Teh-
Ling & Rapp.

Anno 1041. obijt *Chalafadeus* :
 quoniam suorum filius filius *Abmanfir* vo-
 catus cunctarum, subrogatus illi fuit
Aladagastar : qui ut Turcorum qui Per-
 siam infestabant, animos sibi concilia-
 ret, postulavit de accepit filio suo ma-
 rem filium *Daud* & aliosque cognatos
Takzilas : obijtque in Kerman anno
 1049. quinque reliquos filios, *Ab-*
manfir *Palad* *Burn*, *Kajrar* *Peruc*,
Abu Taher, *Abacoyd* & *Abuhy Kaj*
Kajrar.

iv. *Saras primogenitus* contendit
Nyraa

Yvraz sed exclusus fuit à fratre

XVI. Feraz, qui desuper le trône époullé d'Alak & Kayan, de varia fortuna exierat cum fratre, ut plurimum superior & regni potens, habebat autem p. 111. Sed urbe capta à Tekrelbek, in carcere perit. Neque eam obli-
vit bellum inter fratres Alak & Alakfer dux, donec Alakfer magno prelio victor decumbere. Alakferque à Yvraz suo Fajir caput in carcere arpitum, in eoque Fajir regnum perit.

XVII. Alakfer denique Kayezas dedita se sponte dedit Alakfer, & obli-
anno 1091, postremus à familia Daula-
rum qui in Persia & hinc pariter re-
gnant.

Vides tandem pro numero Re-
gum, sed nomina non ita diversa, &
successores eorum quoque in Iachin,
cujus excerpta vidimus, nomina adhuc
longe sunt confusiora, itaque his Re-
gibus minus ad inquirendum pergemus:
licet in eis non minus sit confusio:
nobis primo Almacinam sequi hic pro-
positum est.

*Principes Salghucide qui regnum posside-
runt Bagdad & in Persia.*

ANno Heg. 430. nostrae 1088. inquit
Alimachius corpusum Principis Sal-
ghucide ; & primus quidem ex his in-
auguratus fuit *Muhammad* , ab aliis
Tayrildem ; cujus fratres erant *David*
Chazarlem , *Fero* & *Asfelam* . Atque
hi illi erant *Michaelis* , & *Salghur* ,
& *Daruk* . Qui *Daruk* et fuit *Tartar* ,
animatus & boni consilii & regiminis .
Hic primus ex illa Islamitarum est stu-
placit . Et Rex *Turcarum* (pura corum
qui *Turkestan* tenebant *Tataris* victis
& *mar Caspio*) consilio eius turbatur ,
cumque sibi assumentes , in bello suo in-
ter *Tartar* . Mortuus autem illum re-
liquis *Salghucum* iam adunum cui de
R. *Turcarum* commisit regimen et re-
ciendum suorum ; sed cum deinde re-
vertat sibi ad studia ejus , statim enim
interficere , quod quum *Salghuc* subo-
levisset , fugit ad regem *Chahar* *Har-*
nom *Sahamulharum* , postque ab eo
auxilium , ad oppugnandam regionem
infidelium *Turcarum* ; unde se cum
jussu numerofo exercitus , sed occisus
fuit *Salghuc* ab infideli quodam , in
prelio , iam natus annos centum &
septem . Filium reliquit *Michaellem* , cui
libe-

Abel regi suorum illi, quorum nomina
 sunt commemoravimus. Commora-
 verunt autem in Manderahara. Et ob-
 siderunt illi Michaeli quam plurimi
 Turci, nullum imperitorem perire
 ipsum agnoscentes. Cumque consen-
 geret Princeps Mahmudus f. Selim
 Akial Rex India transiret fluvium
 Ghamborem, opem laurus Vvaracha.
 no R. Manderahara, Eluray Michael
 R. Mahmudum, qui cum eo est animi
 illius & strenuissimus, quodque familia
 eius mortem ipsi periret, & ab eis perire
 ut apud se transiret, sed ut cum re-
 frigerio, committeret Chorasianam
 contra hostes defendendam. At id
 recusavit, unde iratus Mahmudus, in
 vascula eum conjecit & misit, in illi
 detinuit. Unde reperti sunt cum mil-
 ite Michaeli & familia eius. Sublece-
 runtque in planitie Chorasianae.

Obiit deinde Michael & milites eius
 se conjunxerunt filio ipsius Togulbegi
 qui Mahmudus f. Mahmudus sedet, &
 cepit Turan oppidum, ac deinceps
 Naisaburgum, & subiugavit Chorasia-
 nam. Denique venit Bagdadum ann.
 Heg. 447. nostro 1011. & tenuit regnum
 belatum, & inauguratus fuit a Cha-
 lila anno 1017.

Anno sequenti rebellavit contra il-
 lum

lum frater ipsius Ibrahimus (cujus res
mem supra non meminisse Almacinus
de alibi Rayan. Sed anno 1049. videtur
de cepis acque strangulavit eum Tugluc
idem de delin. reversus Bagdadum. Et
dedit illa Chalife in uxorem dedit
anno 1061. Rayan. Et successit illi in
regno filius fratris eius

12. Muhammed Olufalauus Adadud-
daula f. Davidis, qui post res fortiter
gestas contra Christianos occisus fuit
anno 1071. Milites successores in re-
gno filium eius

13. Gelahiddaulam Melitatum, qui
patrem expellit Rayan. & in quo
prælio vicit patrem suum Marulium,
acque cepit. Obiit anno 1091. Bagdad.
filios reliquens quatuor, Mahomedum,
Muhammedum, Barkiarum & Sin-
gram. Quorum

14. Mahomedus patri successit in regno
Bagdad. sed fugavit illum frater

15. Barkiarum anno 1094. sed & ipse
superatus & electus fuit.

16. Muhammedus Ghaznavidus, sed Rex
Barkiarum in fratrem suum Mahom-
medum qui Isfahan erat migravit, acque
ibidem eum obsedit, sed ab ipso &
continuata penuria inde recessit.
Mahomedus autem ipso digresso colle-
git militem, & prælio congressus cum
Lar-

de Hyarce victus fuit & fugit in Armeniam, namque Karimem Imperatorem appellat. Obiit autem anno 1109. & designavit regnum filio suo

VIII. *Gioladadad*, sed erit Mahummedus Dagladam, atque illud in Imperium ipsi fide confirmatum. Obiit autem anno 1117. *Ispahan*. Et designavit regnum filio suo

VIII. *Alpharade Abulcasim* : in quo decessit Almansur.

Tertio ex animalibus Persici hirc paulo aliter dicitur. Scribit enim Tegal Berum à nobilibus suis occisum: & in locum ejus substituit *Fereyad* ad filium *Masud*, qui varia partia commisit cum Rege *Tartarian*: & tandem fide victus ab *Oisbe Asalam* filio R. *Turkhan*. Et post sexannu regni annum decedens, reliquit regnum filio suo *Etemis* seu *Masud*, qui filio suo *Masud* accepit uxorem filiam *Masud*, R. R. *Turkhan*, cui & obiit anno 1089. reliquit regnum.

Masud à *Corasaca* descendens in Persiam aliquoties diversis armis pugnavit cum *Alpharade* filio *Pathe* *Chalife*, & tandem jura Tabris magno prelio illius perdidit & captum occidit.

Almansur à *Barce* filium *Raver* filium in *Chalifatu* quem *Masud* perdiditavit & captum occidit in *Hispahan*.
post.

anno 1118. Reliquit quatuor filios Tamerlan. Chagatai Khan, Oljay Khan, & Toghtai Khan, quorum solus Oljay Khan eandem imperium parvis obtinuit & omnem Persiam subjugavit prater Bagdad, qui obiit anno 1141. & reliquit filium Geyk Khan qui regni potestas est factus anno 1148. Sed obiit anno 1147. & successit illi cognatus Mansur Khan s. Toghla. qui terras Persie concessit fratri suo Vahid Khan & obiit anno 1160. Vahid Khan subjugavit Hircaniam, cepit Bagdad & mox Halebam atque Damascus. Et obiit in Meragah juxta Tabriz anno 1166. postquam regna sua divisisset inter tres filios, primogenito Hahag Khan dedit Hircaniam, Mazandaron & Karason, secundo Hazeret Armeniam, Azerbajon, Terram Tawise Diarbeck & Mesopotamiam. Reliquis duobus Nicular Ogla & Targah Khan nullas terras assignavit.

Hahag Khan obiit in Amadon anno 1181. & licet filios haberet successit illi frater Nicular Ogla dictus Hamid Khan.

Hamid Khan primus Mahumetanissimus amplexus, obiit anno 1189. & successit illi cognatus Arghun Khan s. Ilghukhan qui obiit anno 1191. &

Successit illi frater

Gamsatdin : quem petrus Ray-
dukan vidit & occidit anno 1371. qui
a duobus Gases f. Arghandhan vi-
dit, occisus fuit in Tabriz anno 1376.

Gases post res preclare gestas
in Xanum anno 1305. & successit illi
frater Alypau.

Alypau factus Mahometanum sum-
sit nomen Salis Mahamedis Argo,
occidit Salxnam anno 1306. obi-
it anno 1317. successit

Salis Alafaj filius illius, qui obiit
anno 1317. post quem Persia in varias
partes divisit : donec venit
Tymurleng, copulavit gentes conue-
niens non est lupus loci. Obiit in
Anzar provincia Karyo anno 1401. &
habuit quatuor filios : primogenitus
Tare Geyr obiit ante patrem & reliquit
duos filios Mahamed Salis & Pir
Mahamed, quem Teymur mortuus sibi
successorem dedit in regno Gamschis
& Indis, quem Pir-Aly postea occidit.
Secundo genitus Hamar. Argo, occi-
sus in Lorestan vivente patre. Tertius
Alirona, qui possedit Hicrahien, Ader-
Bahon & terras Damaskum usque hunc
occidit Kara Ilanf Turkomanus in Ader-
Bahon anno 1408. Quartus Mirza-
Jarek, qui pacis successus in Ispahan.

alidum comes expeditionum illius.
 Qui obiit anno 1417. restituit regno
 Ader Hasan filio Kari Usuf qui dice-
 batur *Alirah* *Imam*. Kari habuit
 quatuor filios : quorum primogenitus
Alirah *Olegand* dedit Tuckellan &
 Maurchanas : Secundus *Cherem* *Sol-*
tan obierat ante patrem anno 1411.
 Quomodo & Tertius *Kasfager*.
 Et quartus *Alirah* *Seyyid* *Mexican*.
 Atque quintus *Alirah* *Mahomed*
Seyyid.

Ungaris in prelio contra filios
Muzae adversarios suos occidit no. 1490.
hinc autem post sermone d. millicibus
suis suis occidit.

Muz. - *Abdulla* successu fratri Abde-
latia. quoniam Sultan - *Ala-ud-Din* Kora-
can prodigavit de ecclesia anno 1413.

Alasayd f. Mahamed f. Alrona,
f. Teymur delincere regnavit in Ba-
dron, Gizenhen, Kabil, Sillom,
Kouratin. Anno aucti 1458. Mirza
Ghambek ben Alybek ben Kara Oc-
tan occidit Mirza Teymuratum cum
Alasayd pater, ab ipso fuit oppressus
anno 1459. & successit illi filius Mirza
Sulcon Isamed qui obiit anno 1481. tunc
in regno Maurehanar successit cognatus
Mirza Kalar. qui an. 1480. regno fuit
exclusus à Taybek ben Vahaghi sed po-

hæc illius amplissima regna obtinuerunt in India.

*Regis Persie & familiaris
Regis.*

Kas Mahamed Turkman. Huius filius Kas 1379 occupavit Bagdad & Tabris Solimanem, Karvin, Taron, &c. obiit anno 1411. Habuit sex filios quorum primogenitus 1379 Bagdad &c. obiit ante patrem. Amir Scandar: Mirza Jansa. Kas Mahamed, qui Persiam tenuit annis 22. &c. obiit anno 1431.

Amir Afzal, qui obiit ante patrem, & Afzal & filius Scandar occidit.

Amir Scandar successit patri anno 1411. & fuit occisus à filio suo Zakobad anno 1418.

Jansa successit fratri, cui pariterque Tabris, Aderbajon, Hyndakstan, id est utraque Iraca, Pars, Kermon, &c. magna pars Syrie. Fuitque caesus ab Arzembek anno 1468. Successit illi 1474 Aly filius, qui ad eandem modum caesus fuit ab Arzembek anno 1469. & exstinctum fuit regnum familie huius.

Reges Persiae & familia Akymenid.

Akymentis qui & vulgo dicitur Esmā-
 ān subiecit Imperio suo magnas
 provincias, Aderbajon, Fars, Kernum
 & plures provincias Persiae: obiit an-
 no 1478. Habuit septem filios: iuxta
 Mahomed qui statim obiit post patrem
 Sultan Kābil: Isacā mirzā: Alayā
 mirzā: Jūssuf mirzā: Mahomed mir-
 zā: Zeynābē in praelio contra Tur-
 cos occisus fuit.

Sultan Kābil ferro regi trucidatus
 est a fratre suo Mahomed. & suc-
 cessit illi Zeynābē qui duodecimo re-
 gni sui anno obiit juxta Tabriz anno
 1491. Successit Bayanger filius illius, qui
 regno fuit pulsus a Rūstām filio
 Mahomed anno 1493. qui quinto re-
 gni sui anno prodigatus fuit ab Hū-
 san filio Ogeris & obiit in Gorgān.

Hāzretīk: regis a duobus sociis pre-
 sociis Hāyde Sultan & Kāzembek Per-
 naque juxta Mēspahan fuit superatus &
 occisus: & fuit ab ipsis ad Imperium
 Persiae vocatus. Abbas Bek L. Alāf hūc
 sed opposuit se illi fratri Mahomed
 Rex Yafā: & mox Sultan Mērad qui
 Mahomedem superavit & occidit an-
 no 1500.

Sulaim. Morad Rex Persæ & Herak & Alvan. deinde Tabriz & Adzerbajon : conveniunt inter se ut quisque retineat quod possidebat. Tunc Na Umad filius Asyler primo perrexit Alevanum, qui obiit anno 677 & mox eum Sulaiman Morad, qui à millibus suis occisus anno 694. Atque ita extinctum fuit regnum familie Akuyundæ : & perrexit ad Ioghidæ de quibus ante dictum.

F I N I S.

INDEX

<i>Barbula</i>	111, 112, 113
<i>Barbula oppositifolia</i>	111
<i>Barbula repens</i>	112
<i>Barbula unguis</i>	113
<i>Barbula</i>	114
<i>Barbula</i>	115
<i>Barbula</i>	116
<i>Barbula</i>	117
<i>Barbula</i>	118
<i>Barbula</i>	119
<i>Barbula</i>	120
<i>Barbula</i>	121
<i>Barbula</i>	122
<i>Barbula</i>	123
<i>Barbula</i>	124
<i>Barbula</i>	125
<i>Barbula</i>	126
<i>Barbula</i>	127
<i>Barbula</i>	128
<i>Barbula</i>	129
<i>Barbula</i>	130
<i>Barbula</i>	131
<i>Barbula</i>	132
<i>Barbula</i>	133
<i>Barbula</i>	134
<i>Barbula</i>	135
<i>Barbula</i>	136
<i>Barbula</i>	137
<i>Barbula</i>	138
<i>Barbula</i>	139
<i>Barbula</i>	140
<i>Barbula</i>	141
<i>Barbula</i>	142
<i>Barbula</i>	143
<i>Barbula</i>	144
<i>Barbula</i>	145
<i>Barbula</i>	146
<i>Barbula</i>	147
<i>Barbula</i>	148
<i>Barbula</i>	149
<i>Barbula</i>	150
<i>Barbula</i>	151
<i>Barbula</i>	152
<i>Barbula</i>	153
<i>Barbula</i>	154
<i>Barbula</i>	155
<i>Barbula</i>	156
<i>Barbula</i>	157
<i>Barbula</i>	158
<i>Barbula</i>	159
<i>Barbula</i>	160
<i>Barbula</i>	161
<i>Barbula</i>	162
<i>Barbula</i>	163
<i>Barbula</i>	164
<i>Barbula</i>	165
<i>Barbula</i>	166
<i>Barbula</i>	167
<i>Barbula</i>	168
<i>Barbula</i>	169
<i>Barbula</i>	170
<i>Barbula</i>	171
<i>Barbula</i>	172
<i>Barbula</i>	173
<i>Barbula</i>	174
<i>Barbula</i>	175
<i>Barbula</i>	176
<i>Barbula</i>	177
<i>Barbula</i>	178
<i>Barbula</i>	179
<i>Barbula</i>	180
<i>Barbula</i>	181
<i>Barbula</i>	182
<i>Barbula</i>	183
<i>Barbula</i>	184
<i>Barbula</i>	185
<i>Barbula</i>	186
<i>Barbula</i>	187
<i>Barbula</i>	188
<i>Barbula</i>	189
<i>Barbula</i>	190
<i>Barbula</i>	191
<i>Barbula</i>	192
<i>Barbula</i>	193
<i>Barbula</i>	194
<i>Barbula</i>	195
<i>Barbula</i>	196
<i>Barbula</i>	197
<i>Barbula</i>	198
<i>Barbula</i>	199
<i>Barbula</i>	200

-C-

<i>Cactaceae</i>	201
<i>Cactaceae</i>	202
<i>Cactaceae</i>	203
<i>Cactaceae</i>	204
<i>Cactaceae</i>	205
<i>Cactaceae</i>	206
<i>Cactaceae</i>	207
<i>Cactaceae</i>	208
<i>Cactaceae</i>	209
<i>Cactaceae</i>	210
<i>Cactaceae</i>	211
<i>Cactaceae</i>	212
<i>Cactaceae</i>	213
<i>Cactaceae</i>	214
<i>Cactaceae</i>	215
<i>Cactaceae</i>	216
<i>Cactaceae</i>	217
<i>Cactaceae</i>	218
<i>Cactaceae</i>	219
<i>Cactaceae</i>	220
<i>Cactaceae</i>	221
<i>Cactaceae</i>	222
<i>Cactaceae</i>	223
<i>Cactaceae</i>	224
<i>Cactaceae</i>	225
<i>Cactaceae</i>	226
<i>Cactaceae</i>	227
<i>Cactaceae</i>	228
<i>Cactaceae</i>	229
<i>Cactaceae</i>	230
<i>Cactaceae</i>	231
<i>Cactaceae</i>	232
<i>Cactaceae</i>	233
<i>Cactaceae</i>	234
<i>Cactaceae</i>	235
<i>Cactaceae</i>	236
<i>Cactaceae</i>	237
<i>Cactaceae</i>	238
<i>Cactaceae</i>	239
<i>Cactaceae</i>	240
<i>Cactaceae</i>	241
<i>Cactaceae</i>	242
<i>Cactaceae</i>	243
<i>Cactaceae</i>	244
<i>Cactaceae</i>	245
<i>Cactaceae</i>	246
<i>Cactaceae</i>	247
<i>Cactaceae</i>	248
<i>Cactaceae</i>	249
<i>Cactaceae</i>	250
<i>Cactaceae</i>	251
<i>Cactaceae</i>	252
<i>Cactaceae</i>	253
<i>Cactaceae</i>	254
<i>Cactaceae</i>	255
<i>Cactaceae</i>	256
<i>Cactaceae</i>	257
<i>Cactaceae</i>	258
<i>Cactaceae</i>	259
<i>Cactaceae</i>	260
<i>Cactaceae</i>	261
<i>Cactaceae</i>	262
<i>Cactaceae</i>	263
<i>Cactaceae</i>	264
<i>Cactaceae</i>	265
<i>Cactaceae</i>	266
<i>Cactaceae</i>	267
<i>Cactaceae</i>	268
<i>Cactaceae</i>	269
<i>Cactaceae</i>	270
<i>Cactaceae</i>	271
<i>Cactaceae</i>	272
<i>Cactaceae</i>	273
<i>Cactaceae</i>	274
<i>Cactaceae</i>	275
<i>Cactaceae</i>	276
<i>Cactaceae</i>	277
<i>Cactaceae</i>	278
<i>Cactaceae</i>	279
<i>Cactaceae</i>	280
<i>Cactaceae</i>	281
<i>Cactaceae</i>	282
<i>Cactaceae</i>	283
<i>Cactaceae</i>	284
<i>Cactaceae</i>	285
<i>Cactaceae</i>	286
<i>Cactaceae</i>	287
<i>Cactaceae</i>	288
<i>Cactaceae</i>	289
<i>Cactaceae</i>	290
<i>Cactaceae</i>	291
<i>Cactaceae</i>	292
<i>Cactaceae</i>	293
<i>Cactaceae</i>	294
<i>Cactaceae</i>	295
<i>Cactaceae</i>	296
<i>Cactaceae</i>	297
<i>Cactaceae</i>	298
<i>Cactaceae</i>	299
<i>Cactaceae</i>	300

Common	1733
Common	1734
Common	1735
Common	1736
Common	1737
Common	1738
Common	1739
Common	1740
Common	1741
Common	1742
Common	1743
Common	1744
Common	1745
Common	1746
Common	1747
Common	1748
Common	1749
Common	1750
Common	1751
Common	1752
Common	1753
Common	1754
Common	1755
Common	1756
Common	1757
Common	1758
Common	1759
Common	1760

D.

D. 1733	1733
D. 1734	1734
D. 1735	1735
D. 1736	1736
D. 1737	1737
D. 1738	1738
D. 1739	1739
D. 1740	1740
D. 1741	1741
D. 1742	1742
D. 1743	1743
D. 1744	1744
D. 1745	1745
D. 1746	1746
D. 1747	1747
D. 1748	1748
D. 1749	1749
D. 1750	1750

E.

E. 1733	1733
E. 1734	1734
E. 1735	1735
E. 1736	1736
E. 1737	1737
E. 1738	1738
E. 1739	1739
E. 1740	1740
E. 1741	1741
E. 1742	1742
E. 1743	1743
E. 1744	1744
E. 1745	1745
E. 1746	1746
E. 1747	1747
E. 1748	1748
E. 1749	1749
E. 1750	1750

F.

F. 1733	1733
F. 1734	1734
F. 1735	1735
F. 1736	1736
F. 1737	1737
F. 1738	1738
F. 1739	1739
F. 1740	1740
F. 1741	1741
F. 1742	1742
F. 1743	1743
F. 1744	1744
F. 1745	1745
F. 1746	1746
F. 1747	1747
F. 1748	1748
F. 1749	1749
F. 1750	1750

1999

[illegible]

No.

[illegible]

9.

[illegible]

1

[illegible]

INDEX.

... ..

[illegible]

North America
Europe
Africa

[illegible][illegible]

V An epidemic.
Vague.
Vehement.
Vicious.
Vigilant epidemic.
Vital germs.

姓名: 王小明
 性别: 男
 年龄: 25
 职业: 教师
 籍贯: 山东
 民族: 汉族

2014年12月15日

THE

NEW YORK
NEW YORK
NEW YORK

Figure 1

1. Vell. 14. 200. wide 12.50.

1. *Leaves opposite.*
 2. *Leaves opposite.*

